

Tento dokument slouží výhradně k informačním účelům a nemá žádný právní účinek. Orgány a instituce Evropské unie nenesou za jeho obsah žádnou odpovědnost. Závazná znění příslušných právních předpisů, včetně jejich právních východisek a odůvodnění, jsou zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie a jsou k dispozici v databázi EUR-Lex. Tato úřední znění jsou přímo dostupná přes odkazy uvedené v tomto dokumentu

► **B**► **M15** NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 748/2012

ze dne 3. srpna 2012,

kterým se stanoví prováděcí pravidla pro certifikaci letové způsobilosti letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek a jejich certifikaci z hlediska ochrany životního prostředí nebo pro prohlášení o jejich shodě, jakož i pro požadavky na způsobilost projekčních a výrobních organizací ◀

(přepracované znění)

(Text s významem pro EHP)

(Úř. věst. L 224, 21.8.2012, s. 1)

Ve znění:

		Úřední věstník		
		Č.	Strana	Datum
► M1	Nařízení Komise (EU) č. 7/2013 ze dne 8. ledna 2013	L 4	36	9.1.2013
► M2	Nařízení Komise (EU) č. 69/2014 ze dne 27. ledna 2014	L 23	12	28.1.2014
► M3	Nařízení Komise (EU) 2015/1039 ze dne 30. června 2015	L 167	1	1.7.2015
► M4	Nařízení Komise (EU) 2016/5 ze dne 5. ledna 2016	L 3	3	6.1.2016
► M5	Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/897 ze dne 12. března 2019	L 144	1	3.6.2019
► M6	Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/570 ze dne 28. ledna 2020	L 132	1	27.4.2020
► M7	Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/699 ze dne 21. prosince 2020	L 145	1	28.4.2021
► M8	Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/1088 ze dne 7. dubna 2021	L 236	3	5.7.2021
► M9	Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/201 ze dne 10. prosince 2021	L 33	7	15.2.2022
► M10	Prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/203 ze dne 14. února 2022	L 33	46	15.2.2022
► M11	Prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/1253 ze dne 19. července 2022	L 191	45	20.7.2022
► M12	Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/1358 ze dne 2. června 2022	L 205	7	5.8.2022
► M13	Prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/1361 ze dne 28. července 2022	L 205	127	5.8.2022
► M14	Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/1028 ze dne 20. března 2023	L 139	10	26.5.2023
► M15	Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1108 ze dne 13. března 2024	L 1108	1	23.5.2024
► M16	Prováděcí nařízení Komise (EU) 2024/1110 ze dne 10. dubna 2024	L 1110	1	23.5.2024

Opraveno:

- **C1** Oprava, Úř. věst. L 117, 27.4.2013, s. 24 (748/2012)
- **C2** Oprava, Úř. věst. L 312, 18.11.2016, s. 78 (748/2012)
- **C3** Oprava, Úř. věst. L 269, 19.10.2017, s. 66 (748/2012)
- **C4** Oprava, Úř. věst. L 146, 5.6.2019, s. 116 (2019/897)
- **C5** Oprava, Úř. věst. L 327, 16.9.2021, s. 43 (748/2012)
- **C6** Oprava, Úř. věst. L 90160, 6.12.2023, s. 1 (748/2012)
- **C7** Oprava, Úř. věst. L 90161, 6.12.2023, s. 1 (2022/1358)
- **C8** Oprava, Úř. věst. L 90370, 24.6.2024, s. 1 (2024/1108)

▼ B▼ M15

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 748/2012

ze dne 3. srpna 2012,

kterým se stanoví prováděcí pravidla pro certifikaci letové způsobilosti letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek a jejich certifikaci z hlediska ochrany životního prostředí nebo pro prohlášení o jejich shodě, jakož i pro požadavky na způsobilost projekčních a výrobních organizací

▼ B

(přepracované znění)

(Text s významem pro EHP)

▼ M12

Článek 1

Oblast působnosti a definice

1. ► M15 Toto nařízení v souladu s články 19, 58 a 62 nařízení (EU) 2018/1139 ⁽¹⁾ stanoví společné technické požadavky a správní postupy pro certifikaci letové způsobilosti výrobků, letadlových částí a zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek a jejich certifikaci z hlediska ochrany životního prostředí nebo prohlášení o shodě výrobků a vymezuje následující: ◀

- a) vydávání typových osvědčení, typových osvědčení pro zvláštní účely, doplňkových typových osvědčení a změn těchto osvědčení;
- b) vydávání osvědčení letové způsobilosti, osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely, povolení k letu a osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou;
- c) vydávání schválení návrhů oprav;
- d) průkaz vyhovění požadavkům na ochranu životního prostředí;
- e) vydávání osvědčení hlukové způsobilosti a osvědčení o hlukové způsobilosti pro zvláštní účely;

▼ M15

- f) identifikaci výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek;
- g) certifikaci určitých letadlových částí, zařízení a součástí řídicích a monitorovacích jednotek;

▼ M12

- h) certifikaci projekčních a výrobních organizací;

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 ze dne 4. července 2018 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví, kterým se mění nařízení (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EU) č. 996/2010, (EU) č. 376/2014 a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/30/EU a 2014/53/EU a kterým se zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nařízení Rady (EHS) č. 3922/91 (Úř. věst. L 212, 22.8.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj>)

▼ M12

- i) vydávání příkazů k zachování letové způsobilosti;
- j) vydávání prohlášení o souladu návrhu a změn těchto prohlášení;
- k) vydávání prohlášení o projekční a výrobní způsobilosti.

2. Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- a) zkratkou „JAA“ Sdružené letecké úřady (*Joint Aviation Authorities*);
- b) zkratkou „JAR“ Společné letecké předpisy (*Joint Aviation Requirements*);

▼ M15

- c) „části 21“ požadavky a postupy pro certifikaci letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek a projekčních a výrobních organizací podle přílohy I tohoto nařízení;
- d) „části 21 Light“ požadavky a postupy pro certifikaci nebo prohlášení o souladu návrhu letadel jiných než bezpilotních letadel určených v první řadě pro sportovní a rekreační užití a souvisejících výrobků a letadlových částí a prohlášení o produkční a výrobní způsobilosti organizací podle přílohy Ib (část 21 Light) tohoto nařízení;

▼ M12

- e) „hlavním místem obchodní činnosti“ ústředí nebo sídlo podniku, ve kterém jsou vykonávány hlavní finanční funkce a provozní řízení činností, na něž se odkazuje v tomto nařízení;

▼ M15

- f) „letadlovým celkem“ jakákoli letadlová část a zařízení, které mají být použity na civilním letadle a jakákoli součást řídicí a monitorovací jednotky;

▼ M12

- g) zkratkou „ETSO“ Evropský technický normalizační příkaz. Evropský technický normalizační příkaz je podrobná specifikace letové způsobilosti vydaná Agenturou Evropské unie pro bezpečnost letectví („agentura“) pro zajištění vyhovění požadavkům tohoto nařízení a je pro stanovené letadlové celky normou minimální výkonnosti;

▼ M15

- h) zkratkou „EPA“ European Part Approval. EPA se uděluje letadlovému celku, který byl vyroben v souladu se schválenými konstrukčními údaji, které nepatří držiteli typového osvědčení souvisejícího výrobku a řídicí a monitorovací jednotky, kromě letadlových celků, na něž se vztahuje oprávnění ETSO;

▼ M14

- ha) „složitým motorovým letadlem“ rozumí:

- i) letoun:

— s maximální certifikovanou vzletovou hmotností vyšší než 5 700 kg nebo

▼ M14

- s osvědčením pro maximální konfiguraci sedadel pro cestující vyšší než devatenáct nebo
 - s osvědčením pro provoz s posádkou složenou nejméně ze dvou pilotů nebo
 - vybavené proudovým motorem či proudovými motory, nebo více než jedním turbovrtulovým motorem nebo
- ii) vrtulník s osvědčením:
- pro maximální vzletovou hmotnost vyšší než 3 175 kg nebo
 - pro maximální konfiguraci sedadel pro cestující vyšší než devět nebo
 - pro provoz s posádkou složenou nejméně ze dvou pilotů nebo
- iii) letadlo se sklopným rotorem;

▼ M12

- i) „letadlem ELA1“ tato evropská lehká letadla s posádkou:
- i) letoun s maximální vzletovou hmotností (MTOM) rovnou 1 200 kg nebo menší, který není klasifikován jako složité motorové letadlo;
 - ii) kluzák nebo motorový kluzák s MTOM rovnou 1 200 kg nebo menší;
 - iii) balon s maximálním konstrukčním objemem nosného plynu nebo horkého vzduchu 3 400 m³ u horkovzdušných balonů, 1 050 m³ u plynových balonů a 300 m³ u upoutaných plynových balonů;
 - iv) vzducholod' projektovaná pro nejvýše čtyři osoby na palubě a s maximálním konstrukčním objemem nosného plynu nebo horkého vzduchu 3 400 m³ u horkovzdušné vzducholodi a 1 000 m³ u plynové vzducholodi;
- j) „letadlem ELA2“ tato evropská lehká letadla s posádkou:
- i) letoun s maximální vzletovou hmotností (MTOM) rovnou 2 000 kg nebo menší, který není klasifikován jako složité motorové letadlo;
 - ii) kluzák nebo motorový kluzák s MTOM rovnou 2 000 kg nebo menší;
 - iii) balon;
 - iv) horkovzdušná vzducholod';
 - v) plynová vzducholod' splňující všechny následující vlastnosti:
 - maximální statická hmotnost 3 %,
 - nevektorový tah (kromě reverzního tahu),
 - konvenční a jednoduchý návrh konstrukce, řídicího systému a balonetového systému,
 - řízení bez posilovače;

▼ M12

- vi) rotorové letadlo s MTOM nepřesahující 600 kg, s jednoduchou konstrukcí, projektované pro maximálně dvě osoby, nepoháněné turbínou a/nebo proudovými motory; s provozem omezeným na VFR ve dne;
- k) „údaji provozní vhodnosti“ nebo zkratkou „OSD“ údaje, které jsou součástí typového osvědčení letadla, typového osvědčení letadla pro zvláštní účely nebo doplňkového typového osvědčení letadla a které se skládají ze všech těchto částí:
 - i) minimálních osnov typově kvalifikačního výcviku pilotů, včetně určení typové kvalifikace;
 - ii) určení rozsahu zdrojových ověřovacích údajů letadla na podporu objektivního osvědčení simulátorů nebo předběžných údajů na podporu prozatímního osvědčení simulátorů;
 - iii) minimálních osnov typově kvalifikačního výcviku osvědčujícího personálu v oblasti údržby, včetně určení typové kvalifikace;
 - iv) určení typu nebo verze pro palubní průvodčí a typových údajů letadla pro výcvik palubních průvodčích;
 - v) základního seznamu minimálního vybavení;

▼ M15

- l) „řídící a monitorovací jednotkou“ zařízení pro řízení a monitorování bezpilotních letadel na dálku, jak je definováno v čl. 3 odst. 32 nařízení (EU) 2018/1139;
- m) „součástí řídící a monitorovací jednotky“ jakýkoli prvek řídící a monitorovací jednotky;
- n) „zástavbou řídící a monitorovací jednotky“ postup začlenění součástí řídící a monitorovací jednotky do fyzického prostředí způsobilého k tomuto účelu podle souboru pokynů pro zástavbu a zkoušení tak, aby zastavěná řídící a monitorovací jednotka mohla být použita k řízení bezpilotního letadla;
- o) „bepilotním systémem“ bepilotní letadlo ve smyslu definice v čl. 3 odst. 30 nařízení (EU) 2018/1139 a jeho řídící a monitorovací jednotka;
- p) „letadlem schopným svislého vzletu a přistání“ letadlo poháněné motorem, těžší než vzduch, jiné než letoun nebo rotorové letadlo, schopné provádět svislý vzlet a přistání pomocí vztlakových a tahových jednotek používaných k zajištění vztlaku při vzletu a přistání.

▼ **M12***Článek 2*▼ **M15****Certifikace výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek**

1. Výrobkům, letadlovým částem, zařízením, řídicím a monitorovacím jednotkám a součástem řídicích a monitorovacích jednotek se vydávají osvědčení podle přílohy I (část 21).

▼ **M12**

2. ► **M15** Odchylně od odstavce 1 tohoto článku se mohou případně vydávat osvědčení podle přílohy Ib (část 21 Light) pro tyto výrobky jiné než bezpilotní letadlo: ◀

- a) letoun s maximální vzletovou hmotností (MTOM) rovnou 2 000 kg nebo menší a maximální provozní konfigurací sedadel pro čtyři osoby;
- b) kluzák nebo motorový kluzák s MTOM rovnou 2 000 kg nebo menší;
- c) balon;
- d) horkovzdušnou vzducholod';
- e) plynovou vzducholod' pro přepravu cestujících projektovanou pro nejvýše čtyři osoby;
- f) rotorové letadlo s MTOM rovnou 1 200 kg nebo menší a maximální provozní konfigurací sedadel pro čtyři osoby;
- g) pístový motor nebo vrtuli s pevnými listy, které jsou určeny k zástavbě do letadla uvedeného v písmenech a) až f) nebo
- h) vírník (gyroplán).

3. ► **M15** Odchylně od odstavců 1 a 2 se mohou případně vydávat prohlášení o souladu návrhu podle přílohy Ib (část 21 Light) pro tyto výrobky jiné než bezpilotní letadlo: ◀

- a) letoun s MTOM rovnou 1 200 kg nebo menší, který není poháněn proudovými motory a který má maximální provozní konfiguraci sedadel pro dvě osoby;
- b) kluzák nebo motorový kluzák s MTOM rovnou 1 200 kg nebo menší;
- c) balon projektovaný pro nejvýše čtyři osoby;
- d) horkovzdušnou vzducholod' projektovanou pro nejvýše čtyři osoby.

4. Odchylně od odstavců 1 až 3 tohoto článku se na letadla, včetně jakéhokoli zastavěného výrobku, letadlové části a zařízení nezapsaná v leteckém rejstříku členského státu nevztahují ustanovení hlav H a I oddílu A přílohy I (část 21) a hlavy H a I oddílu A přílohy Ib (část 21 Light). Nevztahuje se na ně ani hlava P oddílu A přílohy I (část 21) a hlava P oddílu A přílohy Ib (část 21 Light), kromě případů, kdy identifikační značky letadla přidělil členský stát.

▼ M12*Článek 2a***Přechodná opatření pro osvědčení dříve vydaná podle přílohy I (část 21)**

1. Držitel platného typového osvědčení nebo doplňkového typového osvědčení vydaného nebo považovaného za vydané agenturou podle přílohy I (část 21) může do dne 25. srpna 2025 požádat agenturu, aby od daného data zachovala typový návrh schválený na základě uvedeného osvědčení v souladu s přílohou Ib (část 21 Light), pokud výrobek, na který se uvedené osvědčení vztahuje, spadá do oblasti působnosti čl. 2 odst. 2.

2. Je-li podána žádost podle odstavce 1, řídí se uvedené typové osvědčení nebo doplňkové typové osvědčení od daného data uvedeného v odstavci 1 ustanoveními přílohy Ib (část 21 Light) o typových osvědčeních nebo případně doplňkových typových osvědčeních. Agentura odpovídajícím způsobem změní přílohu k typovému osvědčení nebo doplňkovému typovému osvědčení.

▼ M14*Článek 3***Zachování platnosti typových osvědčení a souvisejících osvědčení letové způsobilosti**

1. V případě výrobků, jimž bylo typové osvědčení, nebo jiný doklad umožňující vydání osvědčení letové způsobilosti, vydáno členským státem do 28. září 2003, se použijí tato ustanovení:

a) výrobek se považuje za výrobek s typovým osvědčením vydaným v souladu s tímto nařízením, pokud:

i) jeho certifikační předpisová základna byla:

— certifikační předpisová základna JAA pro výrobky, které byly certifikovány na základě postupů JAA, definovaná v jejich příloze JAA, nebo

— pro ostatní výrobky certifikační předpisová základna definovaná v příloze k typovému osvědčení státu projekce, pokud byl tento stát projekce:

— členským státem, neusoudí-li agentura, zejména s ohledem na použité certifikační specifikace a zkušenosti z provozu, že tato certifikační předpisová základna nezajišťuje úroveň bezpečnosti rovnocennou úrovni požadované nařízením (EU) 2018/1139 a tímto nařízením, nebo

— státem, se kterým členský stát uzavřel dvoustrannou dohodu o letové způsobilosti nebo podobnou dohodu, v souladu s níž byly tyto výrobky certifikovány na základě certifikačních specifikací tohoto státu projekce, neusoudí-li agentura, že tyto certifikační specifikace, zkušenosti z provozu nebo bezpečnostní systém tohoto státu projekce nezajišťují úroveň bezpečnosti rovnocennou úrovni požadované nařízením (EU) 2018/1139 a tímto nařízením.

▼ M14

Agentura provede první vyhodnocení důsledku ustanovení druhé odrážky, aby mohla vypracovat stanovisko pro Komisi včetně případných změn tohoto nařízení;

- ii) požadavky na ochranu životního prostředí byly požadavky stanovené přílohou 16 Chicagské úmluvy použitelné pro výrobek;
 - iii) použitelné příkazy k zachování letové způsobilosti byly příkazy státu projekce;
- b) návrh jednotlivého letadla zapsaného do leteckého rejstříku členského státu do 28. září 2003 se považuje za návrh schválený v souladu s tímto nařízením, pokud:
- i) jeho základní typový návrh byl součástí typového osvědčení podle písmene a);
 - ii) všechny změny tohoto základního typového návrhu, které nebyly v odpovědnosti držitele typového osvědčení, byly schváleny a
 - iii) příkazy k zachování letové způsobilosti vydané nebo přijaté členským státem zápisu do rejstříku do 28. září 2003 byly splněny, včetně jakýchkoli změn příkazů k zachování letové způsobilosti státu projekce schválených členským státem zápisu do rejstříku.

2. V případě výrobků, u nichž proces typové certifikace probíhal prostřednictvím JAA nebo členského státu ke dni 28. září 2003, se použijí tato ustanovení:

- a) pokud výrobek certifikuje několik členských států, použije se nejpočetnější projekt jako vztažný;
- b) bod 21.A.15 písm. a), b) a c) přílohy I (část 21) se nepoužije;
- c) odchýlně od bodu 21.B.80 přílohy I (část 21) je certifikační předpisová základna předpisová základna stanovená JAA nebo případně členským státem ke dni podání žádosti o schválení;
- d) závěry o vyhovění vydané v souladu s postupy JAA nebo členského státu se považují za závěry vydané agenturou pro účely vyhovění bodu 21.A.20 písm. a) a d) přílohy I (část 21).

3. V případě výrobků, které mají vnitrostátní typové osvědčení nebo rovnocenný doklad a u nichž proces schvalování změny prováděný členským státem nebyl v době, kdy mělo být typové osvědčení v souladu s tímto nařízením schváleno, dokončen, se použijí tyto podmínky:

- a) pokud schvalování provádí několik členských států, použije se nejpočetnější projekt jako vztažný;
- b) bod 21.A.93 přílohy I (část 21) se nepoužije;

▼ M14

- c) použitelnou certifikační předpisovou základnou je předpisová základna stanovená JAA nebo případně členským státem ke dni podání žádosti o schválení změny;
- d) závěry o vyhovění vydané v souladu s postupy JAA nebo členského státu se považují za závěry vydané agenturou pro účely vyhovění bodu 21.B.107 přílohy I (část 21).

4. V případě výrobků, jimž bylo vydáno vnitrostátní typové osvědčení nebo rovnocenný doklad a u nichž proces schvalování návrhu významné opravy prováděný členským státem nebyl v době určení typového osvědčení v souladu s tímto nařízením dokončen, se závěry o vyhovění učiněné v souladu s postupy JAA nebo členského státu považují za závěry učiněné agenturou pro účely vyhovění bodu 21.A.433 písm. a) přílohy I (část 21).

5. Osvědčení letové způsobilosti vydané členským státem, které potvrzuje shodu s typovým osvědčením určeným v souladu s odstavcem 1, se považuje za osvědčení v souladu s tímto nařízením.

▼ B*Článek 4***Zachování platnosti doplňkových typových osvědčení letové způsobilosti**

1. V případě doplňkových typových osvědčení vydaných členským státem podle postupů JAA nebo platných vnitrostátních postupů a v případě změn výrobků navrhovaných osobami jinými než držitelem typového osvědčení výrobku, schválených členským státem podle platných vnitrostátních postupů, se tato doplňková typová osvědčení nebo schválení změny platná ke dni 28. září 2003 považovala za vydaná v souladu s tímto nařízením.

2. V případě doplňkových typových osvědčení, u nichž členský stát provádí proces certifikace ke dni 28. září 2003 v souladu s použitelnými postupy JAA pro doplňková typová osvědčení, a v případě významných změn výrobků navrhovaných jinými osobami než držiteli typového osvědčení výrobku, u nichž členský stát provádí proces certifikace ke dni 28. září 2003 v souladu s platnými vnitrostátními postupy, platí tato ustanovení:

- a) pokud byl proces certifikace prováděn více členskými státy, použije se nejpokročilejší projekt jako vztažný;
- b) bod 21.A.113 písm. a) a b) přílohy I (část 21) se nepoužije;
- c) použitelnou certifikační předpisovou základnou je předpisová základna stanovená JAA nebo případně členským státem ke dni podání žádosti o doplňkové typové osvědčení nebo schválení významné změny;
- d) závěry o vyhovění učiněné v souladu s postupy JAA nebo členského státu se považují za závěry učiněné agenturou pro účely vyhovění bodu 21.A.115 písm. a) přílohy I (část 21).

▼ M2

▼B*Článek 6***Zachování platnosti osvědčení letadlových částí a zařízení**

1. Schválení letadlových částí a zařízení vydaná členským státem a platná ke dni 28. září 2003 se považují za schválení vydaná v souladu s tímto nařízením.
2. V případě letadlových částí a zařízení, u nichž členský stát prováděl proces schvalování nebo opravňování ke dni 28. září 2003:
 - a) pokud byl proces opravňování prováděn více členskými státy, použije se nejpokročilejší projekt jako vztažný;
 - b) bod 21.A.603 přílohy I (část 21) se nepoužije;
 - c) použitelné požadované údaje podle bodu 21.A.605 přílohy I (část 21) jsou údaje stanovené příslušným členským státem ke dni podání žádosti o schválení nebo oprávnění;
 - d) závěry o vyhovění učiněné příslušným členským státem v souladu s postupy JAA se považují za závěry učiněné agenturou pro účely vyhovění bodu 21.A.606 písm. b) přílohy I (část 21).

*Článek 7***Povolení k letu**

Podmínky stanovené do 28. března 2007 členskými státy pro povolení k letu nebo jiná osvědčení letové způsobilosti vydaná letadlům, jejichž vlastníci nejsou držiteli osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely vydaných podle tohoto nařízení, jsou považovány za stanovené v souladu s tímto nařízením, pokud agentura nestanovila do 28. března 2008, že takovéto podmínky neza-jišťují odpovídající úroveň bezpečnosti požadovanou nařízením (ES) č. 216/2008 nebo tímto nařízením.

▼M2*Článek 7a***Údaje provozní vhodnosti**

1. Držitel typového osvědčení letadla vydaného před 17. února 2014, který od 17. ledna 2014 zamýšlí dodat provozovateli z EU nové letadlo, musí získat potvrzení v souladu s bodem 21.A.21 písm. e) přílohy I (část 21), vyjma minimální osnovy výcviku personálu vydávajícího osvědčení v oblasti údržby a kromě zdrojových ověřovacích údajů letadla na podporu objektivního osvědčení simulátoru (simulátorů). Toto schválení musí být získáno nejpozději do 18. prosince 2015 nebo předtím, než je letadlo provozováno provozovatelem z EU, podle toho, co nastane později. Údaje provozní vhodnosti se mohou omezit na model, který je dodáván.

▼ M2

2. Žadatel o typové osvědčení letadla, pro něž byla žádost vyplněna před 17. února 2014 a pro něž nebylo typové osvědčení vydáno před 17. února 2014 musí získat schválení v souladu s bodem 21.A.21 písm. e) přílohy I (část 21), vyjma minimální osnovy výcviku personálu vydávajícího osvědčení v oblasti údržby a kromě zdrojových ověřovacích údajů letadla na podporu objektivního osvědčení simulátoru (simulátorů). Toto potvrzení musí být získáno nejpozději do 18. prosince 2015 nebo předtím, než je letadlo provozováno provozovatelem z EU, podle toho, co nastane později. Závěry o vyhovění požadavkům, které úřady učinily v průběhu práce Operačního hodnotícího výboru prováděné v odpovědnosti JAA nebo agentury před vstupem tohoto nařízení v platnost, musí být agenturou přijaty bez dalšího ověřování.

3. Na zprávy Operačního hodnotícího výboru a základní seznamy minimálního vybavení vydané v souladu s postupy JAA nebo agentury před vstupem tohoto nařízení v platnost musí být pohlíženo tak, že představují údaje provozní vhodnosti schválené podle bodu 21.A.21 písm. e) přílohy I (část 21) a musí být zahrnuty do příslušného typového osvědčení. Nejpozději do 18. června 2014 příslušní držitelé typového osvědčení navrhnou agentuře rozdělení údajů provozní vhodnosti na povinné a nepovinné údaje.

4. Držitelé typového osvědčení zahrnujícího údaje provozní vhodnosti musí do 18. prosince 2015 získat schválení pro rozšíření oblasti působnosti jejich oprávnění organizace k projektování nebo případně pro alternativní postupy související s oprávněním organizace k projektování tak, aby zahrnovaly aspekty provozní vhodnosti.

▼ B*Článek 8***Projekční organizace****▼ M15**

1. Organizace odpovědná za projektování výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek nebo jejich změn nebo oprav prokazuje svou způsobilost v souladu s přílohou I (část 21).

▼ M12

2. Odchylně od odstavce 1 tohoto článku může fyzická nebo právnická osoba odpovědná za projektování výrobků, jejíž hlavní místo obchodní činnosti se nachází v členském státě a která žádá o osvědčení o projektování výrobků nebo o jejich změnách či opravách nebo je jeho držitelem v souladu s čl. 2 odst. 2, případně prokázat svou způsobilost v souladu s přílohou Ib (část 21 Light).

3. Fyzické nebo právnické osoby podílející se na projektování letadel, na něž se vztahuje prohlášení o souladu návrhu podle čl. 2 odst. 3, svou způsobilost prokazovat nemusí.

▼ M9

4. Odchylně od bodu 21.B.433 písm. d) odst. 1 a 2 přílohy I (část 21) může projekční organizace, která je držitelem platného osvědčení o oprávnění vydaného v souladu s přílohou I (část 21), do dne 7. března 2025 napravit jakékoliv nálezy nesouladu týkající se požadavků přílohy I zavedených nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/201 ⁽¹⁾.

Pokud po dni 7. března 2025 organizace tyto nálezy neuzavře, bude osvědčení o oprávnění zcela nebo zčásti zrušeno, omezeno nebo pozastaveno.

▼ M12

5. ► **M15** ► **C8** Odchylně od odstavce 1 může organizace s hlavním místem obchodní činnosti ve třetí zemi prokázat svou způsobilost držením osvědčení vydaného tímto státem pro dotyčný výrobek, letadlovou část, zařízení, řídicí a monitorovací jednotku a součást řídicí a monitorovací jednotky, na kterou se vztahuje v souladu s přílohou I (část 21), pokud: ◀ ◀

a) tento stát je státem projekce;

b) agentura rozhodla, že systém používaný tímto státem obsahuje stejnou nezávislou úroveň kontroly vyhovění požadavkům jako toto nařízení, buď prostřednictvím rovnocenného systému schvalování organizací, nebo prostřednictvím přímého zapojení příslušného úřadu tohoto státu.

▼ M14

6. Oprávnění organizací k projektování vydaná nebo uznaná členským státem v souladu s požadavky a postupy JAA a platná před 28. zářím 2003 se považují za oprávnění v souladu s tímto nařízením.

*Článek 9***Výrobní organizace****▼ M15**

1. Organizace odpovědná za výrobu výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek prokazuje svou způsobilost v souladu s přílohou I (část 21). Prokazování způsobilosti není požadováno pro letadlové části, zařízení nebo součásti řídicích a monitorovacích jednotek, které organizace vyrábí a které v souladu s přílohou I (část 21) smí být použity k zástavbě do typově certifikovaného výrobku, aniž by musely mít osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA).

▼ C8

2. Odchylně od odstavce 1 může výrobce s hlavním místem obchodní činnosti ve třetí zemi prokázat svou způsobilost držením osvědčení vydaného tímto státem pro dotyčný výrobek, letadlovou část, zařízení, řídicí a monitorovací jednotku a součást řídicí a monitorovací jednotky, na kterou se vztahuje, za předpokladu, že jsou splněny obě následující podmínky:

⁽¹⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/201 ze dne 10. prosince 2021, kterým se mění nařízení (EU) č. 748/2012, pokud jde o systémy řízení a systémy hlášení událostí, jež mají být zřízeny projekčními a výrobními organizacemi, jakož i postupy uplatňované agenturou, a kterým se opravuje uvedené nařízení (Úř. věst. L 33, xx.xx.xxxx, s. 7);

▼ M15

- a) tento stát je státem výroby;
- b) agentura rozhodla, že systém používaný tímto státem obsahuje stejnou nezávislou úroveň kontroly vyhovění požadavkům jako toto nařízení, buď prostřednictvím rovnocenného systému schvalování organizací, nebo prostřednictvím přímého zapojení příslušného úřadu tohoto státu.

▼ M14

3. Oprávnění organizací k výrobě vydaná nebo uznaná členským státem v souladu s požadavky a postupy JAA a platná před 28. zářím 2003 se považují za oprávnění v souladu s tímto nařízením.

4. Odchylně od odstavce 1 může výrobní organizace požádat příslušný úřad o výjimku z požadavků na ochranu životního prostředí uvedených v čl. 9 odst. 2 prvním pododstavci nařízení (EU) 2018/1139.

5. Odchylně od bodu 21.B.225 písm. d) odst. 1 a 2 přílohy I (část 21) může výrobní organizace, která je držitelem platného osvědčení o oprávnění vydaného v souladu s přílohou I (část 21), do dne 7. března 2025 napravit jakékoliv nálezy nesouladu týkající se požadavků přílohy I zavedených nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/201⁽¹⁾.

Pokud po dni 7. března 2025 organizace tyto nálezy neuzavře, osvědčení o oprávnění se zcela nebo zčásti zruší, omezí nebo pozastaví.

6. Odchylně od bodu 21.A.125C písm. a) odst. 1 přílohy I (část 21) se od organizace, která vyrábí výrobky, letadlové části nebo zařízení bez osvědčení o oprávnění a která je držitelem platného schvalovacího dopisu vydaného dne 7. března 2023 nebo dříve v souladu s přílohou I (část 21), nevyžaduje soulad s příslušnými požadavky přílohy I zavedenými nařízením v přenesené pravomoci (EU) 2022/201.

7. Odchylně od odstavce 1 tohoto článku může fyzická nebo právnická osoba s hlavním místem obchodní činnosti v členském státě, která je odpovědná za výrobu výrobků a jejich letadlových částí a zařízení v souladu s čl. 2 odst. 2, případně prokázat svou způsobilost v souladu s přílohou Ib (část 21 Light).

8. Prokázání způsobilosti podle odstavců 1 nebo 2 se nevyžaduje, pokud se výrobní organizace nebo fyzická či právnická osoba podílí na těchto výrobních činnostech:

▼ M15

- a) výrobě letadlových částí, zařízení a součástí řídicí a monitorovací jednotky, které jsou v souladu s přílohou I (část 21) způsobilé k zástavbě do typově certifikovaného výrobku, aniž by k nim muselo být přiloženo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA);

⁽¹⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/201 ze dne 10. prosince 2021, kterým se mění nařízení (EU) č. 748/2012, pokud jde o systémy řízení a systémy hlášení událostí, jež mají být zřízeny projekčními a výrobními organizacemi, jakož i postupy uplatňované agenturou, a kterým se opravuje uvedené nařízení (Úř. věst. L 33, 15.2.2022, s. 7).

▼ M14

- b) výrobě letadlových částí, které jsou v souladu s přílohou Ib (část 21 Light) způsobilé k zástavbě do letadla, na které se vztahuje prohlášení o souladu návrhu, aniž by k nim muselo být přiloženo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (tj. formulář 1 EASA);
- c) výrobě letadla, na které se vztahuje prohlášení o souladu návrhu podle čl. 2 odst. 3, a letadlových částí, které jsou způsobilé pro zástavbu do těchto letadel. V takovém případě musí být výrobní činnosti prováděny v souladu s hlavou R oddílu A přílohy Ib (část 21 Light) výrobní organizací či fyzickou nebo právnickou osobou s hlavním místem obchodní činnosti v členském státě.

▼ M12*Článek 10***Opatření agentury**

1. Agentura vypracuje přijatelné způsoby průkazu (AMC), jež mohou příslušné úřady, organizace a pracovníci používat k prokázání souladu s ustanoveními přílohy I (část 21) a přílohy Ib (část 21 Light).
2. Přijatelné způsoby průkazu vydané agenturou nezavádějí nové požadavky ani neomezuji požadavky přílohy I (část 21) a přílohy Ib (část 21 Light).

▼ B*Článek 11***Zrušení**

Nařízení (ES) č. 1702/2003 se zrušuje.

Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze III.

*Článek 12***Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

▼ **B**

PŘÍLOHA I

ČÁST 21

▼ **M15**

Certifikace letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek a projekčních a výrobních organizací

▼ **M9**

Obsah

21.1 Příslušný úřad

21.2 Oblast působnosti

ODDÍL A – TECHNICKÉ POŽADAVKY**HLAVA A – OBECNÁ USTANOVENÍ**

21.A.1 Oblast působnosti

▼ **M15**

21.A.2 Převedení na jinou osobu, než je žadatel nebo držitel osvědčení

▼ **M9**

21.A.3A Systém hlášení

21.A.3B Příkazy k zachování letové způsobilosti

21.A.4 Koordinace projekce a výroby

21.A.5 Uchovávání záznamů

21.A.6 Příručky

21.A.7 Instrukce pro zachování letové způsobilosti

21.A.9 Přístup a vyšetřování

HLAVA B – TYPOVÁ OSVEDČENÍ A TYPOVÁ OSVEDČENÍ PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

21.A.11 Oblast působnosti

21.A.13 Předpoklady

21.A.14 Prokazování způsobilosti

21.A.15 Žádost

21.A.19 Změny vyžadující nové typové osvědčení

21.A.20 Prokázání souladu s certifikační předpisovou základnou, certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti a požadavky na ochranu životního prostředí

21.A.21 Požadavky pro vydání typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely

21.A.31 Typový návrh

21.A.33 Kontroly a zkoušky

21.A.35 ► **M15** Letové zkoušky ◄

21.A.41 Typové osvědčení

21.A.44 Povinnosti držitele

21.A.47 Přenosnost

21.A.51 Doba platnosti a zachování platnosti

21.A.62 Dostupnost údajů provozní vhodnosti

21.A.65 Zachování konstrukční integrity konstrukcí letounů

▼ M9

(HLAVA C – NENÍ POUŽITO)

HLAVA D – ZMĚNY TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ A TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

- 21.A.90A Oblast působnosti
- 21.A.90B Standardní změny
- 21.A.90C Samostatné změny instrukcí pro zachování letové způsobilosti
- 21.A.91 Klasifikace změn typového osvědčení
- 21.A.92 Předpoklady
- 21.A.93 Žádost
- 21.A.95 Požadavky pro schválení nevýznamné změny
- 21.A.97 Požadavky pro schválení významné změny
- 21.A.101 Certifikační předpisová základna, certifikační základna pro údaje provozní vhodnosti a požadavky na ochranu životního prostředí u významné změny typového osvědčení
- 21.A.108 Dostupnost údajů provozní vhodnosti
- 21.A.109 Povinnosti a značení EPA

HLAVA E – DOPLŇKOVÁ TYPOVÁ OSVĚDČENÍ

- 21.A.111 Oblast působnosti
- 21.A.112 A Předpoklady
- 21.A.112B Prokazování způsobilosti
- 21.A.113 Žádost o doplňkové typové osvědčení

▼ M15

- 21.A.115 Požadavky na schválení významných změn ve formě doplňkového typového osvědčení

▼ M9

- 21.A.116 Přenosnost
- 21.A.117 Změny té části výrobku, která je zahrnuta v doplňkovém typovém osvědčení
- 21.A.118 A Povinnosti a značení EPA
- 21.A.118B Doba platnosti a zachování platnosti
- 21.A.120B Dostupnost údajů provozní vhodnosti

HLAVA F – VÝROBA BEZ OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K VÝROBĚ

- 21.A.121 Oblast působnosti
- 21.A.122 Předpoklady
- 21.A.124 Žádost
- 21.A.124 A Způsoby průkazu
- 21.A.125 A Vydávání schvalovacího dopisu
- 21.A.125B Nálezy a připomínky
- 21.A.125C Doba platnosti a zachování platnosti
- 21.A.126 Systém kontroly výroby
- 21.A.127 Zkoušky: letadla

▼ M15

- 21.A.128 Zkoušky: motory, vrtule a řídicí a monitorovací jednotky

▼ M9

21.A.129 Povinnosti výrobní organizace

21.A.130 Prohlášení o shodě

HLAVA G – OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K VÝROBĚ

21.A.131 Oblast působnosti

21.A.133 Předpoklady

21.A.134 Žádost

21.A.134A Způsoby průkazu

21.A.135 Vydávání oprávnění organizace k výrobě

21.A.139 Systém řízení výroby

21.A.143 Výklad organizace výroby

21.A.145 Zdroje

21.A.147 Změny systému řízení výroby

21.A.148 Změny místa

21.A.149 Přenosnost

21.A.151 Podmínky oprávnění

21.A.153 Změny podmínek oprávnění

21.A.158 Nálezy a připomínky

21.A.159 Doba platnosti a zachování platnosti

21.A.163 Práva

21.A.165 Povinnosti držitele

HLAVA H – OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI A OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

21.A.171 Oblast působnosti

21.A.172 Předpoklady

21.A.173 Klasifikace

21.A.174 Žádost

21.A.175 Jazyk

21.A.177 Změna nebo modifikace

21.A.179 Přenosnost a nové vydávání v rámci členských států

21.A.181 Doba platnosti a zachování platnosti

21.A.182 Identifikace letadla

HLAVA I – OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI

21.A.201 Oblast působnosti

21.A.203 Předpoklady

21.A.204 Žádost

21.A.207 Změna nebo modifikace

21.A.209 Přenosnost a nové vydávání v rámci členských států

21.A.211 Doba platnosti a zachování platnosti

▼ M9

HLAVA J – OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K PROJEKTOVÁNÍ

- 21.A.231 Oblast působnosti
- 21.A.233 Předpoklady
- 21.A.234 Žádost
- 21.A.235 Vydání oprávnění organizace k projektování
- 21.A.239 Systém řízení projektování
- 21.A.243 Příručka
- 21.A.245 Zdroje
- 21.A.247 Změny systému řízení projektování
- 21.A.249 Přenosnost
- 21.A.251 Podmínky oprávnění
- 21.A.253 Změny podmínek oprávnění
- 21.A.258 Nálezy a připomínky
- 21.A.259 Doba platnosti a zachování platnosti
- 21.A.263 Práva
- 21.A.265 Povinnosti držitele

▼ M15HLAVA K – LETADLOVÉ ČÁSTI, ZAŘÍZENÍ A SOUČÁSTI ŘÍDICÍ
A MONITOROVACÍ JEDNOTKY**▼ M9**

- 21.A.301 Oblast působnosti

▼ M15

- 21.A.303 Vyhovění použitelným požadavkům
- 21.A.305 Schvalování letadlových částí, zařízení a součástí řídicí a monitorovací jednotky

▼ M9

- 21.A.307 Způsobilost letadlových částí a zařízení k zástavbě

▼ M15

- 21.A.308 Způsobilost součástí pro instalaci do řídicí a monitorovací jednotky

▼ M9

(HLAVA L – NENÍ POUŽITO)

HLAVA M – OPRAVY

- 21.A.431A Oblast působnosti
- 21.A.431B Standardní opravy
- 21.A.432 A Předpoklady
- 21.A.432B Prokazování způsobilosti
- 21.A.432C Žádost o schválení návrhu opravy
- 21.A.433 Požadavky pro schválení návrhu opravy
- 21.A.435 Klasifikace a schválení návrhu opravy
- 21.A.439 Výroba částí pro opravy
- 21.A.441 Provedení opravy
- 21.A.443 Omezení
- 21.A.445 Neopravené poškození
- 21.A.451 Povinnosti a značení EPA

▼ M9

(HLAVA N – NENÍ POUŽITO)

HLAVA O – OPRÁVNĚNÍ ETSO

21.A.601 Oblast působnosti

21.A.602A Předpoklady

21.A.602B Prokazování způsobilosti

21.A.603 Žádost

21.A.604 Oprávnění ETSO pro pomocnou energetickou jednotku (APU)

21.A.605 Požadované údaje

21.A.606 Požadavky pro vydání oprávnění ETSO

21.A.607 Práva držitele oprávnění ETSO

21.A.608 Prohlášení o konstrukci a výkonnosti (DDP)

21.A.609 Povinnosti držitelů oprávnění ETSO

21.A.610 Schvalování odchylek

21.A.611 Konstrukční změny

21.A.619 Doba platnosti a zachování platnosti

21.A.621 Přenosnost

HLAVA P – POVOLENÍ K LETU

21.A.701 Oblast působnosti

21.A.703 Předpoklady

21.A.707 Žádost o povolení k letu

21.A.708 Letové podmínky

21.A.709 Žádost o schválení letových podmínek

21.A.710 Schválení letových podmínek

21.A.711 Vydávání povolení k letu

21.A.713 Změny

21.A.715 Jazyk

21.A.719 Přenosnost

21.A.723 Doba platnosti a zachování platnosti

21.A.725 Obnova povolení k letu

21.A.727 Povinnosti držitele povolení k letu

▼ M15

HLAVA Q – OZNAČOVÁNÍ VÝROBKŮ, LETADLOVÝCH ČÁSTÍ, PŘÍSLUŠENSTVÍ, ŘÍDICÍCH A MONITOROVACÍCH JEDNOTEK A JEJICH SOUČÁSTÍ

21.A.801 Označování výrobků a řídicích a monitorovacích jednotek

▼ M9

21.A.803 Zacházení s identifikačními údaji

▼ M15

21.A.804 Označování letadlových částí, zařízení a součástí řídicí a monitorovací jednotky

▼ M9

21.A.805 Označování kritických částí

21.A.807 Označování letadlových celků, na něž se vztahuje oprávnění ETSO

▼ **M9****ODDÍL B – POSTUPY PRO PŘÍSLUŠNÉ ÚŘADY****HLAVA A – OBECNÁ USTANOVENÍ**

- 21.B.10 Dokumentace dozoru
- 21.B.15 Informace poskytované agentuře
- 21.B.20 Okamžitá reakce na problém v oblasti bezpečnosti
- 21.B.25 Systém řízení
- 21.B.30 Zadávání úkolů kvalifikovaným subjektům
- 21.B.35 Změny systému řízení
- 21.B.55 Uchovávání záznamů
- 21.B.65 Pozastavení, omezení a zrušení

HLAVA B – TYPOVÁ OSVĚDČENÍ A TYPOVÁ OSVĚDČENÍ PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

- 21.B.70 Certifikační specifikace
- 21.B.75 Zvláštní podmínky
- 21.B.80 Certifikační předpisová základna pro typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely
- 21.B.82 Certifikační předpisová základna pro údaje provozní vhodnosti pro typové osvědčení letadla nebo typové osvědčení letadla pro zvláštní účely
- 21.B.85 Stanovení použitelných požadavků na ochranu životního prostředí pro typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely
- 21.B.100 Míra zapojení
- 21.B.103 Vydávání typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely

(HLAVA C – NENÍ POUŽITO)

HLAVA D – ZMĚNY TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ A TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

- 21.B.105 Certifikační předpisová základna, požadavky na ochranu životního prostředí a certifikační základna pro údaje provozní vhodnosti pro významnou změnu v typovém osvědčení
- 21.B.107 Vydávání schválení změny typového osvědčení

HLAVA E – DOPLŇKOVÁ TYPOVÁ OSVĚDČENÍ

- 21.B.109 Certifikační předpisová základna, požadavky na ochranu životního prostředí a certifikační základna pro údaje provozní vhodnosti pro doplňkové typové osvědčení
- 21.B.111 Vydávání doplňkového typového osvědčení

HLAVA F – VÝROBA BEZ OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K VÝROBĚ

- 21.B.115 Způsoby průkazu
- 21.B.120 Postup prvního osvědčování
- 21.B.125 Nálezy a nápravná opatření; připomínky
- 21.B.135 Zachování platnosti schvalovacího dopisu
- 21.B.140 Změna schvalovacího dopisu

HLAVA G – OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K VÝROBĚ

- 21.B.215 Způsoby průkazu
- 21.B.220 Postup prvního osvědčování

▼ M9

21.B.221 Zásady dozoru

21.B.222 Program dozoru

21.B.225 Nálezy a nápravná opatření; připomínky 21.B.240

21.B.240 Změny systému řízení výroby

HLAVA H – OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI A OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

21.B.320 Vyšetřování

21.B.325 Vydávání osvědčení letové způsobilosti

21.B.326 Osvědčení letové způsobilosti

21.B.327 Osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely

HLAVA I – OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI

21.B.420 Vyšetřování

21.B.425 Vydávání osvědčení hlukové způsobilosti

HLAVA J – OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K PROJEKTOVÁNÍ

21.B.430 Postup prvního osvědčování

21.B.431 Zásady dozoru

21.B.432 Program dozoru

21.B.433 Nálezy a nápravná opatření; připomínky

21.B.435 Změny systému řízení projektování

▼ M15**HLAVA K – LETADLOVÉ ČÁSTI, ZAŘÍZENÍ A SOUČÁSTI ŘÍDICÍ A MONITOROVACÍ JEDNOTKY****▼ M9**

(HLAVA L – NENÍ POUŽITO)

HLAVA M – OPRAVY

21.B.450 Certifikační předpisová základna a požadavky na ochranu životního prostředí pro schválení návrhu významné opravy

21.B.453 Vydávání schválení návrhu opravy

(HLAVA N – NENÍ POUŽITO)

HLAVA O – OPRÁVNĚNÍ ETSO

21.B.480 Vydávání oprávnění ETSO

HLAVA P – POVOLENÍ K LETU

21.B.520 Vyšetřování

21.B.525 Vydávání povolení k letu

▼ M15**HLAVA Q – OZNAČOVÁNÍ VÝROBKŮ, LETADLOVÝCH ČÁSTÍ, PŘÍSLUŠENSTVÍ, ŘÍDICÍCH A MONITOROVACÍCH JEDNOTEK A JEJICH SOUČÁSTÍ**

▼ M9

Dodatky

Dodatek I – Formulář 1 EASA – Osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou

Dodatek II – Formulář 15a a 15c EASA – Osvědčení kontroly letové způsobilosti

Dodatek III – Formulář 20a EASA – Povolení k letu

Dodatek IV – Formulář 20b EASA – Povolení k letu (vydané oprávněnými organizacemi)

Dodatek V – Formulář 24 EASA – Osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely

Dodatek VI – Formulář 25 EASA – Osvědčení letové způsobilosti

Dodatek VII – Formulář 45 EASA – Osvědčení hlukové způsobilosti

Dodatek VIII – Formulář 52 EASA – Prohlášení o shodě letadla

Dodatek IX – Formulář 53 EASA – Osvědčení o uvolnění do provozu

Dodatek X – Formulář 55 EASA – Osvědčení o oprávnění organizace k výrobě

Dodatek XI – Formulář 65 EASA – Schvalovací dopis pro výrobu bez oprávnění organizace k výrobě

Dodatek XII – Kategorie zkušebních letů a související kvalifikace posádek zkušebních letů

▼ M10**21.1. Příslušný úřad**

Pro účely této přílohy se „příslušným úřadem“ rozumí:

a) v oddíle A hlavě A:

1. v případě projekčních organizací agentura;
2. v případě výrobních organizací, jejichž hlavní místo obchodní činnosti se nachází na území, za které je odpovědný členský stát podle Úmluvy o mezinárodním civilním letectví podepsané v Chicagu dne 7. prosince 1944 (dále jen „Chicagská úmluva“), úřad určený tímto členským státem nebo jiným členským státem v souladu s článkem 64 nařízení (EU) 2018/1139, nebo agentura, pokud byla odpovědnost přenesena na agenturu v souladu s články 64 nebo 65 nařízení (EU) 2018/1139;
3. v případě výrobních organizací, jejichž hlavní místo obchodní činnosti se nachází mimo území, za něž je podle Chicagské úmluvy odpovědný členský stát, agentura;

b) v oddíle A hlavách B, D, E, J, K, M, O a Q agentura;

c) v oddíle A hlavách F a G:

1. v případě fyzických nebo právnických osob, jejichž hlavní místo obchodní činnosti se nachází na území, za které je odpovědný členský stát podle Chicagské úmluvy, úřad určený tímto členským státem nebo jiným členským státem v souladu s článkem 64 nařízení (EU) 2018/1139, nebo agentura, pokud byla odpovědnost přenesena na agenturu v souladu s článkem 64 nebo v případě hlavy G článkem 65 nařízení (EU) 2018/1139;
2. v případě fyzických nebo právnických osob, jejichž hlavní místo obchodní činnosti se nachází mimo území, za něž je podle Chicagské úmluvy odpovědný členský stát, agentura;

d) v oddíle A hlavách H a I úřad určený členským státem, kde je nebo bude letadlo zapsáno do rejstříku;

e) v oddíle A hlavě P:

1. v případě letadel zapsaných do rejstříku v členském státě úřad určený členským státem zápisu do rejstříku;
2. v případě letadel nezapsaných do rejstříku úřad určený členským státem, který letadlu přidělil identifikační značky;
3. v případě schválení letových podmínek souvisejících s bezpečností návrhu agentura.

21.2. Oblast působnosti

Oddíl A této přílohy stanoví práva a povinnosti držitele a žadatele o osvědčení, které bylo nebo má být vydáno v souladu s touto přílohou.

Oddíl B této přílohy stanoví podmínky pro provádění úkolů v oblasti osvědčování, dozoru a vynucování, jakož i požadavky na systém správy a řízení, které má dodržovat příslušný úřad odpovědný za provádění oddílu A této přílohy.

▼ B**ODDÍL A****TECHNICKÉ POŽADAVKY****HLAVA A – OBECNÁ USTANOVENÍ****▼ M9****21.A.1 Oblast působnosti**

Tato hlava stanovuje obecná práva a povinnosti držitele a žadatele o osvědčení, které bylo nebo má být vydáno v souladu s touto přílohou.

▼ M15**21.A.2 Převedení na jinou osobu, než je žadatel nebo držitel osvědčení**

Činnosti a povinnosti, jejichž převedení se požaduje na držiteli nebo žadateli o osvědčení pro výrobek, letadlovou část, zařízení, řídící a monitorovací jednotku nebo její součást podle tohoto oddílu, smějí být převedeny na kteroukoliv jinou fyzickou nebo právnickou osobu v jeho zastoupení za předpokladu, že držitel nebo žadatel o toto osvědčení může prokázat, že uzavřel s touto jinou osobou takovou dohodu, která zajistí, že povinnosti držitele osvědčení jsou a budou řádně splněny.

▼ M9**21.A.3A Systém hlášení****▼ M15**

a) Aniž je dotčeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 ⁽¹⁾ a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, všechny fyzické nebo právnické osoby, které požádaly o typové osvědčení, typové osvědčení pro zvláštní účely, doplňkové typové osvědčení, oprávnění ETSO, schválení návrhu významné opravy nebo jakékoli jiné příslušné schválení považované za vydané podle tohoto nařízení nebo které jsou jejich držiteli, musí:

1. zřídit a udržovat systém shromažďování, vyšetřování a analýzy hlášení událostí za účelem identifikace nepříznivých trendů nebo řešení nedostatků a získávání informací o událostech, jejichž hlášení je povinné v souladu s odstavcem 3, a událostí, které jsou hlášeny dobrovolně. Nachází-li se hlavní místo obchodní činnosti v členském státě, může být zřízen jeden systém, který splňuje požadavky nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 a jeho prováděcích aktů a nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů. Systém hlášení zahrnuje:

i) hlášení a informace o poruchách, nesprávných činnostech, závadách nebo jiných událostech, které mají nebo by mohly mít nepříznivé účinky na zachování letové způsobilosti výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídící a monitorovací jednotky nebo její součásti, na něž se vztahuje typové osvědčení, typové osvědčení pro zvláštní účely, doplňkové typové osvědčení, oprávnění ETSO, schválení návrhu významné opravy nebo jakékoli jiné příslušné schválení, které se považuje za vydané podle tohoto nařízení;

ii) chyby, téměř nastalá selhání a ohrožení, která nespadají pod bod i);

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 ze dne 3. dubna 2014 o hlášení událostí v civilním letectví, analýze těchto hlášení a navazujících opatřeních a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 996/2010 a zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/42/ES, nařízení Komise (ES) č. 1321/2007 a nařízení Komise (ES) č. 1330/2007 (Úř. věst. L 122, 24.4.2014, s. 18).

▼ **M15**

2. zpřístupnit známým provozovatelům výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo její součásti a na žádost jakékoli osobě oprávněné podle jiných prováděcích aktů nebo aktů v přenesené pravomoci informace o systému vytvořeném v souladu s odstavcem 1 a o tom, jak poskytovat hlášení a informace o poruchách, nesprávných činnostech, závadách nebo jiných událostech uvedených v odst. 1 bodě i);
 3. hlásit agentuře veškeré poruchy, nesprávné činnosti, závady nebo jiné události, o nichž se dozvěděly a které se týkají se výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo její součásti, na něž se vztahuje typové osvědčení, typové osvědčení pro zvláštní účely, doplňkové typové osvědčení, oprávnění ETSO, schválení návrhu významné opravy nebo jakékoli jiné příslušné schválení, které se považuje za vydané podle tohoto nařízení, a které měly nebo mohou mít za následek nebezpečný stav.
- b) Aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, každá fyzická nebo právnická osoba, která je držitelem osvědčení o oprávnění organizace k výrobě podle hlavy G tohoto oddílu nebo o něj požádala nebo která vyrábí výrobek, letadlovou část, zařízení, bezpilotní systém, řídicí a monitorovací jednotku nebo její součást podle hlavy F tohoto oddílu, musí:
1. zřídit a udržovat systém shromažďování a posuzování hlášení událostí, včetně hlášení o chybách, téměř nastalých selháních a ohroženích za účelem identifikace nepříznivých trendů nebo řešení nedostatků a získávání informací o událostech, jejichž hlášení je povinné v souladu s odstavci 2 a 3 tohoto písmene, a událostí, které jsou hlášeny dobrovolně. Pro organizace, které mají hlavní místo obchodní činnosti v členském státě, může být zřízen jeden systém, který splňuje požadavky nařízení (EU) č. 376/2014 a jeho prováděcích aktů a nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů;
 2. hlásit odpovědnému držiteli schválení návrhu všechny případy, kdy byly výrobky, letadlové části, zařízení, bezpilotní systémy, řídicí a monitorovací jednotky nebo jejich součásti uvolněny výrobní organizací a následně byly zjištěny možné odchylky od použitelných konstrukčních údajů, a spolu s držitelem schválení návrhu vést šetření, aby se podařilo zjistit odchylky, které by mohly vést k nebezpečnému stavu;
 3. hlásit příslušnému úřadu odpovědného členského státu podle bodu 21.1 a agentuře odchylky, které byly zjištěny v souladu s bodem 21.A.3 A písm. b) odst. 2 a které by mohly vést k nebezpečnému stavu;
 4. pokud výrobní organizace působí jako dodavatel jiné výrobní organizace, hlásit rovněž této jiné organizaci všechny případy, kdy této organizaci uvolnila výrobky, letadlové části, zařízení, bezpilotní systémy, řídicí a monitorovací jednotky nebo jejich součásti a následně byly zjištěny možné odchylky od použitelných konstrukčních údajů.

▼ **M9**

- c) Aniž je dotčeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, každá fyzická nebo právnická osoba při hlášení podle písm. a) odst. 3 a písm. b) odst. 2, 3 a 4 náležitě chrání důvěrnost osoby, která hlášení podává, a osoby či osob, jež jsou v hlášení uvedeny;

▼ **M9**

- d) Aniž je dotčeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, každá fyzická nebo právnická osoba podává hlášení uvedená v písm. a) odst. 3 a písm. b) odst. 3 formou a způsobem stanoveným agenturou nebo příslušným úřadem a odešle je co nejdříve a v každém případě nejpozději do 72 hodin poté, co zjistila, že událost může vést k možnému nebezpečnému stavu, ledaže jí v tom brání výjimečné okolnosti.
- e) Aniž je dotčeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, vyplývá-li událost hlášená podle písm. a) odst. 3 nebo písm. b) odst. 3 z projekční nebo výrobní chyby, držitel typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely, doplňkového typového osvědčení, schválení návrhu významné opravy, oprávnění ETSO nebo jakéhokoli jiného příslušného schválení považovaného za vydané podle tohoto nařízení nebo případně výrobní organizace musí vyšetřit příčinu chyby a oznámit příslušnému úřadu odpovědného členského státu v souladu s bodem 21.1 a agentuře výsledky vyšetřování a veškerá opatření, jež hodlá nebo navrhuje přijmout k odstranění uvedené chyby.
- f) Jestliže příslušný úřad shledá, že je nutný zásah k odstranění chyby, držitel typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely, doplňkového typového osvědčení, schválení návrhu významné opravy, oprávnění ETSO nebo jakéhokoli jiného příslušného schválení považovaného za vydané podle tohoto nařízení nebo případně výrobní organizace předloží odpovídající údaje příslušnému úřadu na jeho žádost.

▼ **M15****21.A.3B Příkazy k zachování letové způsobilosti**

- a) Příkaz k zachování letové způsobilosti je doklad vydaný nebo přijatý agenturou, který nařizuje, jaká opatření mají být provedena na letadle nebo na bezpilotním systému k obnovení přijatelné úrovně bezpečnosti, jestliže je doloženo, že v opačném případě může být úroveň bezpečnosti letadla, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky snížena.
- b) Agentura je povinna vydat příkaz k zachování letové způsobilosti, jestliže:
1. byla agenturou zjištěna u letadla, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky existence nebezpečného stavu jako důsledek nedostatku letadla nebo motoru, vrtule, letadlové části nebo zařízení, zastavěného v tomto letadle, nebo jako důsledek nedostatku této řídicí a monitorovací jednotky nebo její součásti a
 2. je pravděpodobné, že takový stav existuje nebo se objeví u dalšího letadla, bezpilotního systému nebo řídicích a monitorovacích jednotek.
- c) Musí-li agentura k odstranění nebezpečného stavu uvedeného v písmenu b) nebo k požadování provedení prohlídky vydat příkaz k zachování letové způsobilosti, je držitel typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely, doplňkového typového osvědčení, schválení návrhu významné opravy, oprávnění ETSO nebo jakéhokoli jiného odpovídajícího schválení považovaného za schválení vydané podle tohoto nařízení povinen:
1. navrhnout vhodné nápravné opatření nebo požadované prohlídky nebo obojí a předložit podrobnosti těchto návrhů agentuře ke schválení; a

▼ M15

2. po schválení návrhů uvedených v bodě 1 agenturou zpřístupnit všem známým provozovatelům nebo vlastníkům výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo její součásti a na žádost každé další osobě, od které se požaduje, aby vyhověla příkazu k zachování letové způsobilosti, vhodné popisné údaje a prováděcí pokyny.
- d) Příkaz k zachování letové způsobilosti musí obsahovat alespoň následující informace:
1. určení nebezpečného stavu;
 2. určení ovlivněných letadel nebo řídicí a monitorovací jednotky;
 3. požadované (požadovaná) opatření;
 4. dobu pro splnění požadovaného (požadovaných) opatření;
 5. datum vstupu tohoto příkazu k zachování letové způsobilosti v platnost.

▼ M2**21.A.4 Koordinace projekce a výroby**

Každý držitel typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely, doplňkového typového osvědčení, oprávnění ETSO, schválení změny typového osvědčení nebo schválení návrhu opravy je povinen spolupracovat s výrobní organizací, jak je nezbytné k zajištění:

- a) uspokojivé koordinace projekce a výroby, požadované body 21.A.122, 21.A.130 písm. b) odst. 3 a 4, 21.A.133 a 21.A.165 písm. c) odst. 2 a 3, a

▼ M15

- b) patřičné technické pomoci pro zachování letové způsobilosti výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo její součásti.

▼ M9**21.A.5 Uchovávání záznamů**

Všechny fyzické nebo právnické osoby, které jsou držiteli typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely, doplňkového typového osvědčení, oprávnění ETSO, schválení návrhu nebo opravy, povolení k letu, osvědčení o oprávnění organizace k výrobě nebo schvalovacího dopisu podle tohoto nařízení, nebo o ně požádaly:

▼ M15

- a) při projektování výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo její součásti nebo jejich změn či oprav zavedou systém uchovávání záznamů a uchovávají příslušné informace/údaje o projektu; tyto informace/údaje se zpřístupní agentuře za účelem poskytnutí informací/údajů nezbytných k zajištění zachování letové způsobilosti výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo její součásti, zachování platnosti údajů provozní vhodnosti a souladu s příslušnými požadavky na ochranu životního prostředí;
- b) při výrobě výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo její součásti zaznamenávají podrobnosti o výrobním procesu vztahující se ke shodě výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo její součásti s použitelnými konstrukčními údaji a s požadavky kladenými na své partnery a dodavatele a tyto údaje zpřístupní svému příslušnému úřadu za účelem poskytnutí informací nezbytných k zajištění zachování letové způsobilosti výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo její součásti;

▼ M15

c) pokud jde o povolení k letu:

1. uchovávají dokumenty předložené ke stanovení a odůvodnění letových podmínek a zpřístupní je agentuře a svému příslušnému úřadu členského státu za účelem poskytnutí informací nezbytných k zajištění zachování letové způsobilosti letadla, bezpilotního systému a řídicí a monitorovací jednotky;
2. při vydávání povolení k letu na základě práva oprávněných organizací uchovávají s ním související doklady, včetně záznamů o kontrolách a dokumentů, které byly podkladem ke schválení letových podmínek a vydání samotného povolení k letu, a zpřístupní je agentuře a svému příslušnému úřadu členského státu odpovědnému za dohled nad organizací za účelem poskytnutí informací nezbytných k zajištění zachování letové způsobilosti letadla, bezpilotního systému a řídicí a monitorovací jednotky;

▼ M9

d) uchovávají záznamy o způsobilosti a kvalifikaci uvedené v bodech 21.A.139 písm. c), 21.A.145 písm. b), 21.A.145 písm. c), 21.A.239 písm. c), 21.A.245 písm. a) nebo 21.A.245 písm. e) odst. 1, pokud jde o pracovníky, kteří vykonávají tyto funkce:

1. projektování nebo výroba;
2. nezávislé sledování souladu organizace s příslušnými požadavky;
3. řízení bezpečnosti;

e) uchovávají záznamy o oprávnění pracovníků, zaměstnávají-li pracovníky, kteří:

1. uplatňují práva oprávněné organizace podle bodů 21.A.163 a/nebo 21.A.263, dle daného případu;
2. vykonávají nezávislou funkci sledování souladu organizace s příslušnými požadavky podle bodu 21.A.139 písm. e) a 21.A.239 písm. e), dle daného případu;
3. vykonávají funkci nezávislého ověřování prokázání souladu podle bodu 21.A.239 písm. d) odst. 2.

▼ M15**21.A.6 Příručky**

Držitel typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely nebo doplňkového typového osvědčení je povinen:

- a) zpracovat, udržovat a aktualizovat originály všech příruček nebo změn příruček požadovaných použitelnými požadavky certifikační předpisové základny, použitelnými požadavky certifikační předpisové základny pro údaje provozní vhodnosti a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí pro výrobek, bezpilotní systém, řídicí a monitorovací jednotku nebo letadlový celek a je povinen poskytnout na vyžádání kopie agentuře;
- b) určit pro bezpilotní letadla, zda je zástavba řídicí a monitorovací jednotky do fyzického prostředí nezbytná, a poskytnout provozovateli všechny nezbytné pokyny pro zástavbu řídicí a monitorovací jednotky a pro její uvolnění v souladu s přílohou I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107.

21.A.7 Instrukce pro zachování letové způsobilosti

- a) Držitel typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely, doplňkového typového osvědčení nebo schválení konstrukční změny či návrhu opravy je při prokazování souladu s použitelnými požadavky certifikační předpisové základny stanovené a oznámené agenturou v souladu s bodem 21.B.80 povinen vypracovat instrukce nebo odkázat na instrukce, které jsou nezbytné k zajištění toho, že úroveň letové způsobilosti týkající se typu letadla, bezpilotního systému a řídicí a monitorovací jednotky a jakékoli související letadlové části nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky bude zachována po celou dobu provozní životnosti letadla nebo bezpilotního systému.

▼ **M15**

b) Nejméně jednu sadu kompletních instrukcí pro zachování letové způsobilosti je povinen poskytnout držitel:

1. typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely každému známému vlastníku jednoho či více výrobků, bezpilotního systému a řídicích a monitorovacích jednotek při jejich dodávce, nebo při vydání prvního osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely danému letadlu, podle toho, co nastane později;
2. doplňkového typového osvědčení nebo schválení konstrukční změny všem známým provozovatelům změnou dotčeného výrobku, bezpilotního systému a řídicí a monitorovací jednotky při uvolnění modifikovaného výrobku nebo modifikované řídicí a monitorovací jednotky do provozu;
3. schválení návrhu opravy všem známým provozovatelům opravou dotčeného výrobku nebo řídicí a monitorovací jednotky při uvolnění výrobku nebo řídicí a monitorovací jednotky, ve kterých je provedena oprava, do provozu; opravený výrobek, letadlová část, zařízení, bezpilotní systém, řídicí a monitorovací jednotka nebo její součást smí být uvolněny do provozu před dokončením příslušných instrukcí pro zachování letové způsobilosti, ale pouze na omezenou dobu provozu a po dohodě s agenturou.

Následně jsou uvedení držitelé schválení návrhu povinni zpřístupnit tyto instrukce na vyžádání každé další osobě, od níž je požadováno, aby vyhověla těmto instrukcím.

- c) Odchylně od písmene b) může držitel typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely odložit dostupnost částí instrukcí pro zachování letové způsobilosti, která se týká plánovitých prováděcích instrukcí s dlouhou přípravnou lhůtou, až za dobu, kdy je zahájen provoz výrobku či řídicí a monitorovací jednotky nebo modifikovaného výrobku či modifikované řídicí a monitorovací jednotky, avšak je povinen tyto instrukce zpřístupnit předtím, než bude pro výrobek nebo modifikovaný výrobek požadováno použití těchto údajů.
- d) Držitel schválení návrhu, který je povinen poskytnout v souladu s písmenem b) instrukce pro zachování letové způsobilosti, je rovněž povinen zpřístupnit změny těchto instrukcí všem známým provozovatelům změnou dotčeného výrobku, bezpilotního systému či řídicí a monitorovací jednotky a na vyžádání každé další osobě, od níž je požadováno, aby vyhověla těmto změnám. Držitel schválení návrhu musí agentuře na vyžádání doložit vhodnost postupu, jímž jsou v souladu s tímto bodem změny instrukcí pro zachování letové způsobilosti zpřístupněny.

▼ **M9****21.A.9 Přístup a vyšetřování**

Všechny fyzické nebo právnické osoby, které jsou držiteli typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely, doplňkového typového osvědčení, oprávnění ETSO, schválení změny návrhu nebo opravy, osvědčení letové způsobilosti, osvědčení hlukové způsobilosti, povolení k letu, oprávnění organizace k projektování, osvědčení o oprávnění organizace k výrobě nebo schvalovacího dopisu podle tohoto nařízení, nebo o ně požádaly:

▼ **M15**

- a) umožní příslušnému úřadu přístup do veškerých provozních prostor a k veškerým výrobkům, letadlovým částem, zařízením, řídicím a monitorovacím jednotkám, součástí řídicích a monitorovacích jednotek, dokumentům, záznamům, údajům, procesům, postupům nebo jakýmkoli jiným materiálům s cílem přezkoumat jakékoliv hlášení, provést jakoukoli kontrolu nebo provést jakoukoli letovou a pozemní zkoušku nebo se jí případně účastnit s cílem ověřit prvotní a trvalý soulad organizace s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů;

▼ **M9**

- b) přijmou opatření, aby měl příslušný úřad zajištěn přístup ve smyslu písmene a), rovněž pokud jde o partnery, dodavatele a subdodavatele fyzické nebo právnické osoby.

▼ B**HLAVA B – TYPOVÁ OSVĚDČENÍ A TYPOVÁ OSVĚDČENÍ PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY****▼ M15****21.A.11 Oblast působnosti**

Tato hlava stanovuje postup pro vydávání typových osvědčení výrobků a řídicích a monitorovacích jednotek a typových osvědčení letadel pro zvláštní účely a stanovuje práva a povinnosti žadatelů a držitelů těchto osvědčení.

▼ B**21.A.13 Předpoklady**

Každá fyzická nebo právnická osoba, která prokázala svou způsobilost v souladu s bodem 21.A.14 nebo je v procesu prokazování, splňuje předpoklady pro žadatele o typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely podle podmínek stanovených v této hlavě.

21.A.14 Prokazování způsobilosti**▼ M5**

- a) Každý žadatel o typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely je povinen prokázat svou způsobilost držením oprávnění organizace k projektování vydaného agenturou v souladu s hlavou J.

▼ B

- b) Odchylně od písmene a), jakožto alternativním postupem prokázání své způsobilosti, smí žadatel žádat souhlas agentury s použitím postupů vymezujících konkrétní postupy projektování, zdroje a posloupnost činností nezbytných k vyhovění této příloze I (části 21), pokud je výrobek jedním z následujících:

1. letadlo ELA2;
2. motor nebo vrtule zastavěné v letadle ELA2;
3. pístový motor;
4. vrtule s pevnými listy nebo stavitelná vrtule.

▼ M5

- c) Odchylně od bodu a) smí žadatel prokázat způsobilost tím, že od agentury získá schválení certifikačního programu v souladu s bodem 21.A.15 písm. b), přičemž výrobek, k jehož certifikaci má dojít, je:

1. letadlo ELA1, nebo
2. motor nebo vrtule zastavěné v letadle ELA1.

▼ B**21.A.15 Žádost**

- a) Žádost o typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely musí být podána formou a způsobem stanovenými agenturou.

▼ M15

- b) Žádost o typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely musí zahrnovat přinejmenším předběžné popisné údaje o výrobku, bezpilotním systému a řídicí či monitorovací jednotce a druh činností, pro které se o certifikaci žádá. Dále je obsažen nebo po podání původní žádosti doplněn certifikační program pro prokazování souladu v souladu s bodem 21.A.20, který se skládá ze všech následujících částí:

1. podrobný popis typového návrhu včetně všech konfigurací, k jejichž certifikaci má dojít;
2. navrhované provozní charakteristiky a omezení;

▼ M15

3. zamýšlené použití výrobku, bezpilotního systému či řídicí a monitorovací jednotky a druh činností, pro které se o certifikaci žádá;
4. návrh první certifikační předpisové základny, certifikační základny pro údaje provozní vhodnosti a požadavků na ochranu životního prostředí připravený v souladu s požadavky a možnostmi uvedenými v bodech 21.B.80, 21.B.82 a 21.B.85;
5. návrh na rozřídění certifikačního programu do smysluplných skupin činností a údajů pro prokazování souladu, a to včetně návrhu způsobů průkazu a souvisejících dokumentů o souladu;
6. návrh na posouzení smysluplných skupin činností a údajů pro prokazování souladu z hlediska pravděpodobnosti nezjištěného nesouladu s certifikační předpisovou základnou, certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti nebo požadavky na ochranu životního prostředí a potenciálního dopadu tohoto nesouladu na bezpečnost výrobku a bezpilotního systému nebo na ochranu životního prostředí nebo na bezpečnost řídicí a monitorovací jednotky. Navrhované posouzení přihlíží alespoň k prvkům uvedeným v odstavcích 1) až 4) bodu 21.B.100 písm. a). Žádost obsahuje návrh zapojení agentury do ověřování údajů a činností prokazování souladu založený na tomto posouzení;
7. plán projektu včetně hlavních milníků.

▼ M5

- c) Po prvním podání agentuře musí žadatel certifikační program aktualizovat, pokud se jeho změny dotýkají kteréhokoli z bodů 1 až 7 písm. b).

▼ M7

- d) Žádost o typové osvědčení letadla nebo typové osvědčení letadla pro zvláštní účely musí obsahovat dodatek žádosti o schválení údajů provozní vhodnosti, nebo po podání původní žádosti musí být o tento dodatek doplněna.

▼ M15

- e) Doba platnosti žádosti o typové osvědčení velkých letounů a velkých rotorových letadel nebo typové osvědčení velkých letounů a velkých rotorových letadel pro zvláštní účely je pět let a žádosti o jakékoli jiné typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely tři roky, pokud žadatel v době podání žádosti neprokáže, že prokázání shody a prohlášení o shodě jeho výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky potrvá delší dobu a agentura tuto delší lhůtu neschválí.

▼ M5

- f) V případě, že typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely nebylo vydáno nebo je zřejmé, že nebude vydáno, smí žadatel v časovém rozmezí uvedeném v písmenu e):
 1. podat novou žádost a vyhovět certifikační předpisové základně, certifikační základně pro údaje provozní vhodnosti a požadavkům na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila v souladu s body 21.B.80, 21.B.82 a 21.B.85, a to k datu nové žádosti, nebo
 2. požádat o prodloužení lhůty stanovené v bodě e) a navrhnout nové datum vydání typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely. V tomto případě musí žadatel vyhovět certifikační předpisové základně, certifikační základně pro údaje provozní vhodnosti a požadavkům na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila v souladu s body 21.B.80, 21.B.82 a 21.B.85, a to k datu, které žadatel zvolí. Toto datum však nesmí předcházet datu, které žadatel navrhl jako nové datum vydání typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely, o více než pět let u žádosti o typové osvědčení velkých letounů a velkých rotorových letadel nebo typové osvědčení velkých letounů a velkých rotorových letadel pro zvláštní účely a o více než tři roky u žádosti o jakékoli jiné typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely.

▼ **M5**

▼ **M15****21.A.19 Změny vyžadující nové typové osvědčení**

Každá fyzická nebo právnická osoba, která navrhuje změnu výrobku, je povinna podat žádost o nové typové osvědčení, jestliže agentura shledá, že změna konstrukce, výkonu, tahu nebo hmotnosti je natolik rozsáhlá, že vyžaduje v podstatě úplné vyšetření vyhovění použitelné certifikační předpisové základně.

Každá fyzická nebo právnická osoba, která navrhuje změnu bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky, je povinna podat žádost o nové typové osvědčení, jestliže agentura shledá, že změna konstrukce je natolik rozsáhlá, že vyžaduje v podstatě úplné vyšetření vyhovění použitelné certifikační předpisové základně.

▼ **M5****21.A.20 Prokázání souladu s certifikační předpisovou základnou, certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti a požadavky na ochranu životního prostředí**

- a) Poté, co agentura přijme certifikační program, musí žadatel prokázat soulad s certifikační předpisovou základnou, certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti a požadavky na ochranu životního prostředí, jak je žadatel stanovil a oznámil agentuře v souladu s body 21.B.80, 21.B.82 a 21.B.85, a musí agentuře předložit prostředky, jejichž pomocí byl soulad prokázán.
- b) Žadatel musí agentuře hlásit veškeré potíže nebo události, ke kterým během procesu prokazování souladu dojde a které mohou mít podstatný účinek na posouzení rizik podle bodu 21.A.15 písm. b) odst. 6 nebo na certifikační program nebo které mohou jiným způsobem vyžadovat změnu míry zapojení agentury, která byla již dříve oznámena žadateli v souladu s bodem 21.B.100 písm. c).
- c) Žadatel v dokumentech o souladu podle certifikačního programu zaznamená odůvodnění souladu.
- d) Poté, co je veškeré prokazování souladu podle certifikačního programu završeno, a to včetně všech kontrol a zkoušek v souladu s bodem 21.A.33, a po všech letových zkouškách v souladu s bodem 21.A.35 musí žadatel prohlásit, že:
 1. prokázal soulad s certifikační předpisovou základnou, certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti a požadavky na ochranu životního prostředí, jak je stanovila a oznámila agentura, a podle certifikačního programu, který agentura přijala a

▼ **M15**

2. nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky, který by je mohl učinit nebezpečným pro použití, pro něž je certifikace požadována.

▼ **M5**

- e) Žadatel musí agentuře předložit prohlášení o souladu stanovené v bodě d). Je-li žadatel držitelem odpovídajícího oprávnění organizace k projektování, je povinen učinit prohlášení o souladu v souladu s hlavou J a předložit ho agentuře.

▼ **M15****21.A.21 Požadavky pro vydání typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely**

a) Za účelem vydání typového osvědčení výrobku či řídicí a monitorovací jednotky nebo typového osvědčení letadla pro zvláštní účely pro letadlo, které nesplňuje základní požadavky stanovené v příloze II nařízení (EU) 2018/1139, musí žadatel:

1. prokázat svou způsobilost v souladu s bodem 21.A.14;
2. prokázat soulad v souladu s bodem 21.A.20;
3. u typových osvědčení letadla nebo typových osvědčení pro zvláštní účely prokázat, že motor či vrtule nebo obojí, pokud jsou do letadla zastavěny:
 - i) mají typové osvědčení vydané nebo určené v souladu s tímto nařízením, nebo
 - ii) je/jsou v souladu s certifikační předpisovou základnou letadla stanovenou pro letadla jiná než bezpilotní letadla nebo s certifikační předpisovou základnou bezpilotních systémů pro bezpilotní letadla a s požadavky na ochranu životního prostředí, které agentura určila a oznámila jako nezbytné pro zajištění bezpečného letu letadla;
4. pro typové osvědčení bezpilotního letadla nebo typové osvědčení pro zvláštní účely:
 - i) prokázat soulad s certifikační předpisovou základnou bezpilotního systému v souladu s bodem 21.B.80;
 - ii) prokázat, že řídicí a monitorovací jednotka má typové osvědčení vydané v souladu s tímto nařízením, pokud byla řídicí a monitorovací jednotka certifikována odděleně od bezpilotního letadla.

b) Odchylně od písm. a) odst. 2 na žádost žadatele zahrnutou v prohlášení uvedeném v bodě 21.A.20 písm. d) má žadatel právo na vydání typového osvědčení letadla nebo typového osvědčení letadla pro zvláštní účely předtím, než prokáže soulad s příslušnou certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti, pokud žadatel tento soulad prokáže před datem, kdy mají být tyto údaje skutečně použity.

▼ **M5**▼ **M15****21.A.31 Typový návrh**

a) Typový návrh se musí skládat z(e):

1. výkresů a specifikací a seznamů těchto výkresů a specifikací nezbytných k přesnému stanovení konfigurace a konstrukčních rysů výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky, jejichž vyhovění použitelným požadavkům certifikační předpisové základny a požadavkům na ochranu životního prostředí je prokazováno;
2. informací o materiálech a procesech a o metodách výroby a montáže výrobku a řídicí a monitorovací jednotky nezbytných pro zajištění shody výrobku a řídicí a monitorovací jednotky;
3. schválené části „Omezení letové způsobilosti“ instrukcí pro zachování letové způsobilosti, jak je stanovena v použitelných certifikačních specifikacích, a
4. jakýchkoliv jiných údajů, které umožňují porovnáním určit letovou způsobilost, a je-li to relevantní, vlastnosti pozdějších výrobků a řídicí a monitorovací jednotky téhož typu z hlediska životního prostředí.

b) Každý typový návrh musí být odpovídajícím způsobem označen.

▼ M5**21.A.33 Kontroly a zkoušky**

- a) (Vyhrazeno)
- b) Než dojde v rámci prokazování souladu podle bodu 21.A.20 ke zkouškám, musí žadatel ověřit:
 - 1. pro zkoušený vzorek:
 - i) zda se materiály a postupy dostatečně shodují se specifikacemi navrhovaného typového návrhu,

▼ M15

- ii) zda se části výrobků a součástí řídicí a monitorovací jednotky dostatečně shodují s výkresy v navrhovaném typovém návrhu a

▼ M5

- iii) zda se výrobní postupy, stavba a montáž dostatečně shodují s jejich přesným vymezením v navrhovaném typovém návrhu; a
- 2. zda zkušební a měřicí vybavení používané ke zkouškám je pro danou zkoušku dostatečné a odpovídajícím způsobem cejchované.
- c) Na základě ověřování provedeného v souladu s písmenem b) žadatel musí vyhotovit prohlášení o shodě, v němž uvede jakékoli potenciální neshody spolu s odůvodněním, proč tyto neshody neovlivní výsledky zkoušek, a musí umožnit agentuře provedení kontroly, bude-li ji agentura považovat za nutnou k ověření platnosti tohoto prohlášení.
- d) Žadatel je povinen umožnit agentuře:
 - 1. přezkoumání veškerých údajů a informací souvisejících s prokázáním souladu a
 - 2. dosvědčení nebo provedení jakýchkoli zkoušek nebo kontrol provedených za účelem prokázání souladu.
- e) U všech zkoušek a kontrol, které dosvědčí nebo provede agentura podle písm. d) odst. 2:
 - 1. je žadatel povinen předložit agentuře prohlášení o shodě stanovené v bodě c) a
 - 2. u zkoušeného vzorku ani u zkušebního a měřicího vybavení nesmí být mezi okamžikem vyhotovení prohlášení o shodě stanoveným v písmenu c) a okamžikem, kdy je zkoušený vzorek poskytnut agentuře ke zkoušce, provedena žádná změna, která ovlivní platnost prohlášení o shodě.

21.A.35 Letové zkoušky

- a) Letové zkoušky pro účely získání typového osvědčení musí být provedeny v souladu s podmínkami, které pro tyto letové zkoušky stanoví agentura.

▼ M15

- b) Žadatel provede všechny letové zkoušky, které agentura shledá nezbytnými, aby zjistil:
 - 1. vyhovění příslušným požadavkům příslušné certifikační předpisové základny a požadavkům na ochranu životního prostředí a
 - 2. zda existuje přiměřená jistota, že letadlo, jeho letadlové části, zařízení, bezpilotní systémy nebo řídicí a monitorovací jednotka jsou spolehlivé a správně fungují pro letadla, bezpilotní systémy a řídicí a monitorovací jednotky, které mají být certifikovány podle této přílohy, s výjimkou:

▼ M15

- i) kluzáků, jiných než bezpilotních kluzáků, a motorových kluzáků, jiných než bezpilotních motorových kluzáků;
- ii) balonů a vzducholodí definovaných v ELA1 nebo ELA2,
- iii) letounů jiných než bezpilotních letounů s maximální vzletovou hmotností (MTOM) 2 722 kg nebo nižší.

▼ B

- c) (Vyhrazeno).
- d) (Vyhrazeno).
- e) (Vyhrazeno).

▼ M15

- f) Letové zkoušky předepsané v písm. b) odst. 2 musí zahrnovat:

1. pro letadla jiná než bezpilotní letadla:

- i) letové hodiny, které agentura považuje za nezbytné pro zajištění bezpečného provozu před uvedením letadla do provozu, a to nejméně 150 hodin;
- ii) pro letadla s turbínovými motory typu dříve nepoužitého v typově certifikovaném letadle alespoň 300 hodin provozu s plným zapojením motorů, které jsou shodné s typovým osvědčením;

2. pro bezpilotní systémy a řídicí a monitorovací jednotky letové hodiny, které agentura považuje za nezbytné s ohledem na stupeň složitosti konstrukce letadla a řídicí a monitorovací jednotky a jejich rizika pro bezpečnost, aby bylo zajištěno, že jejich bezpečný provoz bude prokázán před uvedením letadla a řídicí a monitorovací jednotky do provozu.

21.A.41 Typové osvědčení

Typové osvědčení i typové osvědčení pro zvláštní účely zahrnuje typový návrh, provozní omezení, instrukce pro zachování letové způsobilosti, přílohu k typovému osvědčení týkající se letové způsobilosti a emisí, použitelnou certifikační předpisovou základnu a požadavky na ochranu životního prostředí, jejichž splnění agentura zaznamená, a jakékoli jiné podmínky nebo omezení předepsaná pro výrobek, bezpilotní systém nebo řídicí a monitorovací jednotku použitelnými požadavky certifikačních specifikací a požadavky na ochranu životního prostředí. Typové osvědčení letadla i typové osvědčení letadla pro zvláštní účely kromě toho musí obsahovat použitelnou certifikační předpisovou základnu pro údaje provozní vhodnosti, údaje provozní vhodnosti a přílohu k typovému osvědčení pro hluk. Příloha k typovému osvědčení letadla a příloha k typovému osvědčení letadla pro zvláštní účely obsahuje záznam o vyhovění požadavkům na emise CO₂ a příloha k typovému osvědčení motoru obsahuje záznam o vyhovění požadavkům na výfukové emise.

▼ M7**21.A.44 Povinnosti držitele**

Každý držitel typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely je povinen:

▼ M9

- a) převzít povinnosti stanovené v bodech 21.A.3 A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.5, 21.A.6, 21.A.7, 21.A.9, 21.A.62 a 21.A.65 a k tomuto účelu je povinen trvale splňovat kvalifikační požadavky na způsobilost podle bodu 21.A.13;

▼ M7

- b) stanovit způsob značení v souladu s hlavou Q.

▼ M7

Ode dne 18. května 2022 je povinnost dodržovat povinnosti uvedené v písmeni a) chápána jako odkaz na body 21.A.3 A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.5, 21.A.6, 21.A.7, 21.A.62 a 21.A.65 a k tomuto účelu je každý držitel typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely povinen trvale splňovat kvalifikační požadavky na způsobilost podle bodu 21.A.14.

▼ M9**21.A.47 Přenosnost**

Typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely nebo oprávnění ETSO pro pomocnou energetickou jednotku smí být převedeno pouze na fyzickou nebo právnickou osobu, která je schopna převzít povinnosti stanovené v bodě 21.A.44 a za tímto účelem prokázala svou způsobilost v souladu s bodem 21.A.14.

▼ B**21.A.51 Doba platnosti a zachování platnosti**

a) Typové osvědčení a typové osvědčení pro zvláštní účely musí být vydáno s neomezenou dobou platnosti. Osvědčení zůstávají platná s podmínkami, že:

1. držitel trvale vyhovuje této příloze I (části 21) a
2. držitel se osvědčení nevzdá nebo platnost osvědčení není zrušena podle použitelných správních postupů stanovených agenturou.

b) Poté, co se držitel osvědčení vzdá nebo je platnost osvědčení zrušena, musí být typové osvědčení vráceno agentuře.

▼ M7**▼ M2****21.A.62 Dostupnost údajů provozní vhodnosti**

Držitel typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely je povinen poskytnout:

- a) každému známému provozovateli letadel z EU nejméně jednu sadu kompletních údajů provozní vhodnosti zpracovanou v souladu s použitelnou certifikační předpisovou základnou pro údaje provozní vhodnosti, a to dříve, než musí být údaje provozní vhodnosti použity organizací pro výcvik nebo provozovatelem z EU, a
- b) každému známému provozovateli letadel z EU jakoukoli změnu údajů provozní vhodnosti a
- c) příslušné údaje uvedené výše v písmenech a) a b) na požádání:
 1. příslušnému úřadu odpovědnému za ověřování shody s jedním nebo více prvky této sady údajů provozní vhodnosti a
 2. každé osobě, od níž je požadováno, aby vyhověla jednomu nebo více prvkům této sady údajů provozní vhodnosti.

▼ M7**21.A.65 Zachování konstrukční integrity konstrukcí letounů**

Držitel typového osvědčení velkých letounů nebo typového osvědčení velkých letounů pro zvláštní účely musí zajistit, aby program zachování konstrukční integrity zůstal platný po celou dobu provozní životnosti letounu, s přihlédnutím ke zkušenostem z provozu i současnému provozu.

▼ B

(HLAVA C – NENÍ POUŽITO)

HLAVA D – ZMĚNY TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ A TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

▼ M2**21.A.90A Oblast působnosti**

Tato hlava stanovuje postup schvalování změn typových osvědčení a stanovuje práva a povinnosti žadatelů a držitelů těchto schválení. Tato hlava rovněž definuje standardní změny, které nepodléhají procesu schvalování podle této hlavy. Odkazy na typová osvědčení v této hlavě zahrnují jak typová osvědčení, tak typová osvědčení pro zvláštní účely.

▼ B**21.A.90B Standardní změny****▼ M2**

a) Standardní změny jsou změny typového osvědčení:

▼ M15

1. týkající se:

- i) letounů s maximální vzletovou hmotností 5 700 kg nebo nižší;
- ii) rotorových letadel s maximální vzletovou hmotností 3 175 kg nebo nižší;
- iii) kluzáků nebo motorových kluzáků, balonů a vzducholodí definovaných v ELA1 nebo ELA2;
- iv) letadel schopných svislého vzletu a přistání s maximální vzletovou hmotností 5 700 kg nebo nižší;

▼ M7

2. jež se řídí konstrukčními údaji, které jsou součástí certifikačních specifikací vydaných agenturou, obsahujících přijatelné metody, techniky a postupy provádění a označování standardních změn, včetně souvisejících instrukcí pro zachování letové způsobilosti a

▼ M2

3. jež nejsou v rozporu s údaji držitelů typového osvědčení.

▼ B

b) Body 21 A.91 až 21 A.109 se na standardní změny nevztahují.

▼ M7**21.A.90C Samostatné změny instrukcí pro zachování letové způsobilosti**

a) Samostatnými změnami instrukcí pro zachování letové způsobilosti jsou změny, které nejsou zpracovány přímo v důsledku změny typového návrhu nebo návrhu opravy.

b) Samostatné změny instrukcí pro zachování letové způsobilosti může provést pouze držitel schválení návrhu, pro který byly tyto instrukce vypracovány.

c) Body 21.A.91 až 21.A.109 se nepoužijí na samostatné změny instrukcí pro zachování letové způsobilosti, které:

- 1. neovlivní část „Omezení letové způsobilosti“ instrukcí pro zachování letové způsobilosti a
- 2. nevyžadují po držiteli schválení návrhu žádné další prokázání souladu s certifikační předpisovou základnou.

d) Samostatné změny instrukcí pro zachování letové způsobilosti uvedené v písmeni c) schvaluje držitel schválení návrhu podle postupů dohodnutých s agenturou.

▼ M15**21.A.91 Klasifikace změn typového osvědčení**

Změny typového osvědčení jsou klasifikovány jako „nevýznamné“ nebo „významné“. „Nevýznamná změna“ nemá podstatný účinek na hmotnost, polohu těžiště, pevnost konstrukce, spolehlivost, provozní charakteristiky, údaje provozní vhodnosti nebo jiné charakteristiky ovlivňující letovou způsobilost výrobku nebo bezpilotního systému nebo jeho vlastnosti z hlediska životního prostředí ani nemá podstatný účinek na spolehlivost, provozní charakteristiky nebo jiné charakteristiky ovlivňující letovou způsobilost řídicí a monitorovací jednotky. Aniž je dotčen bod 21.A.19, všechny ostatní změny podle této hlavy se považují za „významné změny“. Významné i nevýznamné změny se schvalují v souladu s bodem 21.A.95 nebo 21.A.97 a dostatečně se určují.

▼ M2**21.A.92 Způsobilost**

- a) O schválení významné změny typového osvědčení podle této hlavy smí žádat pouze držitel typového osvědčení; všichni ostatní žadatelé o schválení významné změny typového osvědčení jsou povinni žádat podle hlavy E.
- b) O schválení nevýznamné změny typového osvědčení podle této hlavy smí žádat jakákoli fyzická nebo právnická osoba.

▼ M5**21.A.93 Žádost**

- a) Žádost o schválení změny typového osvědčení musí být podána formou a způsobem stanoveným agenturou.

▼ M15

- b) Musí být obsažen nebo po podání původní žádosti doplněn certifikační program pro prokazování souladu v souladu s bodem 21.A.20, který sestává z těchto částí:

1. popis změny s určením:

- i) konfigurace nebo konfigurací výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky v typovém osvědčení, u nichž má být provedena změna;
- ii) všech oblastí výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky v typovém osvědčení, a to včetně schválených příruček, k jejichž změně má dojít nebo které změna ovlivní, a
- iii) v případě, že změna ovlivní údaje provozní vhodnosti, jakýchkoli nezbytných změn údajů provozní vhodnosti;

2. určení všech opětovných vyšetření nezbytných k prokázání souladu změny a oblastí změnou ovlivněných s použitelnou certifikační předpisovou základnou, certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti a požadavky na ochranu životního prostředí; a

3. v případě významné změny typového osvědčení:

- i) návrh první certifikační předpisové základny, certifikační základny pro údaje provozní vhodnosti a požadavků na ochranu životního prostředí, který byl připraven v souladu s požadavky a možnostmi uvedenými v bodě 21.A.101,
- ii) návrh na rozřazení certifikačního programu do smysluplných skupin činností a údajů pro prokazování souladu, a to včetně návrhu způsobů průkazu a souvisejících dokumentů o souladu;

▼ M15

iii) návrh na posouzení smysluplných skupin činností a údajů pro prokazování souladu z hlediska pravděpodobnosti nezjištěného nesouladu s použitelnou certifikační předpisovou základnou, certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti nebo požadavky na ochranu životního prostředí a potenciálního dopadu tohoto nesouladu na bezpečnost výrobku či bezpilotního systému nebo na ochranu životního prostředí nebo na bezpečnost řídicí a monitorovací jednotky; navrhované posouzení přihlíží alespoň k prvkům uvedeným v odstavcích 1 až 4 bodu 21.B.100 písm. a). Žádost obsahuje návrh zapojení agentury do ověřování údajů a činností prokazování souladu založený na tomto posouzení; a

iv) plán projektu včetně hlavních milníků.

▼ M5

c) Doba platnosti žádosti o změnu typového osvědčení velkých letounů a velkých rotorových letadel je pět let a žádosti o změnu jakéhokoli jiného typového osvědčení tři roky. V případě, kdy změna nebyla schválena, nebo je zřejmé, že nebude schválena, smí žadatel v časovém rozmezí uvedeném v tomto bodě:

1. podat novou žádost a vyhovět certifikační předpisové základně, certifikační základně pro údaje provozní vhodnosti a požadavkům na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila v souladu s bodem 21.A.101 a oznámila v souladu s bodem 21.B.105, a to k datu nové žádosti, nebo

▼ M7

2. požádat o prodloužení lhůty stanovené v první větě písmena c) u původní žádosti a navrhnout nové datum vydání schválení. V tomto případě musí žadatel vyhovět certifikační předpisové základně, certifikační základně pro údaje provozní vhodnosti a požadavkům na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila v souladu s bodem 21.A.101 a oznámila v souladu s bodem 21.B.105, a to k datu, které žadatel zvolí. Toto datum však nesmí předcházet datu, které žadatel navrhl jako nové datum vydání schválení, o více než pět let u žádosti o změnu typového osvědčení velkých letounů či velkých rotorových letadel nebo typového osvědčení velkých letounů či velkých rotorových letadel pro zvláštní účely a o více než tři roky u žádosti o změnu jakéhokoli jiného typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely.

▼ M5**21.A.95 Požadavky pro schválení nevýznamné změny**

a) Nevýznamné změny typového osvědčení musí být klasifikovány a schváleny:

1. agenturou, nebo
2. oprávněnou projekční organizací v rámci jejích práv stanovených v odst. 1 a 2 bodu 21.A.263 písm. c), jak byla zaznamenána v podmínkách oprávnění.

b) Nevýznamné změny typového osvědčení budou schváleny pouze tehdy, když:

1. bylo prokázáno, že změna a oblasti změnou ovlivněné vyhovují certifikační předpisové základně a požadavkům na ochranu životního prostředí, na které je odkázáno v typovém osvědčení,
2. v případě změny ovlivňující údaje provozní vhodnosti bylo prokázáno, že nezbytné změny údajů provozní vhodnosti vyhovují certifikační předpisové základně pro údaje provozní vhodnosti, na kterou je odkázáno v typovém osvědčení,

▼ M5

3. bylo vyhotoveno prohlášení o souladu s certifikační předpisovou základnou použitelnou v souladu s odstavcem 1 a do dokumentů o souladu byla zaznamenána odůvodnění souladu a

▼ M15

4. pokud nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost výrobku či řídicí a monitorovací jednotky, který by je mohl učinit nebezpečnými pro použití, pro něž je certifikace požadována.

▼ M5

- c) Odchylně od bodu 1 písm. b) mohou být ke schválení nevýznamné změny použity certifikační specifikace, které se staly použitelnými až po specifikacích, na které je odkázáno v typovém osvědčení, a to za předpokladu, že neovlivní prokazování souladu.

▼ M15

- d) Odchylně od písmene a) na žádost žadatele zahrnutou v prohlášení uvedeném v bodě 21.A.20 písm. d) může být nevýznamná změna typového osvědčení letadla schválena předtím, než dojde k prokázání souladu s použitelnou certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti, pokud žadatel tento soulad prokáže před datem, kdy se tyto údaje skutečně použijí.

▼ M5

- e) Žadatel je povinen předložit agentuře dokladující údaje ke změně a prohlášení, že soulad byl prokázán v souladu s písmenem b).
- f) Schválení nevýznamné změny typového osvědčení se vztahuje pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s nimiž změna souvisí.

21.A.97 Požadavky pro schválení významné změny

- a) Významné změny typového osvědčení musí být klasifikovány a schváleny:

1. agenturou, nebo
2. oprávněnou projekční organizací v rámci jejích práv stanovených v odst. 1 a 8 bodu 21.A.263 písm. c), jak byla zaznamenána v podmínkách oprávnění.

- b) Významné změny typového osvědčení budou schváleny pouze tehdy, když:

1. bylo prokázáno, že změna a oblasti touto změnou ovlivněné vyhovují certifikační předpisové základně a požadavkům na ochranu životního prostředí, jak byly určeny agenturou v souladu s bodem 21.A.101,
2. v případě změny ovlivňující údaje provozní vhodnosti bylo prokázáno, že nezbytné změny údajů provozní vhodnosti vyhovují certifikační předpisové základně pro údaje provozní vhodnosti, které agentura stanovila v souladu s bodem 21.A.101 a
3. byl prokázán soulad s odst. 1 a 2 použitelný na změnu v souladu s bodem 21.A.20.

▼ M15

- c) Odchylně od odst. 2 a 3 písm. b) na žádost žadatele zahrnutou v prohlášení uvedeném v bodě 21.A.20 písm. d) může být významná změna typového osvědčení letadla schválena předtím, než dojde k prokázání souladu s použitelnou certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti, pokud žadatel tento soulad prokáže před datem, kdy se tyto údaje skutečně použijí.

▼ **M5**

- d) Schválení významné změny typového osvědčení se vztahuje pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s nimiž změna souvisí.

21.A.101 Certifikační předpisová základna, certifikační základna pro údaje provozní vhodnosti a požadavky na ochranu životního prostředí u významné změny typového osvědčení

▼ **M15**

- a) Významná změna typového osvědčení a oblasti změnou ovlivněné vyhovují buď certifikačním specifikacím použitelným na změněný výrobek, bezpilotní systémy nebo řídicí a monitorovací jednotku k datu žádosti o změnu, nebo certifikačním specifikacím, které se v souladu s písm. f) staly použitelnými po tomto datu. Platnost žádosti musí být prokázána v souladu s bodem 21.A.93 písm. c). Změněný výrobek nebo změněný bezpilotní systém kromě toho vyhovuje požadavkům na ochranu životního prostředí, které v souladu s bodem 21.B.85 určila agentura.

- b) Neplatí-li ustanovení písmene h), mohou být odchylně od písmene a) dřívější změny certifikačních specifikací uvedených v písmeni a) a jakýchkoli jiných přímo souvisejících certifikačních specifikací použity v jakékoli z následujících situací, pokud se dřívější změna nestala použitelnou před datem, ke kterému se staly použitelnými odpovídající certifikační specifikace, na něž je odkázáno v typovém osvědčení:

1. změna, kterou agentura neshledá důležitou; při určování, zda je konkrétní změna důležitá, vezme agentura v úvahu změnu v souvislosti se všemi předchozími odpovídajícími konstrukčními změnami a všemi souvisejícími revizemi použitelných certifikačních specifikací, na něž je odkázáno v typovém osvědčení výrobku nebo řídicí a monitorovací jednotky; změny, které splňují jedno z následujících kritérií, se automaticky považují za důležité:

- i) není zachována základní konfigurace nebo nejsou zachovány principy konstrukce;

- ii) předpoklady použité pro certifikaci změněného výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky pozbyly platnosti;

2. každá oblast, systém, letadlová část, zařízení nebo součást řídicí a monitorovací jednotky, které agentura shledá neovlivněnými změnou;

3. každá oblast, systém, letadlová část, zařízení nebo součást řídicí a monitorovací jednotky ovlivněné změnou, pro které agentura shledá, že soulad s certifikačními specifikacemi uvedenými v písmenu a) by podstatně nepřispěl k úrovni bezpečnosti změněného výrobku, změněného bezpilotního systému nebo změněné řídicí a monitorovací jednotky nebo by byl nepraktický.

▼ **M5**

- c) Odchylně od písmene a) v případě změny letadla (jiného než rotorového) o maximální hmotnosti 2 722 kg (6 000 liber) nebo menší, nebo rotorového letadla bez turbíny o maximální hmotnosti 1 361 kg (3 000 liber) nebo menší musí změna a oblasti touto změnou ovlivněné být v souladu s certifikační předpisovou základnou, na kterou je odkázáno v typovém osvědčení. Nicméně pokud agentura shledá, že změna je v oblasti důležitá, smí agentura vyžadovat soulad změny a oblastí touto změnou ovlivněných se změněnými certifikačními specifikacemi certifikační předpisové základny, na kterou je odkázáno v typovém osvědčení, a s jakýmkoli jinými přímo souvisejícími certifikačními specifikacemi, pokud agentura současně neshledá, že soulad s touto změnou by podstatně nepřispěl k úrovni bezpečnosti změněného výrobku nebo by byl nepraktický.

▼ M5

d) Jestliže agentura shledá, že certifikační specifikace použitelné ke dni podání žádosti o změnu neposkytují vzhledem k navrhované změně přiměřené normy, musí změna a oblasti touto změnou ovlivněné být v souladu také s jakýmkoli zvláštními podmínkami a změnami těchto zvláštních podmínek, předepsanými agenturou podle bodu 21.B.75, k zajištění úrovně bezpečnosti rovnocenné úrovni určené certifikačními specifikacemi použitelnými ke dni podání žádosti o změnu.

e) Odchylně od písmen a), b) a c) může být změna a oblasti touto změnou ovlivněné v souladu s alternativními certifikačními specifikacemi určenými agenturou, pokud to žadatel navrhne a za předpokladu, že agentura shledá, že tato alternativa zajistí úroveň bezpečnosti, která je:

1. v případě typového osvědčení:

i) rovnocenná úroveň bezpečnosti certifikačních specifikací určených agenturou podle výše uvedených písmen a), b) nebo c), nebo

ii) v souladu se základními požadavky přílohy II nařízení (EU) 2018/1139;

2. v případě typového osvědčení pro zvláštní účely úrovně přiměřené zamýšlenému použití.

f) Jestliže se žadatel rozhodne vyhovět certifikačním specifikacím stanoveným ve změně těchto požadavků, která se stane použitelnou po podání žádosti o změnu typového osvědčení, musí změna nebo oblasti změnou ovlivněné rovněž vyhovovat všem ostatním přímo souvisejícím certifikačním specifikacím.

g) Jestliže žádost o změnu typového osvědčení letadla obsahuje změnu údajů provozní vhodnosti nebo byla původní žádost doplněna tak, aby zmíněnou změnu obsahovala, musí být certifikační předpisová základna pro údaje provozní vhodnosti stanovena v souladu s písmeny a) – f).

▼ M9

h) V případě velkých letounů podléhajících bodu 26.300 přílohy I nařízení Komise (EU) 2015/640 ⁽¹⁾ musí žadatel splňovat certifikační specifikace zajišťující přinejmenším rovnocennou úroveň bezpečnosti jako body 26.300 a 26.330 přílohy I nařízení (EU) 2015/640, s výjimkou žadatelů o doplňková typová osvědčení, kteří nemusí brát v úvahu bod 26.303.

▼ M5

▼ M7

▼ M2**21.A.108 Dostupnost údajů provozní vhodnosti**

V případě změny ovlivňující údaje provozní vhodnosti je držitel schválení nevýznamné změny povinen poskytnout:

▼ M15

a) každému známému provozovateli změněných letadel z EU nejméně jednu sadu změn údajů provozní vhodnosti zpracovanou v souladu s použitelnou certifikační předpisovou základnou pro údaje provozní vhodnosti, a to dříve, než musí být údaje provozní vhodnosti použity organizací pro výcvik nebo provozovatelem z EU, a

⁽¹⁾ Nařízení Komise (EU) 2015/640 ze dne 23. dubna 2015 o dodatečných specifikacích letové způsobilosti pro daný druh provozu a o změně nařízení (EU) č. 965/2012 (Úř. věst. L 106, 24.4.2015, s. 18).

▼ M2

b) každému známému provozovateli změněných letadel z EU jakoukoli další změnu ovlivněných údajů provozní vhodnosti a

c) příslušné části změn uvedené výše v písmenech a) a b) na požádání:

1. příslušnému úřadu odpovědnému za ověřování shody s jedním nebo více prvky ovlivněných údajů provozní vhodnosti a

2. každé osobě, od níž je požadováno, aby vyhověla jednomu nebo více prvkům této sady údajů provozní vhodnosti.

21.A.109 Povinnosti a značení EPA

Držitel schválení nevýznamné změny typového osvědčení je povinen:

▼ M9

a) převzít povinnosti stanovené v bodech 21.A.4, 21.A.5, 21.A.6, 21.A.7, 21.A.9 a 21.A.108;

▼ M2

b) stanovit způsob značení, včetně značení písmeny EPA (European Part Approval), v souladu s bodem 21.A.804 písm. a).

▼ B**HLAVA E – DOPLŇKOVÁ TYPOVÁ OSVĚDČENÍ****▼ M5****21.A.111 Oblast působnosti**

Tato hlava stanovuje postup pro schvalování významných změn typových osvědčení podle postupů pro doplňková typová osvědčení a stanovuje práva a povinnosti žadatelů a držitelů těchto osvědčení. Odkazy na typová osvědčení v této hlavě zahrnují jak typová osvědčení, tak typová osvědčení pro zvláštní účely.

21.A.112 A Předpoklady

Každá fyzická nebo právnická osoba, která prokázala svou způsobilost podle bodu 21.A.112B nebo je v procesu prokazování, smí podat žádost o doplňkové typové osvědčení podle podmínek stanovených v této hlavě.

▼ B**21.A.112B Prokazování způsobilosti****▼ M5**

a) Každý žadatel o doplňkové typové osvědčení je povinen prokázat svou způsobilost držením oprávnění organizace k projektování vydaného agenturou v souladu s hlavou J.

▼ B

b) Odchylně od písmene a), jakožto alternativním postupem prokázání své způsobilosti, smí žadatel žádat souhlas agentury s použitím postupů vymezujících konkrétní postupy projektování, zdroje a posloupnost činností nezbytných k vyhovění této hlavě.

▼ M5

c) Odchylně od písmene a) v případě výrobků uvedených v bodě 21.A.14 písm. c) smí žadatel prokázat způsobilost tím, že od agentury získá schválení certifikačního programu v souladu s bodem 21.A.93 písm b).

▼ B**21.A.113 Žádost o doplňkové typové osvědčení**

- a) Žádost o doplňkové typové osvědčení musí být podána formou a způsobem stanovenými agenturou.

▼ M5

- b) Při podání žádosti o doplňkové typové osvědčení musí žadatel:

- i) zahrnout do žádosti informace požadované v bodě 21.A.93 písm. b),
 - ii) uvést, zda certifikační údaje připravil nebo připraví žadatel jako celek, nebo zda budou připraveny na základě ujednání s vlastníkem certifikačních předpisových údajů.
- c) Bod 21.A.93 písm. c) se vztahuje na požadavky na lhůty platnosti žádosti a požadavky související s potřebou aktualizovat certifikační předpisovou základnu, certifikační základnu pro údaje provozní vhodnosti a požadavky na ochranu životního prostředí, pokud změna nebyla schválena nebo je zřejmé, že nebude schválena ve stanovené lhůtě.

21.A.115 Požadavky na schválení významných změn ve formě doplňkového typového osvědčení

- a) Doplňková typová osvědčení jsou vydávána:

- 1. agenturou, nebo
- 2. oprávněnou projekční organizací v rámci jejích práv stanovených v odst. 1 a 9 bodu 21.A.263 písm. c), jak byla zaznamenána v podmínkách oprávnění.

- b) Doplňková typová osvědčení jsou vydávána pouze tehdy, když:

- 1. žadatel prokázal svou způsobilost podle bodu 21.A.112B;
- 2. bylo prokázáno, že změna typového osvědčení a oblasti touto změnou ovlivněné jsou v souladu s certifikační předpisovou základnou a s požadavky na ochranu životního prostředí, jak byly určeny agenturou podle bodu 21.A.101;
- 3. v případě doplňkového typového osvědčení ovlivňující údaje provozní vhodnosti bylo prokázáno, že nezbytné změny údajů provozní vhodnosti vyhovují certifikační předpisové základně pro údaje provozní vhodnosti určené agenturou podle bodu 21.A.101;
- 4. byl prokázán soulad s odst. 2 a 3 použitelný na změnu v souladu s bodem 21.A.20, a
- 5. v případě, že žadatel uvedl, že poskytl certifikační údaje na základě ujednání s vlastníkem certifikačních předpisových údajů podle písmene b) bodu 21.A.113:
 - i) držitel typového osvědčení oznámil, že nemá žádné technické námitky k informaci předložené podle bodu 21.A.93, a

▼ M15

- ii) držitel typového osvědčení se dohodl s držitelem doplňkového typového osvědčení na spolupráci s cílem zajistit plnění všech povinností, pokud jde o zachování letové způsobilosti změněného výrobku, změněného bezpilotního systému nebo změněné řídicí a monitorovací jednotky prostřednictvím souladu s body 21.A.44 a 21.A.118A.

▼ M15

- c) Odchylně od odst. 3 a 4 písm. b), na žádost žadatele zahrnutou v prohlášení uvedeném v bodě 21.A.20 písm. d), má žadatel právo na vydání doplňkového typového osvědčení letadla předtím, než prokáže soulad s použitelnou certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti, pokud žadatel tento soulad prokáže před datem, kdy mají být tyto údaje skutečně použity.

▼ M5

- d) Doplňkové typové osvědčení se vztahuje pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s nimiž související významná změna souvisí.

▼ B**21.A.116 Přenosnost**

Doplňkové typové osvědčení smí být převedeno pouze na fyzickou nebo právnickou osobu, která je schopna převzít povinnosti podle bodu 21.A.118A a která k tomuto účelu prokázala svou způsobilost podle kritérií uvedených v bodě 21.A.112B, s výjimkou letadel ELA1, pro něž fyzická nebo právnická osoba žádala o souhlas agentury s použitím postupů vymezujících její činnosti týkající se převzetí těchto povinností.

▼ M15**21.A.117 Změny té části výrobku, která je zahrnuta v doplňkovém typovém osvědčení**

- a) Nevýznamné změny té části výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky, která je zahrnuta v doplňkovém typovém osvědčení, jsou klasifikovány a schvalovány v souladu s hlavou D.
- b) Každá významná změna té části výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky, která je zahrnuta v doplňkovém typovém osvědčení, je schvalována samostatným doplňkovým typovým osvědčením v souladu s touto hlavou.
- c) Odchylně od písmene b) smí být významná změna té části výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky, která je zahrnuta v doplňkovém typovém osvědčení, předkládána samotným držitelem doplňkového typového osvědčení, schvalována jako změna stávajícího doplňkového typového osvědčení.

▼ B**21.A.118A Povinnosti a značení EPA**

Držitel doplňkového typového osvědčení je povinen:

▼ M2

- a) převzít povinnosti:

▼ M9

1. stanovené v bodech 21.A.3 A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.5, 21.A.6, 21.A.7, 21.A.9 a 21.A.120B;

▼ M15

2. vyplývající ze spolupráce s držitelem typového osvědčení podle bodu 21.A.115 písm. b) odst. 5 podbodů ii);

▼ M2

- a k tomuto účelu je povinen trvale splňovat kritéria uvedená v bodě 21.A.112B.

▼ B

- b) stanovit způsob značení, včetně značení písmeny EPA, v souladu s bodem 21.A.804 písm. a).

21.A.118B Doba platnosti a zachování platnosti

- a) Doplňkové typové osvědčení musí být vydáno s neomezenou dobou platnosti. Osvědčení zůstává platné s podmínkami, že:

▼ B

1. držitel trvale vyhovuje této příloze I (části 21) a
 2. držitel se osvědčení nevzdá nebo platnost osvědčení není zrušena podle použitelných správních postupů stanovených agenturou.
- b) Poté, co se držitel osvědčení vzdá nebo je platnost osvědčení zrušena, musí být doplňkové typové osvědčení vráceno agentuře.

▼ M7**▼ M2****21.A.120B Dostupnost údajů provozní vhodnosti**

V případě změny ovlivňující údaje provozní vhodnosti je držitel doplňkového typového osvědčení povinen poskytnout:

▼ M15

- a) každému známému provozovateli změněných letadel z EU nejméně jednu sadu změn údajů provozní vhodnosti zpracovanou v souladu s použitelnou certifikační předpisovou základnou pro údaje provozní vhodnosti, dříve než jsou údaje provozní vhodnosti použity organizací pro výcvik nebo provozovatelem z EU, a

▼ M2

- b) každému známému provozovateli změněných letadel z EU jakoukoli další změnu ovlivněných údajů provozní vhodnosti a
- c) příslušné části změn uvedené výše v písmenech a) a b) na požádání:
1. příslušnému úřadu odpovědnému za ověřování shody s jedním nebo více prvky ovlivněných údajů provozní vhodnosti a
 2. každé osobě, od níž je požadováno, aby vyhověla jednomu nebo více prvkům této sady údajů provozní vhodnosti.

▼ B**HLAVA F – VÝROBA BEZ OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K VÝROBĚ****▼ M15****21.A.121 Oblast působnosti**

- a) Tato hlava stanovuje postup prokazování shody výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky a součástí řídicí a monitorovací jednotky s použitelnými konstrukčními údaji, určených k výrobě bez oprávnění organizace k výrobě podle hlavy G.
- b) Tato hlava stanovuje povinnosti výrobce výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky a součástí řídicí a monitorovací jednotky vyráběných podle této hlavy.

▼ B**21.A.122 Předpoklady****▼ M15**

O povolení prokazovat shodu jednotlivých výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek podle této hlavy smí požádat každá fyzická nebo právnická osoba, pokud:

- a) je držitelem schválení, které zahrnuje konstrukci tohoto výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky a součástí řídicí a monitorovací jednotky, nebo o něj požádala; nebo

▼ B

- b) zajistila uspokojivou koordinaci mezi výrobou a projekcí uzavřením vhodné dohody s držitelem nebo žadatelem o schválení takové konstrukce.

▼ M15**21.A.124 Žádost**

- a) Každá žádost o souhlas s prokazováním shody jednotlivých výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek podle této hlavy se podává formou a způsobem stanovenými příslušným úřadem.

- b) Tato žádost musí obsahovat:

1. důkazy, které prokazují, je-li to použitelné, že:

- i) vydání oprávnění organizace k výrobě podle hlavy G by bylo nevhodné; nebo
- ii) certifikace nebo schválení výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky podle této hlavy je vyžadováno před vydáním oprávnění organizace k výrobě podle hlavy G;

2. nástin informací požadovaných podle bodu 21.A.125 A písm. b).

▼ M9**21.A.124 A Způsoby průkazu**

- a) Organizace může k prokázání souladu s tímto nařízením použít jakékoli alternativní způsoby průkazu.
- b) Pokud si organizace přeje použít alternativní způsoby průkazu, poskytne příslušnému úřadu, dříve než je začne používat, jejich úplný popis. Tento popis musí zahrnovat veškeré revize příruček či postupů, které mohou být relevantní, a zároveň i vysvětlení uvádějící, jak bylo souladu s tímto nařízením dosaženo.

Organizace může tyto alternativní způsoby průkazu použít, pokud je předtím schválí příslušný úřad.

21.A.125 A Vydávání schvalovacího dopisu**▼ M15**

Žadatel má právo získat schvalovací dopis vydaný příslušným úřadem souhlasící s prokazováním shody jednotlivých výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek podle této hlavy, poté co:

▼ M15

- a) zřídil systém kontroly výroby, který zajišťuje, že každý výrobek, letadlová část, zařízení, řídicí a monitorovací jednotka nebo součást řídicí a monitorovací jednotky jsou shodné s použitelnými konstrukčními údaji a ve stavu pro bezpečný provoz;

▼ B

- b) poskytl příručku, která obsahuje:

1. popis systému kontroly výroby požadovaného písmenem a);
2. popis prostředků umožňujících určit systém kontroly výroby;
3. popis zkoušek požadovaných v bodech 21.A.127 a 21.A.128 a jména osob oprávněných pro účely bodu 21.A.130 písm. a);

- c) prokázal, že je schopen poskytovat pomoc v souladu s požadavky bodu 21.A.3 a bodu 21.A.129 písm. d).

▼ M9**21.A.125B Nálezy a připomínky**

a) Po obdržení oznámení o nálezech v souladu s bodem 21.B.125 držitel schvalovacího dopisu:

1. zjistí hlavní příčinu nebo příčiny nesouladu a faktory, které k němu přispěly;
2. vytvoří plán nápravných opatření;
3. ke spokojenosti příslušného úřadu prokáže provádění nápravných opatření.

b) Kroky uvedené v písmenu a) musí být provedeny ve lhůtě dohodnuté s daným příslušným úřadem v souladu s bodem 21.B.125.

c) Připomínky obdržené v souladu s bodem 21.B.125 písm. e) držitel schvalovacího dopisu náležitě zváží. Organizace zaznamenává rozhodnutí přijatá ohledně těchto připomínek.

21.A.125C Doba platnosti a zachování platnosti

a) Schvalovací dopis se vydává na omezenou dobu, která v žádném případě nepřekročí 1 rok. Zůstává v platnosti, jestliže organizace splňuje všechny tyto podmínky:

1. výrobní organizace nadále splňuje příslušné požadavky této přílohy;
2. výrobní organizace nebo kterýkoli z jejích partnerů, dodavatelů či subdodavatelů potvrzuje, že příslušný úřad může provádět šetření podle bodu 21.A.9;

▼ M15

3. výrobní organizace je schopna předložit příslušnému úřadu důkazy o tom, že udržuje uspokojivou kontrolu nad výrobou výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek podle schvalovacího dopisu;

▼ M9

4. schvalovací dopis nebyl příslušným úřadem zrušen podle bodu 21.B.65, výrobní organizace se jej nevzdala a jeho platnost neskončila.

b) Poté, co se držitel schvalovacího dopisu vzdá nebo je jeho platnost zrušena nebo uplynula, musí být schvalovací dopis vrácen příslušnému úřadu.

▼ B**21.A.126 Systém kontroly výroby**

a) Systém kontroly výroby požadovaný podle bodu 21.A.125A písm. a) musí poskytovat prostředky k rozhodnutí, zda:

▼ M15

1. dodávané materiály, kupované části nebo subdodávky vyhovují použitelným konstrukčním údajům;

▼ B

2. dodávané materiály, kupované části nebo subdodávky jsou správně označeny;

▼ M15

3. procesy, výrobní technologie a způsoby montáže ovlivňující jakost a bezpečnost hotového výrobku, letadlové součásti, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky jsou prováděny v souladu se specifikacemi přijatými příslušným úřadem;
4. konstrukční změny, včetně záměny materiálu, byly schváleny podle této přílohy a kontrolovány před jejich začleněním do hotového výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky.

▼ B

b) Systém kontroly výroby požadovaný podle bodu 21.A.125A písm. a) musí rovněž zajišťovat, že:

1. shoda částí s použitelnými konstrukčními údaji je ve výrobním procesu kontrolována v takových fázích výroby, které umožňují přesná rozhodnutí;
2. materiály, u nichž může dojít k poškození nebo zhoršení stavu, jsou vhodně skladovány a přiměřeně chráněny;
3. platné konstrukční výkresy jsou snadno dostupné pro výrobní pracovníky a kontrolory a jsou využívány, je-li to nezbytné;

▼ M15

4. vyřazené materiály a části jsou odděleny a označeny takovým způsobem, který vylučuje jejich zástavbu do hotového výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky;
5. materiály a části, které jsou zadrženy kvůli odchylce od typového návrhu nebo výrobních specifikací a které jsou určeny k zástavbě do hotového výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky, se podrobí schváleným postupům přezkoumání z hlediska technického a výrobního postupu; ty materiály a části, které jsou na základě uvedeného postupu považovány za použitelné, se řádně označí a znovu se zkontroluje, zda není třeba je přepracovat nebo opravit; materiály a části vyřazené uvedeným postupem jako zmetky musí být označeny a odstraněny tak, aby bylo znemožněno jejich použití na hotovém výrobku;

▼ M9**▼ B****21.A.127 Zkoušky: letadla**

- a) Každý výrobce letadla vyráběného podle této hlavy je povinen zavést jako prostředek ke stanovení důležitých hledisek vyhovění bodu 21.A.125A písm. a) schválené postupy pozemních a letových výrobních zkoušek, formuláře evidence jejich provedení a v souladu s těmito formuláři zkoušet každé vyrobené letadlo.
- b) Každý postup výrobní zkoušky musí zahrnovat alespoň:
 1. kontrolu řiditelnosti;
 2. kontrolu letových výkonů (s využitím normálního přístrojového vybavení letadla);
 3. kontrolu správné činnosti veškerého vybavení a systémů letadla;

▼ B

4. rozhodnutí, zda jsou všechny přístroje řádně označeny, že po letových zkouškách jsou na letadle instalovány odpovídající štítky a že jsou na palubě požadované letové příručky;
5. kontrolu provozních charakteristik letadla na zemi;
6. kontrolu jakýchkoliv dalších specifických charakteristik zkoušeného letadla.

▼ M15**21.A.128 Zkoušky: motory, vrtule a řídicí a monitorovací jednotky**

Každý výrobce motorů, vrtulí nebo řídicích a monitorovacích jednotek vyráběných podle této hlavy je povinen podrobit každý motor, přestavitelnou vrtuli nebo řídicí a monitorovací jednotku přijatelným funkčním zkouškám vymezeným v dokumentaci držitele typového osvědčení, k rozhodnutí, zda pracují správně v celém rozsahu provozních podmínek, pro něž jsou typově certifikovány, jakožto prostředkům ke stanovení důležitých hledisek vyhovění bodu 21.A.125 A písm. a).

21.A.129 Povinnosti výrobní organizace

Každý výrobce výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky vyráběné podle této hlavy je povinen:

- a) umožnit příslušnému úřadu kontrolu každého výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky;
- b) mít v místě výroby k dispozici technické údaje a výkresy nezbytné k rozhodnutí, zda jsou výrobek, letadlová část, zařízení, řídicí a monitorovací jednotka nebo součást řídicí a monitorovací jednotky shodné s použitelnými konstrukčními údaji;
- c) udržovat systém kontroly výroby, který zajistí, aby každý výrobek, letadlová část, zařízení, řídicí a monitorovací jednotka nebo součást řídicí a monitorovací jednotky byly shodné s použitelnými konstrukčními údaji a ve stavu pro bezpečný provoz;
- d) poskytnout pomoc držiteli typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely nebo schválení konstrukce při řešení jakéhokoli opatření pro zachování letové způsobilosti týkajícího se výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek, které byly vyrobeny;
- e) dodržovat ustanovení hlavy A tohoto oddílu.

21.A.130 Prohlášení o shodě

- a) Každý výrobce výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky vyráběných podle této hlavy, je povinen předložit prohlášení o shodě, formulář 52 EASA (viz dodatek VIII), pro celé letadlo nebo formulář 1 EASA (viz dodatek I) pro ostatní výrobky, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicích a monitorovacích jednotek. Toto prohlášení musí být podepsáno oprávněnou osobou, která zastává ve výrobní organizaci odpovědné postavení.
- b) Prohlášení o shodě obsahuje všechna uvedená prohlášení:
 1. prohlášení pro každý výrobek, letadlovou část, zařízení, řídicí a monitorovací jednotku nebo součást řídicí a monitorovací jednotky, že daný výrobek, letadlová část, zařízení, řídicí a monitorovací jednotka nebo součást řídicí a monitorovací jednotky odpovídá schváleným konstrukčním údajům a je ve stavu pro bezpečný provoz;
 2. prohlášení pro každé letadlo, že letadlo bylo zkoušeno na zemi a za letu v souladu s bodem 21.A.127 písm. a);

▼ M15

3. prohlášení pro každý motor, přestavitelnou vrtuli nebo řídicí a monitorovací jednotku, že je výrobce podrobil konečným funkčním zkouškám v souladu s bodem 21.A.128;
4. v případě požadavků na ochranu životního prostředí navíc:
 - i) prohlášení, že hotový motor je v souladu s použitelnými požadavky na výfukové emise motoru platnými ke dni výroby motoru, a
 - ii) prohlášení, že hotový letoun je v souladu s použitelnými požadavky na emise CO₂ platnými ke dni vydání prvního osvědčení letové způsobilosti.
- c) Každý výrobce výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky podle písmene a) předloží aktuální prohlášení o shodě k ověření příslušným orgánem v kterékoli z těchto situací:
 1. při prvním převodu vlastnictví takového výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky;
 2. při žádosti o vystavení prvního osvědčení letové způsobilosti letadla;
 3. při žádosti o první vydání dokladu o uvolnění letové způsobilosti motoru, vrtule, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky a součásti řídicí a monitorovací jednotky.
- d) Příslušný úřad je povinen potvrdit podpisem platnost prohlášení o shodě, jestliže po kontrole výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky shledá, že jsou shodné s použitelnými konstrukčními údaji a že jsou ve stavu pro bezpečný provoz.

▼ B**HLAVA G – OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K VÝROBĚ****▼ M15****21.A.131 Oblast působnosti**

Tato hlava stanoví:

- a) postup vydávání oprávnění organizace k výrobě výrobní organizaci, která prokazuje shodu výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky s použitelnými konstrukčními údaji;
- b) práva a povinnosti držitelů a žadatelů o tato oprávnění.

▼ M12**21.A.133 Předpoklady**

Jakákoli fyzická nebo právnická osoba („organizace“) je způsobilá žádat o oprávnění podle této hlavy. Žadatel je povinen:

- a) doložit, že pro vymezený rozsah práce je oprávnění podle této hlavy vhodné pro účely průkazu shody s konkrétním návrhem, a
- b) být držitelem nebo zažádat o schválení uvedeného konkrétního návrhu nebo
- c) prohlásit nebo mít v úmyslu prohlásit soulad uvedeného konkrétního návrhu v souladu s hlavou C oddílu A přílohy Ib (část 21 Light) nebo

▼ M12

d) zajistit uspokojivou koordinaci mezi výrobou a projekcí, a to prostřednictvím vhodné dohody s:

- 1) žadatelem o schválení uvedeného konkrétního návrhu vydaného v souladu s tímto nařízením nebo jeho držitelem nebo
- 2) fyzickou nebo právnickou osobou, která vydala prohlášení o souladu uvedeného konkrétního návrhu v souladu s hlavou C oddílu A přílohy Ib (část 21 Light).

▼ B**21.A.134 Žádost**

Každá žádost o oprávnění organizace k výrobě musí být podána příslušnému úřadu formou a způsobem stanovenými tímto úřadem a musí zahrnovat následující informace požadovaných bodem 21.A.143 a podmínky oprávnění, jejichž vydání je požadováno podle bodu 21.A.151.

▼ M9**21.A.134A Způsoby průkazu**

- a) Organizace může k prokázání souladu s tímto nařízením použít jakékoli alternativní způsoby průkazu.
- b) Pokud si organizace přeje použít alternativní způsoby průkazu, poskytne příslušnému úřadu, dříve než je začne používat, jejich úplný popis. Tento popis musí zahrnovat veškeré revize příruček či postupů, které mohou být relevantní, a zároveň i vysvětlení uvádějící, jak bylo souladu s tímto nařízením dosaženo.

Organizace může tyto alternativní způsoby průkazu použít, pokud je předtím schválí příslušný úřad.

21.A.135 Vydávání oprávnění organizace k výrobě**▼ B**

Organizace má právo získat oprávnění organizace k výrobě vydané příslušným úřadem, pokud prokázala vyhovění použitelným požadavkům podle této hlavy.

▼ M9**21.A.139 Systém řízení výroby**

- a) Výrobní organizace vytvoří, zavede a spravuje systém řízení výroby, který zahrnuje prvek řízení bezpečnosti a prvek řízení kvality, s jasně vymezenými povinnostmi a souvisejícími odpovědnostními vztahy v rámci celé organizace.
- b) Systém řízení výroby:
 1. odpovídá velikosti organizace a povaze a složitosti její činnosti s přihlédnutím k nebezpečím a souvisejícím rizikům spojeným s těmito činnostmi;
 2. je vytvořen, zaveden a spravován pod přímou odpovědností jediného vedoucího pracovníka jmenovaného podle bodu 21.A.145 písm. c) odst. 1.
- c) V rámci prvku řízení bezpečnosti systému řízení výroby musí výrobní organizace:
 1. vytvořit, zavést a spravovat bezpečnostní politiku a příslušné související bezpečnostní cíle;
 2. jmenovat klíčové bezpečnostní pracovníky v souladu s bodem 21.A.145 písm. c) odst. 2;

▼ M9

3. vytvořit, zavést a spravovat postup řízení bezpečnostních rizik s cílem identifikovat bezpečnostní rizika spojená s její leteckou činností, vyhodnocovat je a řídit související rizika, včetně přijímání opatření ke zmírnění rizik a ověřování jejich účinnosti;
4. vytvořit, zavést a spravovat postup zajišťování bezpečnosti, který zahrnuje:
 - i) měření a sledování výkonnosti organizace z hlediska bezpečnosti;
 - ii) řízení změn podle bodu 21.A.147;
 - iii) zásady soustavného zlepšování prvku řízení bezpečnosti.
5. podporovat bezpečnost v rámci organizace prostřednictvím:
 - i) odborné přípravy a vzdělávání;
 - ii) komunikace;
6. zřídit systém hlášení událostí v souladu s bodem 21.A.3 A s cílem přispět k neustálému zlepšování bezpečnosti.

▼ M12

- d) V rámci prvku řízení kvality systému řízení výroby musí výrobní organizace:

▼ M15

1. zajistit, aby každý výrobek, letadlová část, zařízení, řídicí a monitorovací jednotka nebo součást řídicí a monitorovací jednotky vyrobené organizací nebo jejími partnery nebo dodané externí stranou nebo v rámci subdodavatelských vztahů zadané externí straně odpovídaly příslušným konstrukčním údajům a byly ve stavu zajišťujícím bezpečný provoz, a organizace tak mohla uplatňovat práva podle bodu 21.A.163;

▼ M12

2. v rámci rozsahu oprávnění případně vytvořit, zavést a udržovat kontrolní postupy pro:
 - i) vydávání, schvalování nebo změny dokladů;
 - ii) posuzování, prověrky a dozorování dodavatelů a subdodavatelů;

▼ M15

- iii) ověřování toho, že vstupní výrobky, letadlové části, materiály, vybavení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicích a monitorovacích jednotek, včetně položek dodávaných kupujícími výrobků jako nové nebo použité, jsou takové, jak je vymezeno v použitelných konstrukčních údajích;

▼ M12

- iv) identifikaci a vysledovatelnost;
- v) výrobní postupy;
- vi) kontroly a zkoušení, včetně výrobních letových zkoušek;
- vii) kalibrace nářadí, upínáků a zkušebních zařízení;
- viii) mechanismus řízení neshodných položek;

▼ M12

ix) koordinaci letové způsobilosti s:

A) držitelem schválení návrhu nebo žadatelem o ně;

B) fyzickou nebo právnickou osobou, která vydala prohlášení o souladu návrhu v souladu s hlavou C oddílu A přílohy Ib (část 21 Light);

x) vyplňování a uchovávání záznamů;

xi) způsobilost a kvalifikaci personálu;

xii) vydávání dokladů o uvolnění letové způsobilosti;

xiii) manipulaci, skladování a balení;

xiv) interní audity kvality a následná nápravná opatření;

xv) práci v rámci podmínek oprávnění prováděnou jinde než ve schválených zařízeních;

xvi) práci prováděnou po dokončení výroby, ale před dodáním, pro udržení letadla ve stavu pro bezpečný provoz;

xvii) vydávání povolení k letu a schválení souvisejících letových podmínek.

3. zahrnout do kontrolních postupů pro všechny kritické části zvláštní ustanovení.

▼ M9

e) Výrobní organizace zřídí v rámci systému řízení výroby nezávislou funkci sledování k ověřování souladu organizace s příslušnými požadavky této přílohy, jakož i souladu se systémem řízení výroby a jeho přiměřenosti. Součástí sledování musí být informování osoby či skupiny osob uvedených v bodě 21.A.145 písm. c) odst. 2 a vedoucího pracovníka uvedeného v bodě 21.A.145 písm. c) odst. 1, aby byla v případě potřeby zajištěna nápravná opatření.

f) Pokud je výrobní organizace držitelem jednoho nebo více dalších osvědčení organizace v rámci působnosti nařízení (EU) 2018/1139, může být systém řízení výroby integrován se systémem požadovaným podle těchto dalších osvědčení.

21.A.143 Výklad organizace výroby

a) Výrobní organizace vytvoří a vede výklad organizace výroby (POE), v němž se přímo nebo pomocí křížových odkazů uvádí tyto informace o systému řízení výroby popsaném v bodě 21.A.139:

▼ B

1. prohlášení podepsané odpovědným vedoucím potvrzující, že bude trvale dodržován výklad organizace výroby a všechny související příručky stanovující vyhovění oprávněné organizace této hlavě;
2. titul(y) a jméno(a) vedoucího(ch) pracovníka(ů) schválených příslušným úřadem v souladu s bodem 21.A.145 písm. c) odst. 2;
3. povinnosti a odpovědnosti vedoucího(ch) pracovníka(ů) podle bodu 21.A.145 písm. c) odst. 2, včetně záležitostí o nichž smí přímo jednat jménem organizace s příslušným úřadem;

▼ B

4. organizační schéma znázorňující přidružené řetězce odpovědností vedoucích pracovníků podle bodu 21.A.145 písm. c) odst. 1 a 2;
5. seznam osvědčujících pracovníků, uvedený v bodu 21.A.145 písm. d);
6. obecný popis fondu pracovních sil;
7. obecný popis zařízení rozmístěných na jednotlivých adresách uvedených v oprávnění organizace k výrobě;
8. obecný popis rozsahu prací výrobní organizace vztahující se k podmínkám oprávnění;
9. postup oznamování organizačních změn příslušnému úřadu;
10. postup změn výkladu organizace výroby;

▼ M9

11. popis systému řízení výroby, politiky, procesů a postupů, jak je stanoveno v bodě 21.A.139 písm. c);
12. seznam externích organizací, které jsou uvedeny v bodě 21.A.139 písm. d) odst. 1;

▼ M3

13. mají-li být prováděny zkušební lety, provozní příručka pro zkušební lety, v níž jsou definovány politiky a postupy organizace v souvislosti se zkušebními lety. Provozní příručka pro zkušební lety musí obsahovat:
 - i) popis procesů dané organizace v oblasti zkušebních letů, včetně zapojení organizace pro zkušební létání do procesu vydávání povolení k letu;
 - ii) politiku v oblasti posádky, včetně složení, kvalifikovanosti, aktuálnosti a omezení doby letové služby, v souladu s dodatkem XII této přílohy I (část 21), případně-li v úvahu;
 - iii) postupy pro přepravu jiných osob než členů posádky a pro výcvik zkušebního létání, případně-li v úvahu;
 - iv) politiku v oblasti řízení rizik a řízení bezpečnosti a související metodiky;
 - v) postupy pro určení přístrojů a vybavení, které mají být na palubě;
 - vi) seznam dokumentů, které musí být pro zkušební let vypracovány.

▼ B

- b) První vydání POE schvaluje příslušný úřad.

▼ M9

- c) POE se podle potřeby mění tak, aby byl vždy aktuálním popisem organizace. Kopie veškerých změn se předají příslušnému úřadu.

▼ M9**21.A.145 Zdroje**

Výrobní organizace musí prokázat, že:

- a) provozní prostory, pracovní podmínky, vybavení a nářadí, postupy a příslušné materiály, počty a kvalifikace pracovníků a celková organizace jsou dostačující k plnění povinností podle bodu 21.A.165;

▼ M12

- b) vzhledem ke všem nezbytným údajům o letové způsobilosti a ochraně životního prostředí:

1. výrobní organizace obdržela tyto údaje za účelem stanovení shody s použitelnými konstrukčními údaji od agentury a od držitele typového osvědčení, typového osvědčení pro zvláštní účely nebo schválení návrhu vydaných v souladu s tímto nařízením nebo od žadatele o uvedená osvědčení či schválení nebo od fyzické nebo právnické osoby, která vydala prohlášení o souladu návrhu v souladu s hlavou C oddílu A přílohy Ib (část 21 Light), včetně jakékoli udělené výjimky z požadavků na ochranu životního prostředí;
2. výrobní organizace zavedla postup pro zajištění správného zpracování údajů o letové způsobilosti a ochraně životního prostředí do svých výrobních údajů;
3. tyto údaje jsou udržovány v aktuálním stavu a jsou přístupné veškerému personálu, který přístup k nim potřebuje k plnění svých povinností;

▼ M9

- c) vzhledem k vedení a pracovníkům:

1. výrobní organizace jmenovala odpovědného vedoucího s oprávněním zajistit, aby v rámci organizace veškerá výroba probíhala podle požadovaných standardů a aby výrobní organizace soustavně splňovala požadavky systému řízení výroby uvedeného v bodě 21.A.139 a údaje a postupy určené v POE uvedeném v bodě 21.A.143;
2. odpovědný vedoucí jmenoval osobu nebo skupinu osob k zabezpečení toho, aby organizace vyhovovala požadavkům této přílohy, a tyto osoby lze identifikovat spolu s rozsahem jejich pravomocí; tato osoba nebo skupina osob se zodpovídá odpovědnému vedoucímu a má k němu bezprostřední přístup. Osoba nebo skupina osob musí mít odpovídající znalosti, kvalifikace a zkušenosti k plnění svých povinností;
3. pracovníkům na všech úrovních byly přiděleny vhodné pravomoci, aby byli schopni plnit jim přidělené povinnosti, a že záležitosti letové způsobilosti a ochrany životního prostředí jsou v rámci výrobní organizace plně a účinně koordinovány;

- d) vzhledem k osvědčujícímu personálu, oprávněnému výrobní organizací k podepisování dokladů vydaných podle bodu 21.A.163 v rámci podmínek oprávnění:

1. personál má odpovídající znalosti, praxi (včetně jiných funkcí v organizaci) a zkušenosti k plnění jemu přidělených povinností;
2. personál obdržel doklad o rozsahu svého oprávnění.

▼ M15**21.A.147 Změny systému řízení výroby**

Po vydání osvědčení o oprávnění organizace k výrobě musí být každá změna systému řízení výroby, která je významná k prokázání shody nebo vlastností výrobku, letadlové části, zařízení, bezpilotního systému, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky z hlediska letové způsobilosti a ochrany životního prostředí, před zavedením schválena příslušným úřadem. Výrobní organizace předloží příslušnému úřadu žádost o schválení, v níž prokáže, že bude i nadále splňovat požadavky této přílohy.

▼ B**21.A.148 Změny místa**

Přestěhování výrobních zařízení organizace oprávněné k výrobě musí být považováno za důležitou změnu, která proto musí vyhovět bodu 21.A.147.

21.A.149 Přenosnost

Oprávnění organizace k výrobě je neprenosné, vyjma změny vlastníka, která je pro účely bodu 21.A.147 považována za důležitou změnu.

▼ M15**21.A.151 Podmínky oprávnění**

Podmínky oprávnění musí uvádět rozsah práce, výrobky nebo kategorie letadlových částí a zařízení, či obojí, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicích a monitorovacích jednotek, či obojí, pro které je držitel oprávněn využívat práv podle bodu 21.A.163.

Podmínky oprávnění musí být vydány jako součást oprávnění organizace k výrobě.

▼ B**21.A.153 Změny podmínek oprávnění**

Každá změna podmínek oprávnění musí být schválena příslušným úřadem. Žádost o změnu podmínek oprávnění musí být podána formou a způsobem stanovenými příslušným úřadem. Žadatel je povinen vyhovět použitelným požadavkům této hlavy.

▼ M9**21.A.158 Nálezy a připomínky**

a) Po obdržení oznámení o nálezech v souladu s bodem 21.B.225 držitel osvědčení o oprávnění organizace k výrobě:

1. zjistí hlavní příčinu nebo příčiny nesouladu a faktory, které k němu přispěly;
2. vytvoří plán nápravných opatření;
3. ke spokojenosti příslušného úřadu prokáže provádění nápravných opatření.

b) Kroky uvedené v písmenu a) musí být provedeny ve lhůtě dohodnuté s daným příslušným úřadem v souladu s bodem 21.B.225.

c) Připomínky obdržené v souladu s bodem 21.B.225 písm. e) držitel osvědčení o oprávnění organizace k výrobě náležitě zváží. Organizace zaznamenává rozhodnutí přijatá ohledně těchto připomínek.

▼ M9**21.A.159 Doba platnosti a zachování platnosti**

a) Osvědčení o oprávnění organizace k výrobě se vydává na neomezenou dobu. Zůstává v platnosti, jestliže výrobní organizace splňuje všechny tyto podmínky:

1. výrobní organizace nadále splňuje příslušné požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů;
2. výrobní organizace nebo kterýkoli z jejích partnerů, dodavatelů nebo subdodavatelů povolí příslušnému úřadu provést vyšetřování v souladu s bodem 21.A.9;

▼ M15

3. výrobní organizace je schopna předložit příslušnému úřadu důkazy o tom, že udržuje uspokojivou kontrolu nad výrobou výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek v rámci oprávnění;

▼ M9

4. příslušný úřad osvědčení o oprávnění organizace k výrobě nezrušil podle bodu 21.B.65, ani se jej výrobní organizace nevzdala.

b) Pokud se držitel osvědčení o oprávnění organizace k výrobě vzdal nebo je jeho platnost zrušena, musí být vráceno příslušnému úřadu.

▼ M12**21.A.163 Práva**

Na základě podmínek oprávnění vydaných podle bodu 21.A.135 držitel oprávnění organizace k výrobě smí:

- a) provádět výrobní činnosti podle této přílohy nebo přílohy Ib (část 21 Light);

▼ M15

- b) v případě kompletního typově certifikovaného letadla a po předložení prohlášení o shodě pro letadlo a bezpilotní systém (formulář 52 EASA) vydaného podle bodu 21.A.174 a 21.A.204 této přílohy nebo podle bodu 21L.A.143 písm. c) a bodu 21.L.A.163 přílohy Ib (část 21 Light) získat bez dalšího prokazování osvědčení letové způsobilosti a osvědčení hlukové způsobilosti;
- c) v případě jiných výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek vydat bez dalšího prokazování osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) podle hlavy G této přílohy nebo podle hlavy G přílohy Ib (část 21 Light);

▼ M12

- d) v případě letadla, na které se vztahuje prohlášení o souladu návrhu podle bodu 21L.A.43 přílohy Ib (část 21 Light), a po předložení prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) vydaného podle bodu 21L.A.143 písm. d) a bodu 21L.A.163 přílohy Ib (část 21 Light), získat bez dalšího prokazování osvědčení letové způsobilosti letadla pro zvláštní účely a osvědčení hlukové způsobilosti letadla pro zvláštní účely;
- e) v případě výrobků nebo letadlových částí, které mají být zastavěny do letadla, na které se vztahuje prohlášení o souladu návrhu podle bodu 21L.A.43 přílohy Ib (část 21 Light), vydat bez dalšího prokazování osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) podle přílohy Ib (část 21 Light);

▼ M12

- f) udržovat nové letadlo, které vyrobil, a vystavit v souvislosti s touto údržbou osvědčení o uvolnění do provozu (formulář 53 EASA);
- g) vydat v rámci postupů dohodnutých s jeho úřadem příslušným pro výrobu povolení k letu v souladu s bodem 21.A.711 písm. c), včetně schválení letových podmínek podle bodu 21.A.710 písm. b), a to letadlu, které vyrobil, a v případě, že výrobní organizace sama řídí konfiguraci letadla v rámci jejího oprávnění organizace k výrobě a potvrzuje shodu s projekčními podmínkami schválenými pro let.

21.A.165 Povinnosti držitele

Na základě podmínek oprávnění vydaných podle bodu 21.A.135 je držitel oprávnění organizace k výrobě povinen:

- a) zajistit, aby výklad organizace výroby zpracovaný v souladu s bodem 21.A.143 a doklady, na něž se v něm odkazuje, byly v organizaci používány jako základní pracovní dokumenty;
- b) udržovat výrobní organizaci ve shodě s údaji a postupy, na jejichž základě bylo vydáno oprávnění organizace k výrobě;
- c) 1. určit, zda je každé dokončené letadlo shodné s typovým návrhem a ve stavu pro bezpečný provoz dříve, než předloží prohlášení o shodě příslušnému úřadu, nebo

▼ M15

- 2. určit, zda jsou jiné výrobky, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicích a monitorovacích jednotek úplně, ve shodě se schválenými konstrukčními údaji a ve stavu pro bezpečný provoz před vystavením formuláře 1 EASA pro osvědčení jejich shody se schválenými nebo deklarovanými konstrukčními údaji a že jsou ve stavu pro bezpečný provoz;

▼ M12

- 3. v případě požadavků na ochranu životního prostředí navíc určit, zda:
 - i) je hotový motor v souladu s použitelnými požadavky na výfukové emise motoru platnými ke dni výroby motoru a
 - ii) je hotový letoun v souladu s použitelnými požadavky na emise CO₂ platnými ke dni vydání prvního osvědčení letové způsobilosti;

▼ M15

- 4. určit, zda jsou jiné výrobky, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicích a monitorovacích jednotek ve shodě s použitelnými údaji před vystavením formuláře 1 EASA jako osvědčení shody;
- d) poskytnout pomoc držiteli typového osvědčení či jiného schválení návrhu nebo fyzické nebo právnické osobě, která vydala prohlášení o souladu návrhu podle hlavy C oddílu A přílohy Ib (část 21 Light), při provádění veškerých opatření k zachování letové způsobilosti týkajících se vyrobených výrobků, letadlových částí, zařízení, bezpilotních systémů, řídicích a monitorovacích jednotek nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek;

▼ M12

- e) pokud má držitel v úmyslu v souladu se svými podmínkami oprávnění vydat osvědčení o uvolnění do provozu ještě před vydáním osvědčení určit, zda byla na každém dokončeném letadle provedena nezbytná údržba a zda je letadlo ve stavu pro bezpečný provoz;
- f) v příslušném případě v rámci práva podle bodu 21.A.163 písm. e) stanovit podmínky, za kterých může být vydáno povolení k letu;

▼ M12

g) v příslušném případě v rámci práva podle bodu 21.A.163 písm. e) zajistit soulad s bodem 21.A.711 písm. c) a e) před vydáním letadlu povolení k letu;

h) dodržovat ustanovení hlavy A tohoto oddílu.

▼ B

HLAVA H – OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI A OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

▼ M12**21.A.171 Oblast působnosti**

Tato hlava stanoví postup pro vydávání osvědčení letové způsobilosti pro letadla, která jsou ve shodě s typovým osvědčením vydaným v souladu s touto přílohou.

▼ B**21.A.172 Předpoklady**

Každá fyzická nebo právnická osoba, pod jejímž jménem je nebo bude letadlo zapsáno v leteckém rejstříku členského státu („členský stát zápisu do rejstříku“), nebo její zástupce splňuje předpoklady pro žadatele o osvědčení letové způsobilosti tohoto letadla podle této hlavy.

21.A.173 Klasifikace

Osvědčení letové způsobilosti musí být klasifikována následovně:

- a) Osvědčení letové způsobilosti musí být vydána letadlům, která jsou shodná s typovým osvědčením vydaným v souladu s touto přílohou I (částí 21).
- b) Osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely musí být vydána letadlům:
 - 1. která jsou shodná s typovým osvědčením pro zvláštní účely, vydaným v souladu s touto přílohou I (částí 21), nebo
 - 2. u kterých bylo agentuře prokázáno vyhovění zvláštním specifikacím letové způsobilosti, zaručujícím dostatečnou bezpečnost.

21.A.174 Žádost

- a) Na základě bodu 21.A.172 musí být žádost o osvědčení letové způsobilosti podána formou a způsobem stanovenými příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku.

▼ M15

- b) Každá žádost o osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely obsahuje:

1. třídu osvědčení letové způsobilosti, pro kterou byla podána žádost;

2. pokud jde o nové letadlo:

i) prohlášení o shodě:

— vydané podle bodu 21.A.163 písm. b); nebo

— vydané podle bodu 21.A.130 a potvrzené příslušným úřadem; nebo

— u dovezeného letadla prohlášení o shodě vydané podle bodu 21.A.163 písm. b) nebo u letadla dovezeného v souladu s čl. 9 odst. 2 tohoto nařízení prohlášení podepsané úřadem země vývozu o tom, že letadlo je ve shodě s návrhem schváleným agenturou;

▼M15

ii) protokol o stanovení hmotnosti a vyvážení s plánem nakládání, je-li požadován použitelnými certifikačními specifikacemi pro dané letadlo; a

iii) letovou příručku, je-li požadována použitelnými certifikačními specifikacemi pro dané letadlo;

3. pokud jde o použité letadlo původem:

i) z členského státu, osvědčení kontroly letové způsobilosti vydané v souladu s přílohou I (část M) nebo přílohou Vb (část ML) nařízení Komise (EU) č. 1321/2014 ⁽¹⁾ nebo s přílohou I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107;

ii) z nečlenského státu:

— prohlášení příslušného úřadu státu, v němž je nebo bylo letadlo zapsáno v leteckém rejstříku, s uvedením stavu letové způsobilosti letadla zapsaného v jeho leteckém rejstříku v době převodu,

— protokol o stanovení hmotnosti a vyvážení s plánem nakládání, pokud to vyžadují příslušné certifikační specifikace pro dané letadlo;

— letovou příručku, je-li taková příručka požadována předpisy letové způsobilosti pro dané letadlo;

— záznamy o provozní historii ke stanovení výrobních, modifikačních a údržbových standardů letadla, včetně všech omezení souvisejících s osvědčením letové způsobilosti pro zvláštní účely vydaným v souladu s bodem 21.B.327;

— doporučení pro vydání osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely a osvědčení kontroly letové způsobilosti v souladu s kontrolou letové způsobilosti podle přílohy I (část M) nařízení (EU) č. 1321/2014 ⁽¹⁾ nebo osvědčení kontroly letové způsobilosti podle přílohy Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014 nebo přílohy I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107;

— datum vydání prvního osvědčení letové způsobilosti, a použijí-li se standardy podle přílohy 16 svazku III Chicagské úmluvy, údaje o metrické hodnotě CO₂.

▼B

c) Pokud není schváleno jinak, prohlášení uvedená v písm. b) odst. 2 bodu i) a písm. b) odst. 3 bodu ii) nesmí být vydána dříve než 60 dní před předložením letadla příslušnému úřadu členského státu zápisu do rejstříku.

21.A.175 Jazykové požadavky

Příručky, štítky, seznamy, označení přístrojů a další nezbytné informace požadované použitelnými certifikačními specifikacemi musí být v jednom úředním jazyce nebo více úředních jazycích Evropské unie přijatelných pro příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku.

⁽¹⁾ Nařízení Komise (EU) č. 1321/2014 ze dne 26. listopadu 2014 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů (Úř. věst. L 362, 17.12.2014, s. 1).

▼ B**21.A.177 Změna nebo modifikace**

Osvědčení letové způsobilosti smí být změněno nebo modifikováno pouze příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku.

21.A.179 Přenosnost a nové vydávání v rámci členských států

a) V případě změny vlastníka letadla:

1. jestliže letadlo zůstává zapsáno v tomtéž leteckém rejstříku, musí být osvědčení letové způsobilosti, případně osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely odpovídající pouze typovému osvědčení pro zvláštní účely, přeneseno spolu s letadlem;
2. jestliže je letadlo zapsáno do leteckého rejstříku jiného členského státu, musí být osvědčení letové způsobilosti, případně osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely odpovídající pouze typovému osvědčení pro zvláštní účely, vydáno:

▼ M15

- i) po předložení původního osvědčení letové způsobilosti a platného osvědčení kontroly letové způsobilosti vydaného podle přílohy I (část M) nebo přílohy Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014 nebo případně přílohy I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107;

▼ B

- ii) po splnění bodu 21.A.175.

b) v případě změny vlastníka letadla a má-li letadlo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely, které neodpovídá typovému osvědčení pro zvláštní účely, musí být osvědčení letové způsobilosti přenesena spolu s letadlem za předpokladu, že letadlo zůstává zapsáno v tomtéž leteckém rejstříku, nebo musí být vydána pouze s úředním souhlasem příslušného úřadu členského státu zápisu do rejstříku, do kterého se převádí.

▼ M9**▼ B****21.A.181 Doba platnosti a zachování platnosti****▼ M9**

a) Osvědčení letové způsobilosti se vydává na neomezenou dobu. Zůstává v platnosti, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

1. letadlo nadále vyhovuje použitelnému typovému návrhu a požadavkům na zachování letové způsobilosti a

▼ B

2. letadlo zůstává zapsáno stále v tomtéž leteckém rejstříku a

3. typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely, podle kterého bylo vydáno, nebylo prohlášeno za neplatné podle bodu 21.A.51;

▼ M9

4. příslušný úřad osvědčení nezrušil podle bodu 21.B.65, ani se jej držitel osvědčení sám nevzdal.

▼ B

b) Poté, co se držitel osvědčení vzdal nebo je jeho platnost zrušena, musí být osvědčení vráceno příslušnému úřadu členského státu zápisu do rejstříku.

21.A.182 Označení letadla

Každý žadatel o osvědčení letové způsobilosti podle této hlavy je povinen prokázat, že jeho letadlo je označeno v souladu s hlavou Q.

▼B**HLAVA I – OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI****▼M12****21.A.201 Oblast působnosti**

Tato hlava stanoví postup pro vydávání osvědčení hlukové způsobilosti pro letadla, která jsou ve shodě s typovým osvědčením vydaným v souladu s touto přílohou.

▼B**21.A.203 Předpoklady**

Každá fyzická nebo právnická osoba, pod jejímž jménem je nebo bude letadlo zapsáno v leteckém rejstříku členského státu („členský stát zápisu do rejstříku“), nebo její zástupce splňuje předpoklady pro žadatele o osvědčení hlukové způsobilosti tohoto letadla podle této hlavy.

21.A.204 Žádost

- a) Na základě bodu 21.A.203 musí být žádost o osvědčení hlukové způsobilosti podána formou a způsobem stanovenými příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku.

▼M12

- b) Každá žádost musí obsahovat:

1. pokud jde o nové letadlo:

- i) prohlášení o shodě:

— vydané podle bodu 21.A.163 písm. b) nebo

— vydané podle bodu 21.A.130 a potvrzené příslušným úřadem nebo

— u dovezeného letadla prohlášení o shodě vydané podle bodu 21.A.163 písm. b) nebo u letadla dovezeného v souladu s čl. 9 odst. 4 tohoto nařízení prohlášení podepsané úřadem země vývozu o tom, že letadlo je ve shodě s návrhem schváleným agenturou, a

- ii) informace o hluku určené v souladu s použitelnými hlukovými požadavky;

2. pokud jde o použité letadlo:

- i) informace o hluku určené v souladu s použitelnými hlukovými požadavky a

- ii) záznamy o provozní historii ke stanovení výrobního, modifikačního a údržbového standardu letadla.

▼B

- c) Pokud není schváleno jinak, prohlášení uvedená v písm. b) odst. 1 nesmí být vydána dříve než 60 dní před předložením letadla příslušnému úřadu členského státu zápisu do rejstříku.

21.A.207 Změna nebo modifikace

Osvědčení hlukové způsobilosti smí být změněno nebo modifikováno pouze příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku.

▼ B**21.A.209 Přenosnost a nové vydávání v rámci členských států**

V případě změny vlastníka letadla:

- a) jestliže letadlo zůstává zapsáno v tomtéž leteckém rejstříku, musí být osvědčení hlučností způsobilosti přeneseno spolu s letadlem nebo
- b) jestliže je letadlo zapsáno do leteckého rejstříku jiného členského státu, musí být osvědčení hlučností způsobilosti vydáno po předložení původního osvědčení hlučností způsobilosti.

▼ M9**▼ B****21.A.211 Doba platnosti a zachování platnosti****▼ M9**

- a) Osvědčení hlučností způsobilosti se vydává na neomezenou dobu. Zůstává v platnosti, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

- 1. letadlo nadále vyhovuje použitelnému typovému návrhu a požadavkům na zachování letové způsobilosti a

▼ B

- 2. letadlo zůstává zapsáno stále v tomtéž leteckém rejstříku a

- 3. typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely, podle kterého bylo vydáno, nebylo prohlášeno za neplatné podle bodu 21.A.51;

▼ M9

- 4. příslušný úřad osvědčení nezrušil podle bodu 21.B.65, ani se jej držitel osvědčení sám nevzdal.

▼ B

- b) Poté, co se držitel osvědčení vzdal nebo je jeho platnost zrušena, musí být osvědčení vráceno příslušnému úřadu členského státu zápisu do rejstříku.

HLAVA J – OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K PROJEKTOVÁNÍ**▼ M5****21.A.231 Oblast působnosti**

Tato hlava stanovuje postup opravňování projekčních organizací a pravidla určující práva a povinnosti držitelů těchto oprávnění a žadatelů o tato oprávnění. Odkazy na typová osvědčení v této hlavě zahrnují jak typová osvědčení, tak typová osvědčení pro zvláštní účely.

▼ M12**21.A.233 Předpoklady**

Jakákoli fyzická nebo právnická osoba („organizace“) je způsobilá žádat o oprávnění podle této hlavy:

- a) k prokázání souladu s body 21.A.14, 21.A.112B, 21.A.432B nebo 21.A.602B této přílohy nebo
- b) k prokázání souladu s body 21L.A.23, 21L.A.83 nebo 21L.A.204 přílohy Ib (část 21 Light) nebo
- c) pro účel nabytí práv podle bodu 21.A.263, pokud jde o schvalování nevýznamných změn nebo návrhu nevýznamné opravy nebo o vydávání prohlášení o souladu, pokud jde o nevýznamné změny nebo návrh nevýznamné opravy letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavou C oddílu A přílohy Ib (část 21 Light).

▼ B**21.A.234 Žádost**

Každá žádost o oprávnění organizace k projektování musí být podána formou a způsobem stanovenými agenturou a musí zahrnovat nástin informací požadovaných bodem 21.A.243 a podmínky oprávnění, jejichž vydání je požadováno podle bodu 21.A.251.

▼ B**21.A.235 Vydání oprávnění organizace k projektování**

Organizace má právo získat oprávnění organizace k projektování vydané agenturou, pokud prokázala vyhovění použitelným požadavkům podle této hlavy.

▼ M9**21.A.239 Systém řízení projektování**

a) Projekční organizace vytvoří, zavede a spravuje systém řízení projektování, který zahrnuje prvek řízení bezpečnosti a prvek zabezpečení projekce, s jasně vymezenými povinnostmi a souvisejícími odpovědnostními vztahy v rámci celé organizace.

b) Systém řízení projektování:

1. odpovídá velikosti organizace a povaze a složitosti její činnosti s přihlédnutím k nebezpečím a souvisejícím rizikům spojeným s těmito činnostmi;
2. je vytvořen, zaveden a spravován pod odpovědností jediného vedoucího pracovníka jmenovaného podle bodu 21.A.245 písm. a).

c) V rámci prvku řízení bezpečnosti systému řízení projektování musí projekční organizace:

1. vytvořit, zavést a spravovat bezpečnostní politiku a příslušné související bezpečnostní cíle;
2. jmenovat klíčové bezpečnostní pracovníky v souladu s bodem 21.A.245 písm. b);
3. vytvořit, zavést a spravovat postup řízení bezpečnostních rizik, jehož součástí je zjišťování ohrožení bezpečnosti letectví spojených s její činností, vyhodnocování uvedených ohrožení a řízení souvisejících rizik, včetně přijímání opatření ke zmírnění rizik a ověřování jejich účinnosti;
4. vytvořit, zavést a spravovat postup zajišťování bezpečnosti, který zahrnuje:
 - i) měření a sledování stavu bezpečnosti organizace;
 - ii) řízení změn v souladu s bodem 21.A.243 písm. c) a bodem 21.A.247;
 - iii) zásady soustavného zlepšování prvku řízení bezpečnosti;
5. podporovat bezpečnost v rámci organizace prostřednictvím:
 - i) odborné přípravy a vzdělávání;
 - ii) komunikace;
6. zřídit systém hlášení událostí v souladu s bodem 21.A.3 A s cílem přispět k soustavnému zlepšování bezpečnosti.

▼ M12

d) V rámci prvku zabezpečení projekce systému řízení projektování musí projekční organizace:

▼ M15

1. vytvořit, zavést a udržovat systém kontroly a dozoru nad projektováním a konstrukčními změnami a opravami výrobků, letadlových částí, zařízení, bezpilotních systémů, řídicích a monitorovacích jednotek nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek, na něž se vztahují podmínky oprávnění; uvedený systém:

▼ M15

- i) má funkci letové způsobilosti zodpovídající za to, že projektování výrobků, letadlových částí, zařízení, bezpilotních systémů, řídicích a monitorovacích jednotek nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek anebo jejich konstrukčních změn a oprav vyhovuje požadavkům certifikační předpisové základny, požadavkům použitelné certifikační předpisové základny pro údaje provozní vhodnosti a použitelným požadavkům na ochranu životního prostředí;
- ii) zajistí, aby projekční organizace řádně plnila své povinnosti v souladu s touto přílohou a podmínkami oprávnění vydanými podle bodu 21.A.251;

▼ M12

- 2. zřídit, zavést a udržovat funkci nezávislého ověřování prokázání souladu, na jejímž základě organizace prohlašuje soulad s použitelnými požadavky na letovou způsobilost, údaje provozní vhodnosti a požadavky na ochranu životního prostředí, a

▼ M15

- 3. vymezí způsob, kterým se v systému řízení projektování zodpovídá za přijatelnost letadlových částí, zařízení nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek projektovaných jejími partnery a subdodavateli nebo jimi prováděných úkolů v souladu s metodami, které jsou předmětem písemně stanovených postupů.

▼ M9

- e) Projekční organizace zřídí v rámci systému řízení projektování nezávislou funkci sledování k ověřování souladu organizace s příslušnými požadavky této přílohy, jakož i souladu se systémem řízení projektování a jeho přiměřenosti. Součástí sledování musí být informování osoby či skupiny osob uvedených v bodě 21.A.245 písm. b) a vedoucího pracovníka uvedeného v bodě 21.A.245 písm. a), aby byla v případě potřeby zajištěna nápravná opatření.
- f) Pokud je projekční organizace držitelem jednoho nebo více dalších osvědčení organizace v rámci působnosti nařízení (EU) 2018/1139, může být systém řízení projekce integrován se systémem požadovaným podle těchto dalších osvědčení.

21.A.243 Příručka**▼ M15**

- a) Projekční organizace v rámci systému řízení projektování vytvoří a poskytne agentuře příručku, která přímo nebo prostřednictvím křížových odkazů popisuje organizaci, její příslušné politiky, procesy a postupy, druh projekční činnosti a kategorie výrobků, letadlových částí, zařízení, bezpilotních systémů, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek, pro něž má projekční organizace oprávnění k projektování, jak je uvedeno v podmínkách oprávnění vydaného v souladu s bodem 21.A.251, a je-li to relevantní, rozhraní s jejími partnery nebo subdodavateli a jejich řízení.

▼ M9

Mají-li se provádět zkušební lety, musí být vytvořena provozní příručka pro zkušební lety, v níž jsou definovány politiky a postupy organizace v souvislosti se zkušebními lety, a která se rovněž předloží agentuře. Provozní příručka pro zkušební lety musí obsahovat:

- 1. popis procesů dané organizace v oblasti zkušebních letů, včetně jejího zapojení do procesu vydávání povolení k letu;
- 2. politiku týkající se posádky, včetně složení, kvalifikovanosti, aktuálnosti a omezení doby letové služby, v souladu s dodatkem XII, připadá-li to v úvahu;
- 3. postupy pro přepravu jiných osob než členů posádky a pro výcvik zkušebního létání, připadá-li v úvahu;
- 4. politiku v oblasti řízení rizik a řízení bezpečnosti a související metodiky;

▼ M9

5. postupy pro určení přístrojů a vybavení, které mají být na palubě;
6. seznam dokumentů, které musí být pro zkušební let vypracovány.

▼ M15

- b) Jsou-li jakékoliv letadlové části, zařízení nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek či jakékoliv změny výrobků, bezpilotních systémů nebo řídicích a monitorovacích jednotek projektovány partnerskými organizacemi nebo subdodavateli, musí příručka obsahovat prohlášení, jak bude projekční organizace schopna prokázat, u všech letadlových částí, zařízení nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek soulad s požadavky bodu 21.A.239 písm. d) odst. 2; příručka musí rovněž obsahovat, přímo nebo křížovými odkazy, popisy projekčních činností a organizací uvedených partnerských organizací a subdodavatelů a informace o nich, a to v rozsahu nezbytném k vyhotovení zmíněného prohlášení.

▼ M9

- c) Příručka musí být podle potřeby měněna tak, aby zůstávala aktuálním popisem organizace, a kopie změn musí být předávány agentuře.
- d) Projekční organizace musí vypracovat a udržovat prohlášení o kvalifikaci a zkušenostech vedoucích pracovníků a dalších osob, jež v organizaci odpovídají za přijímání rozhodnutí, která mají vliv na otázky související s letovou způsobilostí, údaji provozní vhodnosti a ochranou životního prostředí. Toto prohlášení předloží příslušnému úřadu.

21.A.245 Zdroje

- a) Organizace jmenuje vedoucího projekční organizace s pravomocí zajistit, aby v rámci organizace veškerá projekční činnost probíhala podle požadovaných standardů a aby projekční organizace soustavně splňovala požadavky systému řízení projektování uvedeného v bodě 21.A.239 a postupy určené v příručce uvedené v bodě 21.A.243.
- b) Vedoucí projekční organizace jmenuje tyto osoby a určí rozsah jejich pravomocí:
 1. vedoucího funkce letové způsobilosti;
 2. vedoucího nezávislé funkce sledování;
 3. podle velikosti organizace a povahy a složitosti jejích činností jakoukoliv jinou osobu nebo skupinu osob, jejichž povinností je zajistit, aby organizace splňovala požadavky této přílohy.
- c) Odchylně od bodu 21.A.245 písm. b) odst. 1 může být funkce letové způsobilosti uvedená v bodě 21.A.239 písm. d) odst. 1 bodě i) vykonávána pod přímým dozorem vedoucího projekční organizace v kterémkoli z těchto případů:
 1. je-li rozsah činnosti/práce projekční organizace, jak je vymezen v podmínkách oprávnění vydaných podle bodu 21.A.251, omezen na drobné změny a/nebo menší opravy;
 2. po omezenou dobu, kdy v projekční organizaci není určen vedoucí funkce letové způsobilosti a výkon této funkce pod přímým dozorem vedoucího projekční organizace je úměrný rozsahu a úrovni činností organizace.
- d) Osoba nebo skupina osob jmenovaná podle písmene b):
 1. je odpovědná vedoucímu projekční organizace a má k němu bezprostřední přístup;

▼ M9

2. musí mít odpovídající znalosti, kvalifikace a zkušenosti k plnění svých povinností.

e) Projekční organizace zajistí, aby:

▼ M15

1. počet pracovníků všech technických oddělení byl dostatečný, pracovníci měli dostatečné zkušenosti a patřičné pravomoci k plnění jim svěřených povinností a měli k dispozici pracovní prostory, výrobní zařízení a vybavení vhodné k tomu, aby u daného výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky splnili požadavky na letovou způsobilost, údaje provozní vhodnosti a ochranu životního prostředí;

▼ M9

2. byla zajištěna plná a účinná koordinace v odděleních i mezi nimi v záležitostech týkajících se letové způsobilosti, údajů provozní vhodnosti a ochrany životního prostředí.

▼ M15**21.A.247 Změny systému řízení projektování**

Po vydání oprávnění organizace k projektování musí být každá změna systému řízení projektování, která je významná z hlediska prokázání souladu nebo z hlediska letové způsobilosti, údajů provozní vhodnosti a ochrany životního prostředí v souvislosti s výrobkem, letadlovou částí, zařízením, bezpilotním systémem, řídicí a monitorovací jednotkou nebo součástí řídicí a monitorovací jednotky, před zavedením schválena agenturou. Projekční organizace předloží agentuře žádost o schválení, v níž na základě navrhovaných změn příručky prokáže, že bude i nadále splňovat požadavky této přílohy.

▼ B**21.A.249 Přenosnost**

Oprávnění organizace k projektování je nepřenosné, vyjma změny vlastníka, která je pro účely bodu 21.A.247 považována za důležitou změnu.

▼ M15**21.A.251 Podmínky oprávnění**

Podmínky oprávnění uvádí druhy projekčních prací, kategorie výrobků, letadlových částí, zařízení, bezpilotních systémů, řídicích a monitorovacích jednotek nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek, pro něž je projekční organizace držitelem oprávnění organizace k projektování, stejně jako činnosti a povinnosti týkající se letové způsobilosti, údajů o provozní vhodnosti a vlastností výrobků, bezpilotních systémů nebo řídicích a monitorovacích jednotek z hlediska životního prostředí, které je organizace oprávněna vykonávat. V případě oprávnění organizace k projektování, která zahrnují typovou certifikaci nebo oprávnění Evropského technického normalizačního příkazu (ETSO) pro pomocné energetické jednotky (APU), musí podmínky oprávnění obsahovat navíc seznam výrobků, řídicích a monitorovacích jednotek nebo jednotek APU. Tyto podmínky oprávnění jsou vydány jako součást oprávnění organizace k projektování.

▼ B**21.A.253 Změny podmínek oprávnění**

Každá změna podmínek oprávnění musí být schválena agenturou. Žádost o změnu podmínek oprávnění musí být podána formou a způsobem stanovenými agenturou. Projekční organizace je povinna vyhovět použitelným požadavkům této hlavy.

▼ M9**21.A.258 Nálezy a připomínky**

- a) Po obdržení oznámení o nálezech v souladu s bodem 21.B.433 držitel oprávnění organizace k projektování:

1. zjistí hlavní příčinu nebo příčiny nesouladu a faktory, které k němu přispěly;
2. vytvoří plán nápravných opatření;

▼ M9

3. ke spokojenosti agentury prokáže provádění nápravných opatření.
- b) Kroky uvedené v písmenu a) musí být provedeny ve lhůtě stanovené agenturou v souladu s bodem 21.B.433.
- c) Přípomínky obdržené v souladu s bodem 21.B.433 písm. e) držitel oprávnění organizace k projektování náležitě zváží. Organizace zaznamenává rozhodnutí přijatá ohledně těchto připomínek.

21.A.259 Doba platnosti a zachování platnosti

- a) Oprávnění organizace k projektování se vydává na neomezenou dobu. Zůstává v platnosti, jestliže projekční organizace splňuje všechny tyto podmínky:
 1. projekční organizace zachovává soulad s nařízením (EU) 2018/1139 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty, s přihlédnutím k ustanovení bodu 21.B.433 této přílohy o nakládání s nálezy;
 2. držitel oprávnění organizace k projektování nebo kterýkoli z jejích partnerů či subdodavatelů potvrzuje, že příslušný úřad může provádět šetření podle bodu 21.A.9;

▼ M15

3. projekční organizace je schopna předložit agentuře důkazy prokazující, že její systém řízení projektování udržuje uspokojivou kontrolu a dozor nad projektováním výrobků a řídicích a monitorovacích jednotek, jejich opravami a změnami na základě oprávnění;

▼ M9

4. agentura osvědčení nezrušila podle bodu 21.B.65, ani se jej nevzdala sama projekční organizace.
- b) V případě, že se držitel svého oprávnění vzdá nebo je mu toto oprávnění zrušeno, musí být vráceno agentuře.

▼ M12**21.A.263 Práva**

- a) (Vyhrazeno)
- b) (Vyhrazeno)
- c) Držitel oprávnění organizace k projektování je oprávněn v rámci svých podmínek oprávnění vydaných podle bodu 21.A.251 a podle příslušných postupů systému řízení projektování:
 1. klasifikovat změny typového osvědčení nebo doplňkového typového osvědčení a návrhy oprav jako „významné“ či „nevýznamné“;
 2. schvalovat nevýznamné změny typového osvědčení nebo doplňkového typového osvědčení a návrhy nevýznamných oprav podle této přílohy (část 21) nebo podle přílohy Ib (část 21 Light);
 3. předkládat prohlášení o souladu nevýznamné změny nebo nevýznamné opravy návrhu letadla, u něž deklarant deklaroval soulad návrhu podle bodu 21L.A.43 hlavy C oddílu A přílohy Ib (část 21 Light);
 4. činit prohlášení o souladu změněného návrhu letadla v souladu s bodem 21L.A.43 přílohy Ib (část 21 Light) v případě, že fyzická nebo právnická osoba, která vydala původní prohlášení o souladu návrhu tohoto letadla podle bodu 21L.A.43 přílohy Ib (část 21 Light), již není aktivní nebo nereaguje na žádosti o prohlášení o souladu změn návrhu;

▼ M15

5. schvalovat určité návrhy významných změn výrobků, řídicích a monitorovacích jednotek nebo pomocných energetických jednotek (APU) podle hlavy M této přílohy;

▼ M12

6. schvalovat pro určitá letadla letové podmínky, za kterých může být vydáno povolení k letu v souladu s bodem 21.A.710 písm. a) odst. 2, kromě povolení k letu, která budou vydána pro účely bodu 21.A.701 písm. a) odst. 15;
7. vydávat povolení k letu v souladu s bodem 21.A.711 písm. b) pro letadla, která sám zkonstruoval nebo modifikoval nebo pro která schválil v souladu s bodem 21.A.263 písm. c) odst. 6 letové podmínky, za kterých lze vydat povolení k letu, a kde držitel oprávnění organizace k projektování:

▼ M15

- i) řídí konfiguraci letadla, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky a

▼ M12

- ii) potvrzuje shodu s projekčními podmínkami schválenými pro let;
8. schvalovat určité významné změny typového osvědčení podle hlavy D této přílohy nebo podle hlavy D oddílu A přílohy Ib (část 21 Light) a
9. vydávat určitá doplňková typová osvědčení podle hlavy E této přílohy nebo podle hlavy E oddílu A přílohy Ib (část 21 Light) a schvalovat určité významné změny takových osvědčení.
- d) V bodě 21.A.265 se písmeno c) nahrazuje tímto:

„c) určit, zda návrh výrobků nebo jejich změn nebo oprav vyhovují použitelné certifikační předpisové základně, technickým specifikacím týkajícím se vydávání prohlášení, certifikační základně pro údaje provozní vhodnosti a požadavkům na ochranu životního prostředí a zda nemají žádné nebezpečné vlastnosti;“

▼ M5**21.A.265 Povinnosti držitele**

Držitel oprávnění organizace k projektování musí v rámci svých podmínek oprávnění, jak byly stanoveny agenturou,

- a) udržovat příručku vyžadovanou podle bodu 21.A.243 ve shodě se systémem zabezpečení projekce;
- b) zajistit, aby tato příručka nebo příslušné postupy, které jsou zahrnuty prostřednictvím odkazů, byly v rámci organizace používány jako základní pracovní dokument;

▼ M15

- c) určit, zda návrh výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky nebo jejich změn nebo oprav vyhovují použitelné certifikační předpisové základně, technickým specifikacím týkajícím se vydávání prohlášení, certifikační základně pro údaje provozní vhodnosti a požadavkům na ochranu životního prostředí a zda nemají žádné nebezpečné vlastnosti;

▼ M5

- d) předložit agentuře prohlášení a související dokumentaci potvrzující soulad s písmenem c), kromě procesu schvalování prováděného v souladu s bodem 21.A.263 písm. c);
- e) předložit agentuře údaje a informace týkající se požadovaných opatření podle bodu 21.A.3B;
- f) podle bodu 21.A.263 písm. c) odst. 6 určovat letové podmínky, za kterých může být vydáno povolení k letu;
- g) stanovit v souladu s bodem 21.A.263 písm. c) odst. 7 soulad s písmeny b) a e) bodu 21.A.711 před vydáním povolení k letu letadla;

▼ M9

- h) označit údaje a informace vydané z moci oprávněné projekční organizace v rámci jejích podmínek oprávnění, které stanovila agentura, následujícím prohlášením: „Technický obsah tohoto dokumentu je schválen na základě oprávnění DOA č. EASA. 21J.[XXXX]“;
- i) dodržovat ustanovení hlavy A tohoto oddílu.

▼ **M15****HLAVA K – LETADLOVÉ ČÁSTI, ZAŘÍZENÍ A SOUČÁSTI ŘÍDICÍCH A MONITOROVACÍCH JEDNOTEK****21.A.301 Oblast působnosti**

Tato hlava stanovuje postup týkající se schvalování letadlových částí, zařízení a součástí řídicích a monitorovacích jednotek.

21.A.303 Vyhovění použitelným požadavkům

Průkaz vyhovění letadlových částí, zařízení a součástí řídicích a monitorovacích jednotek, které mají být zastavěny do typově certifikovaného výrobku nebo do řídicí a monitorovací jednotky, se provede:

- a) ve spojení s postupy typové certifikace hlavy B, D nebo E pro výrobek, bezpilotní systém nebo řídicí a monitorovací jednotku, do kterých mají být zastavěny; nebo
- b) podle postupů oprávnění ETSO hlavy O, jsou-li použitelné; nebo
- c) v případě standardních částí v souladu s úředně uznanými standardy.

21.A.305 Schvalování letadlových částí, zařízení a součástí řídicích a monitorovacích jednotek

Ve všech případech, kdy je schválení letadlové části, zařízení nebo součástí řídicí a monitorovací jednotky výslovně požadováno právem Unie ⁽¹⁾ nebo s přihlédnutím k opatřením agentury podle článku 10 nařízení (EU) č. 748/2012, musí letadlová část, zařízení nebo součást řídicí a monitorovací jednotky vyhovět použitelným specifikacím ETSO nebo specifikacím, které agentura přijala v konkrétním případě jako rovnocenné.

▼ **M7****21.A.307 Způsobilost letadlových částí a zařízení k zástavbě**

- a) Letadlová část nebo zařízení jsou způsobilé k zástavbě do typově certifikovaného výrobku, pokud jsou ve stavu pro bezpečný provoz, jsou označeny v souladu s hlavou Q a mají osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA), osvědčující, že položka byla vyrobena ve shodě se schválenými konstrukčními údaji.
- b) Odchylně od písmene a) a za předpokladu splnění podmínek uvedených v písmeni c) není formulář 1 EASA pro účely způsobilosti k zástavbě do typově certifikovaného výrobku vyžadován v případě těchto letadlových částí nebo zařízení:
 - 1) normalizovaná část;
 - 2) v případě letadla ELA1 nebo ELA2 letadlová část nebo zařízení, které:
 - i) nemají omezenou životnost, nejsou částí primární konstrukce ani součástí letových ovládacích prvků;
 - ii) jsou určeny k zástavbě do daného letadla;
 - iii) mají být zastavěny do letadla, jehož vlastník ověřil soulad s platnými podmínkami uvedenými v bodech i) a ii) a přijal za tento soulad odpovědnost;
 - 3) letadlová část nebo zařízení, u nichž má neshoda s jejich schválenými konstrukčními údaji zanedbatelný vliv na bezpečnost výrobku a které držitel schválení návrhu jako takové označí v instrukcích pro zachování letové způsobilosti. Aby bylo možné určit důsledky neshodné letadlové části nebo zařízení pro bezpečnost, může držitel schválení návrhu stanovit v instrukcích pro zachování letové způsobilosti, jaké specifické ověřovací činnosti má provést osoba provádějící zástavbu letadlové části nebo zařízení do výrobku;

⁽¹⁾ [Seznam použitelných předpisů vložit jako poznámku pod čarou]

▼ M7

- 4) v případě provedení standardní změny v souladu s bodem 21.A.90B nebo standardní opravy v souladu s bodem 21.A.431B letadlová část nebo zařízení, u nichž má neshoda s jejich konstrukčními údaji zanedbatelný vliv na bezpečnost výrobku a jež se takto označí v certifikačních specifikacích pro standardní změny vydaných v souladu s bodem 21.A.90B písm. a) bodem 2 a v certifikačních specifikacích pro standardní opravy vydaných v souladu s bodem 21.A.431B písm. a) bodem 2. Aby bylo možné určit důsledky neshodné letadlové části nebo zařízení pro bezpečnost, může být ve výše uvedených certifikačních specifikacích stanoveno, jaké specifické ověřovací činnosti má provést osoba provádějící zástavbu letadlové části nebo zařízení do výrobku;
- 5) letadlová část nebo zařízení, které jsou od schválení letové způsobilosti v souladu s nařízením Komise (EU) č. 965/2012 ⁽¹⁾ osvobozeny;
- 6) letadlová část nebo zařízení, u nichž se jedná o položku vyšší montážní sestavy uvedenou v písm. b) bodech 1 až 5 , a

▼ M12

- 7) letadlová část nebo zařízení vyrobené osobou nebo organizací uvedenou v čl. 9 odst. 4 tohoto nařízení.

▼ M7

- c) Letadlové části a zařízení uvedené v písmeni b) jsou způsobilé k zástavbě do typově certifikovaného výrobku bez formuláře 1 EASA, pokud je osoba provádějící zástavbu držitelem dokumentu vydaného osobou nebo organizací, která letadlovou část nebo zařízení vyrobila, ve kterém se uvádí název letadlové části nebo zařízení a kusovníkové číslo, jakož i prohlášení o shodě letadlové části nebo zařízení s jejich konstrukčními údaji a datum vydání.

▼ M15**21.A.308 Způsobilost součásti k zástavbě do řídicí a monitorovací jednotky**

- a) Součást řídicí a monitorovací jednotky, která je kritická pro zamýšlený provoz bezpilotního systému, jak určil držitel schválení návrhu a dohodl s agenturou, je způsobilá pro zástavbu do řídicí a monitorovací jednotky za předpokladu, že je ve stavu pro bezpečný provoz, je označena v souladu s hlavou Q a je k ní přiloženo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA).
- b) Součást řídicí a monitorovací jednotky, která není považována za kritickou pro zamýšlený provoz bezpilotního systému, jak určil držitel schválení návrhu a dohodl s agenturou, je způsobilá pro zástavbu do řídicí a monitorovací jednotky za předpokladu, že:
 - 1) součást řídicí a monitorovací jednotky je ve stavu pro bezpečný provoz a
 - 2) osoba provádějící zástavbu má doklad vydaný osobou nebo organizací, jež vyrobila součást řídicí a monitorovací jednotky, ve kterém se uvádí název a označení součásti a shoda součásti s jejími konstrukčními údaji a který obsahuje datum vydání.

▼ B

(HLAVA L – NENÍ POUŽITO)

HLAVA M – OPRAVY

21.A.431A Oblast působnosti**▼ M15**

- a) Tato hlava stanovuje postup schvalování návrhů oprav výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky a stanovuje práva a povinnosti držitelů těchto schválení a žadatelů o tato schválení.

⁽¹⁾ Nařízení Komise (EU) č. 379/2014 ze dne 7. dubna 2014, kterým se mění nařízení Komise (EU) č. 965/2012, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Úř. věst. L 123, 24.4.2014, s. 1).

▼ B

- b) Tato hlava definuje standardní opravy, které nepodléhají procesu schvalování podle této hlavy.

▼ M15

- c) „Opravou“ se rozumí odstranění poškození nebo obnova stavu letové způsobilosti kteréhokoliv výrobku, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky nebo součásti řídicí a monitorovací jednotky následně po prvním uvolnění do provozu výrobcem.
- d) Odstranění poškození výměnou letadlových částí, zařízení nebo součástí řídicích a monitorovacích jednotek bez nutnosti projekční činnosti musí být považováno za úkon údržby, a proto nevyžaduje schválení podle této přílohy.

▼ B

- e) Oprava letadlového celku, na nějž se vztahuje ETSO a který není pomocnou energetickou jednotkou (APU), musí být považována za změnu jeho konstrukce a v takovém případě musí být postupováno v souladu s bodem 21.A.611.

▼ M5

- f) Odkazy na typová osvědčení v této hlavě zahrnují jak typová osvědčení, tak typová osvědčení pro zvláštní účely.

▼ B**21 A.431B Standardní opravy**

- a) Standardní opravy jsou opravy:

▼ M15

- 1) týkající se:
 - i) letounů s maximální vzletovou hmotností 5 700 kg nebo nižší;
 - ii) rotorových letadel s maximální vzletovou hmotností 3 175 kg nebo nižší;
 - iii) kluzáků nebo motorových kluzáků, balonů a vzducholodí definovaných v ELA1 nebo ELA2;
 - iv) letadel schopných svislého vzletu a přistání s maximální vzletovou hmotností 5 700 kg nebo nižší;

▼ M7

- 2) jež se řídí konstrukčními údaji, které jsou součástí certifikačních specifikací vydaných agenturou, obsahujících přijatelné metody, techniky a postupy provádění a označování standardních oprav, včetně souvisejících instrukcí pro zachování letové způsobilosti, a

▼ B

- 3) jež nejsou v rozporu s údaji držitelů typového osvědčení,

- b) Body 21 A.432 A až 21 A.451 se na standardní opravy nevztahují.

21.A.432A Předpoklady

- a) Každá fyzická nebo právnická osoba, která prokázala svou způsobilost v souladu s bodem 21.A.432B nebo je v procesu prokazování, splňuje předpoklady pro žadatele o schválení návrhu významné opravy podle podmínek stanovených v této hlavě.
- b) Každá fyzická nebo právnická osoba splňuje předpoklady pro žadatele o schválení návrhu nevýznamné opravy.

21.A.432B Prokazování způsobilosti**▼ M5**

- a) Žadatel o schválení návrhu významné opravy je povinen prokázat svou způsobilost držením oprávnění organizace k projektování vydaného agenturou v souladu s hlavou J.

▼ B

- b) Odchylně od písmene a), jakožto alternativním postupem prokázání své způsobilosti, smí žadatel žádat souhlas agentury s použitím postupů vymezujících konkrétní postupy projektování, zdroje a posloupnost činností nezbytných k vyhovění této hlavě.

▼ M5

- c) Odchylně od písmene a) v případě výrobků uvedených v bodě 21.A.14 písm. c) smí žadatel prokázat způsobilost tím, že od agentury získá schválení certifikačního programu v souladu s bodem 21.A.432C písm. b).

21.A.432C Žádost o schválení návrhu opravy

- a) Žádost o schválení návrhu opravy musí být podána formou a způsobem stanovenými agenturou.

▼ M7

- b) V žádosti o schválení návrhu významné opravy musí být obsažen nebo po podání původní žádosti doplněn certifikační program zahrnující:

▼ M5

1. popis poškození a návrh opravy, v němž je uvedena konfigurace typového návrhu, u něhož má dojít k opravě;
2. uvedení všech oblastí typového návrhu a schválených příruček, které návrh oprav změni či ovlivní;
3. určení všech opětovných vyšetření nezbytných k prokázání souladu návrhu opravy a oblastí návrhem opravy ovlivněných s certifikační předpisovou základnou, na kterou je odkázáno v typovém osvědčení, doplňkovém typovém osvědčení nebo oprávnění ETSO pro APU;
4. jakékoli navrhované změny certifikační předpisové základny, na kterou je odkázáno v typovém osvědčení nebo v doplňkovém typovém osvědčení nebo v oprávnění ETSO pro APU;
5. návrh na rozřídění certifikačního programu do smysluplných skupin činností a údajů pro prokazování souladu, a to včetně návrhu způsobů průkazu a postupu prokazování souladu s bodem 21.A.433 písm. a) odst. 1 a odkazů na související dokumenty o souladu;

▼ M15

6. návrh na posouzení smysluplných skupin činností a údajů pro prokazování souladu z hlediska pravděpodobnosti nezjištěného nesouladu s certifikační předpisovou základnou a potenciálního dopadu tohoto nesouladu na bezpečnost výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky. Navrhované posouzení přihlíží alespoň k prvkům uvedeným v bodě 21.B.100 písm. a), odstavce 1 až 4. Žádost obsahuje návrh zapojení agentury do ověřování údajů a činností prokazování souladu založený na tomto posouzení a

▼ M5

7. informaci o tom, zda certifikační údaje připravil žadatel jako celek, nebo zda byly připraveny na základě ujednání s vlastníkem certifikačních předpisových údajů.

21.A.433 Požadavky pro schválení návrhu opravy

- a) Návrh opravy musí být schválen pouze:

1. pokud bylo prokázáno podle certifikačního programu uvedeného v bodu 21.A.432C písm. b), že návrh opravy je v souladu s certifikační předpisovou základnou, na kterou je odkázáno v typovém osvědčení nebo v doplňkovém typovém osvědčení nebo v oprávnění ETSO pro APU, a s jakýmkoli změnami stanovenými a oznámenými agenturou podle bodu 21.B.450;

▼ M5

2. pokud bylo vyhotoveno prohlášení o souladu s certifikační předpisovou základnou použitelnou v souladu s písm. a) odst. 1 a do dokumentů o souladu byla zaznamenána odůvodnění souladu;

▼ M15

3. pokud nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky, který by je mohl učinit nebezpečnými pro použití, pro než je certifikace požadována;
4. v případě, že žadatel uvedl, že poskytl certifikační údaje na základě ujednání s vlastníkem certifikačních předpisových údajů v souladu s bodem 21.A.432C písm. b) odst. 7:
 - i) pokud držitel oznámil, že nemá žádné technické námitky k informaci předložené podle písm. a) odst. 2 tohoto podbodů, a
 - ii) pokud se držitel dohodl s držitelem schválení návrhu opravy na spolupráci s cílem zajistit plnění všech povinností, pokud jde o zachování letové způsobilosti změněného výrobku, změněného bezpilotního systému nebo změněné řídicí a monitorovací jednotky prostřednictvím souladu s bodem 21.A.451.

▼ M7

5. pokud bylo v případě opravy letounu podléhajícího bodu 26.302 přílohy I nařízení (EU) 2015/640 prokázáno, že konstrukční integrita opravy a konstrukce dotčené opravou je přinejmenším rovnocenná úrovni konstrukční integrity stanovené pro základní konstrukci v bodě 26.302 přílohy I nařízení (EU) 2015/640.

▼ M5

- b) Žadatel je povinen agentuře předložit prohlášení uvedené v písm. a) odst. 2 a na žádost agentury rovněž všechny dokladující údaje.

21.A.435 Klasifikace a schválení návrhu opravy

- a) Návrh opravy musí být klasifikován buď jako „významný“, nebo jako „nevýznamný“ v souladu s kritérii pro změnu typového osvědčení stanovenými v bodu 21.A.91.

- b) Návrh opravy musí být klasifikován a schválen:

1. agenturou, nebo
2. oprávněnou projekční organizací v rámci jejích práv stanovených v odst. 1, 2 a 5 bodu 21.A.263 písm. c), jak byla zaznamenána v podmínkách oprávnění.

▼ B**21.A.439 Výroba částí pro opravy****▼ M15**

Letadlové části, zařízení a součásti řídicích a monitorovacích jednotek, které mají být použity pro opravu, musí být vyrobeny v souladu s výrobními údaji, založenými na nezbytných konstrukčních údajích, poskytnutých držitelem schválení návrhu opravy:

▼ B

- a) podle hlavy F nebo
- b) organizací odpovídajícím způsobem oprávněnou v souladu s hlavou G nebo
- c) odpovídajícím způsobem oprávněnou organizací údržby.

▼ M15**21.A.441 Provedení opravy**

- a) Provedení opravy se realizuje v souladu s hlavou C přílohy I (část M) nebo hlavou C přílohy Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014 nebo hlavou C přílohy I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107 nebo výrobní organizací schválenou podle hlavy G této přílohy v souladu s právem stanoveným v bodě 21.A.163 písm. d).
- b) Projekční organizace je povinna poskytnout organizaci, která provádí opravu, všechny nezbytné instrukce pro zástavbu.

▼ B**21.A.443 Omezení**

Návrh opravy smí být schválen s podmínkami danými omezeními. V takovém případě musí schválení návrhu opravy obsahovat všechny nezbytné instrukce a omezení. Držitel schválení návrhu opravy je povinen tyto instrukce a omezení předat provozovateli v souladu s postupem dohodnutým s agenturou.

21.A.445 Neopravené poškození

- a) ► **M15** Jsou-li poškozený výrobek, letadlová část, zařízení, řídicí a monitorovací jednotka nebo součást řídicí a monitorovací jednotky ponechány neopravené a poškození není zahrnuto v dříve schválených údajích, smí být vyhodnocení poškození z důvodu následků pro letovou způsobilost provedeno pouze: ◀

1. agenturou, nebo
2. odpovídajícím způsobem oprávněnou projekční organizací podle postupu dohodnutého s agenturou.

Všechna nezbytná omezení musí být zpracována v souladu s postupy podle bodu 21.A.443.

- b) Není-li organizací vyhodnocující poškození podle písmene a) ani agentura, ani držitel typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení nebo oprávnění ETSO pro APU, je tato organizace povinna doložit, že informace, na nichž je vyhodnocení založeno, jsou dostatečné buď z vlastních zdrojů organizace, nebo s využitím dohody s držitelem typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení nebo oprávnění ETSO pro APU nebo s výrobcem.

▼ M7**▼ B****21.A.451 Povinnosti a značení EPA**

- a) Každý držitel schválení návrhu významné opravy je povinen:

1. převzít povinnosti:

▼ M9

- i) stanovené body 21.A.3 A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.5, 21.A.6, 21.A.7, 21.A.9, 21.A.439, 21.A.441 a 21.A.443;

▼ B

- ii) zahrnuté ve spolupráci s držitelem typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení a oprávnění ETSO pro APU podle bodu 21.A.433 písm. b);

2. stanovit způsob značení, včetně písmeny EPA v souladu s bodem 21.A.804 písm. a).

▼ B

- b) Kromě držitelů typového osvědčení nebo oprávnění ETSO pro APU, pro něž platí bod 21.A.44, je držitel schválení návrhu nevýznamné opravy povinen:

▼ M9

1. převzít povinnosti stanovené body 21.A.4, 21.A.5 a 21.A.7;

▼ B

2. stanovit způsob značení, včetně písmeny EPA, v souladu s bodem 21.A.804 písm. a).

(HLAVA N – NENÍ POUŽITO)

HLAVA O – OPRÁVNĚNÍ ETSO

21.A.601 Oblast působnosti

Tato hlava stanovuje postup vydávání oprávnění ETSO a pravidla určující práva a povinnosti držitelů a žadatelů o tato oprávnění.

21.A.602A Předpoklady

Každá fyzická nebo právnická osoba, která vyrábí nebo se připravuje vyrábět letadlový celek, na nějž se vztahuje ETSO, a která prokázala svou způsobilost v souladu s bodem 21.A.602B nebo je v procesu prokazování, splňuje předpoklady pro žadatele o oprávnění ETSO.

21.A.602B Prokazování způsobilosti

Každý žadatel o oprávnění ETSO je povinen prokázat svou způsobilost následovně:

- a) pro výrobu držením oprávnění organizace k výrobě, vydaného v souladu s hlavou G nebo prostřednictvím vyhovění postupům hlavy F a
- b) pro projektování:
1. v případě pomocné energetické jednotky držením oprávnění organizace k projektování vydaného agenturou v souladu s hlavou J;
 2. v případě všech ostatních letadlových celků, používáním postupů vymezujících konkrétní postupy projektování, zdroje a posloupnost činností, nezbytných k vyhovění této příloze I (části 21).

21.A.603 Žádost

- a) Žádost o oprávnění ETSO musí být podána formou a způsobem stanovenými agenturou a musí zahrnovat nástin informací požadovaných bodem 21.A.605.
- b) Jestliže žadatel předpokládá řadu nevýznamných změn v souladu s bodem 21.A.611, je povinen v žádosti uvést číslo základního modelu letadlového celku a související kusovníková čísla částí na konci s otevřenými závorkami, aby naznačil, že čas od času budou doplňována další písmena nebo čísla změny (nebo jejich kombinace).

▼ M5**21.A.604 Oprávnění ETSO pro pomocnou energetickou jednotku (APU)**

Vzhledem k oprávnění ETSO pro APU:

▼ M9

- a) odchylně od bodů 21.A.9, 21.A.603, 21.A.610 a 21.A.621 se použijí tyto body: body 21.A.15, 21.A.20, 21.A.21, 21.A.31, 21.A.33, 21.A.44, 21.A.47, 21.B.75 a 21.B.80. Oprávnění ETSO však musí být vydáno v souladu s bodem 21.A.606 namísto typového oprávnění;

▼ M6

- b) odchylně od bodu 21.A.611 platí požadavky hlavy D pro schvalování konstrukčních změn provedených držitelem oprávnění ETSO pro pomocnou energetickou jednotku (APU) a konstrukčních změn provedených jinými žadateli, které jsou klasifikovány jako nevýznamné změny, a požadavky hlavy E platí pro schvalování konstrukčních změn provedených jinými žadateli, které jsou klasifikovány jako významné změny. Jsou-li použity požadavky hlavy E, musí být místo doplňkového typového osvědčení vydáno samostatné oprávnění ETSO; a

▼ M5

- c) při schvalování návrhů oprav se musí použít požadavky hlavy M.

21.A.605 Požadované údaje

- a) Žadatel je povinen předložit agentuře následující doklady:

1. certifikační program pro oprávnění ETSO, který stanoví způsoby průkazu prokazující soulad s bodem 21.A.606 písm. b);
2. prohlášení o souladu s požadavky osvědčující, že žadatel splnil požadavky této hlavy;
3. prohlášení o konstrukci a výkonnosti (DDP) uvádějící, že žadatel prokázal, že letový celek vyhovuje použitelnému ETSO v souladu s certifikačním programem;
4. kopii technických údajů požadovaných použitelným ETSO;
5. výklad organizace (nebo odkaz na tento výklad) uvedený v bodu 21.A.143 za účelem získání odpovídajícího oprávnění organizace k výrobě podle hlavy G nebo příručku (nebo odkaz na tuto příručku) uvedenou v bodu 21.A.125 A písm. b) pro účely výroby podle hlavy F bez oprávnění organizace k výrobě;
6. v případě APU příručku (nebo odkaz na tuto příručku) uvedenou v bodě 21.A.243 za účelem získání odpovídajícího oprávnění organizace k projektování podle hlavy J;
7. v případě všech ostatních letadlových celků postupy (nebo odkaz na tyto postupy) uvedené v bodě 21.A.602B písm. b) odst. 2;

- b) Žadatel musí agentuře podat hlášení o jakýchkoli potížích nebo událostech, ke kterým během schvalovacího procesu dojde a které mohou mít podstatný dopad na oprávnění ETSO.

21.A.606 Požadavky pro vydání oprávnění ETSO

Za účelem vydání oprávnění ETSO je žadatel povinen:

- a) prokázat svou způsobilost v souladu s bodem 21.A.602B;
- b) prokázat, že letadlový celek je v souladu s technickými podmínkami použitelného ETSO nebo s odchylkami od těchto podmínek schválenými v souladu s bodem 21.A.610, existují-li takové;
- c) vyhovět požadavkům této hlavy a
- d) prohlásit, že nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost letadlového celku, který by jej mohl učinit nebezpečným pro použití, pro něž je certifikace požadována.

▼ B**21.A.607 Práva držitele oprávnění ETSO**

Držitel oprávnění ETSO je oprávněn vyrábět a označovat letadlový celek odpovídajícím označením ETSO.

▼B**21.A.608 Prohlášení o konstrukci a výkonnosti (DDP)**

a) DDP musí obsahovat alespoň následující informace:

1. informace odpovídající bodu 21.A.31 písm. a) a b), určující letadlový celek a normu jeho konstrukce a zkoušení;
2. jmenovitou výkonnost letadlového celku, je-li to vhodné, buď přímo, nebo odkazem na jiné doplňující doklady;
3. prohlášení o vyhovění požadavkům osvědčující, že letadlový celek splnil požadavky odpovídajícího ETSO;
4. odkazy na odpovídající zkušební protokoly;
5. odkazy na odpovídající příručky pro údržbu, opravy a generální opravy;
6. úroveň splnění požadavků v případech, kdy ETSO dovoluje různé úrovně splnění požadavků;
7. seznam odchylek schválených v souladu s bodem 21.A.610.

b) DDP musí být schváleno datem a podpisem držitele oprávnění ETSO nebo jeho oprávněného zástupce.

21.A.609 Povinnosti držitelů oprávnění ETSO

Držitel oprávnění ETSO podle této hlavy je povinen:

a) vyrobit každý letadlový celek v souladu s hlavou G nebo hlavou F a zajistit tak, že každý hotový letadlový celek je shodný se svými konstrukčními údaji a je bezpečný pro zástavbu;

▼M9

b) zpracovat a udržovat pro každý model každého letadlového celku, pro nějž bylo vydáno oprávnění ETSO, aktualizovaný soubor úplných technických údajů a záznamů v souladu s bodem 21.A.5;

▼B

c) zpracovat, udržovat a aktualizovat originály všech příruček požadovaných pro letadlový celek použitelnými specifikacemi letové způsobilosti;

d) zpřístupnit uživatelům letadlového celku a na vyžádání agentuře ty příručky pro údržbu, opravy a generální opravy, nezbytné pro užívání a údržbu daného letadlového celku, stejně jako změny těchto příruček;

e) označit každý letadlový celek v souladu s bodem 21.A.807;

▼M9

f) vyhovět bodům 21.A.3 A, 21.A.3B, 21.A.4 a 21.A.9;

▼B

g) trvale splňovat kvalifikační požadavky bodu 21.A.602B.

21.A.610 Schvalování odchylek

a) Každý výrobce, který žádá o schválení odchýlit se od kterékoliv normy výkonnosti ETSO, je povinen prokázat, že odchylku od norem, kterou žádá schválit, kompenzuje činiteli nebo vlastnostmi konstrukce, které poskytují rovnocennou úroveň bezpečnosti.

b) Žádost o schválení odchylky spolu se všemi souvisejícími údaji musí být předložena agentuře.

▼ B**21.A.611 Konstrukční změny**

- a) Držitel oprávnění ETSO smí provádět nevýznamné konstrukční změny (jakékoliv změny jiné než významné změny) bez dalšího oprávnění agenturou. V tomto případě si změněný letadlový celek podrží původní číslo modelu (pro označení nevýznamných změn je držitel povinen použít změny nebo doplnění kusovníkového čísla) a držitel je povinen postoupit agentuře všechny změněné údaje nezbytné k vyhovění bodu 21.A.603 písm. b).
- b) Každá konstrukční změna prováděná držitelem oprávnění ETSO, která je natolik rozsáhlá, že vyžaduje v podstatě úplné vyšetření k určení, zda jsou splněny požadavky ETSO, je změna významná. Držitel je povinen před provedením takové změny přidělit letadlovému celku nové označení typu nebo modelu a musí požádat o nové oprávnění podle bodu 21.A.603.
- c) Žádná konstrukční změna prováděná kteroukoliv fyzickou nebo právnickou osobou jinou, než držitelem oprávnění ETSO, který předložil pro letadlový celek prohlášení o vyhovění požadavkům, nesplňuje předpoklady pro schválení podle této hlavy O, pokud osoba, která se snaží získat schválení, nepožádá podle bodu 21.A.603 o samostatné oprávnění ETSO.

▼ M7

▼ M9

21.A.619 Doba platnosti a zachování platnosti

- a) Oprávnění ETSO se vydává na neomezenou dobu. Zůstává v platnosti, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:
1. žadatel nadále dodržuje podmínky stanovené v době udělení oprávnění ETSO;
 2. držitel oprávnění ETSO i nadále plní povinnosti uvedené v bodě 21.A.609;
 3. držitel oprávnění ETSO nebo kterýkoli z jeho partnerů, dodavatelů či subdodavatelů potvrzuje, že příslušný úřad může provádět šetření podle bodu 21.A.9;
 4. používání předmětu ETSO prokazatelně nezpůsobuje nepřijatelná provozní rizika;
 5. agentura oprávnění ETSO nezrušila podle bodu 21.B.65, ani se jej jeho držitel nevzdal.
- b) V případě, že se držitel oprávnění ETSO vzdá nebo je mu toto oprávnění zrušeno, musí být vráceno agentuře.

▼ B**21.A.621 Přenosnost**

Oprávnění ETSO vydané podle této přílohy I (části 21) je nepřenosné, vyjma změny vlastnictví držitele, která musí být považována za důležitou změnu, a proto musí vyhovět bodu 21.A.147, případně 21.A.247.

▼B

HLAVA P – POVOLENÍ K LETU

21.A.701 Oblast působnosti

a) Povolení k letu musí být podle této hlavy vydána letadlům, která nesplňují, nebo u nichž nebylo prokázáno, že splňují použitelné požadavky na letovou způsobilost, ale jsou způsobilá k bezpečnému letu za přesně stanovených podmínek a pro tyto účely:

1. vývoj;
2. prokázání shody s předpisy nebo certifikačními specifikacemi;
3. výcvik posádek projekčních nebo výrobních organizací;
4. výrobní letové zkoušky nově vyrobeného letadla;
5. lety letadla během výroby mezi výrobními zařízeními;
6. lety letadla pro přejímku zákazníkem;
7. dodání nebo vývoz letadla;
8. lety letadla pro schválení příslušným úřadem;
9. průzkum trhu, včetně výcviku posádky zákazníka;
10. předváděcí lety a letové přehlídky;

▼C5

11. lety letadla do místa, kde bude provedena údržba nebo kontrola letové způsobilosti, nebo do místa uskladnění;

▼B

12. lety letadla s větší než certifikovanou maximální vzletovou hmotností pro let delší, než je obvyklý dolet nad vodou nebo přes území, kde není k dispozici odpovídající letiště nebo potřebné palivo;
13. rekordní lety, letecké závody nebo podobné soutěže;
14. lety letadla splňujícího použitelné požadavky na letovou způsobilost ještě před ověřením splnění požadavků na ochranu životního prostředí;
15. pro rekreační létání na jednotlivých nesložitých letadlech nebo typech, pro které nejsou přiměřená osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely;

▼M5

16. lety letadla za účelem odstranění poruch nebo kontroly fungování jednoho či více systémů, letadlových částí nebo zařízení po údržbě.

▼B

b) Tato hlava stanoví postup pro vydávání povolení k letu a schvalování souvisejících letových podmínek a stanoví práva a povinnosti žadatelů o tato povolení a schválení letových podmínek a práva a povinnosti jejich držitelů.

21.A.703 Předpoklady

- a) Každá fyzická nebo právnická osoba splňuje předpoklady pro žadatele o povolení k letu, s výjimkou povolení k letu vyžadovaných pro účely bodu 21.A.701 písm. a) odst. 15, kde žadatel musí být vlastníkem letadla.
- b) Každá fyzická nebo právnická osoba splňuje předpoklady k podání žádosti o schválení letových podmínek.

▼ **M9**▼ **B****21.A.707 Žádost o povolení k letu**

- a) V souladu s bodem 21.A.703 a není-li žadateli přiznáno právo pro vydání povolení k letu, musí být žádost o povolení k letu podána k příslušnému úřadu jím stanovenou formou a způsobem.
- b) Každá žádost o povolení letu musí obsahovat:
1. účel/účely letu/letů podle bodu 21.A.701;
 2. ve kterých ohledech letadlo nevyhovuje použitelným požadavkům na letovou způsobilost;
 3. letové podmínky schválené podle bodu 21.A.710.
- c) Nejsou-li letové podmínky schváleny v době žádosti o povolení k letu, musí být žádost o schválení letových podmínek podána v souladu s bodem 21.A.709.

21.A.708 Letové podmínky

Letové podmínky zahrnují:

▼ **M15**

- a) konfiguraci (konfigurace), pro kterou (které) se žádá o povolení k letu, včetně (v případě bezpilotních letadel) konfigurace řídicí a monitorovací jednotky, která se používá k řízení letadla;

▼ **B**

- b) ► **M15** všechny podmínky nebo omezení nezbytné pro bezpečný provoz letadla, včetně: ◀
1. podmínek nebo omezení daných v cestovním plánu a/nebo popisu vzdušného prostoru požadovaných pro let/lety;

▼ **M3**

2. všech podmínek nebo omezení daných letové posádce k jeho letu, nad rámec podmínek stanovených v dodatku XII této přílohy I (část 21);

▼ **B**

3. omezení přepravy osob jiných než letové posádky;
4. provozních omezení, zvláštních postupů nebo technických podmínek, které musí být splněny;
5. zvláštního programu letových zkoušek (případá-li v úvahu);
6. zvláštních dohod o zachování letové způsobilosti, včetně instrukcí pro údržbu a režimu, na jehož základě budou prováděny;

▼ **M15**

7. v případě bezpilotních letadel zvláštní opatření a instrukce pro provoz a zachování letové způsobilosti bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky;

▼ **B**

- c) odůvodnění, že letadlo je způsobilé k bezpečnému letu podle podmínek nebo omezení v rámci písmene b);

▼ **M15**

- d) metodu použitou pro kontrolu konfigurace letadla, včetně (v případě bezpilotních letadel) konfigurace řídicí a monitorovací jednotky, která se používá k řízení letadla, zajišťující setrvání v mezích stanovených podmínek.

▼B**21.A.709 Žádost o schválení letových podmínek**

a) V souladu s bodem 21.A.707 písm. c) a není-li žadateli přiznáno právo pro schválení letových podmínek, žádost o schválení letových podmínek musí být podána:

1. agentuře jí stanovenou formou a způsobem, je-li schválení letových podmínek vázáno na bezpečnost návrhu nebo
2. příslušnému úřadu jím stanovenou formou a způsobem, není-li schválení letových podmínek vázáno na bezpečnost návrhu.

b) Každá žádost o schválení letových podmínek musí obsahovat:

1. navrhované letové podmínky;
2. dokumentaci prokazující tyto podmínky a
3. prohlášení, že je letadlo způsobilé k bezpečnému letu za podmínek nebo omezení podle bodu 21.A.708 písm. b).

21.A.710 Schválení letových podmínek

a) Je-li schválení letových podmínek vázáno na bezpečnost návrhu, letové podmínky schválí:

1. agentura nebo
2. odpovídajícím způsobem oprávněná organizace k projektování, podle práva v rámci bodu 21.A.263 písm. c) odst. 6.

b) Není-li schválení letových podmínek vázáno na bezpečnost návrhu, letové podmínky schválí příslušný úřad nebo odpovídajícím způsobem oprávněná organizace, která rovněž vydá povolení k letu.

c) Agentura, příslušný úřad nebo oprávněná organizace musí být před schválením letových podmínek přesvědčeny, že letadlo je způsobilé k bezpečnému letu za přesně vymezených podmínek a omezení. Agentura nebo příslušný úřad smí za tímto účelem provést veškeré nezbytné kontroly nebo zkoušky nebo požadovat, aby uvedené kontroly nebo zkoušky provedl za tímto účelem žadatel.

▼M9**21.A.711 Vydávání povolení k letu****▼B**

a) Příslušný úřad může vydat povolení k letu (formulář 20a EASA, viz dodatek III) za podmínek stanovených v bodě 21.B.525.

b) Organizace odpovídajícím způsobem oprávněná k projektování může vydat povolení k letu (formulář 20b EASA, viz dodatek IV) na základě práva uděleného podle bodu 21.A.263 písm. c) odst. 7, jestliže byly letové podmínky bodu 21.A.708 schváleny v souladu s bodem 21.A.710.

c) Organizace odpovídajícím způsobem oprávněná k výrobě může vydat povolení k letu (formulář 20b EASA, viz dodatek IV) na základě práva uděleného podle bodu 21.A.163 písm. e), jestliže byly letové podmínky bodu 21.A.708 schváleny v souladu s bodem 21.A.710.

▼M15

d) Oprávněná organizace může vydat povolení k letu (formulář 20b EASA, viz dodatek IV) na základě práv udělených v souladu s bodem CAMO.A.125 přílohy Vc (část CAMO) nařízení (EU) č. 1321/2014 nebo bodem CAO.A.095 přílohy Vd (část CAO) nařízení (EU) č. 1321/2014 nebo bodem CAO.UAS.095 přílohy II (část CAO.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107, podle toho, co je použitelné, pokud byly letové podmínky uvedené v bodě 21.A.708 této přílohy schváleny v souladu s bodem 21.A.710 této přílohy.

▼ B

- e) Povolení k letu musí stanovit účel (účely) a všechny podmínky a omezení schválené podle bodu 21.A.710.
- f) U povolení vydaných podle písmena b), c) nebo d) musí být příslušnému úřadu předložena co nejdříve, avšak nejpozději do 3 dnů kopie povolení k letu a souvisejících letových podmínek.
- g) Na základě důkazu, že u povolení k letu vydaného organizací podle písmene b), c) nebo d) není splněna některá z podmínek vymezených v bodě 21.A.723 písm. a), uvedená organizace toto povolení k letu okamžitě zruší a neprodleně informuje příslušný úřad.

21.A.713 Změny

- a) Jakákoliv změna, která zneplatňuje letové podmínky nebo související odůvodnění pro povolení k letu, musí být schválena v souladu s bodem 21.A.710. Je-li to třeba, musí být podána žádost v souladu s bodem 21.A.709.
- b) Změna ovlivňující obsah povolení k letu vyžaduje vydání nového povolení k letu v souladu s bodem 21.A.711.

21.A.715 Jazykové požadavky

Příručky, štítky, seznamy, označení přístrojů a další nezbytné informace požadované použitelnými certifikačními specifikacemi musí být v jednom úředním jazyce nebo více úředních jazycích Evropské unie přijatelných pro příslušný úřad.

21.A.719 Přenosnost

- a) Povolení k letu je nepřenosné.
- b) Aniž jsou dotčena ustanovení písmene a), u povolení k letu pro účely bodu 21.A.701 písm. a) odst. 15, mění-li se vlastník letadla, musí být toto povolení k letu přeneseno spolu s letadlem za předpokladu, že letadlo zůstává zapsáno v tomtéž leteckém rejstříku, nebo musí být vydáno pouze s úředním souhlasem příslušného úřadu členského státu zápisu do rejstříku, do kterého se převádí.

▼ M9**▼ B****21.A.723 Doba platnosti a trvání platnosti****▼ M9**

- a) Povolení k letu se vydává na dobu nejvýše 12 měsíců a zůstává platné, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:
 1. organizace nadále splňuje podmínky a omezení související s povolením k letu, jak jsou uvedeny v bodě 21.A.711 písm. e);
 2. držitel nebo kterýkoli z jeho partnerů, dodavatelů či subdodavatelů potvrzuje, že příslušný úřad může provádět šetření podle bodu 21.A.9;
 3. příslušný úřad povolení k letu nezrušil podle bodu 21.B.65, ani se jej jeho držitel nevzdal;
 4. letadlo zůstává zapsáno v tomtéž leteckém rejstříku.

▼ B

- b) Aniž jsou dotčena ustanovení písmene a), povolení k letu vydané pro účely bodu 21.A.701 písm. a) odst. 15 může být vydáno s neomezenou dobou platnosti.
- c) Poté, co se držitel vzdal povolení k letu, nebo byla jeho platnost zrušena, musí být toto povolení k letu vráceno příslušnému úřadu.

▼ B**21.A.725 Obnova povolení k letu**

Obnovení platnosti povolení k letu musí být provedeno jako změna podle bodu 21.A.713.

21.A.727 Povinnosti držitele povolení k letu

Držitel povolení k letu musí zajistit, aby byly zabezpečeny a dodržovány všechny podmínky a omezení vztahující se k povolení k letu.

▼ M9**▼ M15**

HLAVA Q – OZNAČOVÁNÍ VÝROBKŮ, LETADLOVÝCH ČÁSTÍ, PŘÍSLUŠENSTVÍ, ŘÍDICÍCH A MONITOROVACÍCH JEDNOTEK A SOUČÁSTÍ ŘÍDICÍCH A MONITOROVACÍCH JEDNOTEK

21.A.801 Označování výrobků a řídicích a monitorovacích jednotek

a) Označování výrobků a řídicích a monitorovacích jednotek vyrobených podle hlavy F nebo hlavy G obsahuje tyto informace:

1. jméno výrobce;
2. označení výrobku a řídicí a monitorovací jednotky;
3. výrobní číslo přidělené výrobcem;
4. značku „EXEMPT“ pro motory, pokud příslušný orgán udělil výjimku z použitelných požadavků na ochranu životního prostředí;
5. jakékoliv další informace, které agentura shledá vhodnými.

▼ B

- b) Každá fyzická nebo právnická osoba vyrábějící letadlo nebo motor podle hlavy G nebo F je povinna označit takové letadlo nebo motor žárupevným štítkem s informacemi vymezenými v písmenu a), vyznačenými na něm leptáním, ražením, rytím nebo jiným schváleným způsobem žárupevného označování. Identifikační štítek musí být připevněn tak, aby byl přístupný a čitelný a aby nebylo pravděpodobné jeho smazání nebo odstranění za obvyklého provozu, ztráta nebo zničení při letecké nehodě.
- c) Každá fyzická nebo právnická osoba vyrábějící vrtuli, vrtulový list nebo vrtulovou hlavu podle hlavy G nebo hlavy F je povinna označit takovou vrtuli, vrtulový list nebo vrtulovou hlavu štítkem, ražením, rytím, leptáním nebo jiným schváleným způsobem žárupevného označování umístěného na nekritickém povrchu a obsahujícím informace vymezené v písmenu a) tak, aby nebylo pravděpodobné jejich smazání nebo odstranění během obvyklého provozu, ani ztráta nebo zničení při letecké nehodě.
- d) U balonů s posádkou musí být identifikační štítek předepsaný písmenem b) spolehlivě připevněn k obalu balonu a musí být umístěn tak, aby – je-li to proveditelné – byl pro provozovatele čitelný, když je balon naplněn. Kromě toho musí být koš, konstrukce rámu hořáku a každá sestava hořáku trvale a čitelně označeny jménem výrobce, kusovníkovým číslem nebo rovnocenným označením a výrobním číslem nebo rovnocenným označením.

▼ M15

- e) Každá fyzická nebo právnická osoba vyrábějící řídicí a monitorovací jednotku podle hlavy G nebo hlavy F je povinna označit ji štítkem, ražením, rytím, leptáním nebo jiným schváleným způsobem žárupevného označení obsahujícím informace uvedené v písmenu a) tak, aby bylo přístupné a čitelné a nebylo pravděpodobné jeho smazání nebo odstranění během obvyklého provozu, ani ztráta nebo zničení při letecké nehodě.

▼ B**21.A.803 Zacházení s identifikačními údaji****▼ M15**

- a) Nikdo nesmí odstranit, změnit nebo umístit označení s informacemi uvedenými v bodě 21.A.801 písm. a) na žádném letadle, motoru, vrtuli, vrtulovém listu, hlavě vrtule nebo řídicí a monitorovací jednotce nebo označení s informacemi uvedenými v bodě 21.A.807 písm. a) na APU bez schválení agenturou.

▼ B

- b) Nikdo nesmí odstranit nebo upevnit žádný identifikační štítek, uvedený v bodě 21.A.801, nebo v bodě 21.A.807 pro APU, bez schválení agenturou.

▼ M15

- c) Odchylně od písmen a) a b) smí jakákoliv fyzická nebo právnická osoba, která provádí údržbu podle souvisejících použitelných předpisů, v souladu s metodami, technikami a postupy stanovenými agenturou:

1. odstranit, změnit nebo umístit označení s informacemi uvedenými v bodě 21.A.801 písm. a) na kterémkoliv letadle, motoru, vrtuli, vrtulovém listu, hlavě vrtule nebo řídicí a monitorovací jednotce nebo označení s informacemi uvedené v bodě 21.A.807 písm. a) na APU; nebo
2. odstranit identifikační štítek uvedený v bodě 21.A.801 nebo v bodě 21.A.807 pro APU, je-li to nezbytné v průběhu činnosti údržby.

- d) Nikdo nesmí upevnit identifikační štítek, který byl odstraněn v souladu s písm. c) odst. 2, na jiné letadlo, motor, vrtuli, vrtulový list, hlavu vrtule nebo řídicí a monitorovací jednotku, než odkud byl odstraněn.

21.A.804 Označování částí, zařízení a součástí řídicí a monitorovací jednotky

- a) Každá letadlová část nebo zařízení, které jsou způsobilé k zástavbě do typově certifikovaného výrobku, a každá součást řídicí a monitorovací jednotky, která je způsobilá k zástavbě do řídicí a monitorovací jednotky certifikované v souladu s touto přílohou I, je trvale a čitelně označena:

1. názvem, obchodní značkou nebo symbolem označujícím výrobce způsobem stanoveným v použitelných konstrukčních údajích;
2. kusovníkovým číslem, stanoveným v použitelných konstrukčních údajích, a
3. písmeny „EPA“:

- i) v případě letadlových částí nebo zařízení vyrobených v souladu se schválenými konstrukčními údaji, které nepatří držiteli typového osvědčení souvisejícího výrobku, kromě letadlových celků, na něž se vztahuje oprávnění ETSO, a kromě letadlových částí a zařízení, na něž se vztahuje bod 21.A.307 písm. b);

- ii) v případě součástí řídicích a monitorovacích jednotek vyrobených v souladu se schválenými konstrukčními údaji, které nepatří držiteli typového certifikátu související řídicí a monitorovací jednotky nebo držiteli typového certifikátu bezpilotního letadla, pokud je řídicí a monitorovací jednotka certifikována jako součást bezpilotního letadla, s výjimkou součástí řídicí a monitorovací jednotky ETSO a součástí řídicí a monitorovací jednotky, na které se vztahuje bod 21.A.308 písm. b).

▼ M15

- b) Odchylně od písmene a), pokud agentura souhlasí, že letadlová část, zařízení nebo součást řídicí a monitorovací jednotky jsou příliš malé nebo že by z jiného důvodu bylo neproveditelné letadlovou část, zařízení nebo součást řídicí a monitorovací jednotky označit kteroukoli z informací požadovaných písmenem a), musí doklad o uvolnění oprávněnou osobou, který provází letadlovou část, zařízení, součást řídicí a monitorovací jednotky nebo jejich obal, obsahovat informace, které nebylo možné na letadlovou část, zařízení nebo řídicí a monitorovací jednotku vyznačit.

▼ B**21.A.805 Označování kritických částí**

Kromě požadavku bodu 21.A.804 je každý výrobce části, která má být zastavěna do typově certifikovaného výrobku a byla označenou za kritickou, povinen označit tuto část trvale a čitelně kusovníkovým číslem a výrobním číslem.

21.A.807 Označování letadlových celků, na něž se vztahuje oprávnění ETSO

- a) Každý držitel oprávnění ETSO podle hlavy O je povinen trvale a čitelně označit každý letadlový celek následujícími informacemi:

1. názvem a adresou výrobce;
2. názvem, typem, kusovníkovým číslem nebo označením modelu letadlového celku;
3. výrobním číslem nebo datem výroby letadlového celku nebo obojím a
4. použitelným označením ETSO.

- b) Odchylně od písmene a), pokud agentura souhlasí, že část je příliš malá nebo by z jiného důvodu bylo neproveditelné část označit kteroukoliv z informací požadovaných písmenem a), musí doklad o uvolnění oprávněnou osobou provázející část nebo její obal obsahovat informace, které nebylo možné na část vyznačit.

- c) Každá osoba, která vyrábí APU podle hlavy G nebo hlavy F je povinna označit APU žárupevným štítkem s informacemi vymezenými v písmenu a), vyznačenými na něm leptáním, ražením, rytím nebo jiným schváleným způsobem žárupevného označování. Identifikační štítek musí být připevněn tak, aby byl přístupný a čitelný a aby nebylo pravděpodobné jeho smazání nebo odstranění za obvyklého provozu, ztráta nebo zničení při letecké nehodě.

ODDÍL B**POSTUPY PRO PŘÍSLUŠNÉ ÚŘADY****HLAVA A – OBECNÁ USTANOVENÍ****▼ M10****21.B.10 Dokumentace dozoru**

Příslušný úřad poskytne příslušnému personálu veškeré legislativní akty, standardy, pravidla, technické publikace a související dokumenty, které potřebuje k výkonu svých úkolů a plnění povinností.

▼ M10**21.B.15 Informace poskytované agentuře**

- a) Příslušný úřad členského státu informuje agenturu v případě jakýchkoli závažných problémů s prováděním nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů do 30 dnů od okamžiku, kdy se příslušný úřad o problému dozvěděl.
- b) Aniž je dotčeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, poskytne příslušný úřad členského státu agentuře co nejdříve veškeré informace významné z hlediska bezpečnosti vyplývající z hlášení událostí uložených ve vnitrostátní databázi podle čl. 6 odst. 6 nařízení (EU) č. 376/2014.

21.B.20 Okamžitá reakce na problém v oblasti bezpečnosti

- a) Aniž je dotčeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, zavede příslušný úřad systém umožňující náležitě shromažďovat, analyzovat a šířit informace týkající se bezpečnosti.

▼ M15

- b) Agentura zavede systém, jehož prostřednictvím je možné náležitě analyzovat veškeré příslušné informace týkající se bezpečnosti, které obdrží, a neprodleně poskytovat příslušnému úřadu členských států a Komisi jakékoli informace, včetně doporučení nebo nápravných opatření, která je nutno přijmout, jež jsou nezbytné k tomu, aby členské státy a Komise mohly včas reagovat na bezpečnostní problém týkající se výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek, letadlových částí řídicích a monitorovacích jednotek a osob nebo organizací, na něž se vztahuje nařízení (EU) 2018/1139 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty.

▼ M10

- c) Poté, co příslušný úřad obdrží informace uvedené v písmenu a) a b), přijme odpovídající opatření pro řešení daného bezpečnostního problému.
- d) Příslušný úřad neprodleně oznámí opatření přijatá podle písmene c) všem osobám nebo organizacím, které je musí dodržovat podle nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů. Příslušný úřad členského státu o těchto opatřeních vyrozumí rovněž agenturu a v případě, že je třeba, aby se na jejich uplatňování podílelo více členských států, vyrozumí i další dotčené členské státy.

21.B.25 Systém řízení

- a) Příslušný úřad zřídí a udržuje systém řízení, který zahrnuje minimálně:
 1. dokumentované politiky a postupy, které popisují jeho organizaci a jeho způsoby a metody prokazování souladu s nařízením (EU) 2018/1139 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty. Tyto postupy jsou průběžně aktualizovány a slouží v rámci dotčeného příslušného úřadu jako základní pracovní dokumenty pro všechny jeho související úkoly;
 2. dostatečný počet pracovníků k výkonu úkolů úřadu a k plnění jeho povinností. Vytvoří se systém plánování dostupnosti personálních zdrojů v zájmu zajištění řádného plnění všech úkolů;
 3. personál s kvalifikací pro výkon zadaných úkolů, který má potřebné znalosti a zkušenosti a absolvoval vstupní výcvik a pravidelně absolvuje opakovací výcvik, aby byla zajištěna jeho trvalá odborná způsobilost;

▼ M10

4. odpovídající provozní a kancelářské prostory umožňující personálu vykonávat zadané úkoly;
 5. funkci pro sledování souladu systému řízení s příslušnými požadavky a vhodnosti postupů, včetně zavedení vnitřního auditu a řízení bezpečnostních rizik. Sledování souladu zahrnuje systém zpětné vazby mezi nálezy auditu a vedením příslušného úřadu umožňující zajistit, aby v případě potřeby byla uplatněna nápravná opatření;
 6. osobu nebo skupinu osob, které jsou odpovědné vedení příslušného úřadu za sledování shody.
- b) Příslušný úřad určí pro každou oblast činnosti, včetně systému řízení, jednu nebo více osob, které ponesou hlavní odpovědnost za řízení příslušného úkolu či příslušných úkolů.
- c) Příslušný úřad zavede postupy pro účast na vzájemné výměně veškerých nezbytných informací a pomoci s dalšími dotčenými příslušnými úřady, ať už ze stejného členského státu nebo z jiných členských států, včetně těchto:
1. veškerých nálezů a všech následných opatření přijatých v důsledku dozoru nad osobami a organizacemi, které vykonávají činnosti na území členského státu, avšak jsou osvědčeny příslušným úřadem jiného členského státu nebo agenturou;
 2. informací vyplývajících z povinného a dobrovolného hlášení událostí podle požadavků bodu 21.A.3 A.
- d) Kopie postupů týkajících se systému řízení příslušného úřadu členského státu a jejich změn se za účelem standardizace dává k dispozici agentuře.

21.B.30 Zadávání úkolů kvalifikovaným subjektům

- a) Příslušný úřad může kvalifikovaným subjektům zadávat úkoly související s prvním osvědčením nebo s průběžným dozorem nad výrobky a letadlovými částmi, jakož i nad fyzickými a právníckými osobami, na které se vztahuje nařízení (EU) 2018/1139 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty. Při zadávání úkolů zajistí příslušný úřad, aby měl:
1. zaveden systém umožňující počáteční a průběžné posouzení, zda je kvalifikovaný subjekt v souladu s přílohou VI nařízení (EU) 2018/1139. Tento systém a výsledky uvedených hodnocení jsou dokumentovány;
 2. s kvalifikovaným subjektem uzavřenu písemnou dohodu, schválenou oběma stranami na patřičné úrovni řízení, která stanoví:
 - i) úkoly, jež mají být prováděny;
 - ii) prohlášení, zprávy a záznamy, které mají být poskytovány;

▼ M10

- iii) technické podmínky, které musí být při výkonu těchto úkolů splněny;
 - iv) související míru odpovědnosti;
 - v) ochranu informací získaných při provádění těchto úkolů.
- b) Příslušný úřad zajistí, aby proces vnitřního auditu a proces řízení bezpečnostního rizika zřízené podle bodu 21.B.25 písm. a) odst. 5 zahrnovaly veškeré úkoly osvědčování a průběžného dozoru prováděné kvalifikovaným subjektem jménem úřadu.

21.B.35 Změny systému řízení

- a) Příslušný úřad má zaveden systém umožňující zjišťování změn, které ovlivňují jeho schopnost plnit úkoly a povinnosti stanovené v nařízení (EU) 2018/1139 a v jeho aktech v přenesené pravomoci a prováděcích aktech. Uvedený systém umožňuje příslušnému úřadu přijímat nezbytná opatření k zajištění, aby jeho systém řízení byl trvale vyhovující a efektivní.
- b) Příslušný úřad aktualizuje svůj systém řízení včas tak, aby odrazil veškeré změny nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktech, aby bylo zajištěno jejich účinné provádění.
- c) Příslušný úřad členského státu oznámí agentuře veškeré změny, které ovlivňují jeho schopnost provádět své úkoly a povinnosti stanovené v nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktech v přenesené pravomoci a prováděcích aktech.

21.B.55 Uchovávání záznamů

- a) Příslušný úřad zavede systém uchovávání záznamů, který umožňuje adekvátní ukládání, zpřístupnění a spolehlivou sledovatelnost:
1. dokumentovaných politik a postupů uplatňovaných v rámci systému řízení;
 2. výcviku personálu, jeho kvalifikací a oprávnění;
 3. zadávání úkolů, což zahrnuje náležitosti požadované v bodě 21.B.30, a podrobnosti o zadaných úkolech;
 4. procesů osvědčování a průběžného dozoru nad organizacemi, jimž bylo vydáno osvědčení, včetně:
 - i) žádosti o osvědčení, schválení, oprávnění a schvalovací dopis;
 - ii) programu příslušného úřadu pro průběžný dozor, včetně veškerých hodnocení, auditů a záznamů o kontrolách;
 - iii) vydaných osvědčení, schválení, oprávnění a schvalovacích dopisů včetně jejich změn;
 - iv) kopie programu dozoru uvádějící data, kdy mají audity proběhnout a kdy audity proběhly;
 - v) kopií veškeré úřední korespondence;

▼ M10

- vi) doporučení pro vydání nebo pokračování platnosti osvědčení, schválení, oprávnění nebo schvalovacího dopisu, podrobností o nálezech a opatřeních přijatých organizacemi k uzavření těchto nálezů, včetně data uzavření, donucovacích opatření a připomínek;
 - vii) veškerých zpráv o hodnocení, auditech a kontrolách vydaných jiným příslušným úřadem podle bodů 21.B.120 písm. d), 21.B.221 písm. c) nebo 21.B.431 písm. c);
 - viii) kopií všech výkladů nebo příruček organizací a veškerých jejich změn;
 - ix) kopií jakýchkoli jiných dokumentů schválených příslušným úřadem;
5. prohlášení o shodě (formulář 52 EASA, viz dodatek VIII) a osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA, viz dodatek I), která validoval pro organizace vyrábějící výrobky, letadlové části nebo zařízení bez osvědčení o oprávnění organizace k výrobě podle hlavy F oddílu A této přílohy.
- b) Příslušný úřad do uchovávání záznamů zahrne:
- 1. doklady na podporu použití alternativních způsobů průkazu;
 - 2. bezpečnostní informace v souladu s bodem 21.B.15 a návazná opatření;
 - 3. využití ochranných ustanovení a ustanovení o pružnosti v souladu s článkem 70, čl. 71 odst. 1 a čl. 76 odst. 4 nařízení (EU) 2018/1139.
- c) Příslušný úřad vede seznam všech osvědčení, schválení, oprávnění a schvalovacích dopisů, které vydal.
- d) Všechny záznamy podle písmen a), b) a c) se uchovávají nejméně po dobu pěti let, s výhradou použitelných právních předpisů o ochraně údajů.
- e) Všechny záznamy podle písmen a), b) a c) se na požádání zpřístupní příslušnému úřadu jiného členského státu nebo agentuře.

21.B.65 Pozastavení, omezení a zrušení

Příslušný úřad:

- a) pozastaví platnost osvědčení, schválení, povolení k letu, oprávnění nebo schvalovacího dopisu, pokud na základě oprávněných důvodů usoudí, že je to nezbytné k zabránění věrohodnému ohrožení bezpečnosti letadla;
- b) pozastaví, zruší nebo omezí platnost osvědčení, schválení, povolení k letu, oprávnění nebo schvalovacího dopisu, pokud je takový krok vyžadován body 21.B.125, 21.B.225 nebo 21.B.433;
- c) pozastaví nebo zruší platnost osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti na základě důkazu, že nejsou splněny některé z podmínek uvedených v bodě 21.A.181 písm. a) nebo 21.A.211 písm. a);

▼ **M10**

- d) pozastaví nebo zcela nebo částečně omezí platnost osvědčení, schválení, povolení k letu, oprávnění nebo schvalovacího dopisu, pokud nepředvídatelné okolnosti mimo kontrolu příslušného úřadu brání jeho inspektorům v plnění jejich povinnosti v oblasti dozoru nad plánovacím cyklem dozoru.

▼ **M5**

HLAVA B – TYPOVÁ OSVĚDČENÍ A TYPOVÁ OSVĚDČENÍ PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

▼ **M15****21.B.70 Certifikační specifikace**

Agentura v souladu s čl. 76 odst. 3 nařízení (EU) 2018/1139 vydá certifikační specifikace a další podrobné specifikace, včetně certifikačních specifikací pro letovou způsobilost, údajů provozní vhodnosti a ochrany životního prostředí, které mohou příslušné orgány, organizace a personál použít k prokázání souladu výrobků, letadlových částí, zařízení, bezpilotních systémů, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek s příslušnými základními požadavky stanovenými v přílohách II, IV, V a IX uvedeného nařízení, jakož i s požadavky na ochranu životního prostředí stanovenými v čl. 9 odst. 2 a v příloze III téhož nařízení. Takovéto specifikace jsou dostatečně podrobné a konkrétní, aby udávaly žadatelům podmínky, podle kterých jsou osvědčení vydána, změněna nebo doplněna.

▼ **M5****21.B.75 Zvláštní podmínky**▼ **M15**

- a) Agentura předepíše pro výrobek, bezpilotní systém nebo řídicí a monitorovací jednotku zvláštní podrobné technické specifikace, nazvané „zvláštní podmínky“, jestliže související certifikační specifikace neobsahují pro daný výrobek, bezpilotní systém nebo řídicí a monitorovací jednotku přiměřené nebo vhodné normy bezpečnosti, protože:

1. výrobek, bezpilotní systém nebo řídicí a monitorovací jednotka má nové nebo neobvyklé konstrukční rysy vzhledem k projekčním postupům, na nichž jsou založeny použitelné certifikační specifikace;
2. zamýšlené použití výrobku je neobvyklé, nebo
3. provozní zkušenosti s jinými podobnými výrobky, bezpilotními systémy nebo řídicími a monitorovacími jednotkami nebo s výrobky nebo řídicími a monitorovacími jednotkami, které mají podobné konstrukční rysy, nebo s nově zjištěnými nebezpečími prokázaly, že mohou vzniknout nebezpečné stavy.

▼ **M5**

- b) Zvláštní podmínky obsahují takové normy bezpečnosti, které agentura považuje za nezbytné k zavedení úrovně bezpečnosti rovnocenné úrovni stanovené použitelnými certifikačními specifikacemi.

21.B.80 Certifikační předpisová základna pro typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely▼ **M15**

Agentura stanoví certifikační předpisovou základnu a oznámí ji žadateli o typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely. Certifikační předpisová základna se musí skládat z(e):

▼ **M5**

- a) ► **M15** certifikačních specifikací pro letovou způsobilost, které agentura určí pro výrobek, bezpilotní systém nebo řídicí a monitorovací jednotku, jež jsou použitelné k datu podání žádosti o toto osvědčení a veškeré zvláštní podmínky předepsané agenturou v souladu s bodem 21.B.75 písm. a), ledaže: ◀

1. žadatel se rozhodne vyhovět certifikačním specifikacím, které se staly použitelnými po datu podání žádosti, nebo těmto specifikacím vyhovět musí v souladu s bodem 21.A.15 písm. f). Pokud se žadatel rozhodne vyhovět certifikačním specifikacím, které se staly použitelnými po datu podání žádosti, zahrne agentura do certifikační předpisové základny jakékoli další přímo související certifikační specifikace nebo

▼ M5

2. agentura schválí alternativní certifikační specifikace k certifikačním specifikacím, kterým nelze vyhovět a k nimž byly nalezeny kompenzační faktory, které poskytují rovnocennou úroveň bezpečí, nebo
3. agentura schválí nebo předepíše jiné způsoby průkazu, které

▼ M15

- i) v případě typového osvědčení prokazují soulad se základními požadavky přílohy II a v příslušných případech přílohy IX nařízení (EU) 2018/1139; nebo

▼ M5

- ii) v případě typového osvědčení pro zvláštní účely poskytují úroveň bezpečnosti přiměřenou zamýšlenému použití a

▼ M15

- b) Vyhrazeno.

▼ M5

21.B.82 Certifikační předpisová základna pro údaje provozní vhodnosti pro typové osvědčení letadla nebo typové osvědčení letadla pro zvláštní účely

Agentura stanoví certifikační základnu pro údaje provozní vhodnosti a oznámí ji žadateli o typové osvědčení letadla nebo typové osvědčení letadla pro zvláštní účely. Certifikační základna pro údaje provozní vhodnosti se musí skládat z(e):

- a) certifikačních specifikací pro údaje provozní vhodnosti určených agenturou ze specifikací, které byly pro letadlo použitelné k datu podání žádosti nebo k datu dodatku žádosti o schválení údajů provozní vhodnosti podle toho, které z dat je pozdější, ledaže:
 1. žadatel se rozhodne vyhovět certifikačním specifikacím, které se staly použitelnými po datu podání žádosti, nebo těmto specifikacím vyhovět musí v souladu s bodem 21.A.15 písm. f). Pokud se žadatel rozhodne vyhovět certifikačním specifikacím, které se staly použitelnými po datu podání žádosti, zahrne agentura do certifikační předpisové základny jakékoli další přímo související certifikační specifikace nebo

▼ M15

2. agentura schválí nebo předepíše jiné způsoby prokázání souladu s příslušnými hlavními požadavky příloh II, IV, V a IX nařízení (EU) 2018/1139;

▼ M5

- b) jakýchkoliv zvláštních podmínek předepsaných agenturou v souladu s bodem 21.B.75 písm. a).

▼ M8

21.B.85 Stanovení použitelných požadavků na ochranu životního prostředí pro typové osvědčení nebo typové osvědčení pro zvláštní účely

- a) Agentura určí a oznámí žadateli použitelné požadavky na ochranu životního prostředí pro typové osvědčení letadla, typové osvědčení letadla pro zvláštní účely nebo typové osvědčení pro motor. Určení a oznámení musí obsahovat:

1. použitelné požadavky na hluk stanovené v:
 - i) příloze 16 Chicagské úmluvy svazku I části II hlavě 1 a:

A) hlavách 2, 3, 4 a 14 pro podzvukové proudové letouny;

B) hlavách 3, 4, 5, 6, 10, a 14 pro vrtulové letouny;

▼M8

- C) hlavách 8 a 11 pro vrtulníky;
 - D) hlavě 12 pro nadzvukové letouny a
 - E) hlavě 13 pro letadla se sklopným rotorem.
- ii) příloze 16 Chicagské úmluvy svazku I:
- A) doplňku 1 pro letouny, na které se vztahují hlavy 2 a 12 přílohy 16 Chicagské úmluvy svazku I části II;
 - B) doplňku 2 pro letouny, na které se vztahují hlavy 3, 4, 5, 8, 13 a 14 přílohy 16 Chicagské úmluvy svazku I části II;
 - C) doplňku 3 pro letouny, na které se vztahuje hlava 6 přílohy 16 Chicagské úmluvy svazku I části II;
 - D) doplňku 4 pro letouny, na které se vztahuje hlava 11 přílohy 16 Chicagské úmluvy, svazku I části II a
 - E) doplňku 6 pro letouny, na které se vztahuje hlava 10 přílohy 16 Chicagské úmluvy svazku I části II;
2. použitelné emisní požadavky pro zabránění záměrnému úniku paliva u letadel uvedené v příloze 16 Chicagské úmluvy svazku II části II hlavách 1 a 2;
3. použitelné požadavky na kouřové a plynné emise a emise tuhých znečišťujících látek uvedené v:
- i) příloze 16 Chicagské úmluvy svazku II části III hlavě 1 a:
 - A) hlavě 2 pro kouřové a plynné emise proudových nebo turbodmychadlových motorů určených k pohonu pouze při podzvukových rychlostech;
 - B) hlavě 3 pro kouřové a plynné emise proudových nebo turbodmychadlových motorů určených k pohonu pouze při nadzvukových rychlostech a
 - C) hlavě 4 pro emise tuhých znečišťujících látek proudových nebo turbodmychadlových motorů určených k pohonu pouze při podzvukových rychlostech;
 - ii) příloze 16 Chicagské úmluvy svazku II:
 - A) doplňku 1 pro měření referenčního poměru stlačení;
 - B) doplňku 2 pro vyhodnocení kouřových emisí;
 - C) doplňku 3 pro přístrojové vybavení a metody měření pro plynné emise;
 - D) doplňku 4 pro specifikace paliva používaného pro měření emisí letadlových turbínových motorů;
 - E) doplňku 5 pro přístrojové vybavení a metody měření plynných emisí z turbínových motorů s přídavným spalováním;
 - F) doplňku 6 pro postupy pro prokazování shody pro plynné emise, kouř a emise pevných částic; a
 - G) doplňku 7 pro přístrojové vybavení a metody měření pro emise pevných částic netěkavých látek;

▼ M8

4. použitelné požadavky na emise CO₂ letounů stanovené v:

i) příloze 16 Chicagské úmluvy svazku II části III hlavě 1 a:

A) hlavě 2 pro podzvukové proudové letouny; a

B) hlavě 2 pro podzvukové vrtulové letouny.

ii) příloze 16 Chicagské úmluvy svazku III doplňcích 1 a 2 pro letouny, na které se vztahuje hlava 2 přílohy 16 Chicagské úmluvy svazku III části II;

5. pro motory použitelné požadavky v příloze 16 Chicagské úmluvy svazku II části IV a v doplňku 8, týkající se vyhodnocování pevných částic netěkavých látek za účely katalogizace a modelování.

b) (Vyhrazeno).

▼ M5**21.B.100 Míra zapojení****▼ M15**

a) Agentura stanoví své zapojení do ověřování činností prokazování souladu a údajů o těchto činnostech v souvislosti s žádostí o typové osvědčení, typové osvědčení pro zvláštní účely, schválení významné změny, doplňkové typové osvědčení, schválení návrhu významné opravy nebo oprávnění ETSO pro jednotky APU. Činí tak na základě posouzení smysluplných skupin činností a údajů pro prokazování souladu v rámci certifikačního programu. V tomto posouzení se zaměří na:

— pravděpodobnost nezjištěného nesouladu s certifikační předpisovou základnou, certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti nebo požadavky na ochranu životního prostředí a

— možný dopad tohoto nesouladu na bezpečnost výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky nebo ochranu životního prostředí,

a zváží alespoň tyto prvky:

▼ M5

1. nové nebo neobvyklé rysy certifikačního projektu, včetně provozních a organizačních aspektů a aspektů správy znalostí;

2. složitost návrhu a/nebo prokázání souladu;

3. kritičnost konstrukce nebo technologie a souvisejících bezpečnostních rizik a rizik pro životní prostředí, včetně takových rizik, které byly zjištěny u podobných konstrukcí, a

4. výkonnost a zkušenost projekční organizace žadatele v dotčené oblasti.

b) Za účelem schválení nevýznamné opravy, nevýznamné změny nebo oprávnění ETSO jiného než pro APU určí agentura míru svého zapojení na úrovni celého certifikačního projektu, přičemž zohlední nové nebo neobvyklé rysy, složitost konstrukce a/nebo prokázání souladu, kritičnost konstrukce nebo technologie a výkonnost a zkušenost projekční organizace žadatele.

c) Agentura oznámí žadateli míru svého zapojení a aktualizuje ji, pokud to je odůvodněno informacemi, které mají znatelný dopad na riziko posouzené dříve podle písmene a) nebo b). Agentura informuje žadatele o změně míry svého zapojení.

▼ **M9****21.B.103 Vydávání typového osvědčení nebo typového osvědčení pro zvláštní účely**▼ **M15**

a) Agentura je povinna vydat typové osvědčení letadla, motoru, vrtule nebo řídicí a monitorovací jednotky nebo typové osvědčení letadla, motoru, vrtule nebo řídicí a monitorovací jednotky pro zvláštní účely za předpokladu, že jsou splněny všechny tyto podmínky:

1. žadatel vyhověl bodu 21.A.21;
2. agentura v rámci ověřování prokázání souladu podle míry svého zapojení v souladu s bodem 21.B.100 neshledala žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou, použitelnou certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti tam, kde se použije v souladu s bodem 21.B.82, a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;
3. nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky, který by je mohl učinit nebezpečnými pro použití, pro něž je certifikace požadována.

▼ **M5**

b) Odchylně od písm. a) na žádost žadatele zahrnutou v prohlášení uvedeném v bodě 21.A.20 písm. d) může agentura vydat typové osvědčení letadla předtím, než dojde k prokázání souladu s certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti, pokud žadatel tento soulad prokáže před datem, kdy mají být tyto údaje skutečně použity.

▼ **B**

(HLAVA C – NENÍ POUŽITO)

HLAVA D – ZMĚNY TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ A TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

▼ **M2**▼ **M5****21.B.105 Certifikační předpisová základna, požadavky na ochranu životního prostředí a certifikační základna pro údaje provozní vhodnosti pro významnou změnu v typovém osvědčení**

Agentura stanoví použitelnou certifikační předpisovou základnu, požadavky na ochranu životního prostředí a v případě změny ovlivňující údaje provozní vhodnosti také certifikační základnu pro údaje provozní vhodnosti stanovenou v souladu s bodem 21.A.101 a oznámí je žadateli o významnou změnu typového osvědčení.

▼ **M9****21.B.107 Vydávání schválení změny typového osvědčení**▼ **M5**

a) Agentura je povinna vydat schválení změny typového osvědčení za předpokladu, že:

1. žadatel o schválení vyhověl:
 - i) bodu 21.A.95 v případě nevýznamné změny, nebo
 - ii) bodu 21.A.97 v případě významné změny;

▼ **M15**

2. agentura při ověřování prokázání souladu podle míry svého zapojení stanovené na základě bodu 21.B.100 písm. a) nebo b) neshledala žádný nesoulad s použitelnou certifikační předpisovou základnou, certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti tam, kde se použije v souladu s bodem 21.B.82, a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí; a
3. nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky, který by je mohl učinit nebezpečnými pro použití, pro něž je certifikace požadována.

▼ M15

- b) V případě změny ovlivňující údaje provozní vhodnosti, odchýlně od odst. 1 a 2 písm. a), na žádost žadatele zahrnutou v prohlášení uvedeném v bodě 21.A.20 písm. d) může agentura schválit změnu typového osvědčení letadla předtím, než dojde k prokázání souladu s použitelnou certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti, pokud žadatel tento soulad prokáže před datem, kdy mají být tyto údaje skutečně použity.

▼ M5

- c) Schválení změn údajů provozní vhodnosti musí být zahrnuto ve schválení změny typového osvědčení.
- d) Schválení změny typového osvědčení se vztahuje pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s nimiž změna souvisí.

▼ B**HLAVA E – DOPLŇKOVÁ TYPOVÁ OSVĚDČENÍ****▼ M5**

Odkazy na typová osvědčení v této hlavě zahrnují jak typová osvědčení, tak typová osvědčení pro zvláštní účely.

21.B.109 Certifikační předpisová základna, požadavky na ochranu životního prostředí a certifikační základna pro údaje provozní vhodnosti pro doplňkové typové osvědčení

Agentura stanoví použitelnou certifikační předpisovou základnu, požadavky na ochranu životního prostředí a v případě změny ovlivňující údaje provozní vhodnosti také certifikační základnu pro údaje provozní vhodnosti stanovenou v souladu s bodem 21.A.101 a oznámí je žadateli o doplňkové typové osvědčení.

▼ M9**21.B.111 Vydávání doplňkového typového osvědčení****▼ M15**

- a) Agentura je povinna vydat doplňkové osvědčení za předpokladu, že jsou splněny všechny následující podmínky:

1. žadatel vyhověl bodu 21.A.115 písm. b);
2. agentura při ověřování prokázání souladu podle míry svého zapojení stanovené v souladu s bodem 21.B.100 písm. a) neshledala žádný nesoulad s použitelnou certifikační předpisovou základnou, certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti tam, kde se použije v souladu s bodem 21.B.82, a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;
3. nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky, který by je mohl učinit nebezpečnými pro použití, pro něž je certifikace požadována.

- b) V případě doplňkového typového osvědčení ovlivňujícího údaje provozní vhodnosti, odchýlně od odst. 1 a 2 písm. a), na žádost žadatele zahrnutou v prohlášení uvedeném v bodě 21.A.20 písm. d) může agentura vydat doplňkové typové osvědčení předtím, než dojde k prokázání souladu s použitelnou certifikační základnou pro údaje provozní vhodnosti, pokud žadatel tento soulad prokáže před datem, kdy mají být tyto údaje skutečně použity.

▼ M5

- c) Schválení změn údajů provozní vhodnosti musí být zahrnuto v doplňkovém typovém osvědčení.

▼ M5

- d) Doplnkové typové osvědčení se vztahuje pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s nimiž související významná změna souvisí.

▼ M10**21.B.115 Způsoby průkazu**

- a) Agentura stanoví přijatelné způsoby průkazu („AMC“), které lze používat k prokazování souladu s nařízením (EU) 2018/1139 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty.
- b) K prokazování souladu s tímto nařízením lze používat i alternativní způsoby průkazu.
- c) Příslušné úřady informují agenturu o veškerých alternativních způsobech průkazu, které organizace pod jejich dohledem nebo úřady samy používají k prokazování souladu s tímto nařízením.

▼ B**HLAVA F – VÝROBA BEZ OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K VÝROBĚ****▼ M10****21.B.120 Postup prvního osvědčování****▼ M16**

- a) Po obdržení žádosti o vydání schvalovacího dopisu za účelem prokázání shody jednotlivých výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek (CMU) a součástí CMU ověří příslušný úřad, zda žadatel splňuje příslušné požadavky.

▼ M10

- b) Příslušný úřad zaznamená všechny vydané nálezy, závěrečná opatření a doporučení pro vydání schvalovacího dopisu.
- c) Příslušný úřad žadateli písemně potvrdí všechny nálezy zjištěné během ověřování. U prvního osvědčování musí být před vydáním schvalovacího dopisu všechny nálezy napraveny ke spokojenosti příslušného úřadu.
- d) Poté, co příslušný úřad shledá, že žadatel splňuje příslušné požadavky, vydá schvalovací dopis (formulář 65 EASA, viz dodatek XI).
- e) Schvalovací dopis obsahuje oblast působnosti schválení, datum ukončení platnosti a v příslušných případech příslušná omezení.
- f) Doba platnosti schvalovacího dopisu nesmí překročit jeden rok.

21.B.125 Nálezy a nápravná opatření; připomínky

- a) Příslušný úřad má zaveden systém pro rozbor nálezů za účelem určení jejich významu z hlediska bezpečnosti.
- b) K vydání nálezu úrovně 1 přistoupí příslušný úřad poté, co zjistí významný nesoulad s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, s postupy a příručkami organizace nebo s podmínkami schvalovacího dopisu, jenž snižuje bezpečnost nebo závažným způsobem ohrožuje bezpečnost letu.

Nálezy úrovně 1 zahrnují též případy, kdy:

1. organizace neposkytla příslušnému úřadu během běžných provozních hodin a po dvou písemných žádostech přístup do svých provozních prostor podle bodu 21.A.9;
2. osvědčení organizace nebo zachování jeho platnosti bylo získáno paděláním předložených dokladů a
3. byly zjištěny jakékoli důkazy o tom, že schvalovací dopis byl používán neoprávněným nebo podvodným způsobem.

▼ M10

- c) K vydání nálezu úrovně 2 přistoupí příslušný úřad poté, co zjistí jakýkoli nesoulad s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, s postupy a příručkami organizace nebo s podmínkami schvalovacího dopisu, jenž není klasifikován jako nález úrovně 1.

▼ M16

- d) Je-li nález zjištěn během dozoru nebo jinak, příslušný úřad, aniž jsou dotčena další opatření požadovaná nařízením (EU) 2018/1139 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty, tento nález písemně sdělí organizaci a požaduje nápravná opatření s cílem vyřešit zjištěný nesoulad. Pokud se nález úrovně 1 přímo týká letadla nebo řídicí a monitorovací jednotky (CMU), příslušný úřad informuje příslušný úřad členského státu, v němž je letadlo nebo bezpilotní letadlo řízené uvedenou CMU zapsáno do rejstříku.

▼ M10

1. V případě jakýchkoli nálezů úrovně 1 přijme příslušný úřad okamžitá a vhodná opatření vedoucí k zákazu či omezení činností dotčené organizace a v případě potřeby přijme opatření, kterým zruší platnost schvalovacího dopisu nebo jeho platnost úplně nebo částečně omezí či pozastaví v závislosti na míře závažnosti nálezu úrovně 1, dokud organizace úspěšně neprovede nápravná opatření.

2. V případě jakýchkoli nálezů úrovně 2 příslušný úřad:

- i) poskytne dotčené organizaci lhůtu k provedení nápravných opatření, která odpovídá povaze nálezu a která napoprvé v žádném případě není delší než 3 měsíce. Lhůta začíná dnem, kdy bylo organizaci zasláno písemné sdělení o nálezu s žádostí o nápravná opatření k vyřešení zjištěného nesouladu. Na konci této lhůty a v závislosti na povaze nálezu může příslušný úřad tuto tříměsíční lhůtu prodloužit, pokud byl s příslušným úřadem dohodnut plán nápravných opatření;
 - ii) posoudí organizaci navržený plán nápravných opatření a plán jejich provádění, a dojde-li při tomto posouzení k závěru, že postačují k odstranění nesouladu, schválí je;
 - iii) v případě, že organizace nepředloží přijatelný plán nápravných opatření nebo tato nápravná opatření neprovede ve lhůtě, která byla příslušným úřadem schválena či prodloužena, zvýší úroveň nálezu na úroveň 1 a přijme opatření, která jsou uvedena v písm. f) odst. 1 bodě i).
- e) Příslušný úřad může vydat připomínky v kterémkoli z těchto případů nevyžadujících nálezy úrovně 1 nebo úrovně 2:
1. pro každou položku, jejíž výkonnost byla vyhodnocena jako neúčinná;
 2. pokud bylo zjištěno, že určitá položka může způsobit nesoulad podle písmene b) nebo c);
 3. pokud jsou návrhy nebo zlepšení důležité pro celkovou úroveň bezpečnosti organizace.

Připomínky vydané podle tohoto bodu příslušný úřad písemně sdělí organizaci a zaznamená.

▼B**21.B.135 Zachování platnosti schvalovacího dopisu****▼M16**

Príslušný úrad je povinen zachovať platnosť schvalovacího dopisu, pokiaľ:

- a) výrobce používá správne formulár 52 EASA (viz dodatek VIII) jako prohlášení o shodě celého letadla a formulár 1 EASA (viz dodatek I) pro výrobky jiné než celé letadlo, letadlové části, zařízení, řídicí a monitorovací jednotky (CMU) a součásti CMU a

▼B

- b) kontroly provedené příslušným úřadem členského státu před potvrzením formuláře 52 EASA (viz dodatek VIII) nebo formuláře 1 EASA (viz dodatek I) podle bodu 21.A.130 písm. c) neodhalily žádné nálezy nevyhovění požadavkům nebo postupům obsaženým v příručce poskytnuté výrobcem nebo neshody daných výrobků, letadlových částí nebo zařízení. Tyto kontroly musí prověřit alespoň že:

▼M16

1. souhlas zahrnuje schvalovaný výrobek, letadlovou část, zařízení, řídicí a monitorovací jednotku (CMU) nebo součást CMU a zůstává platný;

▼B

2. příručka popsaná v bodě 21.A.125A písm. b) ve znění změny uvedené ve schvalovacím dopisu je výrobcem používána jako základní pracovní dokument. V opačném případě nesmí kontrola pokračovat, a proto nesmí být osvědčení o uvolnění potvrzena;
3. výroba byla prováděna v souladu s podmínkami předepsanými ve schvalovacím dopisu a byla uspokojivě dokončena;
4. kontroly a zkoušky (včetně případných letových zkoušek) podle bodu 21.A.130 písm. b) odst. 2 nebo 3 byly prováděny v souladu s podmínkami předepsanými ve schvalovacím dopisu a byly uspokojivě dokončeny;
5. kontroly příslušným úřadem popsané nebo uvedené ve schvalovacím dopisu byly provedeny a shledány přijatelnými;
6. prohlášení o shodě vyhovuje bodu 21.A.130 a informace v něm udané nebrání jeho potvrzení a

- c) nebylo dosaženo datum ukončení platnosti schvalovacího dopisu.

21.B.140 Změna schvalovacího dopisu

- a) Příslušný úřad je případně povinen vyšetřit v souladu s bodem 21.B.120 každou změnu schvalovacího dopisu.
- b) Je-li příslušný úřad přesvědčen, že požadavkům oddílu A hlavy F je i nadále vyhověno, je povinen schvalovací dopis odpovídajícím způsobem změnit.

▼M10

▼B**HLAVA G – OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K VÝROBĚ****▼M10****21.B.215 Způsoby průkazu**

- a) Agentura stanoví přijatelné způsoby průkazu („AMC“), které lze používat k prokazování souladu s nařízením (EU) 2018/1139 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty.
- b) K prokazování souladu s tímto nařízením lze používat i alternativní způsoby průkazu.
- c) Příslušné úřady informují agenturu o veškerých alternativních způsobech průkazu, které organizace pod jejich dohledem nebo úřady samy používají k prokazování souladu s tímto nařízením.

21.B.220 Postup prvního osvědčování

- a) Po obdržení žádosti o první vydání osvědčení o oprávnění organizace k výrobě příslušný úřad ověří, zda žadatel splňuje příslušné požadavky.
- b) Nejméně jednou během vyšetřování v rámci prvního osvědčování se svolá schůzka s odpovědným vedoucím žadatele s cílem zajistit, aby tato osoba porozuměla své úloze a odpovědnosti.
- c) Příslušný úřad zaznamená všechny vydané nálezy, závěrečná opatření a doporučení pro vydání osvědčení o oprávnění organizace k výrobě.
- d) Příslušný úřad žadateli písemně potvrdí všechny nálezy zjištěné během ověřování. U prvního osvědčování musí být před vydáním osvědčení všechny nálezy napraveny ke spokojenosti příslušného úřadu.
- e) Poté, co příslušný úřad shledá, že žadatel splňuje příslušné požadavky, vydá osvědčení o oprávnění organizace k výrobě (formulář 55 EASA, viz dodatek X).
- f) Číslo oprávnění se na formuláři 55 EASA uvede způsobem stanoveným agenturou.
- g) Osvědčení se vydává na neomezenou dobu. Práva a rozsah činností, k jejichž vykonávání je organizace oprávněna, včetně případných omezení, jsou upřesněna v podmínkách oprávnění, které jsou připojeny k osvědčení.

21.B.221 Zásady dozoru

- a) Příslušný úřad ověřuje:
 - 1. splnění požadavků, které se vztahují na organizace, před vydáním osvědčení o oprávnění organizace k výrobě;
 - 2. průběžný soulad s požadavky vztahujícími se na organizace, kterým vydal osvědčení;
 - 3. uplatňování příslušných opatření souvisejících s bezpečností z pověření příslušného úřadu v souladu s bodem 21.B.20 písm. c) a d).
- b) Toto ověřování:
 - 1. vychází z dokumentace vypracované s konkrétním záměrem poskytnout personálu, který odpovídá za dozor, pokyny pro výkon jeho funkcí;
 - 2. poskytuje dotčeným organizacím výsledky činností dozoru;

▼ M10

3. je založeno na hodnocení, auditech, kontrolách a, je-li to zapotřebí, neohlášených kontrolách;
 4. poskytuje příslušnému úřadu důkazy pro případ, že je nutno přijmout další kroky, včetně opatření stanovených v bodě 21.B.225.
- c) Příslušný úřad určí rozsah dozoru definovaný v písmenech a) a b) a zohlední při tom výsledky minulých činností dozoru a priority v oblasti bezpečnosti.
- d) Nacházejí-li se provozní prostory organizace ve více než jednom státě, může příslušný úřad ve smyslu bodu 21.1 souhlasit s tím, že úkoly v oblasti dozoru budou prováděny příslušným úřadem (příslušnými úřady) členského státu (členských států), kde se prostory nachází, nebo agenturou v případě prostor, které se nacházejí mimo území, za něž jsou podle Chicagské úmluvy odpovědné členské státy. Všechny organizace, které jsou předmětem takové dohody, jsou informovány o její existenci a o jejím rozsahu.
- e) U veškerých činností dozoru, které jsou vykonávány v provozních prostorách umístěných v jiném členském státě, než ve kterém má organizace hlavní místo obchodní činnosti, informuje příslušný úřad ve smyslu bodu 21.1 příslušný úřad daného členského státu před provedením auditu nebo kontroly provozních prostor na místě.
- f) Příslušný úřad shromažďuje a zpracovává veškeré informace, které považuje za nezbytné pro výkon činností dozoru.

21.B.222 Program dozoru

- a) Příslušný úřad vypracuje a vede program dozoru, který zahrnuje činnosti dozoru stanovené v bodě 21.B.221 písm. a).
- b) Program dozoru zohledňuje specifickou povahu organizace, složitost jejích činností, výsledky předchozích činností osvědčování a/nebo dozoru a je založen na posouzení souvisejících rizik. V rámci každého plánovaného cyklu dozoru program zahrnuje:
1. posouzení, auditu a kontroly, které případně zahrnují:
 - i) hodnocení systému řízení a auditu procesů;

▼ M16

- ii) produktové auditu relevantního vzorku výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek (CMU) a součástí CMU, které spadají do působnosti organizace;

▼ M10

- iii) výběr vzorků provedené práce a
 - iv) neohlášené kontroly;
2. schůzky sjednané mezi odpovědným vedoucím a příslušným úřadem za účelem informování obou stran o závažných problémech.
- c) Plánovací cyklus dozoru nepřesáhne 24 měsíců.
- d) Bez ohledu na písmeno c) může být plánovací cyklus dozoru prodloužen na dobu 36 měsíců, jestliže příslušný úřad dojde k závěru, že během předchozích 24 měsíců:
1. organizace prokázala schopnost účinným způsobem zjišťovat ohrožení bezpečnosti letectví a řídit související rizika;
 2. organizace průběžně prokazovala soulad s body 21.A.147 a 21.A.148 a má plnou kontrolu nad všemi změnami systému řízení výroby;
 3. nebyly zjištěny žádné nálezy úrovně 1;

▼ M10

4. všechna nápravná opatření byla provedena ve lhůtě, kterou schválil či prodloužil příslušný úřad, jak je definováno v bodě 21.B.225.

Bez ohledu na písmeno c) v případě, že organizace má kromě podmínek stanovených v odst. 1 až 4 zavedený a příslušným úřadem schválený účinný systém průběžných hlášení, prostřednictvím kterého informuje příslušný úřad o výkonnosti z hlediska bezpečnosti a o tom, jak dodržuje právní předpisy, lze plánovaný cyklus dozoru dále prodloužit, a to nejvýše na dobu 48 měsíců.

- e) Je-li prokázáno, že bezpečnostní výkonnost organizace se snížila, může se plánovaný cyklus dozoru zkrátit.
- f) Program dozoru zahrnuje vedení záznamů o datech, na něž jsou naplánovány hodnocení, audity, kontroly a schůzky, a o datech, kdy tyto hodnocení, audity, kontroly a schůzky skutečně proběhly.
- g) Na konci každého plánovacího cyklu dozoru vydá příslušný úřad zprávu, ve které na základě výsledků dozoru doporučí, zda oprávnění může pokračovat.

21.B.225 Nálezy a nápravná opatření; připomínky

- a) Příslušný úřad má zaveden systém pro rozbor nálezů za účelem určení jejich významu z hlediska bezpečnosti.
- b) K vydání nálezu úrovně 1 přistoupí příslušný úřad poté, co zjistí jakýkoli významný nesoulad s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, s postupy a příručkami organizace nebo s osvědčením, včetně podmínek oprávnění, jenž snižuje bezpečnost nebo závažným způsobem ohrožuje bezpečnost letu.

Nález úrovně 1 zahrnuje rovněž případy, kdy:

1. organizace neposkytla příslušnému úřadu během běžných provozních hodin a po dvou písemných žádostech přístup do svých provozních prostor podle bodu 21.A.9;
 2. osvědčení o oprávnění organizace k výrobě nebo zachování jeho platnosti bylo získáno paděláním předložených dokladů;
 3. byly zjištěny jakékoli důkazy o tom, že osvědčení o oprávnění organizace k výrobě bylo používáno neoprávněným nebo podvodným způsobem, a
 4. nebyl jmenován odpovědný vedoucí podle bodu 21.A.245 písm. a).
- c) K vydání nálezu úrovně 2 přistoupí příslušný úřad poté, co zjistí jakýkoli nesoulad s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, s postupy a příručkami organizace nebo s osvědčením, včetně podmínek oprávnění, který není klasifikován jako nález úrovně 1.
- d) Je-li nález zjištěn během dozoru nebo jinak, příslušný úřad, aniž jsou dotčena další opatření požadovaná nařízením (EU) 2018/1139 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty, tento nález písemně sdělí organizaci a požaduje nápravná opatření s cílem vyřešit zjištěný nesoulad. Pokud se nález úrovně 1 přímo týká letadla, příslušný úřad informuje příslušný úřad členského státu, ve kterém je letadlo zapsáno do rejstříku.

▼ M10

1. V případě jakýchkoli nálezů úrovně 1 přijme příslušný úřad okamžitá a vhodná opatření vedoucí k zákazu či omezení činností dotyčné organizace a v případě potřeby přijme opatření, kterým zruší platnost osvědčení o oprávnění organizace k výrobě nebo jeho platnost úplně nebo částečně omezí či pozastaví v závislosti na míře závažnosti nálezu úrovně 1, dokud organizace úspěšně neprovede nápravná opatření.
2. V případě jakýchkoli nálezů úrovně 2 příslušný úřad:
 - i) poskytne dotyčné organizaci lhůtu k provedení nápravných opatření, která odpovídá povaze nálezu a která napoprvé v žádném případě není delší než 3 měsíce. Lhůta začíná dnem, kdy bylo organizaci zasláno písemné sdělení o nálezu s žádostí o nápravná opatření k vyřešení zjištěného nesouladu. Na konci této lhůty a v závislosti na povaze nálezu může příslušný úřad tuto tříměsíční lhůtu prodloužit, pokud příslušný úřad odsouhlasil plán nápravných opatření;
 - ii) posoudí organizaci navržený plán nápravných opatření a jejich provádění, a dojde-li při tomto posouzení k závěru, že postačují k odstranění nesouladu, schválí je;
 - iii) v případě, že organizace nepředloží přijatelný plán nápravných opatření nebo tato nápravná opatření neprovede ve lhůtě, která byla příslušným úřadem schválena či prodloužena, zvýší úroveň nálezu na úroveň 1 a přijme opatření, která jsou uvedena v písm. d) odst. 1.
- e) Příslušný úřad může vydat připomínky v kterémkoli z těchto případů nevyžadujících nálezy úrovně 1 nebo úrovně 2:
 1. pro každou položku, jejíž výkonnost byla vyhodnocena jako neúčinná, nebo
 2. pokud bylo zjištěno, že určitá položka může způsobit nesoulad podle písmene b) nebo c), nebo
 3. pokud jsou návrhy nebo zlepšení důležité pro celkovou úroveň bezpečnosti organizace.

Připomínky vydané podle tohoto bodu příslušný úřad písemně sdělí organizaci a zaznamená.

21.B.240 Změny systému řízení výroby

- a) Po obdržení žádosti o významnou změnu systému řízení výroby ověří příslušný úřad před vydáním oprávnění, zda organizace splňuje příslušné požadavky této přílohy.
- b) Pokud příslušný úřad nezjistí, že platnost osvědčení o oprávnění organizace k výrobě je třeba pozastavit, stanoví podmínky, za kterých tato organizace může po dobu posouzení změny provozovat svou činnost.
- c) Dojde-li příslušný úřad k závěru, že organizace splňuje platné požadavky, změnu schválí.

▼ M10

- d) Aniž jsou dotčena jakákoli další donucovací opatření, pokud organizace provádí významnou změnu systému řízení výroby, aniž získala schválení příslušného úřadu podle písmene c), příslušný úřad zváží, zda je nutné pozastavit, omezit či zrušit platnost osvědčení organizace.
- e) V případě nevýznamných změn systému řízení výroby zahrne příslušný úřad přezkum těchto změn do svého průběžného dozoru v souladu se zásadami stanovenými v bodě 21.B.221. Zjistí-li příslušný úřad jakýkoli nesoulad, oznámí to organizaci, vyžádá si další změny a jedná v souladu s bodem 21.B.225.

▼ B

HLAVA H – OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI A OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

21.B.320 Vyšetřování

- a) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku je povinen vykonávat u držitele nebo žadatele o osvědčení letové způsobilosti vyšetřovací činnosti dostatečné k tomu, aby doložil vydání, zachování, změnu, pozastavení platnosti nebo zrušení platnosti osvědčení nebo povolení.
- b) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku je povinen připravit postupy vyhodnocení, pokrývající alespoň následující prvky:

1. vyhodnocení předpokladů žadatele;
2. vyhodnocení předpokladů žádosti;
3. klasifikaci osvědčení letové způsobilosti;
4. vyhodnocení dokumentace obdržené spolu s žádostí;

▼ M15

5. prohlídku letadla a v případě bezpilotních letadel řídicí a monitorovací jednotky;

▼ B

6. určení nezbytných podmínek nebo omezení pro osvědčení letové způsobilosti.

▼ M15

21.B.325 Vydávání osvědčení letové způsobilosti

- a) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku je povinen bez zbytečné prodlevy vydat nebo provést změny osvědčení letové způsobilosti (formulář 25 EASA, viz dodatek VI), pokud je přesvědčen, že požadavky bodu 21.B.326 a použitelné požadavky oddílu A hlavy H této přílohy jsou splněny.
- b) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku je povinen bez zbytečné prodlevy vydat nebo provést změny osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely (formulář 24 EASA, viz dodatek V), pokud je přesvědčen, že požadavky bodu 21.B.327 a použitelné požadavky oddílu A hlavy H této přílohy jsou splněny.
- c) U nového letadla a u použitého letadla, které pochází z nečlenského státu, je příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku kromě použitelného osvědčení letové způsobilosti podle písmene a) nebo b) povinen vydat:
1. u letadla podléhajícího příloze I (část M) nařízení (EU) č. 1321/2014 počáteční osvědčení kontroly letové způsobilosti (formulář 15a EASA, viz dodatek II);

▼ M15

2. u nového letadla podléhajícího příloze Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014 počáteční osvědčení kontroly letové způsobilosti (formulář 15c EASA, viz dodatek II);
3. u použitého letadla, které pochází z nečlenského státu a které podléhá příloze Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014, počáteční osvědčení kontroly letové způsobilosti (formulář 15c EASA, viz dodatek II) poté, co příslušný úřad provedl kontrolu letové způsobilosti;
4. pro nová bezpilotní letadla, na která se vztahuje příloha I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107 počáteční osvědčení kontroly letové způsobilosti (formulář 15d EASA, viz dodatek II);
5. pro použitá bezpilotní letadla, která pocházejí z nečlenského státu a na něž se vztahuje příloha I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107 počáteční osvědčení kontroly letové způsobilosti (formulář 15d EASA, viz dodatek II), když příslušný orgán provedl kontrolu letové způsobilosti.

▼ M5**21.B.326 Osvědčení letové způsobilosti**

Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku je povinen vydat osvědčení letové způsobilosti pro:

a) nové letadlo:

1. po předložení dokumentace požadované bodem 21.A.174 písm. b) odst. 2;

▼ M15

2. pokud se příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku přesvědčí, že letadlo nebo případně bezpilotní systém je ve shodě se schváleným návrhem a je ve stavu pro bezpečný provoz; toto opatření smí zahrnovat kontroly příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku a

▼ M5

3. pokud se příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku přesvědčí, že letadlo je v souladu s použitelnými požadavky na emise CO₂ platnými ke dni vydání prvního osvědčení letové způsobilosti;

b) použité letadlo:

1. po předložení dokumentace požadované bodem 21.A.174 písm. b) odst. 3, která prokazuje, že:

▼ M15

- i) letadlo nebo případně bezpilotní systém je shodný s typovým návrhem schváleným v rámci typového osvědčení a s jakýmkoliv doplňkovým typovým osvědčením, změnou nebo opravou schválenou v souladu s touto přílohou, a

▼ M5

- ii) byly splněny všechny příkazy k zachování letové způsobilosti a

▼ M15

- iii) kontrola letové způsobilosti byla provedena v souladu s ustanoveními hlavy I přílohy I (část M) nebo hlavy I přílohy Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014 nebo případně hlavy I přílohy I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107;

▼ M5

- iv) letadlo bylo v souladu s použitelnými požadavky na emise CO₂ platnými ke dni vydání prvního osvědčení letové způsobilosti;

▼ M15

2. pokud se příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku přesvědčí, že letadlo nebo případně bezpilotní systém je ve shodě se schváleným návrhem a je ve stavu pro bezpečný provoz; toto opatření smí zahrnovat kontroly příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku a

▼ M5

3. pokud se příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku přesvědčí, že letadlo bylo v souladu s použitelnými požadavky na emise CO₂ platnými ke dni vydání prvního osvědčení letové způsobilosti.

▼ B**21.B.327 Osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely**

- a) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku je povinen vydat osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely pro:

1. nové letadlo:

- i) po předložení dokumentace požadované bodem 21.A.174 písm. b) odst. 2,

▼ M15

- ii) pokud se příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku přesvědčí, že letadlo nebo případně bezpilotní systém je ve shodě s návrhem schváleným agenturou v rámci typového osvědčení pro zvláštní účely nebo v souladu se zvláštními specifikacemi letové způsobilosti a je ve stavu pro bezpečný provoz. Toto opatření smí zahrnovat kontroly příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku;

▼ B

2. použité letadlo:

- i) po předložení dokumentace požadované bodem 21.A.174 písm. b) odst. 3, která prokazuje, že:

▼ M15

- A) letadlo nebo případně bezpilotní systém je ve shodě s návrhem schváleným agenturou v rámci typového osvědčení pro zvláštní účely nebo v souladu se zvláštními specifikacemi letové způsobilosti a s jakýmkoliv doplňkovým typovým osvědčením, změnou nebo opravou schválenou v souladu s touto přílohou I (částí 21); a

▼ B

- B) bylo vyhověno použitelným příkazům k zachování letové způsobilosti a

▼ M15

- C) letadlo bylo zkontrolováno v souladu s ustanoveními přílohy I (část M) nebo přílohy Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014 nebo případně přílohy I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107;

- ii) pokud se příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku přesvědčí, že letadlo nebo případně bezpilotní systém je ve shodě se schváleným návrhem a je ve stavu pro bezpečný provoz; Toto opatření smí zahrnovat kontroly příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku.

▼ B

- b) Pro letadlo, které nemůže vyhovět hlavním požadavkům uvedeným v nařízení (ES) č. 216/2008 a které není způsobilé pro vydání typového osvědčení pro zvláštní účely, je agentura povinna, jelikož je nezbytné vzít v úvahu odchylky od těchto hlavních požadavků:

1. vydat zvláštní specifikace letové způsobilosti zajišťující přiměřenou bezpečnost s ohledem na zamýšlené použití a ověřit vyhovění těmto specifikacím a

2. stanovit omezení pro použití tohoto letadla.

▼ B

- c) Omezení pro použití jsou součástí osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely včetně omezení vzdušného prostoru, jelikož je nezbytné vzít v úvahu odchylky od hlavních požadavků pro letovou způsobilost, stanovené v nařízení (ES) č. 216/2008.

▼ M10**▼ B****HLAVA I – OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI****21.B.420 Vyšetřování**

- a) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku je povinen vykonávat u držitele nebo žadatele o osvědčení hlukové způsobilosti vyšetřovací činnosti dostatečné k tomu, aby doložil vydání, zachování, změnu, pozastavení platnosti nebo zrušení platnosti osvědčení.
- b) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku je povinen jako součást dokumentovaných postupů připravit postupy vyhodnocení, pokrývající alespoň následující prvky:
1. vyhodnocení předpokladů;
 2. vyhodnocení dokumentace obdržené spolu s žádostí;
 3. prohlídku letadla.

▼ M9**21.B.425 Vydávání osvědčení hlukové způsobilosti****▼ B**

Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku je případně povinen bez zbytečné prodlevy vydat nebo změnit osvědčení hlukové způsobilosti (formulář 45 EASA, viz dodatek VII), pokud je přesvědčen, že použitelné požadavky oddílu A hlavy I jsou splněny.

▼ M9**HLAVA J — OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K PROJEKTOVÁNÍ****21.B.430 Postup prvního osvědčování**

- a) Po obdržení žádosti o vydání prvního oprávnění organizace k projektování ověří příslušný úřad, zda žadatel splňuje příslušné požadavky.
- b) Nejméně jednou během vyšetřování za účelem získání prvního osvědčení se uskuteční schůzka s vedoucím projekční organizace s cílem zajistit, aby tato osoba porozuměla své úloze a odpovědnosti.
- c) Příslušný úřad zaznamená všechny vydané nálezy, závěrečná opatření a doporučení pro vydání oprávnění organizace k projektování.
- d) Příslušný úřad žadateli písemně potvrdí všechny nálezy zjištěné během ověřování. U prvního osvědčování musí být před vydáním oprávnění organizace k projektování všechny nálezy napraveny ke spokojenosti příslušného úřadu.
- e) Dojde-li příslušný úřad k závěru, že žadatel splňuje platné požadavky, vydá oprávnění organizace k projektování.
- f) Číslo osvědčení musí být na oprávnění organizace k projektování uvedeno způsobem stanoveným agenturou.
- g) Osvědčení se vydává na neomezenou dobu. Práva a rozsah činností, k jejichž vykonávání je projekční organizace oprávněna, včetně případných omezení, jsou upřesněna v podmínkách oprávnění, které jsou připojeny k oprávnění organizace k projektování.

▼ M9**21.B.431 Zásady dozoru**

Příslušný úřad ověří, zda certifikované organizace nadále splňují příslušné požadavky.

a) Ověření:

1. vychází z dokumentace vypracované s konkrétním záměrem poskytnout personálu, který odpovídá za dozor, pokyny pro výkon jeho funkcí;
2. poskytuje dotčeným organizacím výsledky činností dozoru;
3. je založeno na hodnocení, auditech, kontrolách a, je-li to zapotřebí, neohlášených kontrolách;
4. poskytuje příslušnému úřadu důkazy pro případ, že je nutno přijmout další kroky, včetně opatření stanovených v bodě 21.B.433.

b) Příslušný úřad určí rozsah dozoru stanoveného v písmeni a), přičemž zohlední výsledky minulých činností dozoru a priority v oblasti bezpečnosti.

c) Příslušný úřad shromažďuje a zpracovává veškeré informace, které považuje za nezbytné pro výkon činností dozoru.

21.B.432 Program dozoru

a) Příslušný úřad vypracuje a vede program dozoru, který zahrnuje dozorové činnosti potřebné pro účely vyhovění bodu 21.B.431 písm. a).

b) Program dozoru zohledňuje specifickou povahu organizace, složitost jejich činností, výsledky předchozích činností osvědčování nebo dozoru a je založen na posouzení souvisejících rizik. V rámci každého plánovaného cyklu dozoru program zahrnuje:

1. posouzení, auditu a kontroly, které případně zahrnují:

i) hodnocení systému řízení a auditu procesů;

▼ M15

ii) auditu výrobků, bezpilotních systémů a řídicích a monitorovacích jednotek na příslušném vzorku projekce a osvědčování výrobků, letadlových částí, zařízení, bezpilotních systémů, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek, které spadají do působnosti organizace;

▼ M9

iii) odběr vzorků z vykonané práce;

iv) neohlášené kontroly;

2. společné schůze vedoucího projekční organizace s příslušným úřadem, jejichž účelem je zajistit, aby obě strany byly průběžně informovány o důležitých otázkách.

c) Plánovací cyklus dozoru nepřesáhne 24 měsíců.

d) Bez ohledu na písmeno c) může být plánovací cyklus dozoru prodloužen na dobu 36 měsíců, jestliže příslušný úřad dojde k závěru, že během předchozích 24 měsíců:

1. organizace prokázala schopnost účinným způsobem zjišťovat ohrožení bezpečnosti letectví a řídit související rizika;
2. organizace soustavně prokazovala soulad s bodem 21.A.247 a má plnou kontrolu nad veškerými změnami systému řízení projektování;
3. nebyly zjištěny žádné nálezy úrovně 1;

▼ **M9**

4. všechna nápravná opatření byla provedena ve lhůtě, kterou schválil či prodloužil příslušný úřad, jak je stanoveno v bodě 21.B.433 písm. d).

Bez ohledu na písmeno c) v případě, že organizace má kromě podmínek stanovených v písm. d) bodech 1 až 4 zavedený a příslušným úřadem schválený účinný systém průběžných hlášení, prostřednictvím kterého informuje příslušný úřad o výkonnosti z hlediska bezpečnosti a o tom, jak dodržuje právní předpisy, lze plánovaný cyklus dozoru dále prodloužit, a to nejvýše na dobu 48 měsíců.

- e) Prokáže-li se, že se bezpečnostní výkonnost organizace snížila, může se plánovaný cyklus dozoru zkrátit.
- f) Program dozoru zahrnuje vedení záznamů o datech, na něž jsou naplánovány hodnocení, audity, kontroly a schůzky, a o datech, kdy tyto hodnocení, audity, kontroly a schůzky skutečně proběhly.
- g) Na konci každého plánovacího cyklu dozoru vydá příslušný úřad zprávu, ve které na základě výsledků dozoru doporučí, zda oprávnění může pokračovat.

21.B.433 Nálezy a nápravná opatření; připomínky

- a) Příslušný úřad má zaveden systém pro rozbor nálezů za účelem určení jejich významu z hlediska bezpečnosti.
- b) K vydání nálezu úrovně 1 přistoupí příslušný úřad poté, co zjistí jakýkoli nesoulad s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, s postupy a příručkami organizace nebo s osvědčením projekční organizace, včetně podmínek oprávnění, který může vést k výskytům nekontrolovaného nesouladu a možnému nebezpečnému stavu.

Nález úrovně 1 zahrnuje rovněž případy, kdy:

1. organizace neposkytla příslušnému úřadu během běžných provozních hodin a po dvou písemných žádostech přístup do svých provozních prostor podle bodu 21.A.9;
2. oprávnění organizace k projektování nebo zachování jeho platnosti bylo získáno paděláním předložených dokladů;
3. byly zjištěny důkazy o tom, že oprávnění organizace k projektování bylo používáno neoprávněným nebo podvodným způsobem;
4. nebyl jmenován vedoucí projekční organizace podle bodu 21.A.245 písm. a).

- c) K vydání nálezu úrovně 2 přistoupí příslušný úřad poté, co zjistí nesoulad s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, s postupy a příručkami organizace nebo s osvědčením, včetně podmínek oprávnění, který není klasifikován jako nález úrovně 1.

- d) Je-li nález zjištěn během dozoru nebo jinak, příslušný úřad tento nález, aniž jsou dotčena další opatření požadovaná nařízením (EU) 2018/1139 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty, písemně sdělí organizaci a požaduje nápravná opatření s cílem vyřešit zjištěný nesoulad. Pokud se nález úrovně 1 týká bezprostředně výrobku, příslušný úřad informuje příslušný úřad členského státu, ve kterém je letadlo zapsáno v rejstříku.

▼ M9

1. V případě jakýchkoli nálezů úrovně 1 příslušný úřad:

- i) poskytne dotyčné organizaci lhůtu k provedení nápravných opatření, která odpovídá povaze nálezu, ale která v žádném případě není delší než 21 pracovních dnů. Lhůta začíná dnem, kdy bylo organizaci zasláno písemné sdělení o nálezu spolu s žádostí o nápravná opatření k vyřešení zjištěného nesouladu;
- ii) posoudí organizaci navržený plán nápravných opatření a plán jejich provádění, a dojde-li k závěru, že postačují k odstranění nesouladu, schválí je;
- iii) pokud organizace nepředloží přijatelný plán nápravných opatření nebo neprovede nápravné opatření ve lhůtě schválené příslušným úřadem, přijme úřad okamžitá a vhodná opatření s cílem zakázat nebo omezit činnosti dotčené organizace a případně přijme opatření vedoucí ke zrušení oprávnění organizace k projektování nebo k jeho úplnému nebo částečnému omezení nebo pozastavení platnosti, v závislosti na rozsahu nálezu úrovně 1, dokud organizace nepřijme náležité nápravné opatření.

2. V případě jakýchkoli nálezů úrovně 2 příslušný úřad:

- i) poskytne dotyčné organizaci lhůtu k provedení nápravných opatření, která odpovídá povaze nálezu, ale která napoprvé v žádném případě není delší než 3 měsíce. Lhůta začíná dnem, kdy bylo zasláno písemné sdělení o nálezu spolu s požadavkem na provedení nápravných opatření. Na konci této lhůty a v závislosti na povaze nálezu může příslušný úřad tuto tříměsíční lhůtu prodloužit, pokud byl s příslušným úřadem dohodnut plán nápravných opatření;
 - ii) posoudí organizaci navržený plán nápravných opatření a plán jejich provádění, a dojde-li k závěru, že postačují k odstranění nesouladu, schválí je;
 - iii) pokud organizace nepředloží přijatelný plán nápravných opatření nebo tato nápravná opatření neprovede ve lhůtě, která byla příslušným úřadem schválena či prodloužena, zvýší příslušný úřad úroveň nálezu na úroveň 1 a přijme opatření, která jsou uvedena v písm. d) odst. 1.
- e) Příslušný úřad může vydat připomínky v kterémkoli z těchto případů nevyžadujících nálezy úrovně 1 nebo úrovně 2:

- 1. pro každou položku, jejíž výkonnost byla vyhodnocena jako neúčinná;
- 2. pokud bylo zjištěno, že určitá položka může způsobit nesoulad podle písmene b) nebo c);
- 3. pokud jsou návrhy nebo zlepšení důležité pro celkovou úroveň bezpečnosti organizace.

Připomínky vydané podle tohoto bodu příslušný úřad písemně sdělí organizaci a zaznamená.

21.B.435 Změny systému řízení projektování

- a) Po obdržení žádosti o významnou změnu systému řízení projektování ověří příslušný úřad před vydáním oprávnění, zda organizace splňuje příslušné požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů.

▼ M9

- b) Pokud příslušný úřad nezjistí, že platnost oprávnění organizace k projektování je třeba pozastavit, stanoví podmínky, za jakých tato organizace může po dobu provádění změny provozovat svou činnost.
- c) Přesvědčí-li se příslušný úřad, že organizace splňuje příslušné požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a jeho aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů, změnu schválí.
- d) Aniž jsou dotčena jakákoli další donucovací opatření, pokud organizace provádí významnou změnu systému řízení projektování, aniž získala schválení příslušného úřadu podle písmene c), příslušný úřad zváží, zda je nutné pozastavit, omezit či zrušit platnost osvědčení organizace.
- e) V případě nepodstatných změn systému řízení projektování zahrne příslušný úřad přezkum těchto změn do svého průběžného dozoru v souladu se zásadami stanovenými v bodě 21.B.431. Zjistí-li příslušný úřad jakýkoli nesoulad, oznámí to organizaci, vyžádá si další změny a jedná v souladu s bodem 21.B.433.

▼ M15

HLAVA K – LETADLOVÉ ČÁSTI, ZAŘÍZENÍ A SOUČÁSTI ŘÍDICÍCH A MONITOROVACÍCH JEDNOTEK

▼ B

Platí správní postupy stanovené agenturou.

(HLAVA L – NENÍ POUŽITO)

HLAVA M – OPRAVY

▼ M5

21.B.450 Certifikační předpisová základna a požadavky na ochranu životního prostředí pro schválení návrhu opravy

Agentura označí veškeré změny certifikační předpisové základny, na niž je odkázáno v typovém osvědčení nebo doplňkovém typovém osvědčení nebo oprávnění ETSO pro APU, které agentura považuje za nezbytné k zachování úrovně bezpečnosti rovnocenné úrovni bezpečnosti již dříve stanovené a oznámí je žadateli o návrh opravy.

▼ M9

21.B.453 Vydávání schválení návrhu opravy

▼ M5

- a) Agentura je povinna vydat schválení návrhu významné změny za předpokladu, že:

1. žadatel prokázal svou způsobilost podle bodu 21.A.432B;
2. žadatel vyhověl bodu 21.A.433;
3. agentura při ověřování prokázání souladu podle míry svého zapojení stanovené podle bodu 21.B.100 písm. a) neshledala žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou a požadavky na ochranu životního prostředí a

▼ M15

4. nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost výrobku, bezpilotního systému nebo řídicí a monitorovací jednotky, který by je mohl učinit nebezpečnými pro použití, pro něž je certifikace požadována.

▼ M5

- b) Agentura je povinna vydat schválení návrhu nevýznamné změny za předpokladu, že žadatel vyhověl písm. a) odst. 2 a 4 a že agentura při ověřování prokázání souladu podle míry svého zapojení stanovené podle bodu 21.B.100 písm. b) neshledala žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou a požadavky na ochranu životního prostředí.

▼ B

(HLAVA N – NENÍ POUŽITO)

HLAVA O – OPRÁVNĚNÍ ETSO

▼ M9

21.B.480 Vydávání oprávnění ETSO

▼ M5

Agentura vydá oprávnění ETSO za předpokladu, že:

- a) žadatel vyhověl bodu 21.A.606;
- b) agentura při ověřování prokázání souladu podle míry svého zapojení stanovené podle bodu 21.B.100 písm. b) neshledala žádný nesoulad s technickými podmínkami použitelného ETSO nebo s odchylkami od těchto podmínek schválenými v souladu s bodem 21.A.610, existují-li takové, a
- c) nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost letadlového celku, který by jej mohl učinit nebezpečným pro použití, pro něž je certifikace požadována.

▼ B

HLAVA P – POVOLENÍ K LETU

21.B.520 Vyšetřování

- a) Příslušný úřad je povinen provést vyšetřování dostatečné k tomu, aby doložil vydání nebo zrušení platnosti povolení k letu.
- b) Příslušný úřad je povinen připravit postupy vyhodnocení pokrývající alespoň následující prvky:
 - 1. vyhodnocení předpokladů žadatele;
 - 2. vyhodnocení předpokladů žádosti;
 - 3. vyhodnocení dokumentace obdržené spolu se žádostí;

▼ M15

- 4. prohlídka letadla a v případě bezpilotních letadel řídicí a monitorovací jednotky;

▼ B

- 5. schválení letových podmínek podle bodu 21.A.710 písm. b).

▼ M10

21.B.525 Vydávání povolení k letu

▼ B

Příslušný úřad je povinen bez zbytečné prodlevy vydat povolení k letu (formulář 20a EASA, viz dodatek III):

- a) po předložení údajů požadovaných bodem 21.A.707 a
- b) pokud byly letové podmínky bodu 21.A.708 schváleny v souladu s bodem 21.A.710 a
- c) pokud je příslušný úřad prostřednictvím vlastního vyšetřování, včetně možných kontrol, nebo prostřednictvím postupů dohodnutých s žadatelem přesvědčen, že letadlo je před letem ve shodě s návrhem definovaným podle bodu 21.A.708.

▼ M10**▼ M15**

HLAVA Q – OZNAČOVÁNÍ VÝROBKŮ, LETADLOVÝCH ČÁSTÍ, PŘÍSLUŠENSTVÍ, ŘÍDICÍCH A MONITOROVACÍCH JEDNOTEK A JEJICH SOUČÁSTÍ

▼ B

Platí správní postupy stanovené agenturou.

▼B*Dodatky*

FORMULÁŘE EASA

Pokud jsou formuláře této přílohy vydány v jiném jazyce než anglickém, musí obsahovat anglický překlad.

Formuláře EASA (Evropská agentura pro bezpečnost letectví), uvedené v dodatcích k této části musí splňovat následující vlastnosti. Členské státy jsou povinny zajistit, že formuláře EASA, které vydávají, jsou rozpoznatelné, a odpovídají za vytištění těchto formulářů.

▼M15

- Dodatek I — Formulář 1 EASA Osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou
- Dodatek II — Formulář 15a, 15c a 15d EASA – Osvědčení kontroly letové způsobilosti
- Dodatek III — Formulář 20a EASA Povolení k letu
- Dodatek IV — Formulář 20b EASA Povolení k letu (vydané oprávněnými organizacemi)
- Dodatek V — Formulář 24 EASA Osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely
- Dodatek VI — Formulář 25 EASA Osvědčení letové způsobilosti
- Dodatek VII — Formulář 45 EASA Osvědčení hlukové způsobilosti
- Dodatek VIII — Formulář 52 EASA Prohlášení o shodě letadla/bezpilotního systému
- Dodatek IX — Formulář 53 EASA Osvědčení o uvolnění do provozu
- Dodatek X — Formulář 55 EASA Osvědčení o oprávnění organizace k výrobě
- Dodatek XI — Formulář 65 EASA Schvalovací dopis pro výrobu bez oprávnění organizace k výrobě
- Dodatek XII — Kategorie zkušebních letů a související kvalifikace posádek zkušebních letů

▼B

Dodatek I

Osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou – formulář 1 EASA podle přílohy I (část 21)

1. Schvalující příslušný úřad / země		2. OSVĚDČENÍ O UVOLNĚNÍ OPRAVNĚNOU OSOBOU FORMULÁŘ 1 EASA			3. Pořadové číslo formuláře	
4. Název a adresa organizace					5. Zakázka/Smlouva/Faktura	
6. Položka	7. Popis	8. Kusovníkové číslo	9. Počet	10. Výrobní číslo	11. Stav / provedená práce	
12. Poznámky						
13a. Osvědčuje se, že výše uvedené položky byly vyrobeny ve shodě s(e): ☐ schválenými konstrukčními údaji a nachází se ve stavu pro bezpečný provoz ☐ neschválenými konstrukčními údaji uvedenými v rubrice 12		⁽¹⁾ 14a. ☐ Uvolnění do provozu podle části 145.A.50 Osvědčuje se, že práce označené v rubrice 11 a popsané v rubrice 12 byly povoleny v souladu s částí 145, pokud není v rubrice 12 stanoveno jinak, vzhledem k této práci se položky považují za připravené k uvolnění do provozu. ◀ ⁽³⁾ 14c. Číslo osvědčení/oprávnění ◀ ⁽²⁾ 14b. Podpis oprávněné osoby ◀ ⁽⁵⁾ 14e. Datum (dd mm rrrr) ◀				
13b. Podpis oprávněné osoby	13c. Číslo oprávnění					
13d. Jméno	13e. Datum (dd mm rrrr)					
ODPOVĚDNOSTI UŽIVATELE / OSOBY PROVÁDĚJÍCÍ ZÁSTAVBU Toto osvědčení neopravňuje bez dalšího k zástavbě položky (položek). Pracuje-li uživatel / osoba provádějící zástavbu v souladu s předpisy úřadu pro letovou způsobilost jiného, než který je uveden v rubrice 1, je důležité, aby se ubezpečil/a o tom, že jeho/její úřad pro letovou způsobilost přijímá položky ps úřadu pro letovou způsobilost uvedeného v rubrice 1. Prohlášení v rubrikách 13a a 14a nejsou osvědčením zástavby. Ve všech případech musí záznam o údržbě letadla obsahovat osvědčení vydané v souladu s vnitrostátními předpisy uživatelem / osobou provádějící zástavbu dříve, než lze s letadlem provést let.						

Formulář 1-21 EASA – 2. vydání

▼B**Pokyny pro používání formuláře 1 EASA****▼M15**

Tyto pokyny se týkají používání formuláře 1 EASA pouze pro účely výroby. Upozorňuje se na dodatek II k příloze I (část M) nařízení (EU) č. 1321/2014 a na dodatek III k příloze I (část ML.UAS) nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107, které se vztahují na používání formuláře 1 EASA pro účely údržby.

▼M12

1. ÚČEL A ROZSAH

▼M15

- 1.1. Základním účelem osvědčení je prohlášení o letové způsobilosti nových leteckých motorů, vrtulí, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek („položka/položky“).

▼M12

- 1.2. Musí být určen vzájemný vztah mezi osvědčením a danou položkou (položkami). Zpracovatel musí uchovat osvědčení ve formě, která umožňuje ověřit původní údaje.
- 1.3. Osvědčení je přijatelné pro mnoho úřadů pro letovou způsobilost, to však může záviset na dvoustranných dohodách a/nebo politice úřadu pro letovou způsobilost.
- 1.4. Osvědčení není dodacím ani přepravním listem.
- 1.5. Letadla se pomocí tohoto osvědčení neuvolňují.

▼M15

- 1.6.) Osvědčení neopravňuje k zástavbě položky do určitého letadla, motoru, vrtule nebo do určité řídicí a monitorovací jednotky v případě součástí řídicích a monitorovacích jednotek, nýbrž má konečnému uživateli pomoci určit stav schválení letové způsobilosti této položky.

▼M12

- 1.7. Nedovoluje se uvádět na tomtéž osvědčení dohromady položky uvolněné k výrobě a položky uvolněné k údržbě.
- 1.8. Nedovoluje se uvádět na tomtéž osvědčení dohromady položky osvědčené ve shodě se „schválenými údaji“ a „neschválenými údaji“.

2. OBECNÝ FORMÁT

- 2.1. Osvědčení musí vyhovovat přiloženému formuláři včetně čísel rubrik a umístění každé rubriky. Velikost jednotlivých rubrik se však smí měnit, aby vyhovovala individuálnímu použití, nikoliv však do té míry, aby bylo osvědčení k nepoznání.
- 2.2. Formát osvědčení musí být orientován na šířku, celková velikost osvědčení však smí být zřetelně zvětšena nebo zmenšena do té míry, aby osvědčení zůstalo rozpoznatelné a čitelné. V případě pochyb se poraďte s příslušným úřadem.
- 2.3. Prohlášení o odpovědnosti uživatele/osoby provádějící zástavbu může být uvedeno na kterékoliv straně formuláře.
- 2.4. Veškerý tisk musí být jasný a snadno čitelný.
- 2.5. Osvědčení smí být buď předtištěné, nebo vytvořené na počítači, ale v obou případech musí být tisk řádků a znaků jasný a čitelný v souladu se stanoveným formátem.
- 2.6. Osvědčení by mělo být v angličtině, a je-li to vhodné, v jednom či více jiných jazycích.
- 2.7. Údaje, které se vyplňují do osvědčení, mohou být psány na stroji, tištěny s pomocí počítače nebo psány tiskacími písmeny a musí být snadno čitelné.

▼ M12

- 2.8. Kvůli srozumitelnosti je nutno omezit na minimum používání zkratk.
- 2.9. Zbývající místo na zadní straně osvědčení smí být použito jeho zpracovatelem pro jakékoliv další informace, avšak nesmí obsahovat žádné certifikační prohlášení. Případné použití druhé strany osvědčení musí být uvedeno v příslušné rubrice na přední straně osvědčení.

3. KOPIE

- 3.1. Počet kopií osvědčení zasílaných zákazníkovi nebo zakládaných zpracovatelem není omezen.

4. CHYBY V OSVĚDČENÍ

- 4.1. Pokud konečný uživatel zjistí v osvědčení chybu (chyby), musí o ní (o nich) vyrozumět písemně zpracovatele. Zpracovatel může vydat nové osvědčení, pokud může chybu (chyby) ověřit a opravit.
- 4.2. Nové osvědčení musí mít nové pořadové číslo, podpis a datum.
- 4.3. Žádosti o nové osvědčení může být vyhověno bez opětovného ověření stavu položky (položek). Nové osvědčení není prohlášením o současném stavu a v rubrice 12 by mělo odkazovat na předchozí osvědčení tímto prohlášením: „Tímto osvědčením se opravuje chyba (chyby) v rubrice (rubrikách) [uvede se opravená rubrika (rubriky)] osvědčení [uvede se pořadové číslo původního osvědčení] ze dne [uvede se původní datum vydání] a nevztahuje se na shodu/stav/uvolnění do provozu.“ Obě osvědčení je nutno uchovávat v souladu s dobou pro uchování prvního osvědčení.

5. VYPLNĚNÍ OSVĚDČENÍ ZPRACOVATELEM

Rubrika 1 Schvalující příslušný úřad/země

Uved'te název a zemi příslušného úřadu, na základě jehož příslušnosti se vydává toto osvědčení. Je-li příslušným úřadem agentura, musí být uvedeno „EASA“.

Rubrika 2 Název formuláře 1 EASA

„OSVĚDČENÍ O UVOLNĚNÍ OPRÁVNĚNOU OSOBOU FORMULÁŘ 1 EASA“

Rubrika 3 Pořadové číslo formuláře

Uved'te jedinečné pořadové číslo vytvořené systémem/postupem číslování organizace uvedené v rubrice 4; toto číslo může obsahovat alfanumerické znaky.

Rubrika 4 Název a adresa organizace

Uved'te úplný název a adresu výrobní organizace (viz formulář 55 EASA list A) nebo jméno fyzických či právnických osob uvolňujících položku (položky), na kterou (které) se toto osvědčení vztahuje. Firemní loga apod. jsou přípustná, pokud se vejdu do rubriky.

Rubrika 5 Zakázka/smlouva/faktura

Pro snadnější sledování položky (položek) zákazníkem uved'te číslo zakázky, smlouvy, faktury nebo podobné referenční číslo.

▼ M12

Rubrika 6 Položka

Uveďte čísla samostatných položek, pokud je samostatných položek více. Tato rubrika umožňuje snadné vzájemné odkazování s rubrikou 12 Poznámky.

Rubrika 7 Popis

Uveďte název nebo popis položky. Použijte přednostně označení použité v instrukcích pro zachování letové způsobilosti nebo údajích pro údržbu (např. ilustrovaný katalog dílů, příručka pro údržbu letadla, servisní bulletin, příručka pro údržbu letadlového celku).

▼ M15

Rubrika 8 Kusovníkové číslo

Uveďte kusovníkové číslo uvedené na položce nebo na štítku/obalu. V případě motoru, vrtule nebo řídicí a monitorovací jednotky lze použít označení typu.

▼ M12

Rubrika 9 Počet

Uveďte počet položek.

Rubrika 10 Výrobní číslo

Pokud předpisy vyžadují, aby byla položka identifikována výrobním číslem, uveďte toto číslo v této rubrice. Uvést lze rovněž jakékoli jiné sériové číslo, které není předpisy vyžadováno. Není-li položka označena výrobním číslem, uveďte „N/A“ (nepoužije se).

Rubrika 11 Stav/provedená práce

Uveďte buď „PROTOTYP“, nebo „NOVÉ“.

Uveďte „PROTOTYP“ v případě:

- i) výroby nové položky ve shodě s neschválenými konstrukčními údaji;
- ii) výroby nové položky ve shodě s konstrukčními údaji, které deklarant dosud nedeklaroval v souladu s hlavou C, F nebo N oddílu A přílohy Ib (část 21 Light);
- iii) opětovné certifikace předchozího osvědčení organizací uvedenou v rubrice 4 po úpravě nebo opravě položky před uvedením do provozu (např. po začlenění konstrukční změny, odstranění závady, kontrole nebo zkoušce nebo prodloužení skladovací lhůty). Podrobnosti o původním uvolnění a o úpravě nebo opravě se uvedou v rubrice 12.

Uveďte „NOVÉ“ v případě:

- i) výroby nové položky ve shodě se schválenými konstrukčními údaji;
- ii) výroby nové položky ve shodě s konstrukčními údaji, které deklarant deklaroval v souladu s hlavou C, F nebo N oddílu A přílohy Ib (část 21 Light);

▼ **M12**

- iii) opětovné certifikace předchozího osvědčení organizací uvedenou v rubrice 4 po úpravě nebo opravě položky před uvedením do provozu (např. po začlenění konstrukční změny, odstranění závady, kontrole nebo zkoušce či prodloužení skladovací lhůty). Podrobnosti o původním uvolnění a o úpravě nebo opravě se uvedou v rubrice 12;
- iv) opětovné certifikace položek kvůli změně z „prototypu“ (shoda pouze s neschválenými údaji) na „nové“ (shoda se schválenými údaji a ve stavu pro bezpečný provoz) výrobcem výrobku nebo organizací uvedenou v rubrice 4 předchozího osvědčení po schválení použitelných konstrukčních údajů a za předpokladu, že se nezměnily konstrukční údaje.

U certifikovaných výrobků musí být v rubrice 12 uvedeno toto prohlášení:

„OPĚTOVNÁ CERTIFIKACE POLOŽEK KVŮLI ZMĚNĚ Z ‚PROTOTYPU‘ NA ‚NOVÉ‘: TENTO DOKUMENT OSVĚDČUJE SCHVÁLENÍ KONSTRUKČNÍCH ÚDAJŮ [VLOŽTE ČÍSLO TC/STC, ÚROVEŇ REVIZE] ZE DNE [VLOŽTE DATUM, JE-LI NEZBYTNÉ PRO IDENTIFIKACI STAVU REVIZE], PODLE NICHŽ BYLA TATO POLOŽKA (TYTO POLOŽKY) VYROBENA (VYROBENY).“

V rubrice 13a je třeba zaškrtnout políčko „schválenými konstrukčními údaji a nachází se ve stavu pro bezpečný provoz“.

U letadel, na která se vztahuje prohlášení o souladu návrhu v souladu s hlavou C oddílu A přílohy Ib (část 21 Light), musí být v rubrice 12 uvedeno toto prohlášení:

„OPĚTOVNÁ CERTIFIKACE POLOŽEK KVŮLI ZMĚNĚ Z ‚PROTOTYPU‘ NA ‚NOVÉ‘: TENTO DOKUMENT OSVĚDČUJE PROHLÁŠENÍ O KONSTRUKČNÍCH ÚDAJÍCH [VLOŽTE ODKAZ NA PROHLÁŠENÍ, ÚROVEŇ REVIZE] ZE DNE [VLOŽTE DATUM, JE-LI NEZBYTNÉ PRO IDENTIFIKACI STAVU REVIZE], PODLE NICHŽ BYLA TATO POLOŽKA (TYTO POLOŽKY) VYROBENA (VYROBENY).“;

- v) přezkoušení dříve uvolněné nové položky před uvedením do provozu v souladu se zákazníkem určeným standardem nebo specifikací (podrobnosti o nich a o původním uvolnění se uvedou v rubrice 12) nebo za účelem stanovení letové způsobilosti (odůvodnění uvolnění a podrobnosti o původním uvolnění se uvedou v rubrice 12).

▼ **M12***Rubrika 12**Poznámky*

Popište provedenou práci uvedenou v rubrice 11, a to buď přímo, nebo odkazem na podpůrnou dokumentaci, což je nezbytné k tomu, aby uživatel nebo osoba provádějící zástavbu mohla stanovit letovou způsobilost položky (položek) ve vztahu k osvědčované práci. V případě potřeby lze použít zvláštní list a ve formuláři 1 EASA na něj odkázat. U každého prohlášení musí být jasně vyznačeno, ke které položce uvedené (položkám uvedeným) v rubrice 6 se vztahuje. Není-li co uvést, uveďte „žádné“.

V rubrice 12 uveďte odůvodnění uvolnění podle neschválených konstrukčních údajů (např. čeká se na typové osvědčení, použití pouze pro zkoušku, čeká se na schválení údajů).

Pokud byla položka vyrobena v souladu s konstrukčními údaji, která deklarant dosud nedeclaroval v souladu s hlavou C, F nebo N oddílu A přílohy Ib (část 21 Light), uveďte se v rubrice 12 následující prohlášení:

„ČEKÁ SE NA PROHLÁŠENÍ O SOULADU NÁVRHU V SOULADU S HLAVOU C, F NEBO N oddílu A přílohy Ib (část 21 Light)“

Pokud byla položka vyrobena v souladu s konstrukčními údaji, která deklarant dosud nedeclaroval v souladu s hlavou C, F nebo N oddílu A přílohy Ib (část 21 Light), uveďte se v rubrice 12 následující prohlášení:

„VYROBENO V SOULADU S KONSTRUKČNÍMI ÚDAJI UVEDENÝMI V PROHLÁŠENÍ O SOULADU NÁVRHU V SOULADU S HLAVOU C, F NEBO N oddílu A přílohy Ib (část 21 Light)“

Pokud se údaje tisknou z elektronického formuláře 1 EASA, měly by v této rubrice být uvedeny všechny údaje, jež se nehodí uvést v ostatních rubrikách.

Rubrika 13a

Zaškrtněte pouze jedno z obou políček:

1. zaškrtněte políčko „schválenými konstrukčními údaji a nachází se ve stavu pro bezpečný provoz“, pokud byla položka (položky) vyrobena (vyrobeny) za použití schválených konstrukčních údajů a bylo zjištěno, že se nachází ve stavu pro bezpečný provoz;
2. zaškrtněte políčko „neschválenými konstrukčními údaji uvedenými v rubrice 12“, pokud byla položka (položky) vyrobena (vyrobeny) za použití použitelných neschválených konstrukčních údajů.

Toto políčko se rovněž zaškrtně, pokud byla položka vyrobena v souladu s konstrukčními údaji, které byly deklarovány souladu s hlavou C, F a N oddílu A přílohy Ib (část 21 Light).

Údaje upřesněte v rubrice 12 (např. čeká se na typové osvědčení, použití pouze pro zkoušku, čeká se na schválení údajů, soulad s konstrukčními údaji v souladu s hlavou C, F nebo N oddílu A přílohy Ib (část 21 Light)).

▼ **M12**

Není dovoleno uvádět na tomtéž osvědčení dohromady položky uvolněné na základě schválených a neschválených konstrukčních údajů.

Rubrika 13b Podpis oprávněné osoby

Na tomto místě se uvede podpis oprávněné osoby. V této rubrice se mohou podepsat pouze osoby, které mají zvláštní oprávnění na základě pravidel a předpisů příslušného úřadu. Pro snadnější identifikaci může být připojeno jedinečné číslo určující totožnost oprávněné osoby.

Rubrika 13c Číslo oprávnění

Uved'te číslo schválení/oprávnění nebo odkaz na ně. Toto číslo nebo odkaz vydává příslušný úřad oprávněným nebo deklarovaným výrobním organizacím (pro letadlové části vyrobené podle přílohy Ib (část 21 Light)). Pokud organizace vyrobila letadlovou část, která je ve shodě s konstrukčními údaji, které deklarant deklaroval v souladu s hlavou C, F nebo N oddílu A přílohy Ib (část 21 Light) a organizace není oprávněnou nebo deklarovanou výrobní organizací, měla by uvést toto prohlášení:

„VYROBENO PODLE HLAVY R oddílu A přílohy Ib (část 21 Light)“

Rubrika 13d Jméno

Uved'te čitelně jméno osoby, která se podepsala v rubrice 13b.

Rubrika 13e Datum

Uved'te datum podpisu rubriky 13b; datum musí být ve formátu dd = 2 číslice dne, mmm = první tři písmena měsíce, rrrr = 4 číslice roku.

Rubrika 14a–14e Obecné požadavky pro rubriky 14a–14e:

Tyto rubriky se nepoužívají pro uvolnění k výrobě. Je nutno je vyšrafovat, označit tmavou barvou či jinak, aby se zamezilo neúmyslnému nebo neoprávněnému použití.

Odpovědnosti uživatele/osoby provádějící zástavbu

Uved'te v osvědčení následující prohlášení pro informování konečných uživatelů o tom, že nejsou zproštěni svých povinností týkajících se zástavby a použití položky, k níž je připojen tento formulář:

„TOTO OSVĚDČENÍ NENÍ AUTOMATICKÝM OPRAVNĚNÍM K ZÁSTAVBĚ POLOŽKY.

PRACUJE-LI UŽIVATEL/OSOBA PROVÁDĚJÍCÍ ZÁSTAVBU V SOULADU S PŘEDPISY ÚŘADU PRO LETOVOU ZPŮSOBILOST JINÉHO, NEŽ KTERÝ JE UVEDEN V RUBRICE 1, JE DŮLEŽITÉ, ABY SE UBEZPEČIL O TOM, ŽE JEHO ÚŘAD PRO LETOVOU ZPŮSOBILOST PŘIJÍMÁ POLOŽKY OD ÚŘADU PRO LETOVOU ZPŮSOBILOST UVEDENÉHO V RUBRICE 1.

▼ M12

PROHLÁŠENÍ V RUBRIKÁCH 13 A A 14 A NEJSOU OSVĚDČENÍM ZÁSTAVBY. VE VŠECH PŘÍPÁDECH MUSÍ ZÁZNAM O ÚDRŽBĚ LETADLA OBSAHOVAT OSVĚDČENÍ ZÁSTAVBY VYDANÉ V SOULADU S VNITROSTÁTNÍMI PŘEDPISY UŽIVATELEM/OSOBOU PROVÁDĚJÍCÍ ZÁSTAVBU DŘÍVE, NEŽ LZE S LETADLEM PROVÉST LET.“

▼ **M15**

Dodatek II

Formulář 15a, 15c a 15d EASA – Osvědčení kontroly letové způsobilosti▼ **M6**

[ČLENSKÝ STÁT]	
členský stát Evropské unie (*)	
OSVĚDČENÍ KONTROLY LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI (ARC)	
Číslo osvědčení:	
Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 [PŘÍSLUŠNÝ ÚŘAD ČLENSKÉHO STÁTU] tímto osvědčuje, že toto letadlo:	
Výrobce letadla:	
Označení výrobce:	
Poznávací značka letadla:	
Výrobní číslo letadla:	
je v době kontroly považováno za letově způsobilé.	
Datum vydání:	Datum pozbytí platnosti:
Počet letových hodin (FH) draku letadla ke dni vydání (**):	
Podepsaná osoba:	Číslo oprávnění:
První prodloužení: letadlo zůstalo minulý rok v řízeném prostředí v souladu s bodem M.A.901 přílohy I (část M) nařízení Komise (EU) č. 1321/2014. Letadlo je v době vydání tohoto osvědčení považováno za letově způsobilé.	
Datum vydání:	Datum pozbytí platnosti:
Počet letových hodin (FH) draku letadla ke dni vydání (**):	
Podepsaná osoba:	Číslo oprávnění:
Název společnosti:	Číslo schválení:
Datum pozbytí platnosti:	
Počet letových hodin (FH) draku letadla ke dni vydání (**):	
Podepsaná osoba:	Číslo oprávnění:
Název společnosti:	Číslo schválení:

Formulář 15a EASA, 5. vydání

(*) Škrtněte v případě třetích zemí.

(**) Neplatí pro vzducholodě.

▼ **M7****Formulář 15c EASA – Osvědčení kontroly letové způsobilosti**

POZNÁMKA: Osoby a organizace provádějící kontrolu letové způsobilosti v kombinaci s prohlídkou po 100 hodinách/roční prohlídkou mohou použít rub tohoto formuláře k vydání osvědčení o uvolnění letadla do provozu (CRS) podle bodu ML.A.801 odpovídající prohlídce po 100 hodinách/roční prohlídce.

OSVĚDČENÍ KONTROLY LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI (ARC) (pro letadla v souladu s částí ML)

Číslo osvědčení:

Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139:

[NÁZEV PŘÍSLUŠNÉHO ÚŘADU] (**)

tímto osvědčuje, že:

☐.....provedl kontrolu letové způsobilosti v souladu s nařízením (EU) č. 1321/2014 u tohoto letadla:

[nebo]

☐.....toto nové letadlo:

Výrobce letadla:Označení výrobce:

Poznávací značka letadla: Výrobní číslo letadla:

(a že toto letadlo) je v době kontroly považováno za způsobilé k letu.

Datum vydání: Datum pozbytí platnosti:

Počet letových hodin (FH) draku letadla ke dni kontroly (*):

Podepsaná osoba: Číslo oprávnění (je-li to relevantní):

[NEBO]

[NÁZEV OPRÁVNĚNÉ ORGANIZACE, ADRESA a ČÍSLO SCHVÁLENÍ] (**)

[nebo]

[ÚPLNÉ JMÉNO OSVĚDČUJÍCÍHO PRACOVNÍKA A ČÍSLO PRŮKAZU ZPŮSOBILOSTI PODLE ČÁSTI 66 (NEBO ROVNOCENNÉHO VNITROSTÁTNÍHO DOKLADU)] (**)

tímto osvědčuje, že provedl(a) kontrolu letové způsobilosti v souladu s nařízením (EU) č. 1321/2014 u tohoto letadla:

Výrobce letadla: Označení výrobce:

Poznávací značka letadla: Výrobní číslo letadla:

a že toto letadlo to je v době kontroly považováno za způsobilé k letu.

Datum vydání: Datum pozbytí platnosti:

Počet letových hodin (FH) draku letadla ke dni kontroly (*):

Podepsaná osoba: Číslo oprávnění (je-li to relevantní):

První prodloužení: letadlo je v souladu s podmínkami bodu ML.A.901 písm. c) přílohy Vb (část ML)

Datum vydání: Datum pozbytí platnosti:

Počet letových hodin (FH) draku letadla ke dni vydání (*):

Podepsaná osoba: Číslo oprávnění:

Název společnosti: Číslo schválení:

Druhé prodloužení: letadlo je v souladu s podmínkami bodu ML.A.901 písm. c) přílohy Vb (část ML)

Datum vydání: Datum pozbytí platnosti:

Počet letových hodin (FH) draku letadla ke dni vydání (*):

Podepsaná osoba: Číslo oprávnění:

Název společnosti: Číslo schválení:

▼ M7

(*) S výjimkou balonů a vzducholodí.

(**) Subjekt vydávající formulář si jej může upravit podle potřeby, a to smazáním jména, osvědčující formulace, odkazu na dotčené letadlo a podrobností o vydání, které nejsou relevantní pro zamýšlené použití.

Formulář 15c EASA, 4. vydání.

▼ **M15****Formulář 15d EASA – Osvědčení kontroly letové způsobilosti**

OSVĚDČENÍ KONTROLY LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI (ARC) (pro bezpilotní letadla, která splňují požadavky části ML.UAS)
Číslo osvědčení: Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139:
[NÁZEV PŘÍSLUŠNÉHO ÚŘADU]
tímto osvědčuje, že: ☐ provedl kontrolu letové způsobilosti v souladu s přílohou I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107 u tohoto bezpilotního letadla: [nebo] ☐ toto nové bezpilotní letadlo: Výrobce bezpilotního letadla: Označení výrobce bezpilotního letadla: Poznávací značka bezpilotního letadla: Výrobní číslo bezpilotního letadla: (a toto letadlo) je v době kontroly považováno za způsobilé k letu. Datum vydání: Platnost povolení do: Počet letových hodin (FH) bezpilotního letadla k datu kontroly: Podpis: Oprávnění č. (existuje-li):
[NEBO]
[NÁZEV OPRÁVNĚNÉ ORGANIZACE, ADRESA a ČÍSLO SCHVÁLENÍ] (*)
tímto osvědčuje, že provedl(a) kontrolu letové způsobilosti v souladu s přílohou I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107, u tohoto bezpilotního letadla: Výrobce bezpilotního letadla: Označení výrobce bezpilotního letadla: Poznávací značka bezpilotního letadla: Výrobní číslo bezpilotního letadla: a toto letadlo je v době kontroly považováno za způsobilé k letu. Datum vydání: Platnost povolení do: Počet letových hodin (FH) bezpilotního letadla k datu kontroly: Podpis: Oprávnění č. (existuje-li): =====
První prodloužení: Bzpilotní letadlo splňuje podmínky bodu ML.UAS.901 písm. c) přílohy I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107 Datum vydání: Platnost povolení do: Počet letových hodin (FH) bezpilotního letadla ke dni vydání: Podpis: Číslo oprávnění: Název oprávněné organizace: Číslo schválení: =====
Druhé prodloužení: Bzpilotní letadlo splňuje podmínky bodu ML.UAS.901 písm. c) přílohy I (část ML.UAS) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1107 Datum vydání: Platnost povolení do: Počet letových hodin (FH) bezpilotního letadla ke dni vydání: Podpis: Číslo oprávnění: Název oprávněné organizace: Číslo schválení:
Formulář 15d EASA – 1. vydání (*) Subjekt vydávající formulář si jej může upravit podle své potřeby, a to smazáním jména, osvědčující formulace, odkazu na dotčené letadlo a podrobností o vydání, které nejsou relevantní pro jeho zamýšlené použití.

▼ **M15***Dodatek III***Povolení k letu – formulář 20a EASA**

Logo příslušného úřadu	POVOLENÍ K LETU	
(*)		
Toto povolení k letu je vydáno v souladu s nařízením (EU) 2018/1139 a potvrzuje, že letadlo je schopné bezpečného letu za níže uvedeným účelem a za níže uvedených podmínek, a je platné ve všech členských státech. Toto povolení k letu platí také pro lety do nečlenských států a v rámci těchto států za předpokladu, že letadlo od příslušných států těchto států obdrží samostatné povolení:		1. Státní příslušnost a poznávací značka:
2. Výrobce letadla/typ letadla: [u bezpilotních letadel uveďte model a označení řídicí a monitorovací jednotky]		3. Výrobní číslo:
4. Povolení k letu se vztahuje na: [účel v souladu s bodem 21.A.701 písm. a)]		
5. Držitel: [v případě povolení k letu vydaného pro účely bodu 21.A.701 písm. a) odst. 15 je zde nutno uvést: „vlastník letadla zapsaného v leteckém rejstříku]		
6. Podmínky/Poznámky:		
7. Doba platnosti:		
8. Místo a datum vydání:		9. Podpis oprávněné osoby z příslušného úřadu:
Formulář 20a EASA – 2. vydání (*) Pro účely státu zápisu do rejstříku.		

▼ **M15**

Dodatek IV

Povolení k letu (vydávající oprávněné organizace) – formulář 20b EASA

Členský stát příslušného úřadu, který vydal oprávnění organizace, na jehož základě je vydáno povolení k letu; nebo „EASA“, jestliže oprávnění vydala agentura EASA.	POVOLENÍ K LETU	
Jméno a adresa organizace vydávající povolení k letu:	(*)	
Toto povolení k letu je vydáno v souladu s nařízením (EU) 2018/1139 a potvrzuje, že letadlo je schopné bezpečného letu za níže uvedeným účelem a za níže uvedených podmínek, a je platné ve všech členských státech. Toto povolení k letu platí také pro lety do nečlenských států a v rámci těchto států za předpokladu, že letadlo od těchto států obdrží samostatné povolení.	1. Státní příslušnost a poznávací značka:	
2. Výrobce letadla/typ letadla: [u bezpilotních letadel uveďte model a označení řídicí a monitorovací jednotky]	3. Výrobní číslo:	
4. Povolení k letu se vztahuje na: [účel v souladu s bodem 21.A.701 písm. a)]		
5. <i>Držitel</i> : [organizace, která vydává povolení k letu]		
6. Podmínky/Poznámky:		
7. Doba platnosti:		
8. Místo a datum vydání:	9. Podpis oprávněné osoby: Jméno: Ref. č. oprávnění:	
Formulář 20b EASA – 2. vydání (*) Pro účely držitele oprávnění organizace.		

▼ **M15**

Dodatek V

Osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely – formulář 24 EASA

LOGO příslušného úřadu

OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

(*)	[Členský stát zápisu do rejstříku] [PŘÍSLUŠNÝ ÚŘAD ČLENSKÉHO STÁTU]	(*)
1. Státní příslušnost a poznávací značka	2. Výrobce a typ letadla	3. Výrobní číslo letadla
4. Kategorie		
5. Toto osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely se vydává na základě ^(**) [Úmluvy o mezinárodním civilním letectví ze dne 7. prosince 1944] a [nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139] pro výše uvedené letadlo, které je považováno za letově způsobilé, je-li udržováno a provozováno v souladu s výše uvedeným a odpovídajícími provozními omezeními. ^(**) Kromě výše uvedeného platí následující omezení: (5) (8) [Navzdory výše uvedeným omezením smí být letadlo použito v mezinárodním leteckém provozu]. Poznámky: [u bezpilotních letadel uveďte model a označení řídicí a monitorovací jednotky]		
Datum vydání:		Podpis:
6. Toto osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely je platné, dokud jeho platnost nezruší příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku. Přílohou tohoto osvědčení musí být platné osvědčení kontroly letové způsobilosti, pokud bylo vydáno.		
Formulář 24 EASA – 3. vydání (*) Pro účely státu zápisu do rejstříku. (**) Nehodící se škrtněte.		

Toto osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely musí být při všech letech na palubě.

▼ **M15**

Dodatek VI

Osvědčení letové způsobilosti – formulář 25 EASA

LOGO příslušného úřadu

OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI

(*)	[Členský stát zápisu do rejstříku] [PŘÍSLUŠNÝ ÚŘAD [ČLENSKÉHO STÁTU]	(*)
1. Státní příslušnost a poznávací značka	2. Výrobce a typ letadla	3. Výrobní číslo letadla
4. Kategorie		
5. Toto osvědčení letové způsobilosti se vydává na základě Úmluvy o mezinárodním civilním letectví ze dne 7. prosince 1944 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 pro výše uvedené letadlo, které je považováno za letově způsobilé, je-li udržováno a provozováno v souladu s výše uvedeným a odpovídajícími provozními omezeními. Omezení/Poznámky: (⁷) [u bezpilotních letadel uveďte model a označení řídicí a monitorovací jednotky] Datum vydání: Podpis:		
6. Toto osvědčení letové způsobilosti je trvale platné, pokud není jeho platnost zrušena příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku. Přílohou tohoto osvědčení musí být platné osvědčení kontroly letové způsobilosti, pokud bylo vydáno.		
Formulář 25 EASA – 3. vydání (*) Pro účely státu zápisu do rejstříku.		

Toto osvědčení musí být při všech letech na palubě.

Dodatek VII

Pro účely státu zápisu do rejstříku	1. Stát zápisu letadla do rejstříku		3. Číslo dokumentu:	
2. OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI				
4. Poznávací značka:	5. Výrobce a typ letadla:		6. Výrobní číslo letadla:	
7. Motor:		8. Vrtule: (*)		
9. Maximální vzletová hmotnost (kg)	10. Maximální přistávací hmotnost (kg) (*)		11. Standard hlukové způsobilosti	
12. Dodatečné modifikace provedené za účelem vyhovění použitelným standardům hlukové způsobilosti:				
13. Hladina hluku boční / při plném výkonu (*)	14. Hladina hluku při přiblížení (*)	► ⁽¹⁾ 15. Hladina hluku při přeletu (*) ◀	► ⁽²⁾ 16. Hladina hluku při přeletu (*) ◀	17. Hladina hluku při vzletu (*)
Poznámky				
►⁽³⁾ 18. Toto osvědčení hlukové způsobilosti se vydává na základě přílohy 16, svazku I, k Úmluvě o mezinárodním civilním letectví ze dne 7. prosince 1944 a článku 6 nařízení (ES) č. 216/2008 pro výše uvedené letadlo, které je považováno za vyhovující uvedenému standardu hlukové způsobilosti, je-li udržováno a provozováno v souladu s odpovídajícími požadavky a provozními omezeními. ◀				
19. Datum vydání		20. Podpis		

Formulář 45 EASA

(*) Tyto rubriky smějí být vynechány v závislosti na standardu hlukové způsobilosti.

►⁽¹⁾ (2) (3) **C6**

▼ **M9***Dodatek VIII*▼ **M15****Prohlášení o shodě letadla/bezpilotního systému – formulář 52 EASA**

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LETADLA/BEZPILOTNÍHO SYSTÉMU		
1. Stát výroby	2. [ČLENSKÝ STÁT] (*) člen Evropské unie (**)	3. Číslo prohlášení:
4. Organizace		
5. Typ letadla	6. Referenční číslo typového osvědčení:	
7. Poznávací číslo nebo značka letadla	8. Identifikační číslo výrobní organizace:	
9. Podrobnosti o motoru/vrtuli/řídící a monitorovací jednotce (***)		
10. Modifikace nebo servisní bulletiny (***)		
11. Příkazy k zachování letové způsobilosti		
12. Výsady		
13. Výjimky, ústupky nebo odchylky (***)		
14. Poznámky		
15. Osvědčení letové způsobilosti		
16. Dodatečné požadavky		
17. Prohlášení o shodě Tímto se osvědčuje, že letadlo/bezpilotní systém se plně shoduje s typovým návrhem a s body v rubrikách 9, 10, 11, 12 a 13. Letadlo je ve stavu pro bezpečný provoz. Letadlo bylo vyzkoušeno za letu s uspokojivým výsledkem.		
18. Podpis	19. Jméno	20. Datum (dd/mm/rrrr)
21. Číslo oprávnění organizace k výrobě		
Formulář 52 EASA – 4. vydání (*) Nebo „EASA“, je-li příslušným úřadem EASA. (**) U nečlenských států EU nebo u agentury EASA škrtněte. (***) Nehodící se škrtněte.		

▼ M15**Pokyny pro používání prohlášení o shodě letadla/bezpilotního systému – formulář 52 EASA****1. ÚČEL A ROZSAH**

- 1.1 Používání prohlášení o shodě letadla/bezpilotního systému vydaného výrobní organizací, která vyrábí podle oddílu A hlavy F části 21, je popsáno v bodě 21.A.130 a odpovídajících přijatelných způsobech průkazu („AMC“).
- 1.2 Účelem prohlášení o shodě letadla/bezpilotního systému (formuláře 52 EASA), vydaného podle oddílu A hlavy G části 21, je umožnit držiteli odpovídajícího osvědčení o oprávnění organizace k výrobě uplatnit právo získat od příslušného úřadu členského státu zápisu do rejstříku osvědčení letové způsobilosti pro jednotlivé letadlo, a požádá-li o to, osvědčení hlukové způsobilosti.

▼ M9**2. OBECNĚ**

- 2.1. Prohlášení o shodě musí odpovídat vzoru, včetně čísel rubrik a umístění každé rubriky. Velikost jednotlivých rubrik se však může lišit, aby vyhovovala konkrétnímu použití, nikoliv však do té míry, aby bylo prohlášení o shodě k nepoznání. V případě pochybností se poraďte s příslušným úřadem.
- 2.2. Prohlášení o shodě musí být buď předtištěné, nebo vytvořené na počítači, ale v obou případech musí být tisk řádků a znaků jasný a čitelný. Předtištěné formulace v souladu s příloženým vzorem jsou přípustné, ale žádná jiná certifikační prohlášení nejsou dovolena.
- 2.3. Prohlášení lze vyplnit buď strojově/na počítači, nebo ručně hůlkovým písmem, aby bylo snadno čitelné. Přijatelným jazykem je angličtina a podle potřeby jeden nebo více úředních jazyků vydávajícího členského státu.
- 2.4. Organizace oprávněná k výrobě uchovává kopii prohlášení a všech příloh, na které se v něm odkazuje.

3. VYPLNĚNÍ PROHLÁŠENÍ O SHODĚ ZPRACOVATELEM

- 3.1. Má-li být dokument platným prohlášením, musí být vyplněny všechny rubriky.

▼ M15

- 3.2 Prohlášení o shodě nesmí být vydáno příslušnému úřadu členského státu zápisu do rejstříku, dokud není schválen návrh letadla/bezpilotního systému, v něm zastavěných výrobků a v případě bezpilotních systémů řídicí a monitorovací jednotky.

▼ M9

- 3.3. Informace požadované v rubrikách 9, 10, 11, 12, 13 a 14 může výrobní organizace uvést prostřednictvím odkazu na samostatné označené dokumenty, které má v evidenci, pokud příslušný úřad nerozhodl jinak.

▼ M15

- 3.4 Prohlášení o shodě není určeno k zahrnutí těch položek vybavení, jejichž zastavění může být vyžadováno, aby byla splněna použitelná provozní pravidla. Některé z těchto položek lze nicméně uvést v rubrice 10 nebo ve schváleném typovém návrhu. Provozovatelé jsou odpovědní za zajištění souladu jejich vlastního provozu s použitelnými provozními pravidly.

▼ M9

- Rubrika 1* Uved'te stát výroby.
- Rubrika 2* Příslušný úřad s pravomocí vydat prohlášení o shodě.
- Rubrika 3* V této rubrice musí být předtištěno vyhrazené pořadové číslo pro účely správy a výsledovatelnosti prohlášení. Výjimkou je dokument vytvořený počítačem: číslo nemusí být předtištěno, je-li počítač naprogramován k vytvoření a tisku jedinečného čísla.
- Rubrika 4* Úplný název a adresa sídla organizace, která prohlášení vydává. Tato rubrika může být předtištěna. Loga apod. jsou povolena, nepřesáhnou-li velikost rubriky.
- Rubrika 5* Úplné typové označení letadla tak, jak je uvedeno v typovém osvědčení a jeho příloze.
- Rubrika 6* Číslo typového osvědčení a jeho vydání pro předmětné letadlo.
- Rubrika 7* Je-li letadlo zapsáno v leteckém rejstříku, uveďte se zde poznávací značka. Pokud není zapsáno v rejstříku, uveďte se zde taková značka, která je uznána příslušným úřadem členského státu a případně příslušným úřadem třetí země.
- Rubrika 8* Identifikační číslo přidělené výrobní organizací pro účely řízení, výsledovatelnosti a podpory výrobku. Někdy se označuje jako „sériové číslo výrobní organizace“ nebo „číslo výrobce“.

▼ M15

- Rubrika 9* Úplné označení typu motoru a typu (typů) vrtule tak, jak jsou uvedeny v odpovídajících typových osvědčeních a jejich přílohách. Musí být rovněž uvedeno jejich identifikační číslo výrobní organizace a příslušné umístění. V případě bezpilotních systémů úplný typ řídicí a monitorovací jednotky, jak je uveden v příslušném typovém osvědčení, jeho příloze a identifikační číslo výrobní organizace.

▼ M9

- Rubrika 10* Schválené konstrukční změny definovaného letadla.

▼ M15

- Rubrika 11* Seznam všech použitelných příkazů k zachování letové způsobilosti (nebo rovnocenných dokladů) a prohlášení o vyhovění požadavkům spolu s popisem způsobu plnění pro předmětné jednotlivé letadlo nebo bezpilotní systém, včetně výrobků a zastavěných letadlových částí, zařízení a vybavení a v případě bezpilotních systémů řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek. Musí být uvedeny veškeré budoucí termíny pro vyhovění požadavkům.

▼ M9

- Rubrika 12* Schválené neúmyslné odchylky od schváleného typového návrhu, někdy označované jako úchylky, rozdílnosti nebo neshody.
- Rubrika 13* Zde smí být uvedeny pouze schválené výjimky, ústupky nebo odchylky.
- Rubrika 14* Poznámky. Libovolné prohlášení, informace, konkrétní údaje nebo omezení, které mohou ovlivnit letovou způsobilost dotčeného letadla. Pokud takové informace nebo údaje neexistují, uveďte „ŽÁDNÉ“.
- Rubrika 15* Podle daného případu uveďte „osvědčení letové způsobilosti“ nebo „osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely“.
- Rubrika 16* V této rubrice musí být uvedeny dodatečné požadavky, jakými jsou například požadavky oznámené zemí dovozu.

▼ M15

Rubrika 17 Aby bylo prohlášení o shodě platné, musí být úplně vyplněny všechny rubriky formuláře. Držitel oprávnění organizace k výrobě musí vést v evidenci kopii zprávy o zkušebním letu spolu se všemi zaznamenanými závadami a podrobnostmi o jejich nápravě. Zpráva musí být podepsána jako vyhovující příslušným osvědčujícím pracovníkem a členem letové posádky, např. zkušebním pilotem nebo zkušebním palubním inženýrem. Prováděné zkušební lety jsou vymezeny v rámci prvku řízení kvality systému řízení výroby podle bodu 21.A.139, zejména písm. d) odst. 2 podbodu vi), aby bylo zajištěno, že letadlo je ve shodě s použitelnými konstrukčními údaji a ve stavu pro bezpečný provoz. Seznam položek poskytnutých (nebo zpřístupněných) ke splnění bodů tohoto prohlášení, které se týkají bezpečného provozu letadla, musí vést v evidenci držitel osvědčení o oprávnění organizace k výrobě.

▼ M9

Rubrika 18 Prohlášení o shodě může podepsat osoba pověřená držitelem oprávnění organizace k výrobě v souladu s bodem 21.A.145 písm. d). K podpisu nesmí být použito pryžové razítko.

Rubrika 19 Jméno osoby podepisující prohlášení musí být čitelně napsáno nebo natištěno.

Rubrika 20 Musí být uvedeno datum podpisu prohlášení o shodě.

Rubrika 21 Musí být uvedeno číslo oprávnění organizace k výrobě vydaného příslušným úřadem.

Dodatek IX

OSVĚDČENÍ O UVOLNĚNÍ DO PROVOZU

[NÁZEV ORGANIZACE OPRÁVNĚNÉ K VÝROBĚ]

Číslo oprávnění organizace k výrobě:**Osvědčení o uvolnění do provozu v souladu s bodem 21.A.163 písm. d).**

Na letadle: Typ: Číslo stavitele / poznávací značka:

byla provedena údržba vymezená v zakázce:

Stručný popis provedených prací:

Osvědčuje, že uvedené práce byly provedeny v souladu s bodem 21A.163 písm. d) a vzhledem k této práci se letadlo považuje za připravené k uvolnění do provozu, a proto je ve stavu pro bezpečný provoz.

Osvědčující personál (jméno):

(podpis):

Místo:

Datum: .. - .. - (den, měsíc, rok)

▼B**OSVĚDČENÍ O UVOLNĚNÍ DO PROVOZU – FORMULÁŘ 53 EASA****POKYNY PRO VYPLNĚNÍ**

Rubrika **STRUČNÝ POPIS PROVEDENÝCH PRACÍ**, vyskytující se ve **FORMULÁŘI 53 EASA**, by měla obsahovat odkaz na schválené údaje použité k provedení prací.

Rubrika **MÍSTO**, vyskytující se ve **FORMULÁŘI 53 EASA**, se týká místa, kde byla provedena údržba, a ne umístění zařízení organizace (pokud je odlišné).

▼ **M9**

Dodatek X

Osvědčení o oprávnění organizace k výrobě – formulář 55 EASA

Osvědčení o oprávnění organizace k výrobě podle hlavy G přílohy I (část 21)

▼ **M15**

[ČLENSKÝ STÁT] (*)

Členský stát Evropské unie (**)

OSVĚDČENÍ O OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K VÝROBĚ

Referenční číslo: [KÓD ČLENSKÉHO STÁTU (*)].21G.XXXX

Na základě aktuálně platného nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 a nařízení Komise (EU) č. 748/2012 a za podmínek uvedených níže [PŘÍSLUŠNÝ ÚŘAD ČLENSKÉHO STÁTU] tímto osvědčuje, že organizace:

[NÁZEV A ADRESA SPOLEČNOSTI]

jako výrobní organizace v souladu s oddílem A přílohy I (část 21) nařízení Komise (EU) č. 748/2012, je oprávněna k výrobě výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek uvedených v přiloženém oprávnění a vydávání souvisejících osvědčení s použitím výše uvedených odkazů.

PODMÍNKY:

1. Rozsah tohoto oprávnění je omezen podle přiložených podmínek oprávnění.
2. Toto oprávnění je podmíněno dodržováním souladu s postupy stanovenými ve schváleném výkladu organizace výroby.
3. Toto oprávnění je platné, dokud organizace oprávněná k výrobě splňuje požadavky přílohy I (část 21) nařízení Komise (EU) č. 748/2012.
4. Za předpokladu splnění výše uvedených podmínek není platnost tohoto oprávnění časově omezená, pokud se jej dříve držitel nevzdá, není nahrazeno, pozastaveno nebo zrušeno.

Datum prvního vydání:

Datum této revize:

Revize č.:

Podpis:

Za příslušný úřad: [OZNAČENÍ PŘÍSLUŠNÉHO ÚŘADU (**)]

Formulář 55a EASA – 4. vydání

(*) Nebo „EASA“, je-li příslušným úřadem EASA.

(**) Nebo „EASA“, je-li příslušným úřadem EASA.

▼ **M9**

[ČLENSKÝ STÁT] ⁽¹⁾ Členský stát Evropské unie ⁽²⁾	Podmínky oprávnění	TA: [KÓD ČLENSKÉHO STÁTU ⁽¹⁾]. 21G.XXXX
Tento doklad je součástí oprávnění organizace k výrobě číslo [KÓD ČLENSKÉHO STÁTU ⁽¹⁾].21G.XXXX vydaného: Název společnosti:		
Oddíl 1 ROZSAH PRÁCE:		
VÝROBA	VÝROBKY/KATEGORIE	
Podrobnosti a omezení viz výklad organizace výroby, oddíl xxx.		
Oddíl 2 MÍSTA:		
Oddíl 3 PRÁVA:		
Výrobní organizace je oprávněna v rámci svých podmínek oprávnění a v souladu s postupy svého výkladu organizace výroby využívat práv stanovených v bodě 21.A.163 za následujících podmínek:		
<i>[uveďte pouze použitelný text]</i>		
Před schválením návrhu výrobku smí být formulář 1 EASA vydán pouze pro účely shody.		
Prohlášení o shodě nesmí být vydáno pro neschválené letadlo.		
Údržba smí být prováděna v souladu s výkladem organizace výroby, oddílem xxx, do doby, než je požadováno vyhovění nařízením pro údržbu.		
Povolení k letu smějí být vydávána v souladu s výkladem organizace výroby, oddílem yyy.		
Datum prvního vydání:	Podpis:	
Datum této revize:		
Revize č.:	Za [OZNAČENÍ PŘÍSLUŠNÉHO ÚŘADU ⁽¹⁾]	

Formulář 55b EASA – 3. vydání

⁽¹⁾ Nebo „EASA“, je-li příslušným úřadem EASA.

⁽²⁾ U nečlenských států EU škrtněte.

▼ **M15**

Dodatek XI

Schvalovací dopis pro výrobu bez oprávnění organizace k výrobě – formulář 65 EASA

Schvalovací dopis podle hlavy F přílohy I (část 21)

[ČLENSKÝ STÁT] (*)

Členský stát Evropské unie (**)

SCHVALOVACÍ DOPIS PRO VÝROBU BEZ OPRÁVNĚNÍ ORGANIZACE K VÝROBĚ

[JMÉNO ŽADATELE]

[OBCHODNÍ NÁZEV (pokud se liší od jména žadatele)]

[ÚPLNÁ POŠTOVNÍ ADRESA ŽADATELE]

Datum (den, měsíc, rok)

Referenční číslo: [KÓD ČLENSKÉHO STÁTU] (**).21F.XXXX

Vážená paní/vážený pane [jméno žadatele],

váš systém kontroly výroby byl vyhodnocen a shledán v souladu s oddílem A hlavou A a hlavou F přílohy I (část 21) nařízení Komise (EU) č. 748/2012.

Z toho důvodu za podmínek stanovených níže souhlasíme s tím, že prokazování shody výrobků, letadlových částí, zařízení, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek uvedených níže smí být prováděno podle oddílu A hlavy F přílohy I (část 21) nařízení Komise (EU) č. 748/2012.

Počet jednotek Výrobní číslo Sériové číslo

LETADLOVÉ

ČÁSTI

Tento schvalovací dopis podléhá těmto podmínkám:

- 1) Je platný dokud [název společnosti] splňuje požadavky oddílu A hlavy A a hlavy F přílohy I (část 21) nařízení Komise (EU) č. 748/2012.
- 2) Vyžaduje vyhovění postupům uvedeným v příručce [název společnosti] č./datum vydání
- 3) Platnost končí dne
- 4) Platnost prohlášení o shodě, vydaného [název společnosti] podle bodu 21.A.130 nařízení Komise (EU) č. 748/2012, musí potvrdit úřad vydávající tento schvalovací dopis v souladu s postupem uvedené příručky.
- 5) [název společnosti] je povinna okamžitě oznamovat úřadu vydávajícímu tento schvalovací dopis všechny změny systému kontroly výroby, které mohou ovlivnit kontrolu, shodu nebo letovou způsobilost výrobků, letadlových částí, řídicích a monitorovacích jednotek a součástí řídicích a monitorovacích jednotek uvedených v tomto schvalovacím dopisu.

Za příslušný úřad: [OZNAČENÍ PŘÍSLUŠNÉHO ÚŘADU (*) (**)]

Datum a podpis

Formulář 65 EASA – 4. vydání

(*) Nebo „EASA“, je-li příslušným úřadem EASA.

(**) U třetích zemí škrtněte

▼ **M3***Dodatek XII***Kategorie zkušebních letů a související kvalifikace posádek zkušebních letů****A. Obecné**

Tento dodatek stanoví kvalifikace nezbytné pro letové posádky podílející se na provádění zkušebních letů letadel, která byla nebo mají být certifikována podle CS-23 pro letadla s maximální vzletovou hmotností (MTOM) 2 000 kg nebo vyšší, podle CS-25, CS-27, CS-29 nebo rovnocenných předpisů letové způsobilosti.

B. Definice

1. „Zkušebním palubním inženýrem“ se rozumí jakýkoli inženýr, který se podílí na leteckém zkušebním provozu buď na zemi, nebo za letu.
2. „Hlavním zkušebním palubním inženýrem“ se rozumí zkušební palubní inženýr, který byl přidělen ke službám v letadle za účelem provádění zkušebních letů nebo k tomu, aby pomohl pilotovi při provozu letadla a jeho systémů během činností spojených se zkušebními lety.
3. „Zkušebními lety“ se rozumí:
 - 3.1. lety ve vývojové fázi nových konstrukčních řešení (letadla, pohonných systémů, letadlových částí a zařízení);
 - 3.2. lety za účelem prokázání souladu s certifikační předpisovou základnou nebo shody s typovým návrhem;
 - 3.3. lety, jejichž cílem je vyzkoušet nové konstrukční koncepce, vyžadující nekonvenční manévry nebo profily, při kterých by bylo možné překročit již schválenou obálku letadla;
 - 3.4. lety při výcviku zkušebního létání.

C. Kategorie zkušebních letů

1. *Obecné*
Níže uvedené popisy se týkají letů prováděných projekčními a výrobními organizacemi podle přílohy I (část 21).
2. *Oblast působnosti*
Pokud se na zkušebním letu podílí více než jedno letadlo, musí být podle tohoto dodatku posuzován let každého jednotlivého letadla, aby bylo možno určit, zda se jedná o zkušební let, a případně jeho kategorii.

Do oblasti působnosti tohoto dodatku spadají pouze lety uvedené v bodu 6 B odst. 3.
3. *Kategorie zkušebních letů*
Zkušební lety zahrnují tyto čtyři kategorie:
 - 3.1. Kategorie jedna (1)
 - a) první let(y) nového typu letadla nebo letadla, jehož letové nebo ovládací charakteristiky mohly být významně změněny;

▼ **M3**

- b) lety, během nichž lze předpokládat možnost dosažení letových charakteristik, které se významně liší od již známých letových charakteristik;
- c) lety za účelem zkoumání nových nebo neobvyklých rysů konstrukce nebo technik;
- d) lety za účelem určení nebo rozšíření letové obálky;
- e) lety za účelem určení regulační výkonnosti, letových charakteristik a ovládacích vlastností na hranicích letové obálky;
- f) výcvik zkušebního létání pro zkušební lety kategorie 1.

3.2. Kategorie dvě (2)

- a) lety s letadlem, jehož typ dosud nezískal osvědčení, která nespádají do kategorie 1;
- b) lety s letadlem, jehož typ již získal osvědčení, po provedení dosud neschválené změny, které nespádají do kategorie 1 a:
 - i) které vyžadují posouzení celkového chování letadla nebo
 - ii) které vyžadují posouzení základních postupů posádek, jestliže je provozován nebo je potřebný nový nebo změněný systém nebo
 - iii) při kterých je vyžadováno záměrně letět mimo omezení v současnosti schválené provozní obálky, avšak v rámci zkoumané letové obálky;
- c) výcvik zkušebního létání pro zkušební lety kategorie 2.

3.3. Kategorie tři (3)

Lety prováděné za účelem vydání prohlášení o shodě pro nově postavená letadla, které nevyžadují létání mimo rámec omezení typového osvědčení nebo letové příručky letadla.

3.4. Kategorie čtyři (4)

Lety letadla, jehož typ již získal osvědčení, v případě provedení dosud neschválené konstrukční změny, které nespádají do kategorie 1 nebo 2.

D. Odborná způsobilost a praxe pilotů a hlavních zkušebních palubních inženýrů1. *Obecné*

Piloti a hlavní zkušební palubní inženýři musí mít odbornou způsobilost a praxi stanovené v následující tabulce.

Letadla	Kategorie zkušebních letů			
	1	2	3	4
Certifikovaná podle CS-23 v kategorii pro sběrnou dopravu (<i>commuter</i>) nebo letadla s návrhovou rychlostí strmého sestupného letu větší než Mach 0,6 nebo s maximálním dostupem více než 7 260 m (25 000 stop), certifikovaná podle CS-25, CS-27, CS-29 nebo rovnocenných předpisů letové způsobilosti	Úroveň odborné způsobilosti 1	Úroveň odborné způsobilosti 2	Úroveň odborné způsobilosti 3	Úroveň odborné způsobilosti 4
Jiná certifikovaná podle CS-23 s MTOM 2 000 kg nebo vyšší	Úroveň odborné způsobilosti 2	Úroveň odborné způsobilosti 2	Úroveň odborné způsobilosti 3	Úroveň odborné způsobilosti 4

▼ M3

1.1. Úroveň odborné způsobilosti 1

1.1.1. Piloti musí splňovat požadavky vyplývající z přílohy I (část FCL) nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 ze dne 3. listopadu 2011 ⁽¹⁾.

1.1.2. Hlavní zkušební palubní inženýr musí mít:

- a) úspěšně ukončený výcvikový kurz pro dosažení úrovně odborné způsobilosti 1 a
- b) nejméně 100 hodin praxe v létání, včetně výcviku zkušebního létání.

1.2. Úroveň odborné způsobilosti 2

1.2.1. Piloti musí splňovat požadavky vyplývající z přílohy I (část FCL) nařízení (EU) č. 1178/2011.

1.2.2. Hlavní zkušební palubní inženýr musí mít:

- a) úspěšně ukončený výcvikový kurz pro dosažení úrovně odborné způsobilosti 1 nebo 2 a
- b) nejméně 50 hodin praxe v létání, včetně výcviku zkušebního létání.

Výcvikové kurzy pro dosažení úrovně odborné způsobilosti 1 nebo 2 určené pro hlavní zkušební palubní inženýry musí zahrnovat alespoň tyto předměty:

- i) výkonnost;
- ii) stabilita a vlastnosti řízení/ovládání;
- iii) systémy;
- iv) řízení zkušebních letů a
- v) řízení rizik/bezpečnosti.

1.3. Úroveň odborné způsobilosti 3

1.3.1. Pilot(i) musí být přinejmenším držitelem(i) platného průkazu způsobilosti odpovídajícího kategorii zkoušeného letadla, který byl vydán v souladu s částí FCL, a držitelem(i) průkazu způsobilosti obchodního pilota (CPL). Velitel letadla kromě toho musí:

- a) být držitelem kvalifikace pro zkušební létání, nebo
- b) mít alespoň 1 000 hodin praxe v létání ve funkci velitele letadla o podobné složitosti a s podobnými charakteristikami a
- c) absolvovat pro každou třídu nebo typ letadla všechny lety, které jsou součástí programu, jenž vedl k vydání individuálního osvědčení letové způsobilosti alespoň pěti letadlům.

1.3.2. Hlavní zkušební palubní inženýr musí:

- a) splňovat úroveň odborné způsobilosti 1 nebo 2 nebo
- b) mít podstatnou praxi v létání odpovídající danému úkolu a
- c) absolvovat všechny lety, které jsou součástí programu, jenž vedl k vydání individuálního osvědčení letové způsobilosti alespoň pěti letadlům.

⁽¹⁾ Nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 ze dne 3. listopadu 2011, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se posádek v civilním letectví podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Úř. věst. L 311, 25.11.2011, s. 1).

▼ M3**1.4. Úroveň odborné způsobilosti 4**

1.4.1. Pilot(i) musí být přinejmenším držitelem(i) platného průkazu způsobilosti odpovídajícího kategorii zkoušeného letadla, který byl vydán v souladu s částí FCL, a držitelem(i) průkazu CPL. Velitel letadla musí být držitelem kvalifikace pro zkušební létání nebo mít alespoň 1 000 hodin praxe v létání ve funkci velitele letadla o podobné složitosti a s podobnými charakteristikami.

1.4.2. Odborná způsobilost a praxe u hlavních zkušebních palubních inženýrů jsou vymezeny v provozní příručce pro zkušební lety.

2. *Hlavní zkušební palubní inženýři*

Hlavní zkušební palubní inženýři musí obdržet oprávnění od organizace, která je zaměstnává, podrobně stanovující rozsah jejich funkcí v rámci organizace. Oprávnění musí obsahovat tyto informace:

- a) jméno;
- b) datum narození;
- c) praxe a výcvik;
- d) postavení v rámci organizace;
- e) rozsah oprávnění;
- f) datum vydání prvního oprávnění;
- g) případně datum ukončení platnosti oprávnění a
- h) identifikační číslo oprávnění.

Hlavní zkušební palubní inženýři musí být určeni pro konkrétní let pouze tehdy, jsou-li tělesně i duševně způsobilí k bezpečnému plnění svých povinností a k výkonu své odpovědnosti.

Všechny příslušné záznamy související s pověřením zpřístupní organizace jejich držitelům.

E. Odborná způsobilost a zkušenosti jiných zkušebních palubních inženýrů

Jiní zkušební palubní inženýři na palubě letadla musí mít přiměřenou praxi a výcvik pro plnění úkolů, které jim byly přiděleny jakožto členům posádky, v souladu s provozní příručkou pro zkušební lety.

Organizace zpřístupní příslušným zkušebním palubním inženýrům všechny příslušné záznamy související s jejich letovými činnostmi.

▼ M12*PŘÍLOHA IB*

Obsah

21L.1 Oblast působnosti

21L.2 Příslušný úřad

ODDÍL A – TECHNICKÉ POŽADAVKY**HLAVA A – OBECNÁ USTANOVENÍ**

21L.A.1 Oblast působnosti

21L.A.2 Povinnosti a činnosti prováděné osobou jinou než žadatelem o osvědčení, držitelem osvědčení nebo deklarantem prohlášení o souladu návrhu

21L.A.3 Systém hlášení událostí

21L.A.4 Příkazy k zachování letové způsobilosti

21L.A.5 Spolupráce projekce a výroby

21L.A.6 Značení

21L.A.7 Vedení záznamů

21L.A.8 Příručky

21L.A.9 Instrukce pro zachování letové způsobilosti

21L.A.10 Přístup a šetření

21L.A.11 Nálezy a připomínky

21L.A.12 Způsoby průkazu

HLAVA B – TYPOVÁ OSVĚDČENÍ

21L.A.21 Oblast působnosti

21L.A.22 Způsobilost

21L.A.23 Prokazování projekční způsobilosti

21L.A.24 Žádost o typové osvědčení

21L.A.25 Prokazování souladu

21L.A.26 Typový návrh

21L.A.27 Požadavky na vydání typového osvědčení

21L.A.28 Povinnosti držitele typového osvědčení

21L.A.29 Přenositelnost typového osvědčení

21L.A.30 Zachování platnosti typového osvědčení

HLAVA C – PROHLÁŠENÍ O SOULADU NÁVRHU LETADLA

21L.A.41 Oblast působnosti

21L.A.42 Způsobilost

21L.A.43 Prohlášení o souladu návrhu

21L.A.44 Ověření souladu v souvislosti s prohlášením o souladu návrhu

21L.A.45 Podrobné technické specifikace a požadavky na ochranu životního prostředí použitelné na letadla, která podléhají prohlášení o souladu návrhu

21L.A.46 Konstrukční údaje letadla

▼ M12

21L.A.47 Povinnosti deklaranta prohlášení o souladu návrhu

21L.A.48 Nepřenositelnost prohlášení o souladu návrhu letadla

HLAVA D – ZMĚNY TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ

21L.A.61 Oblast působnosti

21L.A.62 Standardní změny

21L.A.63 Klasifikace změn typového osvědčení

21L.A.64 Způsobilost

21L.A.65 Žádost o změnu typového osvědčení

21L.A.66 Prokazování souladu

21L.A.67 Požadavky na schválení nevýznamné změny typového osvědčení

21L.A.68 Požadavky na schválení významné změny typového osvědčení

21L.A.69 Schválení změny typového osvědčení na základě práva

21L.A.70 Povinnosti týkající se nevýznamných změn typového osvědčení

HLAVA E – DOPLŇKOVÁ TYPOVÁ OSVĚDČENÍ

21L.A.81 Oblast působnosti

21L.A.82 Způsobilost

21L.A.83 Prokazování projekční způsobilosti

21L.A.84 Žádost o doplňkové typové osvědčení

21L.A.85 Prokazování souladu

21L.A.86 Požadavky na schválení doplňkového typového osvědčení

21L.A.87 Schválení doplňkového typového osvědčení na základě práva

21L.A.88 Povinnosti držitele doplňkového typového osvědčení

21L.A.89 Přenositelnost doplňkového typového osvědčení

21L.A.90 Zachování platnosti doplňkového typového osvědčení

21L.A.91 Změny části výrobku, která je zahrnuta v doplňkovém typovém osvědčení

HLAVA F – ZMĚNY LETADLA, U NĚJŽ BYL DEKLAROVÁN SOULAD NÁVRHU

21L.A.101 Oblast působnosti

21L.A.102 Standardní změny

21L.A.103 Klasifikace změn návrhu letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu

21L.A.104 Způsobilost

21L.A.105 Prohlášení o souladu návrhu pro nevýznamné změny

21L.A.106 Povinnosti osoby vydávající prohlášení o souladu návrhu nevýznamné změny

▼ M12

21L.A.107 Prohlášení o souladu návrhu významné změny

21L.A.108 Činnosti související s ověřením souladu pro deklarování souladu významné změny

HLAVA G – DEKLAROVANÉ VÝROBNÍ ORGANIZACE

21L.A.121 Oblast působnosti

21L.A.122 Způsobilost

21L.A.123 Prohlášení o výrobní způsobilosti

21L.A.124 Systém řízení pro výrobu

21L.A.125 Zdroje deklarované výrobní organizace

21L.A.126 Rozsah práce

21L.A.127 Povinnosti deklarované výrobní organizace

21L.A.128 Oznamování změn a ukončení činnosti

HLAVA H – OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI A OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

21L.A.141 Oblast působnosti

21L.A.142 Způsobilost

21L.A.143 Žádost o osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely

21L.A.144 Povinnosti žadatele o osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely

21L.A.145 Přenositelnost a nové vydávání osvědčení letové způsobilosti a osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely v členských státech

21L.A.146 Zachování platnosti osvědčení letové způsobilosti a osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely

HLAVA I – OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI A OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

21L.A.161 Oblast působnosti

21L.A.162 Způsobilost

21L.A.163 Žádost

21L.A.164 Přenositelnost a nové vydávání osvědčení hlukové způsobilosti a osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely v členských státech

21L.A.165 Zachování platnosti osvědčení hlukové způsobilosti a osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely

HLAVA J – DEKLAROVANÉ PROJEKČNÍ ORGANIZACE

21L.A.171 Oblast působnosti

21L.A.172 Způsobilost

21L.A.173 Prohlášení o projekční způsobilosti

21L.A.174 Systém řízení pro projektování

21L.A.175 Zdroje deklarované projekční organizace

21L.A.176 Rozsah práce

21L.A.177 Povinnosti deklarované projekční organizace

21L.A.178 Oznamování změn a ukončení činnosti

▼ M12**HLAVA K – LETADLOVÉ ČÁSTI**

21L.A.191 Oblast působnosti

21L.A.192 Průkaz vyhovění

21L.A.193 Uvolňování letadlových částí k zástavbě

HLAVA M – NÁVRH OPRAV TYPOVĚ CERTIFIKOVANÝCH VÝROBKŮ

21L.A.201 Oblast působnosti

21L.A.202 Standardní opravy

21L.A.203 Klasifikace návrhů oprav typově certifikovaných výrobků

21L.A.204 Způsobilost

21L.A.205 Žádost o schválení návrhu opravy typově certifikovaného výrobku

21L.A.206 Prokazování souladu

21L.A.207 Požadavky na schválení návrhu nevýznamné opravy

21L.A.208 Požadavky na schválení návrhu významné opravy

21L.A.209 Schválení návrhu opravy na základě práva

21L.A.210 Povinnosti držitele schválení návrhu opravy

21L.A.211 Neopravené poškození

HLAVA N – NÁVRH OPRAV LETADLA, U NĚJŽ BYL DEKLAROVÁN SOULAD NÁVRHU

21L.A.221 Oblast působnosti

21L.A.222 Standardní opravy

21L.A.223 Klasifikace návrhů oprav letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu

21L.A.224 Způsobilost

21L.A.225 Prohlášení o souladu návrhu pro návrhy nevýznamné opravy

21L.A.226 Prohlášení o souladu návrhu pro návrhy významné opravy

21L.A.227 Činnosti související s ověřením souladu pro deklarování souladu návrhu významné opravy

21L.A.228 Povinnosti deklaranta prohlášení o souladu návrhu k návrhu opravy

21L.A.229 Neopravené poškození

HLAVA O – OPRÁVNĚNÍ ETSO**HLAVA P – POVOLENÍ K LETU**

21L.A.241 Povolení k letu a letové podmínky

HLAVA Q – IDENTIFIKACE VÝROBKŮ A LETADLOVÝCH ČÁSTÍ

21L.A.251 Oblast působnosti

21L.A.252 Návrh značení

21L.A.253 Identifikace výrobků

▼ M12

21L.A.254 Zacházení s identifikačními údaji

21L.A.255 Identifikace letadlových částí

HLAVA R – PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LETADLA A OSVĚDČENÍ O UVOLNĚNÍ OPRÁVNĚNOU OSOBOU (FORMULÁŘ 1 EASA) PRO MOTORY A VRTULE NEBO JEJICH ČÁSTI, KTERÉ JSOU VE SHODĚ S PROHLÁŠENÍM O SOULADU NÁVRHU

21L.A.271 Oblast působnosti

21L.A.272 Způsobnost

21L.A.273 Systém řízení výroby

21L.A.274 Vydávání prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA)

21L.A.275 Povinnosti fyzické nebo právnické osoby vydávající prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA)

ODDÍL B – POSTUPY PRO PŘÍSLUŠNÉ ÚŘADY

HLAVA A – OBECNÁ USTANOVENÍ

21L.B.11 Dozorová dokumentace

21L.B.12 Výměna informací

21L.B.13 Informace poskytované agentuře

21L.B.14 Příkazy k zachování letové způsobilosti od třetích zemí

21L.B.15 Okamžitá reakce na problém v oblasti bezpečnosti

21L.B.16 Systém řízení

21L.B.17 Přidělování úkolů kvalifikovaným subjektům

21L.B.18 Změny systému řízení

21L.B.19 Řešení sporů

21L.B.20 Vedení záznamů

21L.B.21 Nálezy a připomínky

21L.B.22 Donucovací opatření

21L.B.23 Příkazy k zachování letové způsobilosti

21L.B.24 Způsoby průkazu

HLAVA B – TYPOVÁ OSVĚDČENÍ

21L.B.41 Certifikační specifikace

21L.B.42 Úvodní šetření

21L.B.43 Certifikační předpisová základna pro typové osvědčení

21L.B.44 Zvláštní podmínky

21L.B.45 Stanovení použitelných požadavků na ochranu životního prostředí pro typové osvědčení

21L.B.46 Šetření

21L.B.47 Vydání typového osvědčení

21L.B.48 Dozor nad zachováním letové způsobilosti výrobků, jimž bylo vydáno typové osvědčení

21L.B.49 Převod typového osvědčení

▼ M12**HLAVA C – PROHLÁŠENÍ O SOULADU NÁVRHU**

- 21L.B.61 Podrobné technické specifikace a použitelné požadavky na ochranu životního prostředí pro prohlášení o souladu návrhu výrobku
- 21L.B.62 Úvodní dozorové šetření
- 21L.B.63 Registrace prohlášení o souladu návrhu
- 21L.B.64 Dozor nad zachováním letové způsobilosti letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu

HLAVA D – ZMĚNY TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ

- 21L.B.81 Certifikační předpisová základna a použitelné požadavky na ochranu životního prostředí pro významnou změnu typového osvědčení
- 21L.B.82 Šetření a vydání schválení nevýznamné změny typového osvědčení
- 21L.B.83 Šetření významné změny typového osvědčení
- 21L.B.84 Vydání schválení významné změny typového osvědčení
- 21L.B.85 Dozor nad zachováním letové způsobilosti změněných výrobků, jimž bylo vydáno typové osvědčení

HLAVA E – DOPLŇKOVÁ TYPOVÁ OSVĚDČENÍ

- 21L.B.101 Certifikační předpisová základna a použitelné požadavky na ochranu životního prostředí pro doplňková typová osvědčení
- 21L.B.102 Šetření
- 21L.B.103 Vydání doplňkového typového osvědčení
- 21L.B.104 Dozor nad zachováním letové způsobilosti výrobků, jimž bylo vydáno doplňkové typové osvědčení

HLAVA F – ZMĚNY LETADLA, U NĚJŽ BYL DEKLAROVÁN SOULAD NÁVRHU

- 21L.B.121 Úvodní dozorové šetření k prohlášení o souladu návrhu významné změny návrhu letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu
- 21L.B.122 Registrace prohlášení o souladu návrhu významné změny návrhu letadla
- 21L.B.123 Dozor nad zachováním letové způsobilosti změněného letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu

HLAVA G – DEKLAROVANÉ VÝROBNÍ ORGANIZACE

- 21L.B.141 Úvodní dozorové šetření
- 21L.B.142 Registrace prohlášení o výrobní způsobilosti
- 21L.B.143 Dozor
- 21L.B.144 Program dozoru
- 21L.B.145 Činnosti dozoru
- 21L.B.146 Změny prohlášení

HLAVA H – OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI A OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

- 21L.B.161 Šetření
- 21L.B.162 Vydání nebo změna osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely
- 21L.B.163 Dozor

▼ M12**HLAVA I – OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI**

21L.B.171 Šetření

21L.B.172 Vydání nebo změna osvědčení hlukové způsobilosti

21L.B.173 Dozor

HLAVA J – DEKLAROVANÉ PROJEKČNÍ ORGANIZACE

21L.B.181 Úvodní dozorové šetření

21L.B.182 Registrace prohlášení o projekční způsobilosti

21L.B.183 Dozor

21L.B.184 Program dozoru

21L.B.185 Činnosti dozoru

21L.B.186 Změny prohlášení

HLAVA K – LETADLOVÉ ČÁSTI**HLAVA M – NÁVRH OPRAV TYPOVĚ CERTIFIKOVANÝCH VÝROBKŮ**

21L.B.201 Certifikační předpisová základna a použitelné požadavky na ochranu životního prostředí pro schválení návrhu opravy

21L.B.202 Šetření a vydání schválení návrhu nevýznamné opravy

21L.B.203 Šetření žádosti o schválení návrhu významné opravy

21L.B.204 Vydání schválení návrhu významné opravy

21L.B.205 Dozor nad zachováním letové způsobilosti výrobků, u nichž byl schválen návrh opravy

21L.B.206 Neopravené poškození

HLAVA N – NÁVRH OPRAV LETADLA, U NĚJŽ BYL DEKLAROVÁN SOULAD NÁVRHU

21L.B.221 Úvodní dozorové šetření k prohlášení o souladu návrhu pro návrh významné opravy letadla, u nějž byl deklarován soulad návrhu

21L.B.222 Registrace prohlášení o návrhu významné opravy letadla, u nějž byl deklarován soulad návrhu

21L.B.223 Dozor nad zachováním letové způsobilosti u návrhu opravy, u nějž byl deklarován soulad návrhu

HLAVA O – OPRÁVNĚNÍ ETSO**HLAVA P – POVOLENÍ K LETU**

21L.B.241 Šetření před vydáním povolení k letu

21L.B.242 Šetření před vydáním letových podmínek

HLAVA Q – IDENTIFIKACE VÝROBKŮ A LETADLOVÝCH ČÁSTÍ**HLAVA R – PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LETADLA A OSVĚDČENÍ O UVOLNĚNÍ OPRÁVNĚNOU OSOBOU (FORMULÁŘ 1 EASA) PRO MOTORY A VRTULE A JEJICH ČÁSTI, KTERÉ JSOU VE SHODĚ S PROHLÁŠENÍM O SOULADU NÁVRHU**

21L.B.251 Dozor

21L.B.252 Program dozoru

21L.B.253 Činnosti dozoru

DODATKY K PŘÍLOZE IB

▼ M13**21L.1 Oblast působnosti**

a) Oddíl A této přílohy (část 21 Light) stanoví pravidla určující práva a povinnosti těchto osob, jejichž hlavní místo obchodní činnosti se nachází v členském státě:

1. žadatele o jakékoli osvědčení, které bylo nebo má být vydáno v souladu s touto přílohou, a jeho držitele;
2. fyzické a právnické osoby, která v souladu s touto přílohou deklaruje soulad návrhu, projekční způsobilost či výrobní způsobilost nebo má v úmyslu je deklarovat;
3. signatáře prohlášení o shodě pro letadlo nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) pro motor, vrtuli nebo letadlovou část, které jsou vyrobené v souladu s touto přílohou.

b) Oddíl B této přílohy zavádí pravidla pro certifikaci, dozor a vynucování ze strany agentury a příslušných vnitrostátních úřadů v souladu s touto přílohou a stanoví požadavky na jejich správu a systémy řízení související s výkonem uvedených úkolů.

21L.2 Příslušný úřad

Pro účely této přílohy se „příslušným úřadem“ rozumí:

a) v oddíle A hlavě A:

1. v případě projekčních organizací agentura;
2. v případě výrobní organizace úřad určený členským státem, v němž má organizace hlavní místo obchodní činnosti, nebo agentura, pokud byla tato odpovědnost přenesena na agenturu v souladu s článkem 64 nebo 65 nařízení (EU) 2018/1139;

b) v oddíle A hlavách B, C, D, E, F, J, K, M, N a Q agentura;

c) v oddíle A hlavách G, H, I a R úřad určený členským státem, v němž má organizace hlavní místo obchodní činnosti, nebo agentura, pokud byla tato odpovědnost přenesena na agenturu v souladu s článkem 64 nebo 65 nařízení (EU) 2018/1139;

d) v oddíle A hlavě P:

1. v případě letadla zapsaného do leteckého rejstříku v členském státě úřad určený členským státem zápisu do rejstříku;
2. v případě letadla nezapsaného do leteckého rejstříku úřad určený členským státem, který letadlu přidělil identifikační značky;
3. v případě schválení letových podmínek týkajících se bezpečnosti návrhu agentura.

▼ **M12****ODDÍL A****TECHNICKÉ POŽADAVKY****HLAVA A – OBECNÁ USTANOVENÍ****21L.A.1 Oblast působnosti**

Tento oddíl stanoví obecná práva a povinnosti, které se vztahují na:

- a) žadatele o jakéhokoli osvědčení, které bylo nebo má být vydáno v souladu s touto přílohou, a jeho držitele;
- b) jakéhokoli deklaranta výrobní způsobilosti nebo souladu návrhu a
- c) jakoukoli fyzickou nebo právnickou osobu vydávající prohlášení o shodě pro letadlo nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) pro vyrobený motor, vrtuli nebo letadlovou část.

21L.A.2 Povinnosti a činnosti prováděné osobou jinou než žadatelem o osvědčení, držitelem osvědčení nebo deklarantem prohlášení o souladu návrhu

Činnosti a povinnosti, které je povinen vykonávat žadatel o osvědčení v souvislosti s výrobkem či letadlovou částí nebo jeho držitel nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu podle tohoto oddílu, může jeho jménem vykonávat jakákoli jiná fyzická nebo právnická osoba za předpokladu, že povinnosti žadatele, držitele nebo deklaranta jsou a budou řádně plněny.

21L.A.3 Systém hlášení událostí

- a) Aniž je dotčeno nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 ⁽¹⁾ a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která je držitelem typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení návrhu významné opravy nebo jakéhokoli jiného relevantního osvědčení, které se považuje za vydané podle této přílohy, nebo která o takové osvědčení požádala nebo která vydala prohlášení o souladu návrhu letadla, konstrukční změny nebo návrhu opravy tohoto letadla podle této přílohy, je povinna:

1. zřídit a udržovat systém pro shromažďování, vyšetřování a analýzu hlášení událostí za účelem stanovení nepříznivých trendů nebo řešení nedostatků a generování výpisů událostí, jejichž hlášení je povinné v souladu s odstavcem 3, a o událostech, které jsou hlášeny dobrovolně. Systém hlášení zahrnuje:

- i) hlášení a informace týkající se poruch, nesprávných činností, závad nebo jiných událostí, které způsobují nebo by mohly způsobit nepříznivé vlivy na zachování letové způsobilosti výrobku nebo letadlové části zahrnuté v typovém osvědčení, doplňkovém typovém osvědčení, schválení návrhu významné opravy nebo v jakémkoliv jiném relevantním osvědčení považovaném za vydané podle této přílohy nebo v prohlášení o souladu návrhu vydaném podle této přílohy;

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 376/2014 ze dne 3. dubna 2014 o hlášení událostí v civilním letectví, analýze těchto hlášení a navazujících opatřeních a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 996/2010 a zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/42/ES, nařízení Komise (ES) č. 1321/2007 a nařízení Komise (ES) č. 1330/2007 (Úř. věst. L 122, 24.4.2014, s. 18).

▼ **M12**

- ii) hlášení o chybách, téměř nastalých selháních a o ohroženích, která nespádají pod bod i);
2. zpřístupnit známým provozovatelům výrobku nebo letadlové části a na žádost jakékoli osobě oprávněné podle jiných souvisejících prováděcích aktů nebo aktů v přenesené pravomoci informace o systému vytvořeném v souladu s písm. a) odst. 1 a o tom, jak poskytovat tato hlášení a informace o poruchách, nesprávných činnostech, závadách nebo jiných událostech uvedených v písm. a) odst. 1 bodě i);
 3. podávat agentuře hlášení o jakémkoliv jí známé poruše, nesprávné činnosti, závadě nebo jiné události, která se týká výrobku nebo letadlové části zahrnuté v typovém osvědčení, doplňkovém typovém osvědčení, schválení návrhu významné opravy nebo jakémkoliv jiném relevantním osvědčení považovaném za vydané podle této přílohy nebo v prohlášení o souladu návrhu vydaném podle této přílohy, a která měla nebo může mít za následek nebezpečný stav.
- b) Aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, každá fyzická nebo právnická osoba, která deklarovala svou výrobní způsobilost podle hlavy G této přílohy nebo která vyrábí výrobek nebo letadlovou část podle hlavy R této přílohy, je povinna:
1. zřídit a udržovat systém shromažďování a posuzování hlášení vnitřních událostí, včetně hlášení o vnitřních chybách, téměř nastalých selháních a ohroženích za účelem stanovení nepříznivých trendů nebo řešení nedostatků a generování výpisu událostí, jejichž hlášení je povinné v souladu s odstavci 2 a 3, a o událostech, které jsou hlášeny dobrovolně;
 2. hlásit odpovědnému držiteli schválení návrhu nebo deklarantovi prohlášení o souladu návrhu všechny případy, kdy výrobky nebo letadlové části byly jimi uvolněny do provozu, načež u nich bylo zjištěno, že vykazují případné odchylky od použitelných konstrukčních údajů, a spolu s držitelem schválení návrhu nebo deklarantem prohlášení o souladu návrhu šetřit ty odchylky, které by mohly vést k nebezpečnému stavu;
 3. hlásit agentuře a příslušnému úřadu členského státu odpovědného v souladu s bodem 21L.2 případné odchylky, které by mohly vést k nebezpečnému stavu a které byly zjištěny podle bodu 21L.A.3 písm. b) odst. 2;
 4. jedná-li jako dodavatel jiné výrobní organizaci, hlásit této jiné organizaci všechny případy, kdy jí uvolnila výrobky nebo letadlové části, načež u nich zjistila možné odchylky od použitelných konstrukčních údajů.

Povinnosti fyzických a právnických osob, které jsou držiteli oprávnění organizace k výrobě nebo o ně požádaly, podávat hlášení podle bodu 21.A.3 A písm. b) přílohy I zahrnují události týkající se výrobků a letadlových částí vyrobených v souladu s konstrukčními údaji schválenými nebo deklarovanými v souladu s touto přílohou, a pokud byl deklarován soulad návrhu, podávají se hlášení deklarantu prohlášení o souladu návrhu

▼ **M12**

- c) Aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, každá fyzická nebo právnická osoba uvedená v písmenech a) a b) při podávání hlášení podle písm. a) odst. 3 a písm. b) odst. 2, 3 a 4 náležitě zajistí důvěrnost autora hlášení a osob uvedených v hlášení.
- d) Aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, každá fyzická nebo právnická osoba uvedená v písmenech a) a b) podává hlášení podle písm. a) odst. 3 a písm. b) odst. 3 formou a způsobem stanovenými příslušným úřadem v co nejkratší možné době a v každém případě odešle hlášení ne později než 72 hodin poté, co fyzická nebo právnická osoba uvedená v písmenech a) a b) zjistila možný nebezpečný stav, pokud tomu nebrání mimořádné okolnosti.
- e) Aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, je-li událost hlášená podle písm. a) odst. 3 nebo písm. b) odst. 3 důsledkem projekční nebo výrobní chyby, vyšetří držitel typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení návrhu významné opravy nebo jakéhokoli jiného relevantního osvědčení považovaného za vydané podle této přílohy, deklarant prohlášení o souladu návrhu nebo případně výrobní organizace uvedená v písmenu b) příčinu chyby a oznámí agentuře a příslušnému úřadu členského státu odpovědného v souladu s bodem 21L.2 případné výsledky šetření a veškerá opatření, jež přijímá nebo navrhuje přijmout k odstranění uvedené chyby.
- f) Pokud příslušný úřad zjistí, že je třeba přijmout opatření k nápravě chyby, předloží držitel typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení návrhu významné opravy nebo jakéhokoli jiného relevantního osvědčení, které se považuje za vydané podle této přílohy, deklarant prohlášení o souladu návrhu nebo případně výrobní organizace uvedená v písmenu b) příslušnému úřadu na jeho žádost příslušné údaje.

21L.A.4 Příkazy k zachování letové způsobilosti

Musí-li agentura k odstranění nebezpečného stavu nebo k požadování prohlídky vydat příkaz k zachování letové způsobilosti v souladu s bodem 21L.B.23, je držitel typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení návrhu významné opravy nebo jakéhokoli jiného relevantního osvědčení považovaného za vydané podle této přílohy, jakož i deklarant prohlášení o souladu návrhu povinen:

- a) navrhnout vhodné nápravné opatření nebo požadované prohlídky nebo obojí a předložit podrobnosti těchto návrhů agentuře ke schválení;
- b) po schválení návrhů uvedených v písmenu a) agenturou zpřístupnit všem známým provozovatelům nebo vlastníkům výrobku nebo letadlové části a na žádost každé další osobě, od které se požaduje, aby vyhověla příkazu k zachování letové způsobilosti, vhodné popisné údaje a prováděcí pokyny.

21L.A.5 Spolupráce projekce a výroby

Držitel typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení změny typového osvědčení nebo schválení návrhu opravy, deklarant prohlášení o souladu návrhu a organizace nebo fyzická či právnická osoba, která vyrábí výrobky nebo letadlové části podle daného návrhu, musí spolupracovat tak, aby výrobek nebo letadlová část byly ve shodě s tímto návrhem a aby bylo zajištěno zachování letové způsobilosti výrobku nebo letadlové části.

▼ M12**21L.A.6 Značení**

- a) Držitel typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení změny typového osvědčení nebo schválení návrhu opravy nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu musí specifikovat značení výrobků nebo letadlových částí v souladu s hlavou Q této přílohy.
- b) Organizace nebo fyzická či právnická osoba vyrábějící výrobky nebo letadlové části musí tyto výrobky a letadlové části označit v souladu s hlavou Q této přílohy.

21L.A.7 Vedení záznamů

Všechny fyzické nebo právnické osoby, které jsou držiteli typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení návrhu opravy nebo povolení k letu nebo které o ně zažádaly nebo které deklarovaly soulad návrhu nebo výrobní způsobilost nebo které vyrábějí výrobky nebo letadlové části podle tohoto nařízení, jsou povinny:

- a) při navrhování výrobku nebo letadlové části nebo jejich změn či oprav zavést systém vedení záznamů, který zahrnuje požadavky kladené na jeho partnery a subdodavatele, a uchovávat relevantní informace/údaje o návrhu a mít je k dispozici pro agenturu, aby mohly poskytovat informace nezbytné k zajištění zachování jejich letové způsobilosti a souladu s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;
- b) při výrobě výrobku nebo letadlové části zavést systém vedení záznamů a zaznamenávat podrobnosti o práci související se shodě výrobků nebo letadlových částí a o požadavcích kladených na jejich partnery a dodavatele a mít je k dispozici pro příslušný úřad, aby mohly poskytovat informace nezbytné k zajištění zachování letové způsobilosti výrobku a letadlové části;
- c) pokud jde o povolení k letu, kromě požadavků na vedení záznamů stanovených v bodě 21.A.5 písm. c) přílohy I evidovat veškeré dokumenty vytvořené k prokázání souladu s dodatečnými požadavky stanovenými v bodě 21L.A.241 písm. b) a mít je k dispozici pro agenturu a příslušný úřad;
- d) uchovávat záznamy o způsobilosti a kvalifikaci personálu, který se podílí na projektování nebo výrobě a na nezávislé funkci monitorování souladu, pokud to vyžadují body 21L.A.125 písm. c), 21L.A.175 písm. b) nebo 21L.A.175 písm. e).

21L.A.8 Příručky

Držitel typového osvědčení nebo doplňkového typového osvědčení nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu zpracuje, udržuje a aktualizuje originály všech příruček nebo variant příruček, které pro daný výrobek nebo letadlovou část požadují použitelná certifikační předpisová základna, použitelné podrobné technické specifikace a použitelné požadavky na ochranu životního prostředí, a na vyžádání poskytne jejich kopie agentuře.

21L.A.9 Instrukce pro zachování letové způsobilosti

- a) Držitel typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení konstrukční změny nebo návrhu opravy nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu určí informace, které jsou nezbytné pro zajištění zachování letové způsobilosti typu letadla a jakékoli související letadlové části, která je v souladu s daným návrhem, po celou dobu provozní životnosti.

▼ M12

b) Držitel typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení konstrukční změny nebo návrhu opravy nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu poskytne informace stanovené v písmenu a) před uvolněním tohoto návrhu do provozu.

c) Instrukce pro zachování letové způsobilosti poskytuje:

1. držitel typového osvědčení nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu každému známému vlastníkovvi jednoho nebo více výrobků při jejich dodávce nebo při vydání prvního osvědčení letové způsobilosti nebo případně osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely pro dané letadlo, je-li vydáno později;
2. držitel typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení nebo schválení nevýznamné změny nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu konstrukční změny všem známým provozovatelům výrobku, jichž se změna týká, při uvolnění upraveného výrobku do provozu;
3. držitel schválení návrhu opravy nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu opravy všem známým provozovatelům výrobku, jichž se oprava týká, při uvolnění výrobku, v němž je návrh opravy obsažen, do provozu. Opravený výrobek nebo letadlová část mohou být uvolněny do provozu před dokončením příslušných instrukcí pro zachování letové způsobilosti, ale pouze na omezenou dobu provozu a po dohodě s agenturou.

Poté musí tyto držitelé osvědčení nebo deklaranti tyto informace na požádání zpřístupnit jakékoli jiné osobě, od níž se vyžaduje, aby se těmito pokyny pro zachování letové způsobilosti řídila.

d) Odchylně od písmene b) může držitel typového osvědčení nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu odložit dostupnost částí instrukcí pro zachování letové způsobilosti, která se týká plánovitých prováděcích instrukcí s dlouhou přípravnou lhůtou, až do doby, kdy je zahájen provoz výrobku nebo modifikovaného výrobku, avšak je povinen tyto instrukce zpřístupnit před tím, než bude u výrobku nebo modifikovaného výrobku požadováno použití těchto údajů.

e) Držitel schválení návrhu nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu, který je povinen poskytnout instrukce pro zachování letové způsobilosti v souladu s písmenem b), musí rovněž zpřístupnit všechny změny těchto instrukcí všem známým provozovatelům výrobku, jichž se změna týká, a na požádání jakékoli jiné osobě, od níž se vyžaduje, aby těmito změnám vyhověla.

21L.A.10 Přístup a šetření

Všechny fyzické nebo právnické osoby, které jsou držiteli typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení návrhu významné opravy, povolení k letu, osvědčení letové způsobilosti, osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely, osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely nebo které o ně zažádaly, které deklarovaly soulad návrhu, které deklarovaly svou projekční nebo výrobní způsobilost nebo které vyrábějí letadla, motory, vrtule nebo letadlové části podle hlavy R této přílohy, jsou povinny:

- a) umožnit příslušnému úřadu přístup k jakémukoli zařízení, výrobku, letadlové části, dokumentu, záznamu, údajům, procesům, postupům nebo jakémukoli jinému materiálu a umožnit přezkoumání jakéhokoli hlášení a provedení jakékoliv prohlídky jakož i to, aby mohl tento úřad provést nebo být svědkem jakékoliv zkoušky, která je nezbytná k ověření souladu a trvalého souladu s použitelnými požadavky tohoto oddílu;

▼ M12

- b) pokud fyzická nebo právnická osoba využívá partnery, dodavatele nebo subdodavatele, uzavřít s nimi dohody, aby příslušný úřad měl přístup a mohl provést šetření podle písmene a).

21L.A.11 Nálezy a připomínky

- a) Po obdržení oznámení o nálezech provede fyzická nebo právnická osoba, která je držitelem typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení návrhu významné opravy, povolení k letu, osvědčení letové způsobilosti, osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely, osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely nebo která o ně zažádala nebo která deklarovala soulad návrhu, která deklarovala svou projekční nebo výrobní způsobilost nebo která vyrábí letadla, motory, vrtule nebo letadlové části podle hlavy R této přílohy, ve lhůtě stanovené příslušným úřadem v souladu s bodem 21L.B.21 písm. d) nebo e) následující kroky:

1. zjistí hlavní příčinu nebo příčiny nesouladu a faktory, které k němu přispěly;
2. definuje plán nápravného opatření a navrhne ho příslušnému úřadu;
3. prokáže provedení nápravných opatření ke spokojenosti příslušného úřadu.

- b) Připomínka oznámená příslušným úřadem v souladu s bodem 21L.B.21 písm. f) musí být náležitě zohledněna. Fyzická nebo právnická osoba zaznamenaná rozhodnutí přijaté s ohledem na tyto připomínky.

21L.A.12 Způsoby průkazu

- a) Právnická nebo fyzická osoba může k prokázání souladu s tímto nařízením použít jakýkoli alternativní způsob průkazu k přijatelnému způsobu průkazu.
- b) Pokud si fyzická nebo právnická osoba přeje použít alternativní způsob průkazu, poskytne před jeho použitím příslušnému úřadu jeho úplný popis. Tento popis musí zahrnovat veškeré revize příruček či postupů, které mohou být relevantní, a zároveň i vysvětlení uvádějící, jak bylo dosaženo souladu s tímto nařízením.
- c) Fyzická nebo právnická osoba může tyto alternativní způsoby průkazu použít, pokud je předtím schválí příslušný úřad.

HLAVA B – TYPOVÁ OSVĚDČENÍ**21L.A.21 Oblast působnosti**

Tato hlava stanoví postup pro podávání žádostí o typová osvědčení a stanoví práva a povinnosti žadatelů o tato osvědčení a držitelů těchto osvědčení pro výrobky, pokud se jedná o jeden z těchto výrobků:

- a) letoun s maximální vzletovou hmotností (MTOM) rovnou 2 000 kg nebo menší a maximální provozní konfigurací sedadel pro čtyři osoby;
- b) kluzák nebo motorový kluzák s MTOM rovnou 2 000 kg nebo menší;

▼ M12

- c) balon;
- d) horkovzdušnou vzducholod';
- e) plynovou vzducholod' pro přepravu cestujících určenou pro nejvýše čtyři osoby;
- f) rotorové letadlo s MTOM rovnou 1 200 kg nebo menší a maximální provozní konfigurací sedadel pro čtyři osoby;
- g) pístový motor a vrtuli s pevným nastavením listů, které jsou určeny k zástavbě do letadla uvedeného v písmenech a) až f). V takových případech musí být příloha typového osvědčení náležitě označena tak, aby umožňovala zástavbu motoru nebo vrtule pouze do takového letadla;
- h) vírníky (gyroplány).

21L.A.22 Způsobilost

Každá fyzická nebo právnická osoba, která prokázala svou projekční způsobilost podle bodu 21L.A.23 nebo je v procesu jejího prokazování, může podat žádost o typové osvědčení podle podmínek stanovených v této hlavě.

21L.A.23 Prokazování projekční způsobilosti

Žadatel o typové osvědčení prokáže svou projekční způsobilost tím, že:

- a) je držitelem oprávnění organizace k projektování s podmínkami oprávnění, které se vztahují na příslušnou kategorii výrobku, vydaného agenturou v souladu s hlavou J oddílu A přílohy I (část 21), nebo
- b) deklaruje svou projekční způsobilost pro daný druh projekční práce a kategorii výrobku v souladu s hlavou J této přílohy.

21L.A.24 Žádost o typové osvědčení

- a) Žádost o typové osvědčení se podává formou a způsobem stanovenými agenturou.
- b) Žádost o typové osvědčení musí zahrnovat alespoň:
 - 1. odůvodnění, že žádost spadá do oblasti působnosti stanovené v bodě 21L.A.21;
 - 2. předběžné popisné údaje o výrobku, zamýšlené použití výrobku a druh provozu výrobku, pro který se žádá osvědčení;
 - 3. návrh certifikační předpisové základny a použitelných požadavků na ochranu životního prostředí vypracovaný v souladu s požadavky a možnostmi uvedenými v bodech 21L.B.43 a 21L.B.45;
 - 4. plán prokazování souladu s podrobným popisem prostředků a metod prokazování souladu, který žadatel aktualizuje v případě, že dojde ke změnám projektu usilujícího o certifikaci, které mají vliv na odstavce 1 až 3, nebo k jakýmkoli změnám prostředků a metod prokazování souladu.

▼ M12

- c) Žádost o typové osvědčení zůstává v platnosti po dobu tří let. V případě, že typové osvědčení nebylo vydáno v této lhůtě, podá se nová žádost v souladu s písmeny a) a b).

21L.A.25 Prokazování souladu

- a) Žadatel o typové osvědčení je poté, co agentura přijme plán prokazování souladu, a v souladu s jeho obsahem, povinen:

1. prokázat soulad s použitelnou certifikační předpisovou základnou, jak ji agentura stanovila a oznámila žadateli v souladu s bodem 21L.B.43;
2. prokázat soulad s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila žadateli v souladu s bodem 21L.B.45, a
3. poskytnout agentuře způsoby, kterými byl tento soulad prokázán.

- b) Žadatel o typové osvědčení poskytne agentuře zaznamenané odůvodnění způsobů průkazu, a to v rámci dokladů o vyhovění požadavkům v souladu s plánem prokazování souladu.

- c) Při provádění zkoušek a prohlídek za účelem prokazování souladu podle písmene a) musí žadatel před provedením jakékoli zkoušky toto ověření ověřit a zdokumentovat:

1. u každého zkoušeného exempláře:
 - i) zda se materiály a postupy dostatečně shodují se specifikacemi navrhovaného typového návrhu;
 - ii) zda se části tvořící výrobky dostatečně shodují s výkresy v navrhovaném typovém návrhu;
 - iii) zda se výrobní postupy, stavba a montáž dostatečně shodují s jejich přesným vymezením v navrhovaném typovém návrhu, a
2. zda zkušební a měřicí vybavení použité ke zkoušce bylo pro danou zkoušku dostatečné a náležitě kalibrované.

- d) Letové zkoušky pro účel získání typového osvědčení musí být provedeny v souladu s metodami pro takové letové zkoušky stanovenými agenturou. Žadatel o typové osvědčení je povinen provést všechny letové zkoušky nezbytné ke stanovení, zda bylo vyhověno použitelné certifikační předpisové základně. Letové zkoušky musí zahrnovat dobu provozu v konečné konfiguraci po dostatečně dlouhou dobu, aby se zajistilo, že při prvním uvedení letadla do provozu nevzniknou žádné problémy v oblasti bezpečnosti.

- e) Žadatel o typové osvědčení musí agentuře umožnit:

1. přezkoumání veškerých údajů a informací souvisejících s prokázáním souladu;
2. pozorování nebo provedení jakékoli zkoušky nebo kontroly za účelem prokázání souladu;

▼ M12

3. fyzickou kontrolu prvního letadlového celku tohoto výrobku v konečné konfiguraci za účelem ověření, zda je návrh v souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, a jakékoli jiné šetření v souladu s bodem 21L.B.46.

f) Po dokončení prokázání souladu žadatel agentuře oznámí, že:

1. prokázal soulad s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila žadateli v souladu s body 21L.B.43 a 21L.B.45, a to podle plánu prokazování souladu, a
2. nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost výrobku, který by jej mohl učinit nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro něž je certifikace požadována.

21L.A.26 Typový návrh

Žadatel o typové osvědčení musí definovat typový návrh výrobku, aby umožnil jeho jedinečnou a jednoznačnou identifikaci, který se skládá z:

- a) výkresů a specifikací a seznamu těchto výkresů a specifikací nezbytných k definování konfigurace a konstrukčních rysů výrobku;
- b) informací o použitých materiálech a procesech;
- c) informací o metodách výroby a montáže;
- d) jakýchkoli omezení letové způsobilosti;
- e) požadavků na slučitelnost s životním prostředím a
- f) jakýchkoli jiných údajů umožňujících porovnáním určit letovou způsobilost, a je-li to relevantní, slučitelnost pozdějších výrobků téhož typu se životním prostředím.

21L.A.27 Požadavky na vydání typového osvědčení

Aby mohlo být žadateli vydáno typové osvědčení, je žadatel povinen:

- a) prokázat svou projekční způsobilost v souladu s bodem 21L.A.23;
- b) prokázat soulad návrhu podle bodu 21L.A.25;
- c) u typových osvědčení letadla prokázat, že motor nebo vrtule, nebo obojí, pokud jsou do letadla zastavěny, buď:
 1. mají typové osvědčení vydané nebo určené v souladu s přílohou I (část 21) nebo vydané v souladu s touto přílohou, nebo
 2. byly zahrnuty do žádosti o typové osvědčení letadla a žadatel zajistil soulad motoru a vrtule během prokazování souladu podle bodu 21L.A.25;

▼ M12

- d) prokázat, že neexistují nevyřešené problémy vyplývající z fyzické kontroly prvního letadlového celku tohoto výrobku v konečné konfiguraci nebo z jakéhokoli jiného šetření provedeného agenturou v souladu s bodem 21L.B.46 písm. c) a d).

21L.A.28 Povinnosti držitele typového osvědčení

Držitel typového osvědčení musí plnit povinnosti držitele typového osvědčení stanovené v hlavě A této přílohy a neustále vyhovovat požadavku způsobilosti podle bodu 21L.A.22.

21L.A.29 Přenositelnost typového osvědčení

Typové osvědčení může být převedeno na nového držitele, pokud agentura v souladu s bodem 21L.B.49 ověřila, že fyzická nebo právnická osoba, na kterou má být typové osvědčení převedeno, je způsobilá v souladu s bodem 21L.A.22 být držitelem typového osvědčení a je schopna plnit povinnosti držitele typového osvědčení podle bodu 21L.A.28. Držitel typového osvědčení nebo fyzická či právnická osoba, která si přeje přijmout osvědčení, požádá agenturu, aby ověřila, zda jsou tyto podmínky splněny, a to formou a způsobem stanovenými agenturou.

21L.A.30 Zachování platnosti typového osvědčení

- a) Typové osvědčení zůstává platné, dokud:

1. se držitel typového osvědčení nevzdá;
2. je držitel typového osvědčení i nadále v souladu s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, s přihlédnutím k ustanovením týkajícím se řešení nálezů, jak je uvedeno v bodě 21L.B.21;
3. agentura typové osvědčení nezruší v souladu s bodem 21L.B.22.

- b) Vzdá-li se držitel typového osvědčení nebo je-li zrušeno, musí být vráceno příslušnému úřadu.

HLAVA C – PROHLÁŠENÍ O SOULADU NÁVRHU LETADLA**21L.A.41 Oblast působnosti**

- a) Tato hlava stanoví postup pro deklarování souladu návrhu letadla a stanoví práva a povinnosti osob, které taková prohlášení podávají.

- b) Tato hlava se vztahuje na následující kategorie letadel za předpokladu, že návrh letadla neobsahuje nové nebo neobvyklé konstrukční rysy:

1. letoun s maximální vzletovou hmotností (MTOM) rovnou 1 200 kg nebo menší, který nemá proudový pohon a má maximální provozní konfiguraci sedadel pro dvě osoby;
2. kluzák nebo motorový kluzák s MTOM rovnou 1 200 kg nebo menší;
3. balon projektovaný pro nejvýše čtyři osoby;
4. horkovzdušnou vzducholod' projektovanou pro nejvýše čtyři osoby.

▼ M12

- c) Pro účely této hlavy se konstrukční rys považuje za nový nebo neobvyklý, pokud v době, kdy je deklarováno prohlášení o souladu návrhu, není tento konstrukční rys zahrnut v podrobných technických specifikacích stanovených a zpřístupněných agenturou v souladu s bodem 21L.B.61.

21L.A.42 Způsobnost

Deklarovat soulad návrhu letadla může každá fyzická nebo právnická osoba, a to v souladu s podmínkami stanovenými v této hlavě.

21L.A.43 Prohlášení o souladu návrhu

- a) Před výrobou letadla nebo před dohodou s výrobní organizací na výrobě letadla musí fyzická nebo právnická osoba, která letadlo projektuje, deklarovat, že jeho návrh je v souladu s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí uvedenými v bodě 21L.A.45.

- b) Prohlášení musí být učiněno formou a způsobem stanovenými agenturou a musí obsahovat alespoň tyto informace:

1. jméno osoby vydávající prohlášení a její adresu/místo obchodní činnosti;
2. jedinečný referenční údaj pro identifikaci letadla;
3. uvedení použitelných podrobných technických specifikací a použitelných požadavků na ochranu životního prostředí podle bodu 21L.A.45, s nimiž deklarant prohlašuje soulad;
4. podepsané vyjádření učiněné na výhradní odpovědnost osoby, která prohlášení podává, že návrh letadla a případně motoru nebo vrtule je v souladu s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí uvedenými v odstavci 3, a to podle plánu prokazování souladu uvedeného v písm. c) odst. 3;
5. podepsané vyjádření učiněné na výhradní odpovědnost osoby, která prohlášení podává, že nezjistila žádné rysy nebo vlastnosti, které by mohly učinit letadlo nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro zamýšlené použití;
6. podepsaný závazek, že osoba vydávající prohlášení bude plnit povinnosti uvedené v bodě 21L.A.47;
7. pokud návrh letadla, na které se prohlášení vztahuje, zahrnuje motor nebo vrtuli:
 - i) odkaz na typové osvědčení motoru nebo vrtule vydané nebo určené v souladu s přílohou I (část 21) nebo vydané v souladu s touto přílohou, nebo
 - ii) v případě pístových motorů a vrtulí s pevným nastavením listů vyjádření, že prohlášení o souladu návrhu letadla se vztahuje na soulad motoru nebo vrtule s použitelnými technickými specifikacemi motoru nebo vrtule;
8. pokyny pro zachování letové způsobilosti;
9. provozní omezení;

▼ M12

10. přílohu týkající se letové způsobilosti a případně emisí;
11. případně přílohu týkající se hluku;
12. jakékoli jiné podmínky nebo omezení předepsané pro letadlo a případně pro motor nebo vrtuli použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, s nimiž deklarant prohlášení deklaruje soulad.

c) Deklarant předloží agentuře prohlášení o souladu návrhu uvedené v písmenu b). Spolu s tímto prohlášením deklarant agentuře předloží:

1. výkres letadla;
2. podrobný popis návrhu letadla, včetně všech konfigurací, na něž se prohlášení vztahuje, provozních charakteristik, konstrukčních rysů a veškerých omezení;
3. plán prokazování souladu s podrobným popisem způsobů, jimiž byl během prokazování souladu prokázán soulad s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;
4. zaznamenaná odůvodnění souladu získaná z činností souvisejících s ověřením souladu, které byly provedeny v souladu s plánem prokazování souladu;
5. je-li soulad prokazován prováděním zkoušek, zaznamenané odůvodnění shody zkoušených letadlových celků a zařízení, které prokazuje:
 - i) u zkoušeného exempláře:
 - A) zda se materiály a postupy dostatečně shodují se specifikacemi daného návrhu;
 - B) zda se části tvořící výrobky dostatečně shodují s výkresy v návrhu a
 - C) zda se výrobní postupy, stavba a montáž dostatečně shodují s jejich vymezením v návrhu;
 - ii) zda zkušební a měřicí vybavení používané ke zkouškám bylo pro danou zkoušku dostatečné a náležitě kalibrované;
6. hlášení, výsledky kontrol nebo zkoušek, které deklarant shledal nezbytnými ke stanovení, zda je letadlo a případně motor nebo vrtule v souladu s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí.

21L.A.44 Ověření souladu v souvislosti s prohlášením o souladu návrhu

Před vydáním prohlášení o souladu návrhu podle bodu 21L.A.43 je deklarant odpovědný za návrh daného letadla povinen k tomuto konkrétnímu návrhu letadla:

▼ M12

- a) vypracovat plán prokazování souladu s podrobným popisem způsobů průkazu vyhovění, který je při prokazování souladu třeba dodržovat. Tento dokument se v případě potřeby aktualizuje;
- b) zaznamenávat odůvodnění souladu v rámci dokumentů o souladu podle plánu prokazování souladu;
- c) v souladu s plánem prokazování souladu provádět podle potřeby zkoušky a kontroly;
- d) zajistit a zaznamenat shodu zkoušených letadlových celků a zařízení a zajistit, aby zkoušený exemplář odpovídal specifikacím, výkresům, výrobním postupům a stavebním a montážním prostředkům v návrhu;
- e) zajistit, aby bylo zkušební a měřicí vybavení používané ke zkouškám pro danou zkoušku dostatečně a náležitě kalibrované;
- f) umožnit agentuře provádět nebo se účastnit jakýchkoli kontrol nebo zkoušek letadel v konečném nebo dostatečně pokročilém návrhu a výrobní konfiguraci, které jsou nezbytné ke stanovení, zda výrobek nemá žádný rys nebo vlastnost činící letadlo nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro zamýšlené použití;
- g) provádět letové zkoušky v souladu s metodami pro takové letové zkoušky stanovenými agenturou s cílem stanovit, zda je letadlo v souladu s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí. Letové zkoušky musí zahrnovat dobu provozu v konečné konfiguraci po dostatečně dlouhou dobu, aby se zajistilo, že při prvním uvedení letadla do provozu nevzniknou žádné bezpečnostní problémy.

21L.A.45 Podrobné technické specifikace a požadavky na ochranu životního prostředí použitelné na letadla, která podléhají prohlášení o souladu návrhu

Deklarant prokáže soulad návrhu letadla s podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí uvedenými v bodě 21L.B.61, které se na dané letadlo vztahují a které jsou účinné ke dni, kdy je agentuře předloženo prohlášení o souladu návrhu.

21L.A.46 Konstrukční údaje letadla

- a) Deklarant jasně vymezí návrh letadla, aby umožnil jeho jedinečnou a jednoznačnou identifikaci.
- b) Konstrukční údaje letadla, které deklarant použije k jedinečnému vymezení návrhu letadla, musí zahrnovat:
 - 1. výkresy a specifikace a seznam výkresů a specifikací nezbytných k přesnému stanovení konfigurace a konstrukčních rysů výrobku;
 - 2. informace o použitých materiálech a procesech;
 - 3. informace o metodách výroby a montáže;

▼ M12

4. jakákoli omezení letové způsobilosti;
5. veškeré požadavky na slučitelnost s životním prostředím a
6. jakékoli jiné údaje umožňující porovnáním určit letovou způsobilost, a je-li to relevantní, slučitelnost pozdějších výrobků téhož typu s životním prostředím.

21L.A.47 Povinnosti deklaranta prohlášení o souladu návrhu

Deklarant, který agentuře předložil prohlášení o souladu návrhu letadla podle bodu 21L.A.43, je povinen:

- a) po podání prohlášení zařídit, aby agentura provedla fyzickou kontrolu a letové zkoušky prvního letadlového celku tohoto letadla v konečné nebo dostatečně pokročilé konfiguraci, aby se zajistilo, že letadlo může dosáhnout přijatelné úrovně bezpečnosti a je slučitelné s životním prostředím;
- b) uchovávat veškerou podpůrnou dokumentaci k prohlášení o souladu návrhu a na požádání ji zpřístupnit agentuře;
- c) splnit všechny ostatní povinnosti, které se vztahují na deklaranta prohlášení o souladu návrhu a které jsou stanoveny v hlavě A této přílohy.

21L.A.48 Nepřenositelnost prohlášení o souladu návrhu letadla

- a) Prohlášení o souladu návrhu letadla nelze převést.
- b) Fyzická nebo právnická osoba, která přebírá návrh letadla, u něhož již byl dříve deklarován soulad návrhu, je povinna:
 1. předložit nové prohlášení o souladu návrhu letadla v souladu s touto hlavou;
 2. prokázat, že deklarant, který dříve předložil prohlášení o souladu návrhu letadla, již není aktivní nebo souhlasil s převodem konstrukčních údajů letadla;
 3. zavázat se k plnění všech povinností, které se vztahují se na osoby vydávající prohlášení o souladu návrhu letadla stanovené v této hlavě podle bodu 21L.A.47.

HLAVA D – ZMĚNY TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ**21L.A.61 Oblast působnosti**

Tato hlava stanoví:

- a) postup podávání žádostí o schválení změn typových osvědčení pro výrobky certifikované v souladu s touto přílohou za předpokladu, že změněný výrobek stále spadá do oblasti působnosti bodu 21L.A.21;
- b) práva a povinnosti žadatelů o schválení uvedených v písmenu a) a jejich držitelů;

▼ M12

- c) ustanovení týkající se standardních změn, které nevyžadují schválení.

21L.A.62 Standardní změny

- a) Standardní změny jsou změny typového osvědčení výrobku schváleného v souladu s oddílem B hlavou B této přílohy:

1. jež se řídí konstrukčními údaji, které jsou součástí certifikačních specifikací vydaných agenturou a obsahujících přijatelné metody, techniky a postupy provádění a označování standardních změn, včetně souvisejících instrukcí pro zachování letové způsobilosti, a

2. jež nejsou v rozporu s údaji držitele typového osvědčení.

- b) Body 21L.A.63 až 21L.A.70 se na standardní změny nevztahují.

21L.A.63 Klasifikace změn typového osvědčení

- a) Změny typového osvědčení jsou klasifikovány jako nevýznamné nebo významné.

- b) „Nevýznamná změna“ je změna, která nemá podstatný účinek na hmotnost, polohu těžiště, pevnost konstrukce, spolehlivost, certifikované úrovně hluku nebo emisí, provozní vlastnosti ani jiné vlastnosti ovlivňující letovou způsobilost výrobku nebo jeho slučitelnost s životním prostředím.

- c) Všechny ostatní změny jsou „významné změny“, ledaže by změna v návrhu, výkonu, tahu nebo hmotnosti byla tak rozsáhlá, že by bylo nutné provést v podstatě kompletní šetření souladu s použitelnou certifikační předpisovou základnou nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí nebo s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi, v kterémžto případě musí být návrh certifikován v souladu s hlavou B této přílohy.

- d) Požadavky na schválení nevýznamných změn jsou stanoveny v bodě 21L.A.67.

- e) Požadavky na schválení významných změn jsou stanoveny v bodě 21L.A.68.

21L.A.64 Způsobilost

- a) O schválení významné změny typového osvědčení podle této hlavy může požádat pouze držitel typového osvědčení; všichni ostatní žadatelé o významnou změnu typového osvědčení musí podat žádost podle hlavy E této přílohy.

- b) O schválení nevýznamné změny typového osvědčení podle této hlavy může požádat jakákoli fyzická nebo právnická osoba.

21L.A.65 Žádost o změnu typového osvědčení

- a) Žádost o schválení změny typového osvědčení musí být podána formou a způsobem stanovenými agenturou.

▼ **M12**

- b) U významné změny typového osvědčení žadatel v žádosti uvede plán prokazování souladu pro prokázání souladu podle bodu 21L.A.66 spolu s návrhem certifikační předpisové základy a použitelných požadavků na ochranu životního prostředí, vypracovaný v souladu s požadavky a možnostmi uvedenými v bodě 21L.B.81.

21L.A.66 Prokazování souladu

- a) Žadatel o významnou změnu typového osvědčení musí prokázat soulad s použitelnou certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila žadateli v souladu s bodem 21L.B.81, a agentuře poskytne způsoby, kterými byl tento soulad prokázán.
- b) Žadatel o významnou změnu typového osvědčení poskytne agentuře zaznamenané odůvodnění způsobů průkazu podle plánu prokazování souladu.
- c) Při provádění zkoušek a prohlídek za účelem prokazování souladu podle písmene a) musí žadatel před provedením jakékoli zkoušky toto ověření ověřit a zdokumentovat:

1. u zkoušeného exempláře:

- i) zda se materiály a postupy dostatečně shodují se specifikacemi navrhovaného změněného typového návrhu;
- ii) zda se části tvořící výrobky dostatečně shodují s výkresy v navrhovaném změněném typovém návrhu;
- iii) zda se výrobní postupy, stavba a montáž dostatečně shodují s jejich přesným vymezením v navrhovaném změněném typovém návrhu a

2. zda zkušební a měřicí vybavení používané ke zkouškám bylo pro danou zkoušku dostatečné a náležitě kalibrované.

- d) Letové zkoušky pro účely získání schválení významné změny typového osvědčení musí být provedeny v souladu s metodami pro takové letové zkoušky stanovenými agenturou. Žadatel o významnou změnu typového osvědčení provede všechny letové zkoušky nezbytné ke stanovení, zda bylo vyhověno použitelné certifikační předpisové základně a použitelným požadavkům na ochranu životního prostředí.

- e) Žadatel o významnou změnu typového osvědčení musí agentuře umožnit:

1. přezkoumání veškerých údajů a informací souvisejících s prokázáním souladu;
2. pozorování nebo provedení jakékoli zkoušky nebo kontroly za účelem prokázání souladu; a
3. je-li to považováno za nezbytné, fyzickou kontrolu prvního letadlového celku tohoto výrobku v konečné změněné konfiguraci za účelem ověření, zda je návrh v souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí.

▼ M12

f) Po dokončení prokázání souladu žadatel agentuře oznámí, že:

1. prokázal soulad s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila žadateli v souladu s bodem 21L.B.81, a to podle plánu prokazování souladu, a
2. nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost, které by mohly učinit změněný výrobek nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro která je certifikace požadována.

21L.A.67 Požadavky na schválení nevýznamné změny typového osvědčení

Aby mohlo být žadateli vydáno schválení nevýznamné změny typového osvědčení, je žadatel povinen:

a) prokázat, že změna a oblasti, kterých se změna týká, jsou v souladu:

1. s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, na které odkazuje typové osvědčení, nebo
2. pokud se tak žadatel rozhodne, s certifikačními specifikacemi, které se na výrobek vztahují ke dni podání žádosti o změnu;

b) deklarovat soulad s certifikační předpisovou základnou a s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, které se uplatňují v souladu s písm. a) odst. 1, nebo s certifikačními specifikacemi zvolenými v souladu s písm. a) odst. 2, zaznamenat odůvodnění souladu v dokumentech o souladu a zaznamenat, že nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost, které by mohly učinit změněný výrobek nebezpečným pro použití, pro které je certifikace požadována;

c) předložit agentuře zdůvodnění souladu změny a prohlášení o souladu.

21L.A.68 Požadavky na schválení významné změny typového osvědčení

Aby mohlo být žadateli vydáno schválení významné změny typového osvědčení, je žadatel povinen:

a) prokázat, že změna a oblasti ovlivněné změnou jsou v souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila žadateli v souladu s bodem 21L.B.81;

b) prokázat soulad podle bodu 21L.A.66;

c) prokázat, že neexistují žádné nevyřešené problémy vyplývající z fyzické kontroly prvního letadlového celku tohoto výrobku v konečné změněné konfiguraci provedené agenturou v souladu s bodem 21L.A.66 písm. e) odst. 3.

21L.A.69 Schválení změny typového osvědčení na základě práva

a) Schválení změny typového osvědčení, kterou navrhla oprávněná projekční organizace, může místo agentury vydat sama oprávněná projekční organizace bez žádosti podle bodu 21L.A.65 v souladu s rozsahem svých práv stanovených v bodě 21.A.263 písm. c) odst. 2 a 8 přílohy I (část 21), jak je uvedeno v podmínkách oprávnění.

▼ M12

b) Při vydávání schválení změny typového osvědčení podle písmene a) je projekční organizace povinna:

1. zajistit, aby byly k dispozici všechny dokladující údaje a odůvodnění;
2. zajistit, aby byl soulad změny s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí podle bodu 21L.A.67 písm. a) odst. 1 nebo bodu 21L.A.68 písm. a) prokázán a deklarován v souladu s bodem 21L.A.66;
3. potvrdit, že nezjistila:
 - i) žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo případně s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, nebo se zvolenými certifikačními specifikacemi;
 - ii) žádný rys nebo vlastnost změny, které by mohly učinit změněný výrobek nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro která je certifikace požadována;
4. omezit schválení změny typového osvědčení na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s níž či nimiž změna souvisí.

21L.A.70 Povinnosti týkající se nevýznamných změn typového osvědčení

Držitel schválení nevýznamné změny typového osvědčení musí zajistit, aby byly plněny povinnosti držitelů schválení nevýznamné změny podle hlavy A této přílohy.

HLAVA E – DOPLŇKOVÁ TYPOVÁ OSVĚDČENÍ**21L.A.81 Oblast působnosti**

Tato hlava stanoví postup pro fyzické nebo právnické osoby jiné než držitele tohoto typového osvědčení pro podávání žádostí o schválení významných změn typových osvědčení vydaných podle přílohy I (části 21) nebo této přílohy pro výrobky spadající do oblasti působnosti bodu 21L.A.21 za předpokladu, že změněný výrobek stále spadá do oblasti působnosti tohoto bodu, a stanoví práva a povinnosti žadatelů o tato osvědčení a jejich držitelů.

21L.A.82 Způsobnost

Každá fyzická nebo právnická osoba, která prokázala svou projekční způsobilost podle bodu 21L.A.83 nebo je v procesu jejího prokazování, může podat žádost o doplňkové typové osvědčení podle podmínek stanovených v této hlavě.

21L.A.83 Prokazování projekční způsobilosti

Žadatel o doplňkové typové osvědčení prokáže svou projekční způsobilost tak, že:

- a) je držitelem oprávnění organizace k projektování s podmínkami oprávnění, které se vztahují na příslušnou kategorii výrobku, vydaného agenturou v souladu s hlavou J oddílu A přílohy I (část 21), nebo

▼ M12

- b) deklaruje svou projekční způsobilost pro rozsah výrobků v souladu s hlavou J této přílohy.

21L.A.84 Žádost o doplňkové typové osvědčení

- a) Žádost o doplňkové typové osvědčení musí být podána formou a způsobem stanovenými agenturou.

- b) Při podání žádosti o doplňkové typové osvědčení musí žadatel:

1. zahrnout do žádosti informace požadované v bodě 21L.A.65 písm. b);
2. uvést, zda certifikační údaje připravil nebo připraví žadatel celé sám, nebo na základě dohody s vlastníkem certifikačních předpisových údajů.

21L.A.85 Prokazování souladu

- a) Žadatel o doplňkové typové osvědčení musí prokázat soulad s použitelnou certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila žadateli v souladu s bodem 21L.B.101, a agentuře poskytne způsoby, kterými byl tento soulad prokázán.

- b) Žadatel o doplňkové typové osvědčení poskytne agentuře zaznamenané odůvodnění způsobů průkazu, a to v rámci dokladů o vyhovění požadavkům v souladu s plánem prokazování souladu.

- c) Při provádění zkoušek a prohlídek za účelem prokazování souladu podle písmene a) musí žadatel před provedením jakékoli zkoušky toto ověření ověřit a zdokumentovat:

1. u zkoušeného exempláře:

- i) zda se materiály a postupy dostatečně shodují se specifikacemi navrhovaného změněného typového návrhu;
- ii) zda se části tvořící výrobky dostatečně shodují s výkresy v navrhovaném změněném typovém návrhu;
- iii) zda se výrobní postupy, stavba a montáž dostatečně shodují s jejich přesným vymezením v navrhovaném změněném typovém návrhu a

2. zda zkušební a měřicí vybavení používané ke zkouškám bylo pro danou zkoušku dostatečné a náležitě kalibrované.

- d) Letové zkoušky pro účely získání doplňkového typového osvědčení musí být provedeny v souladu s metodami pro takové letové zkoušky stanovenými agenturou. Žadatel o doplňkové typové osvědčení je povinen provést všechny letové zkoušky nezbytné ke stanovení, zda bylo vyhověno použitelné certifikační předpisové základně.

- e) Žadatel o doplňkové typové osvědčení musí agentuře umožnit:

1. přezkoumání veškerých údajů a informací souvisejících s prokázáním souladu;
2. pozorování nebo provedení jakékoli zkoušky nebo kontroly za účelem prokázání souladu; a

▼ M12

3. fyzickou kontrolu prvního letadlového celku tohoto výrobku v konečné změněné konfiguraci za účelem ověření, zda je návrh v souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí.
- f) Po dokončení prokázání souladu žadatel o doplňkové typové osvědčení agentuře oznámí, že:
1. prokázal soulad s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila žadateli v souladu s bodem 21L.B.101, a to podle plánu prokazování souladu, a
 2. nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost, které by mohly učinit změněný výrobek nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro která je certifikace požadována.

21L.A.86 Požadavky na schválení doplňkového typového osvědčení

- a) Aby mohlo být žadateli vydáno doplňkové typové osvědčení, je žadatel povinen:
1. prokázat svou projekční způsobilost v souladu s bodem 21L.A.83;
 2. prokázat, že změna typového osvědčení a oblasti touto změnou ovlivněné jsou v souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, jak byly stanoveny agenturou v souladu s bodem 21L.B.101;
 3. prokázat soulad v souladu s bodem 21L.A.85;
 4. pokud žadatel uvedl, že poskytl certifikační údaje na základě dohody s vlastníkem typové certifikačních údajů v souladu s bodem 21L.A.84 písm. b), prokázat, že držitel typového osvědčení:
 - i) nemá technické námitky k informacím předloženým podle bodu 21L.A.65 a
 - ii) souhlasil spolupracovat s žadatelem na plnění všech povinností v souvislosti se zachováním letové způsobilosti změněného výrobku souladem s body 21L.A.28 a 21L.A.88;
 5. prokázat, že neexistují žádné nevyřešené problémy vyplývající z fyzické kontroly prvního letadlového celku tohoto výrobku v konečné změněné konfiguraci provedené agenturou v souladu s bodem 21L.A.85 písm. c) odst. 3.
- b) Doplňkové typové osvědčení je omezeno pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s níž či nimiž související významná změna souvisí.

21L.A.87 Schválení doplňkového typového osvědčení na základě práva

- a) Schválení doplňkového typového osvědčení pro významnou změnu, kterou navrhla oprávněná projekční organizace, může místo agentury vydat sama oprávněná projekční organizace bez žádosti podle bodu 21L.A.84 v souladu s rozsahem svých práv stanovených v bodě 21.A.263 písm. c) odst. 9 přílohy I (část 21), jak je uvedeno v podmínkách oprávnění.

▼ M12

b) Při vydávání doplňkového typového osvědčení podle písmene a) je projekční organizace povinna:

1. zajistit, aby byly k dispozici všechny dokladující údaje a odůvodnění;
2. zajistit, aby byl prokázán a deklarován soulad změny s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;
3. potvrdit, že nezjistila:
 - i) žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo případně s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, nebo se zvolenými certifikačními specifikacemi;
 - ii) žádný rys nebo vlastnost změny, které by mohly učinit změněný výrobek nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro která je certifikace požadována;
4. omezit schválení doplňkového typového osvědčení na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s níž či nimiž změna souvisí.

21L.A.88 Povinnosti držitele doplňkového typového osvědčení

Každý držitel doplňkového typového osvědčení musí plnit povinnosti držitele doplňkového typového osvědčení stanovené v hlavě A této přílohy a neustále vyhovovat požadavku způsobilosti podle bodu 21L.A.82.

21L.A.89 Přenositelnost doplňkového typového osvědčení

Doplňkové typové osvědčení může být převedeno na nového držitele, pokud agentura ověřila, že fyzická nebo právnická osoba, na kterou má být typové osvědčení převedeno, je v souladu s bodem 21L.A.83 být držitelem doplňkového typového osvědčení a je schopna plnit povinnosti držitele doplňkového typového osvědčení podle bodu 21L.A.88.

21L.A.90 Zachování platnosti doplňkového typového osvědčení

a) Doplňkové typové osvědčení zůstává platné, dokud:

1. se držitel doplňkového typového osvědčení nevzdá;
2. je držitel doplňkového typového osvědčení i nadále v souladu s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, s přihlédnutím k ustanovením týkajícím se řešení nálezů, jak je uvedeno v bodě 21L.B.21;
3. agentura doplňkové typové osvědčení nezruší v souladu s bodem 21L.B.22.

b) Vzdá-li se držitel typového osvědčení nebo je-li zrušeno, musí být vráceno příslušnému úřadu.

▼ M12**21L.A.91 Změny části výrobku, která je zahrnuta v doplňkovém typovém osvědčení**

- a) Nevýznamná změna části výrobku, která je zahrnuta v doplňkovém typovém osvědčení, se schvaluje podle hlavy D této přílohy.
- b) Významná změna té části výrobku, která je zahrnuta v doplňkovém typovém osvědčení, se schvaluje samostatným doplňkovým typovým osvědčením v souladu s touto hlavou.
- c) Odchylně od písmene b) může být významná změna té části výrobku, která je zahrnuta v doplňkovém typovém osvědčení, kterou předložil držitel doplňkového typového osvědčení, schválena jako změna stávajícího doplňkového typového osvědčení v souladu s body 21L.A.63 až 21L.A.69.

HLAVA F – ZMĚNY LETADLA, U NĚJŽ BYL DEKLAROVÁN SOULAD NÁVRHU**21L.A.101 Oblast působnosti**

Tato hlava stanoví:

- a) postup pro deklarování souladu změny návrhu letadla, které bylo předmětem prohlášení podaného v souladu s hlavou C této přílohy;
- b) práva a povinnosti deklaranta prohlášení o souladu změny uvedené v písmenu a) a
- c) ustanovení týkající se standardních změn, které nevyžadují prohlášení o souladu návrhu.

21L.A.102 Standardní změny

- a) Standardní změny jsou změny návrhu letadla, které bylo předmětem prohlášení předloženého v souladu s hlavou C této přílohy, jež:
 - 1. se řídí konstrukčními údaji, které jsou součástí certifikačních specifikací vydaných agenturou a obsahujících přijatelné metody, techniky a postupy provádění a označování standardních změn, včetně souvisejících instrukcí pro zachování letové způsobilosti, a
 - 2. nejsou v rozporu s konstrukčními údaji, na něž se vztahuje prohlášení o souladu návrhu letadla učiněné v souladu s hlavou C této přílohy.

- b) Body 21L.A.103 až 21L.A.108 se na standardní změny nevztahují.

21L.A.103 Klasifikace změn návrhu letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu

- a) Změny návrhu letadla, které bylo předmětem prohlášení v souladu s hlavou C této přílohy, jsou klasifikovány jako nevýznamné nebo významné, a to podle kritérií stanovených v bodě 21L.A.63 písm. b) a c).
- b) Soulad návrhu nevýznamné změny se prohlašuje v souladu s bodem 21L.A.105.
- c) Soulad návrhu významné změny se prohlašuje v souladu s bodem 21L.A.107.

▼ M12**21L.A.104 Způsobnost**

- a) Deklarant prohlášení o souladu návrhu letadla v souladu s hlavou C této přílohy může deklarovat soulad nevýznamné změny návrhu tohoto letadla formou prohlášení za podmínek stanovených v této hlavě. Toto prohlášení o souladu může za podmínek stanovených v této hlavě vydat také projekční organizace oprávněná v souladu s bodem 21.A.263 písm. c) odst. 3 přílohy I (část 21).
- b) Deklarovat soulad významné změny návrhu letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavou C této přílohy, může pouze deklarant prohlášení o souladu návrhu letadla v souladu s hlavou C této přílohy, a to za podmínek stanovených v této hlavě.
- c) Odchylně od bodu 21.L.A.104 písmene b), pokud deklarant prohlášení o souladu návrhu letadla podle hlavy C této přílohy již není aktivní nebo nereaguje na žádosti o změny návrhu, může soulad změněného návrhu letadla deklarovat podle hlavy C této přílohy také projekční organizace oprávněná podle bodu 21.A.263 písm. c) odst. 4 přílohy I (část 21), a to v rámci jejich podmínek oprávnění, nebo jakákoli jiná fyzická nebo právnická osoba, která je schopna plnit povinnosti stanovené v bodě 21L.A.47 s ohledem na toto změněné letadlo.

21L.A.105 Prohlášení o souladu návrhu pro nevýznamné změny

- a) Před zástavbou nebo provedením nebo před dohodou s výrobní organizací o zástavbě nebo provedení nevýznamné změny v návrhu letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavou C této přílohy, musí organizace, která tuto nevýznamnou změnu navrhla, prohlásit, že návrh této nevýznamné změny je v souladu s:
1. buď podrobnými technickými specifikacemi, na které odkazuje prohlášení o souladu návrhu letadla, ledaže tyto podrobné technické specifikace nebo jejich části již nejsou použitelné v souladu s bodem 21L.B.61, protože agentura zjistila, že zkušenosti s jinými podobnými výrobky v provozu nebo výrobky s podobnými konstrukčními rysy ukázaly, že může dojít ke vzniku nebezpečného stavu, a že podrobné technické specifikace, na které odkazuje prohlášení o souladu návrhu letadla, tento nebezpečný stav neřeší, anebo
 2. podrobnými technickými specifikacemi použitelnými ke dni vydání prohlášení v souladu s bodem 21L.B.61, pokud si tak deklarant prohlášení zvolí, a
 3. použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí uvedenými v bodě 21L.B.61, které jsou použitelné ke dni vydání prohlášení.
- b) Prohlášení o souladu návrhu musí být podáno formou a způsobem stanovenými agenturou.

▼ M12

- c) Deklarant prohlášení nebo organizace, která navrhla nevýznamnou změnu, vede rejstřík nevýznamných změn návrhu letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu, a na požádání zpřístupní agentuře všechna prohlášení učiněná v souladu s písmenem a).

21L.A.106 Povinnosti osoby vydávající prohlášení o souladu návrhu nevýznamné změny

Každá osoba, která vydala prohlášení o souladu nevýznamné změny návrhu letadla v souladu s bodem 21L.A.105, je povinna:

- a) vést rejstřík těchto prohlášení a na požádání je zpřístupnit agentuře;
- b) uchovávat veškeré podpůrné dokumenty k prohlášení o souladu návrhu a na požádání je zpřístupnit agentuře;
- c) plnit všechny ostatní povinnosti deklaranta prohlášení o souladu návrhu, které jsou stanoveny v hlavě A této přílohy.

21L.A.107 Prohlášení o souladu návrhu významné změny

- a) Před zástavbou nebo provedením nebo před dohodou s výrobní organizací o zástavbě nebo provedení významné změny návrhu letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavou C této přílohy, musí organizace, která tuto významnou změnu navrhla, prohlásit, že návrh této významné změny a oblastí, které jsou touto změnou ovlivněny, jsou v souladu s:

1. buď podrobnými technickými specifikacemi, na které odkazuje prohlášení o souladu návrhu letadla, ledaže tyto podrobné technické specifikace nebo jejich části již nejsou použitelné v souladu s bodem 21L.B.61, protože agentura zjistila, že zkušenosti s jinými podobnými výrobky v provozu nebo výrobky s podobnými konstrukčními rysy ukázaly, že může dojít ke vzniku nebezpečného stavu a že podrobné technické specifikace, na které odkazuje prohlášení o souladu návrhu letadla, tento nebezpečný stav neřeší, anebo
2. podrobnými technickými specifikacemi použitelnými ke dni vydání prohlášení v souladu s bodem 21L.B.61, pokud si tak deklarant prohlášení zvolí, a
3. použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí uvedenými v bodě 21L.B.61, které jsou použitelné ke dni učinění prohlášení.

- b) Prohlášení o souladu návrhu musí být podáno formou a způsobem stanovenými agenturou.

- c) Prohlášení musí obsahovat nejméně toto:

1. jméno osoby činící prohlášení a její adresu/místo obchodní činnosti;
2. referenční číslo prohlášení pro letadlo, jehož se tato významná změna týká;

▼ **M12**

3. jedinečný referenční údaj pro identifikaci významné změny;
 4. uvedení podrobných technických specifikací a použitelných požadavků na ochranu životního prostředí, s nimiž deklarant prohlášení prohlašuje soulad;
 5. podepsané vyjádření učiněné na výhradní odpovědnost osoby, která vydává prohlášení, že návrh významné změny je v souladu s podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí uvedenými v odstavci 4, a to podle plánu prokazování souladu uvedeného v písm. d) odst. 3;
 6. podepsané vyjádření učiněné na výhradní odpovědnost osoby, která vydává prohlášení, že nezjistila žádné rysy nebo vlastnosti, které by mohly učinit letadlo nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro zamýšlené použití;
 7. podepsaný závazek, že osoba činící prohlášení převezme povinnosti uvedené v bodě 21L.A.47 ve vztahu ke změněnému návrhu letadla;
 8. pokyny pro zachování letové způsobilosti;
 9. provozní omezení, pokud se změnila;
 10. přílohu týkající se letové způsobilosti a případně záznam o vyhovění emisním požadavkům;
 11. případně přílohu týkající se hluku;
 12. jakékoli jiné podmínky nebo omezení předepsané pro letadlo použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, s nimiž deklarant prohlašuje soulad.
- d) Deklarant, který navrhuje významnou změnu, je povinen předložit prohlášení uvedené v písmenu c) agentuře. Spolu s tímto prohlášením deklarant prohlášení agentuře předloží:
1. popis významné změny;
 2. základní údaje o významné změně, včetně provozních charakteristik, konstrukčních rysů a případných omezení;
 3. plán prokazování souladu s podrobným popisem způsobů průkazů vyhovění, který byl dodržen během prokazování souladu;
 4. zaznamenaná odůvodnění souladu v rámci údajů o souladu získaných z činností souvisejících s ověřením souladu, které byly provedeny v souladu s plánem prokazování souladu;
 5. způsoby, kterými byl prokázán soulad s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí uvedenými v bodě 21L.B.61;

▼ M12

6. je-li soulad prokázán prováděním zkoušek, zaznamenané odůvodnění shody zkoušených letadlových celků a zařízení, které prokazuje:

i) u zkoušeného exempláře:

A) zda se materiály a postupy dostatečně shodují se specifikacemi daného návrhu;

B) zda se části tvořící výrobky dostatečně shodují s výkresy v rámci návrhu a

C) zda se výrobní postupy, stavba a montáž dostatečně shodují s jejich vymezením v návrhu;

ii) zda zkušební a měřicí vybavení používané ke zkouškám bylo pro danou zkoušku dostatečné a náležitě kalibrované;

7. hlášení, výsledky kontrol nebo zkoušek, které deklarant považoval za nezbytné ke stanovení, zda je letadlo v souladu s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí.

e) Prohlášení o významné změně prohlášení o souladu návrhu je omezeno pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v prohlášení o souladu návrhu, s níž či nimiž změna souvisí.

21L.A.108 Činnosti související s ověřením souladu pro deklarování souladu významné změny

Před deklarováním souladu podle bodu 21L.A.107 je prohlášení povinen pro daný návrh:

a) vypracovat plán prokazování souladu s podrobným popisem způsobu průkazu vyhovění, který je při prokazování souladu třeba dodržovat. Tento dokument se podle potřeby aktualizuje;

b) zaznamenávat odůvodnění souladu v rámci dokumentů o souladu podle plánu prokazování souladu;

c) v souladu s plánem prokazování souladu podle potřeby provádět zkoušky a kontroly;

d) zajistit a zaznamenat shodu zkoušených letadlových celků a zařízení a zajistit, aby zkoušený exemplář odpovídal specifikacím, výkresům, výrobním postupům a stavebním a montážním prostředkům v návrhu;

e) zajistit, aby bylo zkušební a měřicí vybavení používané ke zkouškám pro danou zkoušku dostatečné a náležitě kalibrované;

f) umožnit agentuře provádět nebo se účastnit jakýchkoli kontrol nebo zkoušek letadel v konečném nebo dostatečně pokročilém návrhu a výrobní konfiguraci, které jsou nezbytné ke stanovení, zda změněný výrobek nemá žádný rys nebo vlastnost činící letadlo nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro zamýšlené použití;

g) provádět letové zkoušky v souladu s metodami pro takové letové zkoušky stanovenými agenturou, které jsou nezbytné k určení toho, zda je letadlo v souladu s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí.

▼ M12**HLAVA G – DEKLAROVANÉ VÝROBNÍ ORGANIZACE****21L.A.121 Oblast působnosti**

a) Tato hlava stanoví:

1. postupy pro vydávání prohlášení o výrobní způsobilosti fyzických a právnických osob prokazujících soulad výrobků a letadlových částí s použitelnými konstrukčními údaji;
2. práva a povinnosti fyzických a právnických osob, které vydávají prohlášení o výrobní způsobilosti podle odstavce 1.

b) Organizace, které učinily prohlášení o výrobní způsobilosti v souladu s touto hlavou, mohou vyrábět následující kategorie výrobků a letadlových částí:

1. výrobky a letadlové části, jejichž návrh byl certifikován v souladu s touto přílohou;
2. letadla, na jejichž návrh se vztahuje prohlášení vydané v souladu s touto přílohou, a jejich motory, vrtule a letadlové části.

21L.A.122 Způsobilost

Každá fyzická nebo právnická osoba („organizace“) může deklarovat svou výrobní způsobilost podle této hlavy, pokud tato osoba:

- a) požádala nebo má v úmyslu požádat o schválení návrhu výrobku nebo letadlové části v souladu s touto přílohou, nebo
- b) deklarovala nebo hodlá deklarovat soulad návrhu letadla v souladu s touto přílohou, nebo
- c) spolupracuje s žadatelem nebo držitelem schválení návrhu výrobku, které má být vydáno nebo bylo vydáno v souladu s touto přílohou, nebo s organizací, která deklarovala nebo hodlá deklarovat soulad tohoto návrhu letadla v souladu s touto přílohou, aby zajistila, že vyrobený výrobek nebo letadlová část je ve shodě s daným návrhem, a aby zajistila zachování letové způsobilosti výrobku nebo letadlové části.

21L.A.123 Prohlášení o výrobní způsobilosti

a) Před zahájením výroby jakýchkoli výrobků nebo letadlových částí organizace, která hodlá prokázat soulad těchto výrobků nebo letadlových částí s použitelnými konstrukčními údaji, deklaruje svou výrobní způsobilost prohlášením.

b) Prohlášení a veškeré jeho následné změny musí být podány formou a způsobem stanovenými příslušným úřadem.

c) Prohlášení musí obsahovat informace nezbytné k tomu, aby se příslušný úřad mohl seznámit s organizací a zamýšleným rozsahem práce, a to alespoň:

1. zapsaný název organizace;
2. kontaktní podrobnosti registrované adresy hlavního místa obchodní činnosti organizace a případně kontakt a provozní místa organizace;
3. jména a kontaktní údaje odpovědného vedoucího organizace jmenovaného v souladu s bodem 21L.A.125 písm. c) odst. 1;

▼ M12

4. zamýšlený rozsah práce;
 5. datum zamýšleného zahájení výroby;
 6. prohlášení potvrzující, že organizace:
 - i) má systém řízení pro výrobu v souladu s bodem 21L.A.124 písm. a) a
 - ii) bude systém řízení pro výrobu spravovat v souladu s touto hlavou;
 7. prohlášení potvrzující, že organizace bude dodržovat procesy a postupy stanovené v souladu s bodem 21L.A.124 písm. d);
 8. prohlášení, že organizace souhlasí s plněním povinností deklarované výrobní organizace v souladu s bodem 21L.A.127.
- d) Prohlášení o výrobní způsobilosti se předkládá příslušnému úřadu.

21L.A.124 Systém řízení pro výrobu

- a) Deklarovaná výrobní organizace je povinna zřídit, zavést a udržovat systém řízení pro výrobu s jasnou odpovědností a rozdělením odpovědnosti v rámci celé organizace, který:
1. odpovídá povaze a složitosti činností a velikosti organizace a zohledňuje nebezpečí a související rizika spojená s těmito činnostmi;
 2. je zřízen na odpovědnost odpovědného vedoucího jmenovaného v souladu s bodem 21L.A.125 písm. c) odst. 1.
- b) Systém řízení pro výrobu musí zahrnovat prostředky pro řízení kvality prostřednictvím spravování systému kvality, který:
1. zabezpečí, aby každý výrobek nebo letadlová část vyrobené deklarovanou výrobní organizací nebo jejími partnery nebo dodané externí stranou nebo v rámci subdodavatelských vztahů zadané externí straně odpovídaly příslušným konstrukčním údajům a byly ve stavu zajišťujícím bezpečný provoz;
 2. v rámci rozsahu činností organizace případně vytvoří, zavede a bude udržovat kontrolní postupy pro:
 - i) vydávání, schvalování nebo změny dokladů;
 - ii) posuzování, audity a dozorování dodavatelů a subdodavatelů;
 - iii) vstupní kontroly, že výrobky, části, materiály a vybavení, včetně položek dodávaných kupujícími výrobků jako nové nebo použité, vyhovují vymezeným použitelným konstrukčním údajům;
 - iv) identifikaci a výsledovatelnost;
 - v) výrobní postupy;
 - vi) kontroly a zkoušení, včetně výrobních letových zkoušek;

▼ **M12**

- vii) kalibraci nářadí, upínáků a zkušebních zařízení;
 - viii) mechanismus řízení neshodných položek;
 - ix) spolupráci s žadatelem o schválení návrhu nebo jeho držitelem nebo deklarantem prohlášení o souladu návrhu;
 - x) vyplňování a uchovávání záznamů;
 - xi) zajištění způsobilosti a kvalifikace personálu;
 - xii) vydávání dokladů o uvolnění letové způsobilosti;
 - xiii) manipulaci, skladování a balení;
 - xiv) interní audity kvality a následná nápravná opatření;
 - xv) práce prováděné na jakémkoli jiném místě, než jsou provozní místa uvedená v prohlášení;
 - xvi) práce prováděné po dokončení výroby, ale před dodáním, pro udržování letadla ve stavu pro bezpečný provoz;
 - xvii) žádost o vydání povolení k letu a schválení souvisejících letových podmínek;
3. v kontrolních postupech obsahuje zvláštní ustanovení pro všechny kritické části.
- c) Deklarovaná výrobní organizace zřídí v rámci svého systému řízení pro výrobu nezávislou funkci sledování souladu organizace s příslušnými požadavky, souladu se systémem řízení výroby a jeho přiměřenosti. Toto sledování musí zahrnovat systém pro poskytování zpětné vazby osobě nebo skupině osob uvedených v bodě 21L.A.125 písm. c) odst. 1 a 2 s cílem zajistit v případě potřeby nápravná opatření.
 - d) Deklarovaná výrobní organizace v rámci svého systému řízení pro výrobu vytvoří, zavede a průběžně aktualizuje procesy a postupy, které zajišťují soulad vyráběných výrobků s použitelnými konstrukčními údaji. Deklarovaná výrobní organizace na požádání poskytne příslušnému úřadu listinné důkazy týkající se těchto procesů a postupů.
 - e) Deklarovaná výrobní organizace musí mít zavedeny postupy, které zajistí, aby bylo nově vyrobené letadlo udržováno v souladu s použitelnými instrukcemi pro údržbu, aby bylo udržováno ve stavu letové způsobilosti a případně i to, aby bylo po jakékoli dokončené údržbě vydáno osvědčení o uvolnění do provozu.
 - f) Pokud je deklarovaná výrobní organizace držitelem osvědčení jiné organizace vydaného (vydaných) na základě nařízení (EU) 2018/1139 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, může výrobní organizace propojit systém řízení výroby se systémem řízení, který je vyžadován pro vydání jiných osvědčení.

▼ M12**21L.A.125 Zdroje deklarované výrobní organizace**

Deklarovaná výrobní organizace zajistí, aby:

- a) provozní prostory, pracovní podmínky, vybavení a nářadí, postupy a příslušné materiály, počty a kvalifikace pracovníků a celková organizace byly dostačující k plnění povinností podle bodu 21L.A.127;
- b) vzhledem ke všem nezbytným údajům o letové způsobilosti a ochraně životního prostředí:
 1. tyto údaje dostávala od agentury a od deklaranta souladu návrhu nebo od držitele typového osvědčení nebo schválení návrhu či žadatele o ně, a to za účelem určení souladu s použitelnými konstrukčními údaji;
 2. zavedla postup pro zajištění správného začlenění údajů o letové způsobilosti a slučitelnosti s životním prostředím do svých výrobních údajů;
 3. tyto údaje byly udržovány v aktuálním stavu a přístupné veškerému personálu, který přístup k nim potřebuje k plnění svých povinností;
- c) vzhledem k vedení a pracovníkům:
 1. deklarovaná výrobní organizace jmenovala odpovědného vedoucího, který je oprávněn zajistit, aby v rámci organizace veškerá výroba probíhala podle požadovaných standardů a aby deklarovaná výrobní organizace soustavně splňovala požadavky systému řízení pro výrobu uvedeného v bodě 21L.A.124 písm. a) a procesy a postupy uvedené v bodě 21L.A.124 písm. d);
 2. odpovědný vedoucí jmenoval osobu nebo skupinu osob k zabezpečení toho, aby organizace vyhovovala požadavkům této hlavy a aby tyto osoby bylo možné identifikovat spolu s rozsahem jejich pravomocí. Tato osoba nebo skupina osob se zodpovídá odpovědnému vedoucímu a má k němu bezprostřední přístup. Musí mít odpovídající znalosti, kvalifikace a zkušenosti k plnění svých povinností;
 3. pracovníkům na všech úrovních byly přiděleny odpovídající pravomoci, aby byli schopni plnit jim přidělené povinnosti a aby záležitosti letové způsobilosti a slučitelnosti s životním prostředím byly v rámci deklarované výrobní organizace plně a účinně koordinovány;
 4. byla zdokumentována a průběžně aktualizována organizační struktura organizace spolu s klíčovým personálem odpovědným za zajištění souladu organizace s touto hlavou;
- d) vzhledem k osvědčujícímu personálu oprávněnému deklarovanou výrobní organizací k podepisování dokumentů vydaných podle bodu 21L.A.126 v souladu s rozsahem deklarovaných výrobních činností:
 1. znalosti, kvalifikace (včetně ostatních funkcí v organizaci) a zkušenosti osvědčujícího personálu byly přiměřené pro plnění jim přidělených úkolů;

▼ M12

2. osvědčujícímu personálu byl poskytnut doklad o rozsahu jeho oprávnění. Deklarovaná výrobní organizace je povinna vést seznam osvědčujícího personálu.

21L.A.126 Rozsah práce

- a) Deklarovaná výrobní organizace je oprávněna prokázat soulad výrobků a letadlových částí, které spadají do oblasti působnosti tohoto oddílu a které vyrobila v rámci deklarovaného rozsahu práce, s použitelnými konstrukčními údaji.

- b) Deklarovaná výrobní organizace je po předložení prohlášení o shodě letadla (formulář 52B EASA) oprávněna podat pro kompletní letadlo žádost o:

1. u letadla, které je ve shodě s typovým návrhem schváleným v souladu s oddílem B hlavou B této přílohy, osvědčení letové způsobilosti a osvědčení hlukové způsobilosti;

2. u letadla, které je ve shodě s návrhem, pro který byl deklarován soulad v souladu s hlavou C této přílohy, osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely a osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely.

- c) Deklarovaná výrobní organizace je oprávněna vydávat osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) pro motory, vrtule a letadlové části, které odpovídají buď:

1. schváleným konstrukčním údajům vydaným v souladu s oddílem B hlavami B, D, E nebo M této přílohy;

2. deklarovaným konstrukčním údajům, u nichž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavami C, F nebo N této přílohy;

3. výrobním údajům založeným na nezbytných schválených konstrukčních údajích poskytnutých držitelem schválení návrhu opravy.

- d) Deklarovaná výrobní organizace je oprávněna doporučit podmínky pro letadlo, které vyrobila a pro které potvrdila shodu s použitelnými konstrukčními údaji, za kterých může příslušný úřad vydat povolení k letu podle hlavy P přílohy I (část 21).

- e) Deklarovaná výrobní organizace je oprávněna udržovat nové letadlo, které vyrobila, pokud je to nezbytné k udržení jeho letové způsobilosti, ledaže nařízení (EU) č. 1321/2014 vyžaduje, aby byla údržba prováděna podle takových pravidel, a vydat osvědčení o uvolnění do provozu (formulář 53B EASA) s ohledem na tuto údržbu.

21L.A.127 Povinnosti deklarované výrobní organizace

- a) Deklarovaná výrobní organizace je povinna pracovat v souladu s jasně definovanými postupy, praktikami a procesy.

- b) Pokud má deklarovaná výrobní organizace v úmyslu provádět letové zkoušky, musí vypracovat, zavést a průběžně aktualizovat provozní příručku, která obsahuje popis politik a postupů organizace pro letové zkoušky. Deklarovaná výrobní organizace musí tuto příručku na požádání poskytnout příslušnému úřadu.

▼ M12

- c) U dokončených letadel je deklarovaná výrobní organizace před předložením prohlášení o shodě letadla (formulář 52B EASA) příslušnému úřadu povinna zajistit, aby letadlo bylo ve stavu pro bezpečný provoz a aby odpovídalo:
1. schválenému typovému návrhu typově certifikovaného výrobku vydanému v souladu s oddílem B hlavou B této přílohy, nebo
 2. konstrukčním údajům letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavou C této přílohy.
- d) U výrobků (jiných než kompletních letadel) a letadlových částí je deklarovaná výrobní organizace před vydáním osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) povinna zajistit, aby výrobek nebo letadlová část byly ve stavu pro bezpečný provoz a aby odpovídaly schválenému typovému návrhu typově certifikovaného výrobku vydanému v souladu s oddílem B hlavou B, D, E nebo M této přílohy, nebo aby odpovídaly konstrukčním údajům letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavou C, F nebo M této přílohy.
- e) U motorů je deklarovaná výrobní organizace povinna zajistit, aby byl dokončený motor v souladu s použitelnými požadavky na výfukové emise motoru platnými ke dni výroby motoru.
- f) Deklarovaná výrobní organizace je povinna ve všech osvědčeních o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA), která vydává, uvést referenční číslo vydané příslušným úřadem v souladu s bodem 21L.B.142 pro tuto deklarovanou výrobní organizaci.
- g) Deklarovaná výrobní organizace je povinna zajistit, aby organizace zaznamenávala podrobnosti o veškeré dokončené práci.
- h) Deklarovaná výrobní organizace je povinna poskytnout držiteli návrhu nebo deklarantovi prohlášení o souladu návrhu podporu pro zachování letové způsobilosti všech výrobků nebo letadlových částí, které vyrobila.
- i) Deklarovaná výrobní organizace je povinna mít systém archivování, který zaznamenává požadavky kladené na jiné organizace, jako jsou dodavatelé a subdodavatelé. Deklarovaná výrobní organizace je povinna archivované údaje poskytnout příslušnému úřadu pro účely zachování letové způsobilosti.
- j) V případě výroby nových letadel je deklarovaná výrobní organizace povinna před vydáním prohlášení o shodě letadla (formulář 52B EASA) zajistit, aby bylo letadlo udržováno ve stavu letové způsobilosti a aby byla prováděna údržba, včetně všech nezbytných oprav, v souladu s příslušnými konstrukčními údaji.
- k) Pokud deklarovaná výrobní organizace po takové údržbě vydává osvědčení o uvolnění do provozu, je povinna před vydáním tohoto osvědčení určit, zda byla na každém dokončeném letadle provedena nezbytná údržba a zda je toto letadlo ve stavu pro bezpečný provoz.
- l) Deklarovaná výrobní organizace musí splňovat požadavky uvedené v hlavě A této přílohy, které se vztahují na deklarovanou výrobní organizaci.

▼ M12**21L.A.128 Oznamování změn a ukončení činnosti**

Deklarovaná výrobní organizace oznámí příslušnému úřadu bez zbytečného odkladu následující skutečnosti:

- a) veškeré změny informací, které byly deklarovány v souladu s bodem 21L.A.123 písm. c);
- b) veškeré změny systému řízení pro výrobu, které jsou významné pro prokázání souladu nebo pro letovou způsobilost výrobku nebo letadlové části a pro jejich vlastnosti z hlediska slučitelnosti s životním prostředím;
- c) ukončení některých nebo všech činností, na něž se vztahuje prohlášení.

HLAVA H – OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI A OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

21L.A.141 Oblast působnosti

Tato hlava stanoví postup pro podání žádosti o osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely pro letadlo, jehož návrh byl certifikován osvědčením nebo deklarován prohlášením v souladu s touto přílohou, a stanoví práva a povinnosti žadatelů o tato osvědčení a jejich držitelů.

21L.A.142 Způsobilost

O osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely smí žádat každá fyzická nebo právnická osoba, pod jejímž jménem je nebo bude letadlo zapsáno v leteckém rejstříku členského státu („členský stát zápisu do rejstříku“), a to za podmínek stanovených v této hlavě.

21L.A.143 Žádost o osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely

- a) Fyzická nebo právnická osoba podává žádost o osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely formou a způsobem stanovenými příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku.
- b) Fyzická nebo právnická osoba může požádat o:
 - 1. osvědčení letové způsobilosti pro letadlo, které je ve shodě s typovým osvědčením vydaným agenturou v souladu s oddílem B hlavou B této přílohy, nebo
 - 2. osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely pro letadlo, které je ve shodě s prohlášením o souladu návrhu v souladu s hlavou C této přílohy, které je v době podání žádosti registrováno agenturou v souladu s bodem 21L.B.63.
- c) U nového letadla, které je ve shodě s typovým osvědčením vydaným agenturou, žadatel v žádosti uvede:
 - 1. prohlášení o shodě letadla (formulář 52 EASA nebo formulář 52B EASA), které buď vydala, nebo podepsala:
 - i) výrobní organizace, která deklarovala svou výrobní způsobilost podle hlavy G této přílohy a byla registrována příslušným úřadem v souladu s bodem 21L.B.142, nebo
 - ii) držitel oprávnění organizace k výrobě podle práv stanovených v bodě 21.A.163 písm. b) přílohy I (část 21);

▼ **M12**

2. protokol o stanovení hmotnosti a vyvážení s plánem nakládání;
 3. letovou příručku, vyžaduje-li to použitelná certifikační předpisová základna.
- d) U nového letadla, které je ve shodě s prohlášením o souladu návrhu, které je registrováno agenturou, žadatel v žádosti uvede:
1. prohlášení o shodě letadla (formulář 52B EASA), které buď vydala, nebo podepsala:
 - i) fyzická nebo právnická osoba v souladu s hlavou R této přílohy;
 - ii) výrobní organizace, která deklarovala svou výrobní způsobilost podle hlavy G této přílohy a byla registrována příslušným úřadem v souladu s bodem 21L.B.142, nebo
 - iii) držitel oprávnění organizace k výrobě podle práv stanovených v bodě 21.A.163 písm. d) přílohy I (část 21);
 2. protokol o stanovení hmotnosti a vyvážení s plánem nakládání;
 3. letovou příručku, vyžadují-li to použitelné podrobné technické specifikace pro prohlášení o souladu návrhu.
- e) U použitého letadla původem z členského státu žadatel v žádosti uvede osvědčení kontroly letové způsobilosti vydané v souladu s přílohou I (část M) nebo přílohou Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014.
- f) U použitého letadla původem ze třetí země žadatel v žádosti uvede:
1. prohlášení příslušného úřadu státu, v němž je nebo bylo letadlo zapsáno v leteckém rejstříku, s uvedením stavu letové způsobilosti letadla v době převodu;
 2. záznamy o provozní minulosti ke stanovení výrobního, modifikačního a údržbového standardu letadla;
 3. protokol o stanovení hmotnosti a vyvážení s plánem nakládání;
 4. letovou příručku;
 5. doporučení pro vydání osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely a osvědčení kontroly letové způsobilosti v souladu s kontrolou letové způsobilosti podle přílohy I (část M) nařízení (EU) č. 1321/2014 nebo osvědčení kontroly letové způsobilosti v souladu s přílohou Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014.
- g) Pokud není dohodnuto jinak, prohlášení uvedená v písm. c) odst. 1, písm. d) odst. 1 a písm. f) odst. 1 se vydávají ne více než 60 dnů před předložením letadla příslušnému úřadu členského státu zápisu do rejstříku.

▼ **M12****21L.A.144 Povinnosti žadatele o osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely**

Žadatel o osvědčení letové způsobilosti nebo o osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely je povinen:

- a) předložit příručky, štítky, seznamy a značení přístrojů a další nezbytné informace požadované použitelnou certifikační předpisovou základnou nebo použitelnými podrobnými technickými specifikacemi pro prohlášení o souladu návrhu, které musí být v jednom či více úředních jazycích Evropské unie přijatelných pro příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku;
- b) prokázat, že jeho letadlo je označeno v souladu s hlavou Q této přílohy;
- c) zajistit kontroly příslušného úřadu členského státu zápisu do rejstříku, aby posoudil, zda letadlo nevykazuje nějaké neshody, které by mohly ovlivnit bezpečnost letadla.

21L.A.145 Přenositelnost a nové vydávání osvědčení letové způsobilosti a osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely v členských státech

V případě změny vlastníka letadla:

- a) jestliže letadlo zůstává zapsáno v tomtéž leteckém rejstříku, musí být osvědčení letové způsobilosti, případně osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely vydané v souladu s oddílem B hlavou H této přílohy přeneseno spolu s letadlem;
- b) jestliže má být letadlo zapsáno v jiném členském státě, fyzická nebo právnická osoba, pod jejímž jménem bude letadlo zapsáno v leteckém rejstříku, požádá příslušný úřad nového členského státu zápisu do rejstříku o nové osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely a v této žádosti uvede předchozí osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely vydané v souladu s oddílem B hlavou H této přílohy a platné osvědčení kontroly letové způsobilosti vydané v souladu s přílohou I (část M) nebo přílohou Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014.

21L.A.146 Zachování platnosti osvědčení letové způsobilosti a osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely

- a) Osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely zůstává platné, dokud:

1. letadlo zůstává zapsáno v tomtéž leteckém rejstříku;
2. se držitel osvědčení nevzdal;
3. letadlo zůstává v souladu s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě a s použitelným typovým návrhem nebo použitelnými konstrukčními údaji letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu, jakož i s požadavky na zachování letové způsobilosti, s přihlédnutím k ustanovením týkajícím se řešení nálezů, jak je uvedeno v bodě 21L.B.21;
4. příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku podle bodu 21L.B.22 osvědčení nezruší.

▼ M12

- b) Poté, co se držitel osvědčení vzdal nebo je jeho platnost zrušena, musí být osvědčení vráceno příslušnému úřadu členského státu zápisu do rejstříku.

HLAVA I – OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI A OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

21L.A.161 Oblast působnosti

Tato hlava stanoví postup pro podání žádosti o osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely pro letadlo, jehož návrh byl certifikován osvědčením nebo deklarován prohlášením v souladu s touto přílohou, a stanoví práva a povinnosti žadatelů o tato osvědčení a jejich držitelů.

21L.A.162 Způsobilost

O osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely může požádat každá fyzická nebo právnická osoba, pod jejímž jménem je nebo bude letadlo zapsáno v leteckém rejstříku členského státu, a to za podmínek stanovených v této hlavě.

21L.A.163 Žádost

- a) Fyzická nebo právnická osoba podává žádost o osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely formou a způsobem stanovenými příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku.

- b) Fyzická nebo právnická osoba může požádat o:

1. osvědčení hlukové způsobilosti pro letadlo, které je ve shodě s typovým osvědčením vydaným agenturou v souladu s oddílem B hlavou B této přílohy, nebo
2. osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely pro letadlo, které je ve shodě s prohlášením o souladu návrhu v souladu s hlavou C této přílohy, které je v době podání žádosti registrováno agenturou v souladu s bodem 21L.B.63.

- c) Žadatel v žádosti uvede:

1. pokud jde o nové letadlo:

- i) prohlášení o shodě letadla (formulář 52 EASA nebo formulář 52B EASA), které buď vydala, nebo podepsala:

A) fyzická nebo právnická osoba v souladu s hlavou R této přílohy;

B) výrobní organizace, která deklarovala svou výrobní způsobilost podle hlavy G této přílohy a byla registrována příslušným úřadem v souladu s bodem 21L.B.142, nebo

C) držitel oprávnění organizace k výrobě podle práv stanovených v bodě 21.A.163 písm. b) přílohy I (část 21);

- ii) odkaz na hlukový záznam v databázi agentury o hladinách hluku s uvedením informací o hluku určených v souladu s použitelnými hlukovými požadavky;

▼ M12

2. pokud jde o použité letadlo:

- i) odkaz na hlukový záznam v databázi agentury o hladinách hluku s uvedením informací o hluku určených v souladu s použitelnými hlukovými požadavky a
 - ii) záznamy o provozní minulosti ke stanovení výrobního, modifikačního a údržbového standardu letadla.
- d) Pokud není dohodnuto jinak, prohlášení uvedená v písm. c) odst. 1 bodě i) se vydávají ne více než 60 dnů před předložením letadla příslušnému úřadu členského státu zápisu do rejstříku.

21L.A.164 Přenositelnost a nové vydávání osvědčení hlukové způsobilosti a osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely v členských státech

V případě změny ve vlastnictví letadla:

- a) jestliže letadlo zůstává zapsáno v tomtéž leteckém rejstříku, převede se osvědčení hlukové způsobilosti, případně osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely vydané v souladu s oddílem B hlavou I této přílohy spolu s letadlem;
- b) jestliže má být letadlo zapsáno v jiném členském státě, fyzická nebo právnická osoba, pod jejímž jménem bude letadlo zapsáno v leteckém rejstříku, požádá příslušný úřad nového členského státu zápisu do rejstříku o nové osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely a v této žádosti uvede předchozí osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely vydané v souladu s oddílem B hlavou I této přílohy.

21L.A.165 Zachování platnosti osvědčení hlukové způsobilosti a osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely

- a) Osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely zůstává platné, dokud:
 - 1. letadlo zůstává zapsáno v tomtéž leteckém rejstříku;
 - 2. se držitel osvědčení nevzdal;
 - 3. letadlo zůstává v souladu s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí uvedenými v nařízení (EU) 2018/1139 a aktech v přenesené pravomoci a prováděcích aktech přijatých na jeho základě a s použitelným typovým návrhem nebo použitelnými konstrukčními údaji letadla, u nějž byl deklarován soulad návrhu, s přihlédnutím k ustanovením týkajícím se řešení nálezů, jak je uvedeno v bodě 21L.B.21;
 - 4. příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku podle bodu 21L.B.22 osvědčení nezruší.
- b) Poté, co se držitel osvědčení vzdal nebo je jeho platnost zrušena, musí být osvědčení vráceno příslušnému úřadu členského státu zápisu do rejstříku.

HLAVA J – DEKLAROVANÉ PROJEKČNÍ ORGANIZACE

21L.A.171 Oblast působnosti

Tato hlava stanoví:

- a) postup pro deklarování projekční způsobilosti fyzickými a právnickými osobami, které projektují výrobky podle tohoto oddílu, a

▼ M12

- b) práva a povinnosti osob, které činí prohlášení o projekční způsobilosti uvedená v písmenu a).

21L.A.172 Způsobilost

Každá fyzická nebo právnická osoba (v této hlavě „organizace“), které body 21L.A.22, 21L.A.82 nebo 21L.A.204 ukládají povinnost prokázat svou projekční způsobilost, může tuto způsobilost deklarovat formou prohlášení za podmínek stanovených v této hlavě.

21L.A.173 Prohlášení o projekční způsobilosti

- a) Před podáním žádosti o schválení návrhu podle tohoto oddílu, nebo současně s ní, nebo před podáním žádosti o schválení letových podmínek v souladu s bodem 21.A.710 přílohy I (část 21) pro výrobek navržený organizací, nehlédě na to, co nastane dříve, je organizace povinna předložit agentuře prohlášení o projekční způsobilosti.

- b) Prohlášení a veškeré jeho následné změny musí být podány formou a způsobem stanovenými agenturou.

- c) Prohlášení musí obsahovat informace nezbytné k tomu, aby se příslušný úřad mohl seznámit s organizací a zamýšleným rozsahem práce, a to alespoň:

1. zapsaný název organizace;
2. kontaktní podrobnosti registrované adresy hlavního místa obchodní činnosti organizace a případně kontakt a provozní místa organizace;
3. jména a kontaktní údaje vedoucího projekční organizace;
4. zamýšlený rozsah práce;
5. prohlášení potvrzující, že organizace:
 - i) má systém řízení pro projektování v souladu s bodem 21L.A.174 písm. a) a
 - ii) bude udržovat systém řízení pro projektování v souladu s touto hlavou;
6. prohlášení potvrzující, že organizace bude dodržovat procesy a postupy stanovené v souladu s bodem 21L.A.174 písm. d);
7. prohlášení, že organizace souhlasí s plněním povinností deklarované projekční organizace v souladu s bodem 21L.A.177.

- d) Prohlášení o projekční způsobilosti se předkládá agentuře.

21L.A.174 Systém řízení pro projektování

- a) Deklarovaná projekční organizace je povinna zřídit, zavést a udržovat systém řízení pro projektování s jasnou odpovědností a rozdělením odpovědnosti v rámci celé organizace, který:

1. odpovídá povaze a složitosti činností a velikosti organizace a zohledňuje nebezpečí a související rizika spojená s těmito činnostmi;
2. je zřízen na odpovědnost jediného vedoucího pracovníka jmenovaného vedoucím projekční organizace podle bodu 21L.A.175 písm. a).

▼ M12

- b) Deklarovaná projekční organizace musí mít v rámci svého systému řízení pro projektování prostředky k zajištění zabezpečení projekce, a to prostřednictvím vytvoření, zavedení a udržování systému pro řízení a dozorování projekce a konstrukčních změn a oprav výrobků. Tento systém musí:
1. zahrnovat funkci letové způsobilosti odpovědnou za zajištění toho, že projektování výrobků a projektování jejich změn a oprav je v souladu s použitelnou certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;
 2. zřídit, zavést a udržovat nezávislou funkci pro ověřování prokázání souladu, na jejímž základě organizace prohlašuje soulad s použitelnou certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;
 3. vymezit způsob, kterým se v systému zabezpečení projekce zodpovídá za přijatelnost letadlových částí projektovaných partnery a subdodavateli nebo jimi prováděných úkolů v souladu s metodami, které jsou předmětem písemně stanovených postupů.
- c) Deklarovaná projekční organizace zřídí v rámci svého systému řízení pro projektování nezávislou funkci sledování souladu organizace s příslušnými požadavky, souladu se systémem řízení pro projektování a jeho přiměřenosti. Toto sledování musí zahrnovat systém pro poskytování zpětné vazby osobě nebo skupině osob uvedených v bodě 21L.A.175 písm. b) a odpovědnému vedoucímu uvedenému v bodě 21L.A.175 písm. a) s cílem zajistit v případě potřeby nápravná opatření.
- d) Deklarovaná projekční organizace je povinna vytvořit, zavést a průběžně aktualizovat procesy a postupy, které zajišťují soulad návrhu výrobků s použitelnou certifikační předpisovou základnou, použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí. Deklarovaná projekční organizace na požádání poskytne agentuře listinné důkazy týkající se těchto procesů a postupů.
- e) Jsou-li jakékoli letadlové části nebo jakékoli změny výrobků projektovány partnerskými organizacemi nebo subdodavateli, musí procesy a postupy uvedené v písmenu d) obsahovat popis toho, jak bude projekční organizace schopna poskytnout u všech letadlových částí záruku souladu s požadavky písm. b) odst. 2, a dále, přímo nebo formou odkazu, popisy a informace o projekčních činnostech a organizaci uvedených partnerů a subdodavatelů.
- f) Pokud je deklarovaná projekční organizace držitelem osvědčení jiné organizace vydaného (vydaných) na základě nařízení (EU) 2018/1139 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, může projekční organizace propojit systém řízení výroby se systémem řízení, který je vyžadován pro vydání těchto jiných osvědčení.

21L.A.175 Zdroje deklarované projekční organizace

- a) Deklarovaná projekční organizace je povinna jmenovat vedoucího projekční organizace, který je oprávněn zajistit, aby v rámci organizace probíhaly veškeré činnosti projektování podle požadovaných standardů a aby deklarovaná projekční organizace soustavně splňovala požadavky na systém řízení pro projektování uvedené v bodě 21L.A.174 písm. a) až c) a procesy a postupy uvedené v bodě 21L.A.174 písm. d).

▼ M12

b) Vedoucí projekční organizace jmenuje a určí klíčové pracovníky organizace, kteří jsou odpovědní za:

1. zajištění toho, že projektování výrobků a projektování jejich změn a oprav je v souladu s použitelnou certifikační předpisovou základnou, použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;
2. nezávislou funkci sledování souladu a přiměřenosti a
3. v závislosti na velikosti organizace jakoukoli jinou osobu nebo skupinu osob, které jsou potřebné k zabezpečení toho, aby organizace vyhovovala požadavkům tohoto oddílu.

c) Osoba nebo skupina osob určené v písmenu b):

1. odpovídají vedoucímu projekční organizace a mají k němu bezprostřední přístup;
2. musí mít odpovídající znalosti, kvalifikace a zkušenosti k plnění jim přidělených povinností.

d) Deklarovaná projekční organizace zajistí, aby:

1. počty a zkušenosti pracovníků ve všech technických odděleních byly dostatečné, aby byly pracovníkům uděleny náležité pravomoci k plnění jim přidělených povinností a aby tyto povinnosti spolu s pracovními prostory, zařízením a vybavením byly pro pracovníky adekvátní k tomu, aby mohli zaručit letovou způsobilost projektovaných výrobků a jejich slučitelnost s životním prostředím;
2. v rámci deklarované projekční organizace byla zajištěna plná a účinná koordinace ve věcech týkajících se letové způsobilosti a slučitelnosti s životním prostředím.

e) Deklarovaná projekční organizace je povinna zdokumentovat organizační strukturu své organizace spolu s klíčovými pracovníky, kteří jsou odpovědní za zajištění souladu organizace s touto hlavou, aktualizovat tyto informace a na požádání je zpřístupnit agentuře.

21L.A.176 Rozsah práce

Deklarovaná projekční organizace identifikuje druhy projekčních prací, kategorie výrobků, u nichž se provádí projekční činnosti, a funkce a povinnosti vykonávané organizací, které týkají se letové způsobilosti a slučitelnosti výrobků s životním prostředím.

21L.A.177 Povinnosti deklarované projekční organizace

Deklarovaná projekční organizace je povinna:

- a) pracovat v souladu s jasně definovanými postupy, praxí a procesy;
- b) pokud má deklarovaná výrobní organizace v úmyslu provádět letové zkoušky, zavést a průběžně aktualizovat provozní příručku, která obsahuje popis politik a postupů organizace pro letové zkoušky, a na požádání ji poskytnout agentuře;

▼ M12

- c) určit, zda návrhy výrobků, včetně změn a oprav, nemají nebezpečné rysy a zda vyhovují použitelné certifikační předpisové základně a použitelným požadavkům na ochranu životního prostředí, a poskytnout agentuře prohlášení/dokumentaci, které to potvrzují;
- d) poskytnout agentuře informace nebo instrukce týkající se opatření pro zachování letové způsobilosti;
- e) splňovat požadavky uvedené v hlavě A této přílohy, které se vztahují na deklarované projekční organizace.

21L.A.178 Oznamování změn a ukončení činnosti

Deklarovaná projekční organizace oznámí agentuře bez zbytečného odkladu následující skutečnosti:

- a) veškeré změny informací, které byly deklarovány v souladu s bodem 21L.A.173 písm. c);
- b) změny systému řízení pro projektování, které jsou významné pro prokázání souladu jimi projektovaného výrobku;
- c) ukončení některých nebo všech činností, na něž se vztahuje prohlášení.

HLAVA K – LETADLOVÉ ČÁSTI**21L.A.191 Oblast působnosti**

Tato hlava stanoví, jak se prokazuje vyhovění letadlových částí požadavkům na letovou způsobilost.

21L.A.192 Průkaz vyhovění

- a) Průkaz vyhovění požadavkům na letovou způsobilost letadlových částí, které mají být zastavěny do typově certifikovaného výrobku nebo letadla, u něhož bylo učiněno prohlášení o souladu návrhu, musí být proveden:

1. ve spojení s postupy typové certifikace podle hlavy B, D nebo E této přílohy pro výrobek, do kterého mají být zastavěny, nebo
2. ve spojení s postupy pro prohlášení o souladu návrhu podle hlavy C nebo F této přílohy pro výrobek, do kterého mají být zastavěny, nebo
3. podle postupu oprávnění ETSO podle oddílu A hlavy O přílohy I (část 21) nebo
4. v případě standardních částí v souladu s úředně uznanými standardy.

- b) Ve všech případech, kdy je schválení letadlové části výslovně požadováno právem Unie nebo opatřeními agentury, musí letadlová část vyhovět použitelným specifikacím ETSO nebo specifikacím, které agentura přijala v konkrétním případě jako rovnocenné.

21L.A.193 Uvolňování letadlových částí k zástavbě

- a) Letadlová část nebo výrobek smí být do výrobku zastavěn pouze tehdy, pokud je držitelem typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, konstrukční změny či schválení návrhu opravy nebo prohlášením o souladu návrhu označen jako vhodný k zástavbě a pokud:

▼ M12

1. je ve stavu pro bezpečný provoz;
2. je označen v souladu s hlavou Q této přílohy a
3. má osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) osvědčující, že položka byla vyrobena v souladu s použitelnými konstrukčními údaji.

b) Odchylně od písm. a) odst. 3 a za předpokladu, že jsou splněny podmínky uvedené v písmenu c), není osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) vyžadováno u následujících letadlových částí při zástavbě do typově certifikovaného výrobku nebo do letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu:

1. standardní letadlová část;
2. letadlová část, která:
 - i) nemá omezenou životnost, není částí primární konstrukce ani součástí letových ovládacích prvků;
 - ii) je držitelem typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení konstrukční či změny či návrhu opravy nebo v rámci prohlášení o souladu návrhu označena jako vhodná k zástavbě do konkrétního letadla;
 - iii) má být zastavěna do letadla, jehož vlastník ověřil soulad s platnými podmínkami uvedenými v bodech i) a ii) a přijal za tento soulad odpovědnost;
3. letadlová část, u níž má nesoulad s jejími schválenými konstrukčními údaji nebo deklarovanými konstrukčními údaji zanedbatelný vliv na bezpečnost výrobku a kterou jako takovou označí držitel schválení návrhu deklarant souladu návrhu v instrukcích pro zachování letové způsobilosti. Aby bylo možné určit důsledky neshodné letadlové části pro bezpečnost, může držitel schválení návrhu nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu stanovit v instrukcích pro zachování letové způsobilosti, jaké specifické ověřovací činnosti má provést osoba provádějící zástavbu letadlové části do výrobku;
4. v případě provedení standardní změny podle bodu 21L.A.102 nebo standardní opravy podle bodu 21L.A.202 letadlová část, u níž má neshoda s konstrukčními údaji zanedbatelný vliv na bezpečnost výrobku a která je jako taková označena v certifikačních specifikacích pro standardní změny a standardní opravy vydaných v souladu s bodem 21.B.70 přílohy I (část 21). Aby bylo možné určit důsledky neshodné letadlové části pro bezpečnost, mohou být v těchto certifikačních specifikacích stanoveny zvláštní ověřovací činnosti, které má provést osoba, která část do výrobku zastavuje;
5. letadlová část, která je vyňata z povinnosti získat schválení letové způsobilosti v souladu s nařízením Komise (EU) č. 965/2012 ⁽¹⁾, a
6. letadlová část, která je položkou vyšší montážní sestavy uvedené v písm. b) odst. 1 až 5.

⁽¹⁾ Nařízení Komise (EU) č. 965/2012 ze dne 5. října 2012, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 (Úř. věst. L 296, 25.10.2012, s. 1).

▼ M12

- c) Letadlové části uvedené v písmenu b) jsou způsobilé k zástavbě do typově certifikovaného výrobku nebo do letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu, bez formuláře 1 EASA, pokud je osoba provádějící zástavbu držitelem dokumentu vydaného osobou nebo organizací, která letadlovou část vyrobila, ve kterém je uveden název letadlové části a kusovníkové číslo, prohlášení o shodě této letadlové části s jejími konstrukčními údaji a datum vydání.

HLAVA M – NÁVRH OPRAV TYPOVĚ CERTIFIKOVANÝCH VÝROBKŮ**21L.A.201 Oblast působnosti**

Tato hlava stanoví:

- a) postup pro podávání žádostí o schválení návrhů oprav typově certifikovaných výrobků;
- b) práva a povinnosti žadatelů o schválení uvedených v písmenu a) a jejich držitelů;
- c) ustanovení o standardních opravách, které nevyžadují schválení.

21L.A.202 Standardní opravy

- a) Standardní opravy jsou návrhy opravy typově certifikovaného výrobku schválené v souladu s oddílem B hlavou B této přílohy, které:
1. se řídí konstrukčními údaji, které jsou součástí certifikačních specifikací vydaných agenturou a obsahujících přijatelné metody, techniky a postupy provádění a označování standardních oprav, včetně souvisejících instrukcí pro zachování letové způsobilosti, a
 2. nejsou v rozporu s údaji držitele typového osvědčení.
- b) Body 21L.A.203 až 21L.A.211 se na standardní opravy nevztahují.

21L.A.203 Klasifikace návrhů oprav typově certifikovaných výrobků

- a) Návrhy oprav typově certifikovaného výrobku se klasifikují jako nevýznamné nebo významné.
- b) „Nevýznamná změna“ je změna, která nemá podstatný účinek na hmotnost, polohu těžiště, pevnost konstrukce, spolehlivost, certifikované úrovně hluku nebo emisí, provozní vlastnosti ani jiné vlastnosti ovlivňující letovou způsobilost výrobku nebo jeho slučitelnost s životním prostředím.
- c) Všechny ostatní návrhy oprav jsou „významné opravy“.
- d) Požadavky na schválení návrhů nevýznamných oprav jsou stanoveny v bodě 21L.A.207.
- e) Požadavky na schválení návrhů významných oprav jsou stanoveny v bodě 21L.A.208.

▼ M12**21L.A.204 Způsobilost**

- a) Žádost o schválení návrhu významné opravy typově certifikovaného výrobku může podat každá fyzická nebo právnická osoba, která prokázala svou projekční způsobilost podle bodu 21L.A.23 nebo je v procesu jejího prokazování, za podmínek stanovených v této hlavě.
- b) Žádost o schválení návrhu nevýznamné opravy typově certifikovaného výrobku může podat každá fyzická nebo právnická osoba za podmínek stanovených v této hlavě.

21L.A.205 Žádost o schválení návrhu opravy typově certifikovaného výrobku

- a) Žádost o schválení návrhu opravy typově certifikovaného výrobku musí být podána formou a způsobem stanovenými agenturou.
- b) Pro schválení návrhu významné opravy musí žadatel do žádosti zahrnout nebo po první žádosti předložit plán prokazování souladu:
 - 1. obsahující popis poškození a návrh opravy, v němž je uvedena konfigurace typového návrhu, u něhož má být návrh opravy proveden;
 - 2. uvádějící všechny oblasti typového návrhu a schválených příruček, které návrh opravy změni či ovlivní;
 - 3. uvádějící všechna opětovná šetření nezbytná k prokázání souladu návrhu opravy a oblastí návrhem opravy ovlivněných s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, na které odkazuje typové osvědčení nebo doplňkové typové osvědčení;
 - 4. uvádějící všechny navrhované změny certifikační předpisové základny, na kterou odkazuje typové osvědčení nebo v doplňkové typové osvědčení;
 - 5. uvádějící, zda certifikační údaje připravil nebo připraví žadatel celé sám, nebo v dohodě základě dohody s vlastníkem certifikačních předpisových údajů.

21L.A.206 Prokazování souladu

- a) Žadatel o schválení návrhu významné opravy musí prokázat soulad s použitelnou certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila žadateli v souladu s bodem 21L.B.201, a agentuře poskytne způsoby, kterými byl tento soulad prokázán.
- b) Žadatel o schválení návrhu významné opravy poskytne agentuře zaznamenané odůvodnění způsobů průkazu, a to v rámci dokladů o vyhovění požadavkům v souladu s plánem prokazování souladu.
- c) Při provádění zkoušek a prohlídek za účelem prokazování souladu podle písmene a) musí žadatel před provedením jakékoli zkoušky toto ověření ověřit a zdokumentovat:
 - 1. u zkoušeného exempláře:
 - i) zda se materiály a postupy dostatečně shodují se specifikacemi navrhovaného typového návrhu;

▼ M12

- ii) zda se části tvořící výrobky dostatečně shodují s výkresy v navrhovaném typovém návrhu;
 - iii) zda se výrobní postupy, stavba a montáž dostatečně shodují s jejich přesným vymezením v navrhovaném typovém návrhu a
2. zda zkušební a měřicí vybavení používané ke zkouškám bylo pro danou zkoušku dostatečné a náležitě kalibrované.
- d) Letové zkoušky pro účely získání schválení návrhu významné opravy musí být provedeny v souladu s metodami pro takové letové zkoušky stanovenými agenturou. Žadatel je povinen provést všechny letové zkoušky nezbytné ke stanovení, zda bylo vyhověno použitelné certifikační předpisové základně a použitelným požadavkům na ochranu životního prostředí.
- e) Žadatel o schválení návrhu významné opravy musí agentuře umožnit:
- 1. přezkoumání veškerých údajů a informací souvisejících s prokázáním souladu;
 - 2. pozorování nebo provedení jakékoli zkoušky nebo kontroly za účelem prokázání souladu; a
 - 3. je-li to považováno za nezbytné, fyzickou kontrolu opraveného výrobku za účelem ověření, zda je návrh v souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí.
- f) Po dokončení prokázání souladu žadatel agentuře oznámí, že:
- 1. prokázal soulad s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila žadateli v souladu s bodem 21L.B.201, a to podle plánu prokazování souladu, a
 - 2. nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost výrobku, který by mohl výrobek s návrhem opravy učinit nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro něž je certifikace požadována.

21L.A.207 Požadavky na schválení návrhu nevýznamné opravy

Aby mohlo být žadateli vydáno schválení návrhu nevýznamné opravy typově certifikovaného výrobku, je žadatel povinen:

- a) prokázat, že návrh opravy a oblasti, kterých se návrh opravy týká, jsou v souladu:
- 1. s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, na které odkazuje typové osvědčení, nebo
 - 2. pokud se žadatel rozhodne, s certifikačními specifikacemi, které se na výrobek vztahují ke dni podání žádosti o schválení návrhu opravy;

▼ M12

- b) deklarovat soulad s certifikační předpisovou základnou a s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, které se uplatňují v souladu s písm. a) odst. 1, nebo s certifikačními specifikacemi zvolenými v souladu s písm. a) odst. 2, zaznamenat odůvodnění souladu v dokumentech o souladu a zaznamenat, že nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost, které by mohly učinit změněný výrobek nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro které je certifikace požadována;
- c) předložit agentuře zdůvodnění souladu opravy a prohlášení o souladu.

21L.A.208 Požadavky na schválení návrhu významné opravy

Aby mohlo být žadateli vydáno schválení návrhu významné opravy typově certifikovaného výrobku, je žadatel povinen:

- a) prokázat, že návrh opravy a oblasti ovlivněné návrhem opravy jsou v souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, jak je agentura stanovila a oznámila žadateli v souladu s bodem 21L.B.201;
- b) prokázat soulad podle bodu 21L.A.206;
- c) pokud žadatel uvedl, že poskytl certifikační údaje na základě dohody s vlastníkem certifikačních údajů v souladu s bodem 21L.A.205 písm. b) odst. 5, prokázat, že držitel typového osvědčení:
 - 1. nemá technické námitky k informacím předloženým podle bodu 21L.A.205 a
 - 2. souhlasil spolupracovat s žadatelem na plnění všech povinností v souvislosti se zachováním letové způsobilosti opraveného výrobku souladem s body 21L.A.28 a 21L.A.88;
- d) prokázat, že neexistují žádné nevyřešené problémy vyplývající z fyzické kontroly prvního letadlového celku tohoto výrobku s návrhem opravy v konečně změněné konfiguraci provedené agenturou v souladu s bodem 21L.A.206 písm. e) odst. 3.

21L.A.209 Schválení návrhu opravy na základě práva

- a) Schválení návrhu opravy, který navrhla oprávněná projekční organizace, může místo agentury vydat sama oprávněná projekční organizace bez žádosti podle bodu 21L.A.205 v souladu s rozsahem svých práv stanovených v bodě 21.A.263 písm. c) odst. 2 a 5 přílohy I (část 21), jak je uvedeno v podmínkách oprávnění.
- b) Při vydávání schválení opravy podle písmene a) je projekční organizace povinna:
 - 1. zajistit, aby byly k dispozici všechny dokladující údaje a odůvodnění;
 - 2. zajistit, aby byl soulad změny s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí podle bodu 21L.A.207 písm. a) nebo bodu 21L.A.208 písm. a) prokázán a deklarován v souladu s bodem 21L.A.206;

▼ M12

3. potvrdit, že nezjistila:

- i) žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo případně s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, nebo se zvolenými certifikačními specifikacemi;
- ii) žádný rys nebo vlastnost opravy, které by mohly učinit změněný výrobek nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro která je certifikace požadována;

4. omezit schválení opravy typového osvědčení na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s níž či nimž oprava souvisí.

21L.A.210 Povinnosti držitele schválení návrhu opravy

Držitel schválení návrhu opravy je povinen:

- a) pokud není držitelem typového osvědčení nebo doplňkového typového osvědčení a certifikační údaje byly poskytnuty v souladu s bodem 21L.A.205 písm. b) odst. 5), sjednat ujednání s příslušným držitelem;
- b) poskytnout organizaci provádějící opravu všechny nezbytné instrukce pro zástavbu nebo provedení návrhu opravy;
- c) podporovat všechny výrobní organizace, které vyrábějí letadlové části pro návrh opravy, a zajistit, aby byly tyto letadlové části vyráběny s použitím výrobních údajů, které jsou založeny na konstrukčních údajích poskytnutých držitelem schválení návrhu opravy;
- d) zajistit, aby návrh opravy zahrnoval všechny nezbytné instrukce a omezení, je-li návrh opravy schválen s podmínkami danými omezeními. Držitel schválení návrhu opravy tyto instrukce a omezení předá provozovateli v souladu s postupem dohodnutým s agenturou;
- e) plnit povinnosti držitele schválení návrhu opravy podle hlavy A této přílohy.

21L.A.211 Neopravené poškození

Poškození výrobku, jehož návrh byl schválen v souladu s oddílem B, nemusí vyžadovat návrh opravy, pokud to odůvodňuje vyhodnocení následků pro letovou způsobilost. Toto vyhodnocení provádí buď agentura, nebo projekční organizace, která je náležitě oprávněna v souladu s hlavou J oddílu A přílohy I (část 21), v souladu s postupem uznaným agenturou. Pokud vyhodnocení dojde k závěru, že neopravené poškození vyžaduje omezení, zpracují se tato omezení v souladu s bodem 21L.A.210 písm. d).

HLAVA N – NÁVRH OPRAV LETADLA, U NĚJŽ BYL DEKLAROVÁN SOULAD NÁVRHU**21L.A.221 Oblast působnosti**

Tato hlava stanoví:

- a) postup pro deklarování souladu návrhu opravy letadla, které bylo předmětem prohlášení podaného v souladu s hlavou C této přílohy;
- b) práva a povinnosti deklaranta prohlášení o souladu změny uvedené v písmenu a);

▼ M12

- c) ustanovení týkající se standardních oprav, které nevyžadují prohlášení o souladu návrhu.

21L.A.222 Standardní opravy

- a) Standardní opravy jsou návrhy opravy letadla, které bylo předmětem prohlášení podle hlavy C této přílohy, jež:

1. se řídí konstrukčními údaji, které jsou součástí certifikačních specifikací vydaných agenturou a obsahujících přijatelné metody, techniky a postupy provádění a označování standardních oprav, včetně souvisejících instrukcí pro zachování letové způsobilosti, a
2. nejsou v rozporu s konstrukčními údaji, na něž se vztahuje prohlášení o souladu návrhu letadla učiněné v souladu s hlavou C této přílohy.

- b) Body 21L.A.223 až 21L.A.229 se na standardní opravy nevztahují.

21L.A.223 Klasifikace návrhů oprav letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu

- a) Návrhy oprav letadel, které byly předmětem prohlášení podle hlavy C této přílohy, se klasifikují jako významné nebo nevýznamné podle kritérií stanovených v bodě 21L.A.203 písm. b) a c).

- b) Soulad návrhu nevýznamné opravy se prohlašuje v souladu s bodem 21L.A.225.

- c) Soulad návrhu významné opravy se prohlašuje v souladu s bodem 21L.A.226.

21L.A.224 Způsobilost

- a) Deklarant prohlášení o souladu návrhu letadla v souladu s hlavou C této přílohy může deklarovat soulad návrhu nevýznamné opravy tohoto letadla formou prohlášení za podmínek stanovených v této hlavě. Toto prohlášení o souladu může za podmínek stanovených v této hlavě vydat také projekční organizace oprávněná v souladu s bodem 21.A.263 písm. c) odst. 3 přílohy I (část 21).

- b) Deklarovat soulad významné změny návrhu letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavou C této přílohy, může pouze deklarant prohlášení o souladu návrhu letadla v souladu s hlavou C této přílohy, a to za podmínek stanovených v této hlavě.

- c) Odchylně od písmene b), pokud deklarant prohlášení o souladu návrhu letadla podle hlavy C této přílohy již není aktivní nebo nereaguje na žádosti o návrhy oprav, může soulad změněného návrhu letadla podle hlavy C této přílohy deklarovat také projekční organizace oprávněná podle bodu 21.A.263 písm. c) odst. 2 přílohy I (část 21), a to v rámci jejích podmínek oprávnění, nebo jakákoli jiná fyzická nebo právnická osoba, která je schopna plnit povinnosti stanovené v bodě 21L.A.47 s ohledem na toto změněné letadlo.

▼ M12**21L.A.225 Prohlášení o souladu návrhu pro návrhy nevýznamné opravy**

- a) Před zabudováním nebo provedením návrhu nevýznamné opravy nebo před dohodou s výrobní organizací o zabudování nebo provedení návrhu nevýznamné opravy letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavou C této přílohy, musí deklarant nebo organizace, která navrhla nevýznamnou opravu, deklarovat, že návrh nevýznamné opravy je v souladu s podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, s nimiž byl deklarován soulad podle bodu 21L.A.43.
- b) Prohlášení o souladu návrhu musí být podáno formou a způsobem stanovenými agenturou.
- c) Deklarant prohlášení nebo organizace, která navrhla nevýznamnou změnu, vede rejstřík nevýznamných změn návrhu letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu, a na požádání zpřístupní agentuře všechna prohlášení učiněná v souladu s písmenem a).

21L.A.226 Prohlášení o souladu návrhu pro návrhy významné opravy

- a) Před zabudováním nebo provedením návrhu významné opravy nebo před dohodou s výrobní organizací o zabudování nebo provedení návrhu významné opravy letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavou C této přílohy, musí deklarant deklarovat, že návrh významné opravy je v souladu s podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, s nimiž byl deklarován soulad podle bodu 21L.A.43.
- b) Prohlášení o souladu návrhu musí být podáno formou a způsobem stanovenými agenturou.
- c) Prohlášení musí obsahovat nejméně toto:
 1. jméno osoby podávající prohlášení a její adresu/místo obchodní činnosti;
 2. referenční číslo prohlášení pro letadla, jichž se tento návrh významné opravy týká;
 3. jedinečný referenční údaj pro identifikaci návrhu významné opravy;
 4. uvedení podrobných technických specifikací a použitelných požadavků na ochranu životního prostředí, s nimiž deklarant deklaroval soulad podle bodu 21L.A.43;
 5. podepsané vyjádření učiněné na výhradní odpovědnost osoby, která vydává prohlášení, že návrh významné opravy je v souladu s podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí uvedenými v odstavci 4, a to podle plánu prokazování souladu uvedeného v písm. d) odst. 3;
 6. podepsané vyjádření učiněné na výhradní odpovědnost osoby, která vydává prohlášení, že nezjistila žádné rysy nebo vlastnosti, které by mohly učinit letadlo nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro zamýšlené použití;

▼ M12

7. popis poškození a návrh opravy s uvedením konfigurace typového návrhu, u něhož má dojít k opravě;
 8. uvedení všech oblastí typového návrhu a schválených příruček, které návrh oprav změni či ovlivní.
- d) Deklarant, který navrhuje významnou opravu, předloží agentuře prohlášení uvedené v písmenu c). Spolu s tímto prohlášením deklarant agentuře předloží:
1. popis významné opravy;
 2. základní údaje o významné opravě, včetně provozních vlastností, konstrukčních rysů a případných omezení;
 3. plán prokazování souladu s podrobným popisem způsobů průkazů vyhovění, který byl dodržen během prokazování souladu;
 4. zaznamenaná odůvodnění souladu v rámci údajů o souladu získaných z činností souvisejících s ověřením souladu, které byly provedeny v souladu s plánem prokazování souladu;
 5. způsoby, jimiž byl prokázán soulad s podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, s nimiž deklarant prohlásil soulad letadla podle bodu 21L.A.43;
 6. je-li soulad prokázán prováděním zkoušek, zaznamenané odůvodnění shody zkoušených letadlových celků a zařízení, které prokazuje:
 - i) u zkoušeného exempláře:
 - A) zda se materiály a postupy dostatečně shodují se specifikacemi daného návrhu;
 - B) zda se části tvořící výrobky dostatečně shodují s výkresy v rámci návrhu a
 - C) zda se výrobní postupy, stavba a montáž dostatečně shodují s jejich vymezením v návrhu;
 - ii) zda zkušební a měřicí vybavení používané ke zkouškám bylo pro dané zkoušky dostatečné a náležitě kalibrované;
 7. hlášení, výsledky kontrol nebo zkoušek, které deklarant považoval za nezbytné ke stanovení, zda je letadlo v souladu s podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí.
- e) Prohlášení o významné změně prohlášení o souladu návrhu je omezeno pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v prohlášení o souladu návrhu, s níž či nimiž změna souvisí.

▼ M12**21L.A.227 Činnosti související s ověřením souladu pro deklarování souladu návrhu významné opravy**

Před deklarováním souladu podle bodu 21L.A.226 je deklarant povinen pro daný návrh:

- a) vypracovat plán prokazování souladu s podrobným popisem způsobu průkazu vyhovění, který je při prokazování souladu třeba dodržovat. Tento dokument se podle potřeby aktualizuje;
- b) zaznamenávat odůvodnění souladu v rámci dokumentů o souladu podle plánu prokazování souladu;
- c) v souladu s plánem prokazování souladu podle potřeby provádět zkoušky a kontroly;
- d) zajistit a zaznamenat shodu zkoušených letadlových celků a zařízení a zajistit, aby zkoušený exemplář odpovídal specifikacím, výkresům, výrobním postupům a stavebním a montážním prostředkům v návrhu;
- e) zajistit, aby bylo zkušební a měřicí vybavení používané ke zkouškám pro danou zkoušku dostatečně a náležitě kalibrované;
- f) umožnit agentuře provádět nebo se účastnit jakýchkoli kontrol nebo zkoušek letadla v konečném nebo dostatečně pokročilém návrhu a výrobní konfiguraci, které jsou nezbytné ke stanovení, zda výrobek, jehož se návrh opravy týká, nemá žádný rys nebo vlastnost činící letadlo nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro zamýšlené použití;
- g) provádět letové zkoušky v souladu s letovými podmínkami pro takové letové zkoušky stanovenými agenturou, jak je nezbytné k určení toho, zda je letadlo v souladu s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí.

21L.A.228 Povinnosti deklaranta prohlášení o souladu návrhu k návrhu opravy

Deklarant prohlášení o souladu návrhu je povinen:

- a) pro návrhy nevýznamných oprav vést rejstřík těchto prohlášení a na požádání je zpřístupnit agentuře;
- b) poskytnout organizaci provádějící opravu všechny nezbytné instrukce pro zástavbu nebo provedení návrhu opravy;
- c) podporovat všechny výrobní organizace, které vyrábějí letadlové části pro návrh opravy, a zajistit, aby byly tyto letadlové části vyráběny s použitím výrobních údajů, které jsou založeny na konstrukčních údajích poskytnutých deklarantem;
- d) pokud je návrh opravy deklarován jako podléhající omezením, předat tato omezení provozovateli pomocí zdokumentovaného postupu, který je agentuře na požádání k dispozici;
- e) plnit povinnosti deklaranta prohlášení o souladu návrhu k návrhu opravy podle hlavy A této přílohy.

▼ M12**21L.A.229 Neopravené poškození**

Deklarant prohlášení o souladu návrhu letadla v souladu s hlavou C této přílohy nebo oprávněná projekční organizace s právy stanovenými v souladu s bodem 21.A.263 písm. c) odst. 3 přílohy I (část 21) a s příslušným rozsahem oprávnění provede vyhodnocení následků jakéhokoli poškození tohoto letadla, které zůstává neopraveno a na které se nevztahují dříve deklarované údaje, na letovou způsobilost a slučitelnost s životním prostředím. Všechna nezbytná omezení musí být zpracována v souladu s bodem 21.A.228 písm. d).

HLAVA O – OPRÁVNĚNÍ ETSO

(Vyhrazeno)

HLAVA P – POVOLENÍ K LETU**21L.A.241 Povolení k letu a letové podmínky**

- a) Postupy pro podání žádosti o vydání povolení k letu a souvisejících letových podmínek pro letadlo spadající do oblasti působnosti této přílohy jsou postupy stanovené v hlavě P oddílu A přílohy I (část 21) a postupy stanovené v bodě 21L.A.241 písm. b) a c).
- b) Při podání žádosti o povolení k letu v souladu s bodem 21.A.707 přílohy I (část 21) žadatel zajistí, aby příslušný úřad mohl provést kontrolu shody letadla, pokud se žádost o povolení k letu týká:
 1. činností souvisejících s ověřením souladu podle bodu 21L.A.25 u letadla, které je nebo má být typově certifikováno;
 2. činností souvisejících s ověřením souladu podle bodu 21L.A.44 u letadla, u něhož je nebo má být deklarován soulad návrhu.
- c) Při podání žádosti o letové podmínky v souladu s bodem 21.A.709 přílohy I (část 21) žadatel zajistí, aby agentura:
 1. fyzicky zkontrolovala a posoudila letadlo, pokud letové podmínky souvisejí s prokázáním souladu k podpoření prohlášení o souladu návrhu podle bodu 21L.A.44 a pokud o to agentura požádala během činností souvisejících s ověřením souladu uvedených v bodě 21L.B.121 písm. b) a bodě 21L.B.203 písm. c), nebo
 2. fyzicky zkontrolovala a posoudila letadlo a provedla kritické přezkoumání návrhu, pokud letové podmínky souvisejí s prokázáním souladu v souvislosti s certifikací návrhu v bodě 21L.A.25 a pokud o to agentura požádala podle bodů 21L.B.83, 21L.B.102 a 21L.B.203.

HLAVA Q – IDENTIFIKACE VÝROBKŮ A LETADLOVÝCH ČÁSTÍ**21L.A.251 Oblast působnosti**

Tato hlava stanoví požadavky na identifikaci výrobků a letadlových částí navržených a vyrobených podle této přílohy.

▼ M12**21L.A.252 Návrh značení**

a) Držitel typového osvědčení, doplňkového typového osvědčení, schválení změny typového osvědčení nebo schválení návrhu opravy nebo deklarant prohlášení o souladu návrhu je povinen v konstrukčních údajích specifikovat značení výrobků a letadlových částí projektovaných v souladu s touto přílohou.

b) Specifikace značení musí zahrnovat následující informace:

1. u výrobků:

i) název výrobní organizace;

ii) označení výrobku;

iii) výrobní číslo výrobku;

iv) jakékoli další informace vhodné k identifikaci výrobku;

2. u letadlových částí:

i) název, obchodní značku nebo symbol identifikující výrobní organizaci;

ii) kusovníkové číslo;

iii) výrobní číslo v případech, kdy byla letadlová část, která má být zastavěna do výrobku, označena za kritickou.

c) Specifikace letadlových částí podle písm. b) odst. 2 bodu ii) musí na konci kusovníkového čísla obsahovat písmeno „(R)“, pokud:

1. letadlová část pochází z návrhu, na který se vztahuje prohlášení o souladu v souladu s hlavou C této přílohy;

2. má být letadlová část uvolněna prostřednictvím formuláře 1 EASA v souladu s bodem 21L.A.193 písm. a) a

3. letadlová část byla vyrobena v souladu s hlavou R této přílohy.

21L.A.253 Identifikace výrobků

a) Každá fyzická nebo právnická osoba, která vyrábí výrobky podle hlavy G oddílu A přílohy I (část 21) nebo podle hlavy G nebo R této přílohy, jejichž návrh byl schválen nebo deklarován souladu s touto přílohou, je povinna tento výrobek identifikovat tak, jak je stanoveno v bodě 21L.A.252, a to zárupevným označením na zárupevném štítku.

b) Identifikační štítek musí být připevněn tak, aby byl přístupný a čitelný a aby nebylo pravděpodobné jeho smazání nebo odstranění za obvyklého provozu, ztráta nebo zničení při letecké nehodě, a v případě vrtule, vrtulového listu nebo hlavy vrtule umístěn na nekritickém povrchu položky.

▼ M12

- c) U balonů s posádkou musí být identifikační štítek spolehlivě připevněn k obalu balonu a musí být umístěn tak, aby – je-li to proveditelné – byl pro provozovatele čitelný, když je balon naplněn. Kromě toho musí být koš, konstrukce rámu hořáku a každá sestava hořáku trvale a čitelně označeny názvem výrobní organizace, kusovníkovým číslem nebo rovnocenným označením a výrobním číslem nebo rovnocenným označením.

21L.A.254 Zacházení s identifikačními údaji

- a) Každá fyzická nebo právnická osoba provádějící údržbu v souladu s nařízením (EU) č. 1321/2014 smí v souladu s metodami, technikami a postupy stanovenými agenturou:

1. odstranit, změnit nebo umístit identifikační údaje uvedené v bodě 21L.A.253, nebo
2. odstranit nebo upevnit identifikační štítek uvedený v bodě 21L.A.253, je-li to nezbytné v průběhu činností údržby.

- b) S výjimkou účelů uvedených v bodě 21L.A.254 písm. a) je zakázáno odstranit, změnit nebo umístit identifikační údaje uvedené v bodě 21L.A.253 písm. a).

- c) S výjimkou účelů uvedených v bodě 21L.A.254 písm. a) je zakázáno odstranit nebo upevnit identifikační štítek uvedený v bodě 21L.A.253 písm. a).

- d) Je zakázáno upevnit identifikační štítek odstraněný v souladu s písm. a) odst. 2 na jiné letadlo, motor, vrtuli, vrtulový list nebo hlavu vrtule, než ze kterého byl odstraněn.

21L.A.255 Identifikace letadlových částí

Každá fyzická nebo právnická osoba, která vyrábí letadlové části podle hlavy G oddílu A přílohy I (část 21) nebo podle hlavy G nebo R této přílohy pro výroby, jejichž návrh byl schválen nebo deklarován v souladu s touto přílohou, je povinna tuto letadlovou část trvale a čitelně označit tak, jak je stanoveno v bodě 21L.A.252.

HLAVA R – PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LETADLA A OSVĚDČENÍ O UVOLNĚNÍ OPRÁVNĚNOU OSOBOU (FORMULÁŘ 1 EASA) PRO MOTORY A VRTULE NEBO JEJICH ČÁSTI, KTERÉ JSOU VE SHODĚ S PROHLÁŠENÍM O SOULADU NÁVRHU

21L.A.271 Oblast působnosti

Tato hlava stanoví postupy pro vydávání prohlášení o shodě pro letadla (formulář 52B EASA) a osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) pro motory a vrtule nebo jejich části, které byly vyrobeny ve shodě s konstrukčními údaji uvedenými v prohlášení o souladu návrhu, a práva a povinnosti deklaranta prohlášení.

▼ **M12****21L.A.272 Způsobilost**

Prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) pro letadla nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) pro motory a vrtule nebo jejich části může vydat každá fyzická nebo právnická osoba, které je umožněn přístup k použitelným konstrukčním údajům a která je schopna plnit povinnosti uvedené v bodě 21L.A.275, a to za podmínek stanovených v této hlavě.

21L.A.273 Systém řízení výroby

Fyzická nebo právnická osoba, která vydává prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) s použitelnými deklarovanými konstrukčními údaji letadla, motoru nebo vrtule nebo jejich částí, které vyrobila, je povinna vytvořit, zavést a udržovat systém pro řízení výroby, který:

- a) zahrnuje procesy a postupy, které zajišťují, aby letadlo, motor nebo vrtule a jakákoli jejich část byly ve shodě s použitelnými konstrukčními údaji;
- b) zajišťuje, aby každé prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) podepsaly pouze oprávněné osoby;
- c) pokud jsou v rámci výroby nezbytné letové zkoušky, má zavedeny postupy, které zajišťují, že všechny letové zkoušky jsou prováděny bezpečným způsobem;
- d) zajišťuje, aby fyzická nebo právnická osoba dostávala všechny údaje o letové způsobilosti a slučitelnosti s životním prostředím nezbytné pro určení shody;
- e) má zavedeny postupy, které zajišťují, že údaje o letové způsobilosti a slučitelnosti s životním prostředím jsou správně začleněny do jeho výrobních údajů, jsou průběžně aktualizovány a zpřístupněny všem pracovníkům, kteří přístup k těmto údajům potřebují k plnění svých povinností;
- f) zahrnuje systém kontroly, který zajišťuje, že všechna letadla, motory nebo vrtule a jakékoli jejich částí, které jsou vyrobeny fyzickou nebo právnickou osobou včetně jejich partnerů, nebo jsou dodány externí stranou nebo v rámci subdodavatelských vztahů zadáné externí straně, odpovídají příslušným deklarovaným konstrukčním údajům a jsou ve stavu pro bezpečný provoz;
- g) zahrnuje systém archivování, který zaznamenává požadavky kladené na jiné organizace, jako jsou dodavatelé a subdodavatelé. Archivované údaje musí být zpřístupněny příslušnému úřadu pro účely zachování letové způsobilosti;
- h) zajišťuje, aby údržba nově vyrobeného letadla byla prováděna v souladu s použitelnými instrukcemi pro údržbu a aby letadlo bylo udržováno ve stavu letové způsobilosti a aby bylo případně po jakékoli dokončené údržbě vydáno osvědčení o uvolnění do provozu;
- i) zahrnuje v zájmu bezpečnosti vnitřní systém hlášení událostí, který umožňuje sběr a posouzení hlášení o událostech shromážděných v souladu s bodem 21L.A.3 za účelem stanovení nepříznivých směrů vývoje nebo řešení nedostatků a generování výpisu událostí podléhajících hlášení. Tento systém musí zahrnovat hodnocení informací vztahujících se k událostem a vyhlášení souvisejících informací.

▼ **M12****21L.A.274 Vydávání prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA)**

a) Při vydávání prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) je fyzická nebo právnická osoba povinna uvést všechny následující informace:

1. prohlášení, že letadlo, motor nebo vrtule nebo jakákoli jejich část jsou ve shodě s použitelnými deklarovanými konstrukčními údaji a ve stavu pro bezpečný provoz;
2. pro každé letadlo prohlášení, že letadlo bylo zkontrolováno na zemi a za letu;
3. pro každý motor nebo stavitelnou vrtuli prohlášení, že motor nebo stavitelná vrtule byly podrobeny konečné funkční zkoušce;
4. případně prohlášení, že hotový motor je v souladu s použitelnými požadavky na výfukové emise motoru platnými ke dni výroby motoru.

b) Fyzická nebo právnická osoba je povinna vydat prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) při:

1. prvním převodu vlastnictví letadla, motoru nebo vrtule nebo jejich částí, nebo
2. u letadel při podání žádosti o vydání osvědčení letové způsobilosti letadla pro zvláštní účely.

21L.A.275 Povinnosti fyzické nebo právnické osoby vydávající prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA)

Fyzická nebo právnická osoba vydávající prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) je povinna:

- a) informovat příslušný úřad, že hodlá vyrobit letadlo, motor nebo vrtuli nebo jejich část ve shodě s konstrukčními údaji prohlášení o souladu návrhu a že vydá prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) v souladu s touto hlavou;
- b) zajistit, aby byly zaznamenány podrobnosti o veškeré dokončené práci;
- c) uchovávat v místě výroby technické údaje a výkresy nezbytné ke stanovení, zda jsou letadlo, motor nebo vrtule nebo jejich částí ve shodě s použitelnými konstrukčními údaji;
- d) poskytnout deklarantu prohlášení o souladu návrhu pomoc v oblasti zachování letové způsobilosti jakéhokoli letadla, motoru nebo vrtule nebo jejich částí, které vyrobila;
- e) u nových letadel, která vyrobila, zajistit, aby letadlo bylo před vydáním prohlášení o shodě letadla (formulář 52B EASA) udržováno ve stavu letové způsobilosti a aby byla prováděna jeho údržba, ledaže nařízení (EU) č. 1321/2014 vyžaduje, aby byla údržba prováděna podle takových pravidel, a to včetně všech nezbytných oprav v souladu s použitelnými konstrukčními údaji;

▼ M12

- f) při vydání osvědčení o uvolnění do provozu po takové údržbě a před vydáním osvědčení určit, zda byla na každém dokončeném letadle provedena nezbytná údržba a zda je toto letadlo ve stavu pro bezpečný provoz;
- g) plnit povinnosti fyzické nebo právnické osoby, která vydává prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) podle hlavy A této přílohy;
- h) informovat příslušný úřad o ukončení svých činností podle této hlavy.

ODDÍL B**POSTUPY PRO PŘÍSLUŠNÉ ÚŘADY****▼ M13****HLAVA A – OBECNÁ USTANOVENÍ****21L.B.11 Dozorová dokumentace**

Příslušný úřad poskytne příslušnému personálu všechny legislativní akty, standardy, pravidla, technické publikace a související dokumenty, které potřebuje k výkonu svých úkolů a plnění povinností.

21L.B.12 Výměna informací

- a) Příslušný úřad členského státu a agentura sdílejí informace, které mají k dispozici díky jimi prováděným šetřením a dozoru v souladu s tímto oddílem a které jsou pro druhou stranu důležité při plnění úkolů v oblasti certifikace, dozoru nebo vynucování podle tohoto oddílu.
- b) Příslušný úřad členského státu a agentura koordinují šetření zaměřené na výrobek a dozor nad návrhem a výrobou výrobků a letadlových částí podle této přílohy, v případě potřeby včetně společných návštěv za účelem dozoru.

21L.B.13 Informace poskytované agentuře

- a) Příslušný úřad členského státu informuje agenturu v případě jakýchkoli závažných problémů s prováděním nařízení (EU) 2018/1139 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, a to do 30 dnů od okamžiku, kdy se takové problémy projeví.
- b) Aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, poskytne příslušný úřad členského státu agentuře co nejdříve veškeré informace významné z hlediska bezpečnosti, které vyplývají z hlášení událostí uložených ve vnitrostátní databázi, jak je uvedeno v čl. 6 odst. 6 nařízení (EU) č. 376/2014.

21L.B.14 Příkazy k zachování letové způsobilosti od třetích zemí

Obdrží-li příslušný úřad členského státu příkaz k zachování letové způsobilosti od příslušného úřadu třetí země, musí být tento příkaz k zachování letové způsobilosti postoupen agentuře.

21L.B.15 Okamžitá reakce na problém v oblasti bezpečnosti

- a) Aniž je dotčeno nařízení (EU) č. 376/2014 a jeho akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, zavede příslušný úřad členského státu systém umožňující náležitě shromažďovat, analyzovat a šířit informace týkající se bezpečnosti.

▼ M13

b) Agentura zavede systém, jehož prostřednictvím je možné náležitě analyzovat veškeré příslušné informace týkající se bezpečnosti, které obdrží, a neprodleně poskytovat členským státům a Komisi veškeré informace, včetně doporučení nebo nápravných opatření, která je nutno přijmout, jež jsou nezbytné k tomu, aby členské státy a Komise mohly včas reagovat na problém v oblasti bezpečnosti týkající se výrobků, letadlových částí, osob nebo organizací, na něž se vztahuje nařízení (EU) 2018/1139 a akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty přijaté na jeho základě.

c) Poté, co příslušný úřad členského státu obdrží informace uvedené v písmenu a) a b), přijme odpovídající opatření pro řešení daného problému v oblasti bezpečnosti.

d) Opatření přijatá podle bodu 21L.B.15 písm. c) se neprodleně oznámí všem osobám nebo organizacím, které je musí dodržovat podle nařízení (EU) 2018/1139 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě. Příslušný úřad členského státu o uvedených opatřeních vyrozumí rovněž agenturu a v případě, že je třeba, aby se na jejich uplatňování podílelo více členských států, vyrozumí i další dotčené členské státy.

21L.B.16 Systém řízení

a) Příslušný úřad zřídí a udržuje systém řízení, který zahrnuje minimálně:

1. dokumentované politiky a postupy, které popisují jeho organizaci a jeho způsoby a metody dosahování souladu s nařízením (EU) 2018/1139 a nařízením (EU) č. 376/2014 a akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jejich základě. Tyto postupy se průběžně aktualizují a slouží v rámci daného příslušného úřadu jako základní pracovní dokumenty pro všechny související úkoly;
2. dostatečný počet pracovníků k výkonu úkolů úřadu a k plnění jeho povinností. Vytvoří se systém plánování dostupnosti personálních zdrojů v zájmu zajištění řádného plnění všech úkolů;
3. personál s kvalifikací pro výkon zadaných úkolů, který má potřebné znalosti a zkušenosti a absolvoval vstupní výcvik a pravidelně absolvuje opakovací výcvik, aby byla zajištěna jeho trvalá odborná způsobilost;
4. odpovídající provozní a kancelářské prostory pro plnění zadaných úkolů;
5. funkci pro sledování souladu systému řízení s příslušnými požadavky a vhodnosti postupů, včetně zavedení interního auditu a řízení bezpečnostních rizik. Součástí funkce pro sledování souladu je systém poskytování zpětné vazby mezi nálezy auditu a vedením příslušného úřadu umožňující zajistit, aby v případě potřeby byla uplatněna nápravná opatření;
6. osobu nebo skupinu osob, které jsou odpovědné vedení příslušného úřadu za funkci pro sledování souladu.

b) Příslušný úřad určí pro každou oblast činnosti, včetně systému řízení, jednu nebo více osob, které ponesou hlavní odpovědnost za řízení příslušného úkolu či příslušných úkolů.

▼ M13

c) Příslušný úřad zavede postupy pro účast na vzájemné výměně veškerých nezbytných informací s ostatními dotčenými příslušnými úřady, ať už jde o úřady z členského státu nebo v jiných členských státech, a poskytne jim pomoc, a to rovněž pokud jde o tyto informace:

1. informace o veškerých nálezech a následných opatřeních přijatých v důsledku dozoru nad osobami a organizacemi, které vykonávají činnosti na území členského státu, ale osvědčení získaly u příslušného úřadu jiného členského státu nebo u agentury;
2. veškeré informace vyplývající z povinného a dobrovolného hlášení událostí podle bodu 21L.A.3.

d) Kopie postupů týkajících se systému řízení příslušného úřadu členského státu a případné změny těchto postupů se poskytnou agentuře za účelem normalizace.

21L.B.17 Přidělování úkolů kvalifikovaným subjektům

a) Příslušný úřad může kvalifikovaným subjektům přidělit úkoly související s prvním osvědčením nebo s průběžným dozorem nad výrobky a letadlovými částmi a nad fyzickými nebo právníckými osobami, na které se vztahuje nařízení (EU) 2018/1139 a akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty přijaté na jeho základě. Při přidělování úkolů zajistí příslušný úřad, aby měl:

1. zaveden systém umožňující počáteční a průběžné hodnocení toho, zda je kvalifikovaný subjekt v souladu s přílohou VI („Hlavní požadavky na kvalifikované subjekty“) nařízení (EU) 2018/1139. Tento systém a výsledky uvedených hodnocení jsou dokumentovány;
2. s kvalifikovaným subjektem uzavřenu zdokumentovanou dohodu, schválenou oběma stranami na patřičné úrovni řízení, ve které jsou jasně vymezeny:
 - i) úkoly, jež mají být vykonány;
 - ii) prohlášení, zprávy a záznamy, které mají být poskytovány;
 - iii) technické podmínky, které musí být při výkonu těchto úkolů splněny;
 - iv) související míra odpovědnosti;
 - v) ochrana informací získaných při provádění těchto úkolů.

b) Příslušný úřad zajistí, aby proces interního auditu a proces řízení bezpečnostních rizik požadovaný v bodě 21L.B.16 písm. a) odst. 5 zahrnovaly všechny úkoly certifikace a průběžného dozoru, které kvalifikovaný subjekt vykonává jeho jménem.

21L.B.18 Změny systému řízení

a) Příslušný úřad musí mít zaveden systém umožňující zjišťování změn, které ovlivňují jeho schopnost plnit úkoly a povinnosti stanovené v nařízení (EU) 2018/1139 a v nařízení (EU) č. 376/2014 a v aktech v přenesené pravomoci a prováděcích aktech přijatých na jejich základě. Tento systém mu umožňuje přijímat opatření nezbytná k zajištění toho, aby jeho systém řízení byl trvale vyhovující a efektivní.

▼ M13

- b) Příslušný úřad musí aktualizovat svůj systém řízení tak, aby byl včas přizpůsobován veškerým změnám nařízení (EU) 2018/1139 a nařízení (EU) č. 376/2014 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jejich základě, a tím bylo zajištěno jejich účinné provádění.
- c) Příslušný úřad členského státu oznámí agentuře veškeré změny, které ovlivňují jeho schopnost plnit úkoly a povinnosti stanovené v nařízení (EU) 2018/1139 a nařízení (EU) č. 376/2014 a v aktech v přenesené pravomoci a prováděcích aktech přijatých na jejich základě.

21L.B.19 Řešení sporů

Příslušný úřad členského státu zavede postup pro řešení sporů v rámci svých zdokumentovaných postupů.

21L.B.20 Vedení záznamů

- a) Příslušný úřad zavede systém vedení záznamů, který umožní odpovídající ukládání, zpřístupnění a spolehlivou sledovatelnost:

1. dokumentovaných politik a postupů uplatňovaných v rámci systému řízení;
2. výcviku personálu, jeho kvalifikací a oprávnění;
3. přidělování úkolů, což zahrnuje náležitosti požadované v bodě 21L.B.17, a podrobností o přidělených úkolech;
4. procesů osvědčování a průběžného dozoru nad deklarovanými organizacemi, jimž bylo vydáno osvědčení, včetně:
 - i) žádostí o osvědčení;
 - ii) prohlášení o způsobilosti;
 - iii) prohlášení o souladu návrhu;
 - iv) programu příslušného úřadu pro průběžný dozor, včetně záznamů o všech hodnoceních, auditech a kontrolách;
 - v) vydaných osvědčení, včetně jejich změn;
 - vi) kopie programu dozoru uvádějící data, kdy mají audity proběhnout a kdy audity proběhly;
 - vii) kopií veškeré úřední korespondence;
 - viii) doporučení pro vydání nebo pokračování osvědčení nebo pokračování registrace prohlášení, podrobností o nálezech a opatřeních přijatých organizacemi k jejich uzavření, včetně data uzavření každé položky, donucovacích opatření a připomínek;
 - ix) veškerých zpráv o hodnoceních, auditech nebo kontrolách vydaných jiným příslušným úřadem;

▼ M13

- x) kopií všech příruček, postupů a procesů nebo manuálů organizace a jejich změn;
 - xi) kopií jakýchkoli jiných dokumentů schválených příslušným úřadem;
5. prohlášení o shodě letadla (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) pro motory, vrtule nebo letadlové části, které zkontroloval podle hlavy R této přílohy.
- b) Příslušný úřad členského státu do vedení záznamů zahrne:
- 1. hodnocení všech alternativních způsobů průkazu souladu navržených organizacemi a jejich oznámení agentuře a posouzení všech alternativních způsobů průkazu souladu používaných samotným příslušným úřadem;
 - 2. bezpečnostní informace v souladu s bodem 21L.B.13 a návazná opatření;
 - 3. použití ochranných ustanovení a ustanovení o pružnosti v souladu s čl. 71 odst. 1 a čl. 76 odst. 4 nařízení (EU) 2018/1139.
- c) Příslušný úřad vede seznam všech osvědčení, která vydal, a všech prohlášení, která zaregistroval.
- d) Všechny záznamy podle písmen a), b) a c) se uchovávají po dobu nejméně pěti let, s výhradou platných právních předpisů o ochraně údajů.
- e) Všechny záznamy podle písmen a), b) a c) se na požádání zpřístupní příslušným úřadům jiného členského státu nebo agentuře.

21L.B.21 Nálezy a připomínky

- a) Pokud příslušný úřad při šetření nebo dozoru nebo jakýmkoli jiným způsobem zjistí nesoulad s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě, u postupu nebo příručky vyžadovaných uvedenými nařízeními nebo u osvědčení či prohlášení vydaných v souladu s uvedenými nařízeními, vydá nález, aniž jsou dotčena další opatření požadovaná uvedenými nařízeními.
- b) Příslušný úřad musí mít k dispozici systém pro analýzu nálezů z hlediska jejich bezpečnostního významu.

Příslušný úřad vydá nález úrovně 1, pokud je zjištěn jakýkoli významný nesoulad, který snižuje bezpečnost nebo závažným způsobem ohrožuje bezpečnost letu, nebo v případě projekčních organizací může vést k neřízenému nesouladu a k potenciálnímu nebezpečnému stavu podle bodu 21L.B.23; nálezy úrovně 1 zahrnují mimo jiné případy, kdy:

- 1. organizace nebo fyzická či právnická osoba neumožnila příslušnému úřadu během běžných provozních hodin a po dvou písemných žádostech přístup do svých provozních prostor, jak je stanoveno v bodu 21L.A.10;
- 2. byly poskytnuty nesprávné informace nebo byly padělány listinné důkazy;

▼ **M13**

3. existuje jakýkoli důkaz o tom, že osvědčení nebo prohlášení vydané v souladu s touto přílohou bylo používáno neoprávněným nebo podvodným způsobem;
4. není určen odpovědný vedoucí pracovník nebo případně vedoucí projekční organizace.

K vydání nálezů úrovně 2 přistoupí příslušný úřad poté, co zjistí jakýkoli nesoulad s příslušnými požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě, u postupu nebo příručky vyžadovaných uvedenými nařízeními nebo u prohlášení vydaného v souladu s uvedenými nařízeními, který není klasifikován jako nález úrovně 1.

- c) Příslušný úřad písemně sdělí nález organizaci nebo fyzické či právnické osobě a požádá o přijetí nápravných opatření k odstranění zjištěného případu (zjištěných případů) nesouladu.
- d) V případě nálezů úrovně 1 přijme příslušný úřad okamžitá a vhodná opatření v souladu s bodem 21L.B.22, pokud se nález netýká projekční organizace, která deklarovala svou projekční způsobilost; v takovém případě agentura nejprve poskytne organizaci lhůtu pro provedení nápravných opatření, která odpovídá povaze nálezů a která v žádném případě nesmí být delší než 21 pracovních dnů. Lhůta začíná dnem, kdy bylo organizaci zasláno písemné sdělení o nálezů s žádostí o přijetí nápravných opatření k vyřešení zjištěného nesouladu. Pokud se nález úrovně 1 týká přímo letadla, příslušný úřad informuje příslušný úřad členského státu, v němž je letadlo registrováno.
- e) V případě nálezů úrovně 2 poskytne příslušný úřad organizaci nebo fyzické či právnické osobě lhůtu pro provedení nápravného opatření, která odpovídá povaze nálezů. Lhůta začíná dnem písemného sdělení nálezů organizaci nebo fyzické či právnické osobě s žádostí o přijetí nápravných opatření k odstranění zjištěného nesouladu. Na konci této lhůty a v závislosti na povaze nálezů může příslušný úřad tuto lhůtu prodloužit, pokud příslušný úřad odsouhlasil plán nápravných opatření.

Příslušný úřad posoudí nápravná opatření a plán jejich provádění navržené organizací nebo fyzickou či právnickou osobou, a dojde-li při tomto posouzení k závěru, že uvedená opatření postačují k odstranění případu nesouladu (případů nesouladu), schválí je.

Pokud organizace nebo fyzická či právnická osoba nepředloží přijatelný plán nápravných opatření nebo neprovede nápravná opatření ve lhůtě schválené nebo prodloužené příslušným úřadem, zvýší příslušný úřad úroveň nálezů na úroveň 1 a přijme opatření, která jsou uvedena v písmenu d).

- f) Příslušný úřad může vydat připomínky pro případy, které nevyžadují nálezy úrovně 1 nebo 2:

1. pro každou položku, jejíž výkonnost byla vyhodnocena jako neúčinná;
2. pokud bylo zjištěno, že určitá položka může způsobit nesoulad, nebo
3. pokud jsou návrhy nebo zlepšení důležité pro celkovou úroveň bezpečnosti organizace.

Připomínky vydané podle tohoto bodu se písemně sdělují organizaci nebo fyzické či právnické osobě a příslušný úřad je zaznamená.

▼ M13**21L.B.22 Donucovací opatření**

a) Příslušný úřad:

1. pozastaví platnost osvědčení, pokud na základě oprávněných důvodů usoudí, že je to nezbytné k zabránění věrohodnému ohrožení bezpečnosti letadla;
2. vydá příkaz k zachování letové způsobilosti podle podmínek bodu 21L.B.23;
3. pozastaví, zruší nebo omezí platnost osvědčení, pokud je takové opatření vyžadováno podle bodu 21L.B.21 písm. d);
4. pozastaví nebo zruší platnost osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely, pokud jsou splněny podmínky uvedené v bodě 21L.B.163 písm. b);
5. pozastaví nebo zruší platnost osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely, pokud jsou splněny podmínky uvedené v bodě 21L.B.173 písm. b);
6. přijme okamžitá a vhodná opatření nezbytná k omezení nebo zákazu činnosti organizace nebo fyzické či právnické osoby, pokud na základě oprávněných důvodů usoudí, že je to nezbytné k zabránění věrohodnému ohrožení bezpečnosti letadla;
7. omezí nebo zakáže činnosti organizace nebo fyzické či právnické osoby, které deklarovaly způsobilost navrhovat nebo vyrábět výrobky nebo letadlové části v souladu s oddílem A, nebo které vydávají prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) v souladu s hlavou R oddílu A podle bodu 21L.B.21 písm. d);
8. nezaregistruje prohlášení o souladu návrhu, dokud nejsou vyřešeny nálezy z úvodního dozorového šetření;
9. dočasně nebo trvale zruší registraci prohlášení o souladu návrhu nebo prohlášení o způsobilosti podle bodu 21L.B.21 písm. d);
10. přijme veškerá další donucovací opatření nezbytná k zajištění ukončení nesouladu se základními požadavky stanovenými v příloze II nařízení (EU) 2018/1139 a s touto přílohou a v případě potřeby odstraní následky nesouladu.

b) Po přijetí donucovacího opatření podle písmene a) o něm příslušný úřad uvědomí adresáta, uvede důvody opatření a informuje adresáta o jeho právu na odvolání.

21L.B.23 Příkazy k zachování letové způsobilosti

a) Příkaz k zachování letové způsobilosti je doklad vydaný nebo přijatý agenturou, který nařizuje, jaká opatření mají být provedena na letadle k obnovení přijatelné úrovně bezpečnosti, jestliže je doloženo, že v opačném případě může být úroveň bezpečnosti tohoto letadla snížena.

▼ M13

b) Agentura je povinná vydat příkaz k zachování letové způsobilosti, jestliže:

1. zjistila, že letadlo je v nebezpečném stavu v důsledku nedostatků letadla nebo motoru, vrtule nebo části zastavěné do tohoto letadla, a
2. je pravděpodobné, že takový stav existuje nebo se objeví u dalších letadel.

c) Příkaz k zachování letové způsobilosti musí obsahovat alespoň tyto informace identifikující:

1. nebezpečný stav;
2. dotčené letadlo;
3. požadované (požadovaná) opatření;
4. dobu pro splnění požadovaného (požadovaných) opatření;
5. datum vstupu v platnost.

21L.B.24 Způsoby průkazu

- a) Agentura vypracuje přijatelné způsoby průkazu, které lze používat k prokázání souladu s nařízením (EU) 2018/1139 a akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty přijatými na jeho základě.
- b) K prokazování souladu s tímto nařízením lze používat i alternativní způsoby průkazu.
- c) Příslušné úřady informují agenturu o veškerých alternativních způsobech průkazu, které fyzické nebo právnické osoby pod jejich dozorem používají k prokazování souladu s tímto nařízením.

▼ M12**HLAVA B – TYPOVÁ OSVĚDČENÍ****21L.B.41 Certifikační specifikace**

Agentura v souladu s čl. 76 odst. 3 nařízení (EU) 2018/1139 vydá certifikační specifikace a další podrobné specifikace, včetně certifikačních specifikací pro letovou způsobilost a slučitelnost s životním prostředím, které mohou příslušné orgány, organizace a personál využít k prokázání souladu výrobků a letadlových částí s příslušnými základními požadavky stanovenými v přílohách II, IV a V uvedeného nařízení, jakož i s požadavky na ochranu životního prostředí stanovenými v čl. 9 odst. 2 a v příloze III téhož nařízení. Tyto specifikace musí být dostatečně podrobné a konkrétní, aby udávaly žadatelům podmínky, podle nichž mají být osvědčení vydána, změněna nebo doplněna.

21L.B.42 Úvodní šetření

- a) Po obdržení žádosti o typové osvědčení podle této přílohy agentura ověří, zda výrobek spadá do oblastí působnosti stanovené v bodě 21L.A.21 a zda je žadatel v souladu s bodem 21L.A.22 způsobilý požádat o typové osvědčení pro daný výrobek.
- b) Pokud nejsou splněny podmínky uvedené v písmenu a), agentura žádost zamítne.

▼ M12**21L.B.43 Certifikační předpisová základna pro typové osvědčení**

a) Agentura stanoví certifikační předpisovou základnu a oznámí ji žadateli. Certifikační předpisovou základnu tvoří:

1. certifikační specifikace pro letovou způsobilost určené agenturou ze specifikací použitelných na výrobek k datu podání žádosti o osvědčení, ledaže:

i) žadatel se rozhodne vyhovět certifikačním specifikacím, které se staly použitelnými po datu podání žádosti; pokud se žadatel rozhodne vyhovět certifikační specifikaci, která se stala použitelnou po datu podání žádosti, zahrne agentura do certifikační předpisové základny jakékoli další přímo související certifikační specifikace, nebo

ii) agentura akceptuje jakoukoli alternativu k určené certifikační specifikaci, které nelze vyhovět, u níž byly zjištěny kompenzační faktory, které poskytují rovnocennou úroveň bezpečnosti, nebo

iii) agentura schválí nebo předepíše jiné způsoby prokázání souladu s hlavními požadavky přílohy II nařízení (EU) 2018/1139;

2. jakékoli zvláštní podmínky předepsané agenturou v souladu s bodem 21L.B.44 písm. a).

b) Agentura může certifikační předpisovou základnu změnit kdykoli před vydáním typového osvědčení, pokud zjistí, že zkušenosti s jinými podobnými výrobky v provozu nebo výrobky s podobnými konstrukčními rysy ukázaly, že může dojít ke vzniku nebezpečného stavu a že certifikační předpisová základna, která byla určena a oznámena žadateli, tento nebezpečný stav neřeší.

21L.B.44 Zvláštní podmínky

a) Agentura předepíše pro výrobek zvláštní podrobné technické specifikace, nazvané „zvláštní podmínky“, jestliže související certifikační specifikace neobsahují pro daný výrobek přiměřené nebo vhodné normy bezpečnosti, protože:

1. výrobek má nové nebo neobvyklé konstrukční rysy vzhledem k projekčním postupům, na nichž jsou založeny použitelné certifikační specifikace;

2. zamýšlené použití výrobku je neobvyklé, nebo

3. zkušenosti s jinými podobnými výrobky v provozu nebo s výrobky, které mají podobné konstrukční rysy, nebo s nově zjištěnými nebezpečími prokázaly, že mohou vzniknout nebezpečné stavy.

b) Zvláštní podmínky obsahují takové normy bezpečnosti, které agentura považuje za nezbytné k zavedení úrovně bezpečnosti rovnocenné úrovni v použitelných certifikačních specifikacích.

21L.B.45 Stanovení použitelných požadavků na ochranu životního prostředí pro typové osvědčení

Agentura určí a oznámí žadateli o typové osvědčení pro letadlo nebo motor použitelné požadavky na ochranu životního prostředí v souladu s bodem 21.B.85 přílohy I (část 21).

▼ M12**21L.B.46 Šetření**

Po obdržení žádosti o typové osvědčení podle této přílohy agentura:

- a) provede přezkum původního plánu prokazování souladu a veškerých jeho následných aktualizací poskytnutých žadatelem s cílem zjistit úplnost plánu a vhodnost navrhovaných prostředků a metod prokazování souladu s certifikační předpisovou základnou stanovenou v souladu s bodem 21L.B.43 a s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí určenými v souladu s bodem 21L.B.45; pokud je plán prokazování souladu neúplný nebo způsoby a metody nejsou vhodné k prokázání souladu, informuje o tom agentura žadatele a požádá o jeho změnu;
- b) pokud se přesvědčí, že předložený plán prokazování souladu je vhodný k tomu, aby žadatel mohl prokázat soulad, schválí plán prokazování souladu a všechny následné aktualizace plánu prokazování souladu;
- c) po obdržení prohlášení o souladu v souladu s bodem 21L.A.25 písm. f) provede fyzickou kontrolu a posouzení prvního letadlového celku daného výrobku v konečné konfiguraci, aby ověřila, zda je výrobek v souladu s použitelnou certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, přičemž přihlédne ke kritickému přezkoumání návrhu provedenému v souladu s bodem 21L.B.242 písm. a); agentura ověří soulad výrobku, přičemž zváží pravděpodobnost nezjištěného nesouladu s certifikační předpisovou základnou nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí a potenciální dopad tohoto nesouladu na bezpečnost výrobku nebo jeho slučitelnost s životním prostředím;
- d) pokud v průběhu stanovení certifikační předpisové základny či použitelných požadavků na ochranu životního prostředí nebo během přezkumu plánu prokazování souladu agentura usoudí, že návrh výrobku obsahuje jakýkoli prvek, u něhož může mít nezjištěný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí nepříznivý dopad na bezpečnost výrobku nebo jeho slučitelnost s životním prostředím, určí agentura, která šetření jsou kromě šetření popsanych v písmenu c) nezbytná k ověření prokázání souladu; agentura informuje žadatele o veškerých dalších šetřeních a o tom, které prvky návrhu by byly předmětem těchto šetření.

21L.B.47 Vydání typového osvědčení

- a) Agentura bez zbytečné prodlevy vydá typové osvědčení letadla, motoru nebo vrtule, pokud:

1. žadatel vyhověl bodu 21L.A.27;
2. agentura v rámci šetření provedeného podle bodu 21L.B.46 neshledala žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;
3. z šetření tohoto výrobku v konečné konfiguraci provedeného podle bodu 21L.B.46 písm. c) nevyplývají žádné nevyřešené problémy;
4. nebyl zjištěn žádný rys nebo vlastnost výrobku, který by jej mohl učinit nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro něž je certifikace požadována.

▼ M12

b) Typové osvědčení musí obsahovat:

1. typový návrh;
2. provozní omezení;
3. pokyny pro zachování letové způsobilosti;
4. přílohu typového osvědčení týkající se letové způsobilosti a případně záznam o vyhovění emisním požadavkům;
5. použitelnou certifikační předpisovou základnu a použitelné požadavky na ochranu životního prostředí, s nimiž agentura zaznamenává soulad;
6. případně přílohu k typovému osvědčení pro hluk a
7. jakékoli jiné podmínky nebo omezení předepsané pro výrobek v použitelné certifikační předpisové základně a použitelných požadavcích na ochranu životního prostředí.

21L.B.48 Dozor nad zachováním letové způsobilosti výrobků, jimž bylo vydáno typové osvědčení

Pokud agentura v rámci dozoru nad zachováním letové způsobilosti, včetně prostřednictvím hlášení obdržených v souladu s bodem 21L.A.3 nebo jakýmkoli jiným způsobem zjistí nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, vydá nález v souladu s bodem 21L.B.21, nebo vydá příkaz k zachování letové způsobilosti za podmínek uvedených v bodě 21L.B.23.

21L.B.49 Převod typového osvědčení

a) Pokud agentura obdrží žádost o ověření, zda může být typové osvědčení převedeno jeho držitelem podle bodu 21L.A.29, nebo pokud agentura posuzuje žádost o přijetí typového osvědčení podle bodu 21L.A.29, ověří podle bodů 21L.B.42 a 21L.B.46, zda je nabyvatel způsobilý být držitelem typového osvědčení v souladu s bodem 21L.A.22 a zda je plnit převzít povinnosti držitele typového osvědčení podle bodu 21L.A.28.

b) Pokud agentura dospěje k závěru, že nabyvatel splňuje podmínky uvedené v písmenu a), informuje držitele typového osvědčení nebo fyzickou či právnickou osobu, která žádá o přijetí typového osvědčení, že převedení typového osvědčení na tuto fyzickou nebo právnickou osobu agentura přijímá.

HLAVA C – PROHLÁŠENÍ O SOULADU NÁVRHU

21L.B.61 Podrobné technické specifikace a použitelné požadavky na ochranu životního prostředí pro prohlášení o souladu návrhu výrobku

a) Agentura v souladu s čl. 76 odst. 3 nařízení (EU) 2018/1139 stanoví a zpřístupní podrobné technické specifikace, které mohou fyzické a právnické osoby použít k prokázání souladu s příslušnými základními požadavky stanovenými v příloze II uvedeného nařízení, když formou prohlášení deklarují soulad návrhu letadla v souladu s oddílem A hlavou C této přílohy.

▼ M12

b) Podrobné technické specifikace uvedené v písmenu a) musí uvádět projekční standardy, které odpovídají nejmodernějším a nejlepším projekčním postupům a které vycházejí z nejlepších dostupných zkušeností a vědeckého a technického pokroku a z nejlepších dostupných důkazů a analýzy návrhů letadel, pro letadla, která spadají do oblasti působnosti stanovené v bodě 21L.A.41. Tyto podrobné technické specifikace mohou zahrnovat nebo odkazovat na:

1. certifikační specifikace stanovené agenturou v souladu s bodem 21.B.70 přílohy I (část 21) pro letovou způsobilost návrhu letadla;
2. zvláštní podmínky, které byly předsány agenturou v souladu s bodem 21.B.75 přílohy I (část 21) nebo s bodem 21L.B.44 pro jiná letadla a které jsou obecné povahy;
3. podrobné technické normy vypracované normalizačními a jinými průmyslovými subjekty.

c) Pro účely zajištění slučitelnosti návrhu s životním prostředím agentura stanoví a zpřístupní požadavky na ochranu životního prostředí, které se použijí jako základ pro prohlášení o souladu návrhu a které zahrnují:

1. požadavky na ochranu životního prostředí pro příslušné kategorie výrobků uvedené v příloze 16 Úmluvy o mezinárodním civilním letectví, svazcích I až III, a to na úrovni změn podle čl. 9 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1139; za tímto účelem se odkazují na:
 - i) datum žádosti o typové osvědčení obsažené v těchto svazcích rozumí odkaz na datum, kdy deklarant podá prohlášení o souladu návrhu, a
 - ii) požadavky na certifikaci obsažené v těchto svazcích rozumí požadavky na prohlášení o souladu návrhu.

2. [vyhrazeno]

21L.B.62 Úvodní dozorové šetření

a) Po obdržení prohlášení o souladu návrhu agentura ověří, že letadlo spadá do oblasti působnosti oddílu A hlavy C této přílohy a že prohlášení obsahuje všechny informace uvedené v bodě 21L.A.43. Agentura potvrdí přijetí prohlášení a deklarantu prohlášení pro danou konfiguraci letadla přidělí individuální referenční číslo prohlášení o souladu návrhu.

b) Agentura provede fyzickou kontrolu a posouzení prvního letadlového celku daného letadla v konečné konfiguraci, přičemž při tom přihlédne k bezpečnostnímu přezkumu provedenému v souladu s bodem 21L.B.242 písm. a) odst. 2. Pokud agentura v prohlášení nebo prostřednictvím fyzické kontroly a posouzení provedených v souladu s první větou najde důkazy o tom, že by letadlo mohlo být neschopné uskutečnit bezpečný let nebo že by mohlo být v průběhu provozu neslučitelné s životním prostředím, vydá agentura nález v souladu s bodem 21L.B.21.

21L.B.63 Registrace prohlášení o souladu návrhu

Agentura zaregistruje prohlášení o souladu návrhu letadla za předpokladu, že:

▼ M12

- a) deklarant učinil prohlášení o souladu v souladu s bodem 21L.A.43 písm. a);
- b) deklarant předložil agentuře dokumenty požadované v souladu s bodem 21L.A.43 písm. c);
- c) deklarant se zavázal, že bude plnit povinnosti v souladu s bodem 21L.A.47;
- d) neexistují žádné nevyřešené nálezy vyplývající z fyzické kontroly a posouzení prvního letadlového celku letadla v konečné konfiguraci provedených v souladu s bodem 21L.B.62 písm. b).

21L.B.64 Dozor nad zachováním letové způsobilosti letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu

Pokud agentura v rámci dozoru nad zachováním letové způsobilosti, včetně prostřednictvím hlášení obdržení v souladu s bodem 21L.A.3 nebo jakýmkoli jiným způsobem zjistí nesoulad s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, vydá nález v souladu s bodem 21L.B.21, nebo vydá příkaz k zachování letové způsobilosti za podmínek uvedených v bodě 21L.B.23.

HLAVA D – ZMĚNY TYPOVÝCH OSVĚDČENÍ**21L.B.81 Certifikační předpisová základna a použitelné požadavky na ochranu životního prostředí pro významnou změnu typového osvědčení**

- a) Agentura stanoví certifikační předpisovou základnu pro významnou změnu typového osvědčení a oznámí ji žadateli.
- b) U významné změny typového osvědčení a oblastí touto změnou ovlivněných se certifikační předpisová základna musí skládat z certifikačních specifikací, na které odkazuje typové osvědčení, ledaže:
 1. agentura shledá, že certifikační specifikace, na které odkazuje typové osvědčení, neposkytují vzhledem k navrhované změně adekvátní standardy, a změna a oblastí touto změnou ovlivněné proto musí vyhovět rovněž veškerým zvláštním podmínkám a změnám těchto zvláštních podmínek předepsaným agenturou v souladu s bodem 21L.B.44 k zajištění úrovně bezpečnosti rovnocenné úrovni určené certifikačními specifikacemi účinnými ke dni podání žádosti o změnu;
 2. se žadatel rozhodne vyhovět certifikační specifikaci stanovené ve změně, která se stala účinnou ke dni podání žádosti o změnu.
- c) Agentura určí použitelné požadavky na ochranu životního prostředí pro významnou změnu typového osvědčení v souladu s bodem 21L.B.85 přílohy I (část 21) a oznámí je žadateli.

21L.B.82 Šetření a vydání schválení nevýznamné změny typového osvědčení

- a) Po obdržení žádosti o schválení nevýznamné změny typového osvědčení podle této přílohy agentura tuto nevýznamnou změnu schválí, pokud:
 1. žadatel poskytl dokladující údaje a odůvodnění a prokázal a deklaroval soulad změny s použitelnou certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, nebo s certifikačními specifikacemi zvolenými v souladu s bodem 21L.A.67;

▼ **M12**

2. agentura při ověřování prokázání souladu s přihlédnutím ke konstrukčním rysům, složitosti a celkové kritičnosti návrhu nebo technologie, jakož i k předchozím zkušenostem s projekčními činnostmi žadatele neshledala:

i) žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo případně s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, nebo se zvolenými certifikačními specifikacemi;

ii) žádný rys nebo vlastnost změny, které by mohly učinit změněný výrobek nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro která je certifikace požadována.

b) Schválení nevýznamné změny typového osvědčení je omezeno pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s níž či nimiž změna souvisí.

21L.B.83 Šetření významné změny typového osvědčení

Po obdržení žádosti o významnou změnu typového osvědčení podle této přílohy agentura:

a) provede přezkum původního plánu prokazování souladu a veškerých jeho následných aktualizací poskytnutých žadatelem s cílem zjistit úplnost plánu a vhodnost navrhovaných prostředků a metod prokazování souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí stanovenými a určenými v souladu s bodem 21L.B.81; pokud je plán prokazování souladu neúplný nebo způsoby a metody nejsou vhodné k prokázání souladu, informuje o tom agentura žadatele a požádá o jeho změnu;

b) jakmile se přesvědčí, že předložený plán prokazování souladu je vhodný k prokázání souladu žadatelem, schválí plán prokazování souladu a schválí rovněž veškeré následné aktualizace plánu prokazování souladu;

c) určí pravděpodobnost nezjištěného nesouladu významné změny s certifikační předpisovou základnou nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí a potenciální dopad tohoto nesouladu na bezpečnost výrobku nebo jeho slučitelnost s životním prostředím a na tomto základě určí, zda je pro ověření souladu výrobku s použitelnou certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí třeba fyzická kontrola a posouzení prvního letadlového celku daného výrobku v konečné změněné konfiguraci, přičemž přihlédne ke kritickému přezkoumání návrhu, pokud bylo provedeno v souladu s bodem 21L.B.242 písm. a) odst. 3; agentura před provedením této kontroly a posouzení informuje žadatele;

d) pokud v průběhu stanovení certifikační předpisové základny či použitelných požadavků na ochranu životního prostředí nebo během přezkumu plánu prokazování souladu agentura usoudí, že návrh významné změny obsahuje jakýkoli prvek, u něhož může mít nezjištěný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí nepříznivý dopad na bezpečnost změněného výrobku nebo jeho slučitelnost s životním prostředím, určí agentura, která šetření jsou kromě šetření popsaných v písmenu c) nezbytná k ověření prokázání souladu; agentura o těchto dalších šetřeních a o tom, které prvky návrhu by byly předmětem šetření, informuje žadatele.

▼ M12**21L.B.84 Vydání schválení významné změny typového osvědčení**

a) Agentura významnou změnu schválí, pokud:

1. žadatel prokázal, že změna a oblasti ovlivněné změnou jsou v souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí stanovenými a určenými agenturou v souladu s bodem 21L.B.81;
2. žadatel prokázal a deklaroval soulad v souladu s bodem 21L.A.66 písm. f);
3. agentura při ověřování prokázání souladu neshledala:
 - i) žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo případně s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;
 - ii) žádný rys nebo vlastnost změny, které by mohly učinit změněný výrobek nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro která je certifikace požadována.

b) Schválení významné změny typového osvědčení je omezeno pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s níž či nimiž změna souvisí.

21L.B.85 Dozor nad zachováním letové způsobilosti změněných výrobků, jimž bylo vydáno typové osvědčení

Pokud agentura v rámci dozoru nad zachováním letové způsobilosti, včetně prostřednictvím hlášení obdržených v souladu s bodem 21L.A.3 nebo jakýmkoli jiným způsobem zjistí nesoulad výrobku, pro který byla schválena změna typového osvědčení, s certifikační předpisovou základnou nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, vydá nález v souladu s bodem 21L.B.21, nebo vydá příkaz k zachování letové způsobilosti za podmínek uvedených v bodě 21L.B.23.

HLAVA E – DOPLŇKOVÁ TYPOVÁ OSVĚDČENÍ**21L.B.101 Certifikační předpisová základna a použitelné požadavky na ochranu životního prostředí pro doplňková typová osvědčení**

a) Agentura stanoví certifikační předpisovou základnu pro doplňkové typové osvědčení a oznámí ji žadateli.

b) V případě významných změn typového osvědčení ve formě doplňkového typového osvědčení musí být certifikační předpisovou základnou pro oblasti ovlivněné touto změnou ta základna, na kterou odkazuje typové osvědčení, ledaže:

1. agentura shledá, že certifikační specifikace, na které odkazuje typové osvědčení, neposkytují vzhledem k navrhované změně adekvátní standardy, a změna a oblasti touto změnou ovlivněné proto musí vyhovět rovněž veškerým zvláštním podmínkám a změnám těchto zvláštních podmínek předepsaným agenturou v souladu s bodem 21L.B.44 k zajištění úrovně bezpečnosti rovnocenné úrovni určené certifikačními specifikacemi účinnými ke dni podání žádosti o změnu;
2. se žadatel rozhodne vyhovět certifikační specifikaci stanovené ve změně, která se stala účinnou ke dni podání žádosti o změnu.

▼ M12

- c) Agentura určí použitelné požadavky na ochranu životního prostředí pro významnou změnu typového osvědčení v souladu s bodem 21.A.85 přílohy I (část 21) a oznámí je žadateli.

21L.B.102 Šetření

Po obdržení žádosti o doplňkové typové osvědčení podle této přílohy agentura:

- a) provede přezkum původního plánu prokazování souladu a veškerých jeho následných aktualizací poskytnutých žadatelem s cílem zjistit úplnost plánu a vhodnost navrhovaných prostředků a metod prokazování souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí stanovenými a určenými v souladu s bodem 21L.B.101; pokud je plán prokazování souladu neúplný nebo způsoby a metody nejsou vhodné k prokázání souladu, informuje o tom agentura žadatele a požádá o jeho změnu;
- b) pokud se přesvědčí, že předložený plán prokazování souladu je vhodný k tomu, aby žadatel mohl prokázat soulad, schválí plán prokazování souladu a všechny následné aktualizace plánu prokazování souladu;
- c) určí pravděpodobnost nezjištěného nesouladu významné změny s certifikační předpisovou základnou nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí a potenciální dopad tohoto nesouladu na bezpečnost výrobku nebo jeho slučitelnost s životním prostředím a na tomto základě určí, zda je pro ověření toho, zda je výrobek v souladu s použitelnou certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, třeba fyzická kontrola a posouzení prvního letadlového celku daného výrobku v konečně změněné konfiguraci, přičemž při tom přihlédne ke kritickému přezkoumání konstrukce, pokud bylo provedeno v souladu s bodem 21L.B.242 písm. a); agentura před provedením této kontroly a posouzení informuje žadatele;
- d) pokud v průběhu stanovení certifikační předpisové základny či použitelných požadavků na ochranu životního prostředí nebo během přezkumu plánu prokazování souladu agentura usoudí, že významná změna návrhu obsahuje jakýkoli prvek, u něhož může mít nezjištěný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí nepříznivý dopad na bezpečnost změněného výrobku nebo jeho slučitelnost s životním prostředím, určí agentura, která šetření jsou kromě šetření popsanych v písmenu c) nezbytná k ověření prokázání souladu; agentura o těchto dalších šetřeních a o tom, které prvky návrhu by byly předmětem šetření, informuje žadatele.

21L.B.103 Vydání doplňkového typového osvědčení

- a) Po obdržení žádosti o doplňkové typové osvědčení podle této přílohy agentura doplňkové typové osvědčení vydá, pokud:
 1. žadatel prokázal, že změna a oblasti ovlivněné změnou jsou v souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí stanovenými a určenými agenturou v souladu s bodem 21L.B.101;
 2. žadatel prokázal a deklaroval soulad v souladu s bodem 21L.A.85 písm. f);

▼ M12

3. v případě, že žadatel v souladu s bodem 21L.A.84 písm. b) odst. 2 uvedl, že certifikační údaje byly poskytnuty na základě dohody s vlastníkem údajů typového osvědčení, vlastník údajů typového osvědčení:

- i) nemá technické námitky k informacím předloženým podle bodu 21L.B.103 písm. a) odst. 2 a
- ii) souhlasil s tím, že bude spolupracovat s držitelem schválení návrhu opravy za účelem plnění všech povinností ohledně zachování letové způsobilosti výrobku s návrhem opravy na základě souladu s bodem 21L.A.88;

4. agentura při ověřování prokázání souladu neshledala:

- i) žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo případně s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;
- ii) žádný rys nebo vlastnost změny, které by mohly učinit změněný výrobek nebezpečným nebo neslučitelným s životním prostředím pro použití, pro která je certifikace požadována.

b) Doplnkové typové osvědčení je omezeno pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s níž či nimiž související významná změna souvisí.

21L.B.104 Dozor nad zachováním letové způsobilosti výrobků, jimž bylo vydáno doplňkové typové osvědčení

Pokud agentura v rámci dozoru nad zachováním letové způsobilosti, včetně prostřednictvím hlášení obdržených v souladu s bodem 21L.A.3, nebo jakýmkoli jiným způsobem zjistí nesoulad výrobku, pro který bylo vydáno doplňkové typové osvědčení, s certifikační předpisovou základnou nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, vydá nález v souladu s bodem 21L.B.21, nebo vydá příkaz k zachování letové způsobilosti za podmínek uvedených v bodě 21L.B.23.

HLAVA F – ZMĚNY LETADLA, U NĚJŽ BYL DEKLAROVÁN SOULAD NÁVRHU

21L.B.121 Úvodní dozorové šetření k prohlášení o souladu návrhu významné změny návrhu letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu

- a) Po obdržení prohlášení o souladu návrhu významné změny návrhu letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu, agentura ověří, že změna spadá do oblasti působnosti bodu 21L.A.101 a že prohlášení obsahuje všechny informace uvedené v bodě 21L.A.107. Agentura potvrdí přijetí prohlášení a deklarantu prohlášení přidělí individuální referenční číslo prohlášení o souladu návrhu.
- b) Agentura na základě rizika nesouladu, který vede k návrhu letadla, které není schopno bezpečného letu nebo je neslučitelné s životním prostředím, posoudí, zda je nutná fyzická kontrola a posouzení změněného výrobku, a pokud ano, následně informuje deklaranta. Při tomto posouzení rizika se zohlední:

- 1. složitost významné změny a celkový dopad na letadlové konstrukce a letové charakteristiky a systémy;

▼ M12

2. předchozí zkušenosti s fyzickými kontrolami letadel a významnými změnami, které navrhl deklarant prohlášení;
 3. odpověď deklaranta na jakékoli předchozí nálezy z důvodu nesouladu, které byly vydány u konkrétního letadla nebo podobného letadla projektovaného deklarantem, které bylo rovněž předmětem prohlášení o souladu návrhu.
- c) Pokud agentura v prohlášení nebo prostřednictvím fyzické kontroly a posouzení provedených v souladu s bodem 21L.B.121 písm. b) najde důkazy, že změněné letadlo by mohlo být neschopné uskutečnit bezpečný let nebo že by mohlo být v průběhu provozu neslučitelné s životním prostředím, vydá nález v souladu s bodem 21L.B.21.

21L.B.122 Registrace prohlášení o souladu návrhu významné změny návrhu letadla

- a) Agentura zaregistruje prohlášení o souladu návrhu významné změny návrhu letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu, za předpokladu, že:
1. deklarant učinil prohlášení o souladu v souladu s bodem 21L.A.107 písm. a);
 2. deklarant předložil agentuře dokumenty požadované v souladu s bodem 21L.A.107 písm. d);
 3. deklarant se zavázal, že povinnosti v souladu s bodem 21L.A.47 bude plnit rovněž v případě změněného návrhu letadla;
 4. z fyzické kontroly, byla-li provedena v souladu s bodem 21L.B.121 písm. b), nevyplynou žádné nevyřešené problémy.
- b) Agentura zaregistruje prohlášení o významné změně návrhu letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu, pouze tehdy, pokud je omezeno na konkrétní konfiguraci či konfigurace v registrovaném prohlášení o souladu návrhu, s níž či nimiž změna souvisí.

21L.B.123 Dozor nad zachováním letové způsobilosti změněného letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu

Pokud agentura v rámci dozoru nad zachováním letové způsobilosti, včetně prostřednictvím hlášení obdržení v souladu s bodem 21L.A.3 nebo jakýmkoli jiným způsobem zjistí nesoulad změny, k níž byl deklarován soulad návrhu, s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, je povinna jednat v souladu s bodem 21L.B.64.

▼ M13**HLAVA G – DEKLAROVANÉ VÝROBNÍ ORGANIZACE****21L.B.141 Úvodní dozorové šetření**

- a) Po obdržení prohlášení od organizace, která deklaruje svou výrobní způsobilost, příslušný úřad ověří, že:
1. deklarant je způsobilý deklarovat svou výrobní způsobilost v souladu s bodem 21L.A.122;
 2. prohlášení obsahuje všechny informace uvedené v bodě 21L.A.123 písm. c) a

▼ M13

3. prohlášení neobsahuje informace, ze kterých vyplývá nesplnění požadavků hlavy G oddílu A této přílohy.

b) Příslušný úřad potvrdí přijetí prohlášení a deklarantovi přidělí individuální referenční číslo deklarované výrobní organizace.

21L.B.142 Registrace prohlášení o výrobní způsobilosti

Příslušný úřad zaregistruje prohlášení o výrobní způsobilosti ve vhodné databázi, včetně deklarovaného rozsahu práce, za předpokladu, že:

a) deklarant učinil prohlášení o své způsobilosti v souladu s bodem 21L.A.123;

b) deklarant se zavázal, že bude plnit povinnosti v souladu s bodem 21L.A.127;

c) neexistují žádné nevyřešené problémy v souladu s bodem 21L.B.141.

21L.B.143 Dozor

a) Příslušný úřad je povinen provádět dozor nad deklarovanou výrobní organizací, aby ověřil, zda deklarovaná organizace soustavně dodržuje příslušné požadavky oddílu A a zda provádí bezpečnostní opatření stanovená podle bodu 21L.B.15 písm. c) a d).

b) Dozor zahrnuje kontrolu prvního letadlového celku každého nového návrhu letadla, motoru, vrtule nebo letadlové části, které jsou vyrobeny poprvé, a podle programu dozoru v souladu s bodem 21L.B.144 kontroly dalších vyráběných letadel, motorů, vrtulí a letadlových částí, které jsou vyráběny deklarovanou výrobní organizací.

21L.B.144 Program dozoru

a) Příslušný úřad je povinen zřídit a udržovat program dozoru s cílem zajistit soulad s bodem 21L.B.143. Program dozoru zohledňuje specifickou povahu organizace, složitost jejich činností, výsledky předchozích činností osvědčování a/nebo dozoru a je založen na posouzení souvisejících rizik. Každý plánovaný cyklus dozoru zahrnuje:

1. hodnocení, audity a kontroly, které případně zahrnují:

i) hodnocení systému řízení a audity procesů;

ii) audity výrobků příslušného vzorku výrobků a částí, které spadají do působnosti organizace;

iii) výběr vzorků provedené práce a

iv) neohlášené kontroly;

2. schůzky mezi odpovědným vedoucím a příslušným úřadem s cílem zajistit, aby obě strany byly i nadále informovány o všech významných záležitostech.

b) Program dozoru zahrnuje vedení záznamů o datech, na něž jsou naplánovány hodnocení, audity, kontroly a schůzky, a o datech, kdy tyto hodnocení, audity, kontroly a schůzky skutečně proběhly.

▼ M13

- c) Použije se plánovaný cyklus dozoru ne delší než 24 měsíců.
- d) Bez ohledu na písmeno c) může být plánovaný cyklus dozoru prodloužen na dobu 36 měsíců, jestliže příslušný úřad dojde k závěru, že během předchozích 24 měsíců:
1. organizace prokázala schopnost účinným způsobem zjišťovat ohrožení bezpečnosti letectví a řídit související rizika;
 2. organizace soustavně prokazovala soulad s bodem 21L.A.128 a to, že má plnou kontrolu nad veškerými změnami systému řízení výroby;
 3. nebyly zjištěny žádné nálezy úrovně 1;
 4. všechna nápravná opatření byla provedena ve lhůtě, kterou schválil či prodloužil příslušný úřad, jak je stanoveno v bodě 21L.B.21.
- e) Bez ohledu na písmeno c) v případě, že organizace má kromě podmínek stanovených v písmenu d) zavedený a příslušným úřadem schválený účinný systém průběžných hlášení, prostřednictvím kterého informuje příslušný úřad o výkonnosti z hlediska bezpečnosti a o tom, jak dodržuje právní předpisy, lze plánovaný cyklus dozoru dále prodloužit, a to nejvýše na dobu 48 měsíců.
- f) Je-li prokázáno, že bezpečnostní výkonnost organizace se snížila, může se plánovaný cyklus dozoru zkrátit.
- g) Na konci každého plánovaného cyklu dozoru vydá příslušný úřad doporučující zprávu o pokračování činností prováděných deklarovanou výrobní organizací na základě jejího prohlášení o výrobní způsobilosti, která odráží výsledky dozoru.

21L.B.145 Činnosti dozoru

- a) Pokud příslušný úřad ověří soulad deklarované výrobní organizace podle bodu 21L.B.143 a programu dozoru stanoveného v souladu s bodem 21L.B.144, je povinen:
1. poskytnout pracovníkům odpovědným za dozor pokyny, aby mohli vykonávat své funkce;
 2. provádět hodnocení, audity, kontroly a v případě potřeby neohlášené kontroly;
 3. shromažďovat důkazy potřebné pro případ, že jsou zapotřebí další kroky, včetně opatření stanovených v bodech 21L.B.21 a 21L.B.22;
 4. informovat deklarovanou výrobní organizaci o výsledcích činností dozoru.
- b) Nacházejí-li se provozní prostory deklarované výrobní organizace ve více než jednom státě, může příslušný úřad uvedený v bodě 21L.2 souhlasit s tím, že úkoly dozoru bude vykonávat příslušný úřad (příslušné úřady) členského státu (členských států), kde se další provozní prostory nacházejí, nebo agentura v případě provozních prostorů, které se nacházejí ve třetí zemi. Všechny deklarované výrobní organizace, na které se taková dohoda vztahuje, jsou informovány o její existenci a o jejím rozsahu.

▼ M13

- c) Příslušný úřad u veškerých činností dozoru, které vykonává v provozních prostorách nacházejících se v jiném členském státě, než ve kterém má organizace hlavní místo obchodní činnosti, informuje příslušný úřad daného členského státu před provedením auditu nebo kontroly provozních prostor na místě.
- d) Příslušný úřad shromažďuje a zpracovává veškeré informace, které považuje za nezbytné pro provádění činností dozoru.
- e) Pokud příslušný úřad zjistí nesoulad deklarované výrobní organizace s použitelnými požadavky oddílu A a s prováděním bezpečnostních opatření stanovených podle bodu 21L.B.15 písm. c) a d), postupuje v souladu s body 21L.B.21 a 21L.B.22.

21L.B.146 Změny prohlášení

- a) Po obdržení oznámení o změnách podle bodu 21L.A.128 příslušný úřad ověří úplnost oznámení v souladu s bodem 21L.B.141.
- b) Příslušný úřad aktualizuje svůj program dozoru zřízený v souladu s bodem 21L.B.144 a prověří, zda je nutné stanovit podmínky, za kterých může organizace během změny fungovat.
- c) Pokud má změna vliv na jakýkoli aspekt prohlášení, které je zaregistrováno v souladu s bodem 21L.B.142, aktualizuje příslušný úřad rejstřík.
- d) Po dokončení činností požadovaných v písmenech a) až c) příslušný úřad deklarované výrobní organizaci potvrdí přijetí oznámení.

HLAVA H – OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI A OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY

21L.B.161 Šetření

- a) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku vypracuje postupy pro svá šetření, která obsahují alespoň tyto prvky:
 1. vyhodnocení předpokladů žadatele;
 2. vyhodnocení podmínek žádosti;
 3. klasifikaci osvědčení letové způsobilosti;
 4. vyhodnocení dokumentace obdržené spolu s žádostí;
 5. kontroly letadla;
 6. stanovení nezbytných podmínek nebo omezení osvědčení.
- b) Po obdržení žádosti o osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku ověří, zda letadlo spadá do oblasti působnosti stanovené v bodě 21L.A.141.
- c) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku provede činnosti šetření dostatečné k tomu, aby zdůvodnil vydání, zachování, změnu, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely. Při provádění šetření souvisejících s vydáním osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely pro nově vyrobené letadlo posoudí příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku potřebu provést fyzickou kontrolu letadla, aby byla zajištěna shoda a bezpečnost letu letadla před vydáním osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely. Při tomto hodnocení se zohlední:

▼ **M13**

1. výsledky fyzické kontroly prvního letadlového celku uvedeného výrobku v konečné konfiguraci provedené v souladu s bodem 21L.B.143 písm. b) nebo bodem 21L.B.251 písm. b) příslušným úřadem členského státu zápisu do rejstříku nebo příslušným úřadem vykonávajícím dozor nad organizací nebo fyzickou či právnickou osobou, která toto letadlo vyrobila, pokud se liší;
2. doba od poslední fyzické kontroly letadla vyrobeného organizací, kterou provedl příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku nebo fyzická či právnická osoba, která toto letadlo vyrobila;
3. výsledky dozoru provedeného podle hlavy G této přílohy nebo podle hlavy G oddílu B přílohy I (část 21) u organizace, která vydala prohlášení o shodě letadla, nebo ověření provedené podle hlavy R oddílu A této přílohy u jiných prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA), která vydal stejný signatář;
4. doba od poslední návštěvy za účelem dozoru vykonané u organizace podle hlavy G této přílohy nebo hlavy G oddílu B přílohy I (část 21) tohoto nařízení nebo doba od posledního ověření prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) vydaných stejným signatářem, které bylo provedeno podle hlavy R oddílu A této přílohy.

21L.B.162 Vydání nebo změna osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely

- a) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku neprodleně vydá nebo změní osvědčení letové způsobilosti (formulář 25 EASA, viz dodatek VI k příloze I (část 21)), pokud žadatel poskytl dokumentaci požadovanou v bodě 21L.A.143 a splnil povinnosti uvedené v bodě 21L.A.144 a je přesvědčen:

1. u nových letadel o tom, že letadlo a případně jeho motor a vrtule odpovídají návrhu schválenému v souladu s hlavou B této přílohy a jsou ve stavu umožňujícím bezpečný provoz;
2. u použitých letadel o tom, že:
 - i) letadlo a případně jeho motor a vrtule odpovídají typovému návrhu schválenému v souladu s hlavou B této přílohy a jakémukoli doplňkovému typovému osvědčení, změně nebo opravě schválené podle hlavy D, E nebo M této přílohy;
 - ii) byly dodrženy příslušné příkazy k zachování letové způsobilosti; a
 - iii) letadlo a případně jeho motor a vrtule byly zkontrolovány v souladu s přílohou I (část M) nebo přílohou Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014.

- b) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku neprodleně vydá nebo změní osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely (formulář 24B EASA, viz dodatek I), pokud žadatel poskytl dokumentaci požadovanou v bodě 21L.A.143 a splnil povinnosti uvedené v bodě 21L.A.144, a pokud je přesvědčen:

▼ **M13**

1. u nových letadel o tom, že letadlo a případně jeho motor a vrtule odpovídají návrhu letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavou C oddílu A této přílohy v době podání žádosti registrovaný agenturou v souladu s bodem 21L.B.63, a že jsou ve stavu umožňujícím bezpečný provoz;
2. u použitých letadel o tom, že:
 - i) letadlo a případně jeho motor a vrtule odpovídají návrhu letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu v souladu s oddílem A hlavou C této přílohy v době podání žádosti registrovaný agenturou v souladu s bodem 21L.B.63 spolu se všemi konstrukčními změnami nebo změnami návrhu opravy, u nichžž byl deklarován soulad návrhu v souladu s hlavou F nebo N oddílu A této přílohy registrovaný agenturou v souladu s bodem 21L.B.122 nebo 21L.B.222 nebo deklarantem v souladu s bodem 21L.A.105 písm. c);
 - ii) byly dodrženy příslušné příkazy k zachování letové způsobilosti; a
 - iii) letadlo bylo zkontrolováno v souladu s přílohou I (část M) nebo přílohou Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014.
- c) Odchylně od bodu 21L.B.162 písm. a) a b) vydá příslušný úřad nového členského státu zápisu do rejstříku pro použité letadlo pocházející z jiného členského státu osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely, pokud žadatel poskytl dokumentaci požadovanou podle bodu 21L.A.145 písm. b) a pokud je úřad přesvědčen, že žadatel splňuje požadavky bodu 21L.A.144 písm. a).
- d) U nového letadla a u použitého letadla původem ze třetí země je příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku kromě příslušného osvědčení letové způsobilosti podle písmene a) nebo b) povinen vydat:
 1. v případě letadla, na které se vztahuje příloha I (část M) nařízení (EU) č. 1321/2014, počáteční osvědčení kontroly letové způsobilosti (formulář 15a EASA, dodatek II);
 2. v případě nového letadla, na které se vztahuje příloha Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014, počáteční osvědčení kontroly letové způsobilosti (formulář 15c EASA, dodatek II);
 3. v případě použitého letadla původem ze třetí země, na které se vztahuje příloha Vb (část ML) nařízení (EU) č. 1321/2014, počáteční osvědčení kontroly letové způsobilosti (formulář 15c EASA, dodatek II) poté, co příslušný úřad provedl kontrolu letové způsobilosti.
- e) Osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely se vydá na dobu neurčitou. Může jej změnit pouze příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku.

▼M13**21L.B.163 Dozor**

- a) Na základě důkazů, že došlo k porušení některé z podmínek, za kterých bylo vydáno osvědčení letové způsobilosti nebo osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely, nebo že držitel nesplňuje příslušné požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě nebo nedodržuje použitelný typový návrh nebo použitelné konstrukční údaje letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu, nebo požadavky na zachování letové způsobilosti, vydá příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku nález podle bodu 21L.B.21.
- b) Pokud je platnost typového osvědčení, na jehož základě bylo vydáno osvědčení letové způsobilosti, pozastavena nebo zrušena nebo je toto osvědčení jinak zneplatněno v souladu s bodem 21L.A.30, nebo pokud prohlášení o souladu návrhu, na jehož základě bylo vydáno osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely, již není registrováno v souladu s bodem 21L.B.63, přijme příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku opatření v souladu s bodem 21L.B.22.

HLAVA I – OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI**21L.B.171 Šetření**

- a) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku vypracuje postupy pro svá šetření, která obsahují alespoň tyto prvky:
 1. vyhodnocení předpokladů žadatele;
 2. vyhodnocení podmínek žádosti;
 3. vyhodnocení dokumentace obdržené spolu s žádostí;
 4. kontroly letadla.
- b) Po obdržení žádosti o osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku ověří, zda letadlo spadá do oblasti působnosti stanovené v bodě 21L.A.161.
- c) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku provede u žadatele o osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely či u držitele takového osvědčení činnosti šetření dostatečné k tomu, aby zdůvodnil vydání, zachování, změnu, pozastavení nebo zrušení platnosti osvědčení.

21L.B.172 Vydání nebo změna osvědčení hlukové způsobilosti

- a) Příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku neprodleně vydá nebo změní osvědčení hlukové způsobilosti (formulář 45 EASA, viz dodatek VII k příloze I (část 21)) a osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely (formulář 45B EASA, viz dodatek II), pokud žadatel poskytl dokumentaci požadovanou v bodě 21L.A.163 a pokud je úřad přesvědčen, že letadlo je v souladu s příslušnými informacemi o hluku určenými v souladu s použitelnými hlukovými požadavky.
- b) Pro použitá letadla pocházející z jiného členského státu se osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely vydá na základě odpovídajících údajů, které poskytuje databáze agentury o hladinách hluku.
- c) Osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely se vydá na dobu neurčitou. Může jej změnit pouze příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku.

▼ **M13****21L.B.173 Dozor**

- a) Na základě důkazů, že došlo k porušení některé z podmínek, za kterých bylo vydáno osvědčení hlukové způsobilosti nebo osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely, nebo že držitel nesplňuje příslušné požadavky nařízení (EU) 2018/1139 a aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů přijatých na jeho základě nebo nedodržuje použitelný typový návrh nebo použitelné konstrukční údaje letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu, vydá příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku nález podle bodu 21L.B.21.
- b) Pokud je platnost typového osvědčení, na jehož základě bylo vydáno osvědčení hlukové způsobilosti, pozastavena nebo zrušena nebo je toto osvědčení jinak zneplatněno v souladu s bodem 21L.A.30, nebo pokud prohlášení o souladu návrhu, na jehož základě bylo vydáno osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely, již není registrováno v souladu s bodem 21L.B.63, přijme příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku opatření v souladu s bodem 21L.B.22.

▼ **M12****HLAVA J – DEKLAROVANÉ PROJEKČNÍ ORGANIZACE****21L.B.181 Úvodní dozorové šetření**

- a) Po obdržení prohlášení od organizace, která prohlašuje svou projekční způsobilost, agentura ověří, že:
 - 1. deklarant je způsobilý deklarovat svou projekční způsobilost v souladu s bodem 21L.A.172;
 - 2. prohlášení obsahuje všechny informace uvedené v bodě 21L.A.173 písm. c) a
 - 3. prohlášení neobsahuje informace, které by naznačovaly nesoulad s požadavky oddílu A hlavy J této přílohy.
- b) Agentura potvrdí přijetí prohlášení a deklarantu prohlášení přidělí individuální referenční číslo deklarované projekční organizace.

21L.B.182 Registrace prohlášení o projekční způsobilosti

Agentura zaregistruje prohlášení o projekční způsobilosti ve vhodné databázi, včetně deklarovaného rozsahu práce, za předpokladu, že:

- a) deklarant učinil prohlášení o své způsobilosti v souladu s bodem 21L.A.173;
- b) deklarant se zavázal, že bude plnit povinnosti v souladu s bodem 21L.A.177;
- c) neexistují žádné nevyřešené problémy v souladu s bodem 21L.B.181.

21L.B.183 Dozor

- a) Agentura je povinna provádět dozor nad deklarovanou projekční organizací, aby ověřila, zda organizace soustavně dodržuje příslušné požadavky oddílu A.
- b) Dozor zahrnuje kritické přezkoumání návrhu výrobku nebo fyzickou kontrolu a kontrolu prvního letadlového celku každého nového návrhu deklarované projekční organizace.

▼ M12**21L.B.184 Program dozoru**

a) Agentura je povinná zřídit a udržovat program dozoru s cílem zajistit soulad s bodem 21L.B.183. Program dozoru zohledňuje specifickou povahu organizace, složitost jejích činností, výsledky předchozích činností osvědčování a/nebo dozoru a je založen na posouzení souvisejících rizik. Každý plánovaný cyklus dozoru zahrnuje:

1. posouzení, audity a kontroly, které případně zahrnují:

i) hodnocení systému řízení a audity procesů;

ii) audity výrobků příslušného vzorku návrhu výrobků a certifikace výrobků a částí, které spadají do oblasti působnosti organizace;

iii) výběr vzorků provedené práce;

iv) neohlášené kontroly;

2. schůzky mezi vedoucím projekční organizace a agenturou s cílem zajistit, aby obě strany byly i nadále informovány o všech významných záležitostech.

b) Program dozoru zahrnuje vedení záznamů o datech, na něž jsou naplánovány hodnocení, audity, kontroly a schůzky, a o datech, kdy tyto hodnocení, audity, kontroly a schůzky skutečně proběhly.

c) Použije se plánovaný cyklus dozoru ne delší než 24 měsíců.

d) Bez ohledu na písmeno c) může být plánovaný cyklus dozoru prodloužen na dobu 36 měsíců, jestliže agentura dojde k závěru, že během předchozích 24 měsíců:

1. organizace prokázala schopnost účinným způsobem zjišťovat ohrožení bezpečnosti letectví a řídit související rizika;

2. organizace soustavně prokazovala soulad s bodem 21L.A.178 a to, že má plnou kontrolu nad veškerými změnami systému řízení projektování;

3. nebyly zjištěny žádné nálezy úrovně 1;

4. všechna nápravná opatření byla provedena ve lhůtě, kterou schválila či prodloužila agentura, jak je definováno v bodě 21L.B.21.

e) Bez ohledu na písmeno c) v případě, že organizace má kromě podmínek stanovených v písmenu d) zavedený a agenturou schválený účinný systém průběžných hlášení, prostřednictvím kterého informuje agenturu o výkonnosti z hlediska bezpečnosti a o tom, jak dodržuje právní předpisy, lze plánovaný cyklus dozoru dále prodloužit, a to nejvýše na dobu 48 měsíců.

f) Je-li prokázáno, že bezpečnostní výkonnost organizace se snížila, může se plánovaný cyklus dozoru zkrátit.

▼ M12

- g) Na konci každého plánovaného cyklu dozoru vydá agentura doporučující zprávu o pokračování činnosti prováděných deklarovanou projekční organizací na základě jejího prohlášení o projekční způsobilosti, která odráží výsledky dozoru.

21L.B.185 Činnosti dozoru

- a) Pokud agentura ověří soulad deklarované projekční organizace podle bodu 21L.B.183 a programu dozoru stanoveného v souladu s bodem 21L.B.184, je povinna:
1. poskytovat pracovníkům odpovědným za dozor pokyny, aby mohli vykonávat své funkce;
 2. provádět hodnocení, audity, kontroly a v případě potřeby neohlášené kontroly;
 3. shromažďovat důkazy potřebné pro případ, že jsou zapotřebí další kroky, včetně opatření stanovených v bodech 21L.B.21 a 21L.B.22;
 4. informovat deklarovanou projekční organizaci o výsledcích činností dozoru.
- b) Agentura shromažďuje a zpracovává veškeré informace, které považuje za nezbytné pro provádění činností dozoru.
- c) Pokud agentura zjistí nesoulad deklarované projekční organizace s použitelnými požadavky oddílu A, s postupem nebo příručkou požadovanými oddílem A nebo s předloženým prohlášením, postupuje v souladu s body 21L.B.21 a 21L.B.22.

21L.B.186 Změny prohlášení

- a) Po obdržení oznámení o změnách podle bodu 21L.A.178 agentura ověří úplnost oznámení v souladu s bodem 21L.B.181.
- b) Agentura aktualizuje svůj program dozoru zřízený v souladu s bodem 21L.B.184 a prověří, zda je nutné stanovit podmínky, za kterých může organizace během změny fungovat.
- c) Pokud má změna vliv na jakýkoli aspekt prohlášení, které je zaregistrováno v souladu s bodem 21L.B.182, aktualizuje agentura rejstřík.
- d) Po dokončení činností požadovaných v písmenech a) až c) agentura deklarované projekční organizaci potvrdí přijetí oznámení.

HLAVA K – LETADLOVÉ ČÁSTI

(Vyhrazeno)

HLAVA M – NÁVRH OPRAV TYPOVĚ CERTIFIKOVANÝCH VÝROBKŮ**21L.B.201 Certifikační předpisová základna a použitelné požadavky na ochranu životního prostředí pro schválení návrhu opravy**

Agentura určí veškeré změny certifikační předpisové základny a použitelných požadavků na životní prostředí, na které odkazuje buď typové osvědčení, nebo doplňkové typové osvědčení, které agentura považuje za nezbytné k zachování úrovně bezpečnosti a slučitelnosti s životním prostředím rovnocenné úrovní bezpečnosti a slučitelnosti s životním prostředím již dříve stanovené a oznámí je žadateli o schválení návrhu opravy.

▼ M12**21L.B.202 Šetření a vydání schválení návrhu nevýznamné opravy**

a) Po obdržení žádosti o schválení návrhu nevýznamné opravy typově certifikovaného výrobku podle této přílohy agentura tento návrh nevýznamné opravy schválí, pokud:

1. žadatel poskytl dokladující údaje a odůvodnění a prokázal a deklaroval soulad návrhu opravy s použitelnou certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí stanovenými v souladu s bodem 21L.B.201;

2. agentura při ověřování prokázání souladu s přihlédnutím ke konstrukčním rysům návrhu opravy, složitosti a celkové kritičnosti návrhu opravy, jakož i k předchozím zkušenostem s projekčními činnostmi žadatele neshledala:

i) žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo případně s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;

ii) žádný rys nebo vlastnost návrhu opravy, které by mohly učinit výrobek s návrhem opravy nebezpečným pro použití, pro která je certifikace požadována.

b) Schválení návrhu nevýznamné opravy je omezeno pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s níž či nimiž návrh opravy souvisí.

21L.B.203 Šetření žádosti o schválení návrhu významné opravy

Po obdržení žádosti o schválení návrhu významné opravy podle této přílohy agentura:

a) provede přezkum původního plánu prokazování souladu a veškerých jeho následných aktualizací poskytnutých žadatelem s cílem zjistit úplnost plánu a vhodnost navrhovaných prostředků a metod prokazování souladu s certifikační předpisovou základnou a použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí stanovenými a určenými v souladu s bodem 21L.B.201; pokud je plán prokazování souladu neúplný nebo způsoby a metody nejsou vhodné k prokázání souladu, informuje o tom agentura žadatele a požádá o jeho změnu;

b) pokud se přesvědčí, že předložený plán prokazování souladu je vhodný k tomu, aby žadatel mohl prokázat soulad, schválí plán prokazování souladu a všechny následné aktualizace plánu prokazování souladu;

c) určí pravděpodobnost nezjištěného nesouladu návrhu významné opravy s certifikační předpisovou základnou nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí a potenciální dopad tohoto nesouladu na bezpečnost výrobku nebo jeho sloučitelnost s životním prostředím a na tomto základě určí, zda je pro ověření souladu výrobku s použitelnou certifikační předpisovou základnou třeba fyzická kontrola a posouzení prvního letadlového celku daného výrobku s návrhem opravy v konečné změněné konfiguraci; agentura před provedením této kontroly a posouzení informuje žadatele;

▼ M12

- d) pokud během přezkumu plánu prokazování souladu agentura usoudí, že návrh významné opravy obsahuje jakýkoli prvek, u něhož může mít nezjištěný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí nepříznivý dopad na bezpečnost změněného výrobku nebo jeho slučitelnost s životním prostředím, určí agentura, která šetření jsou kromě šetření popsaných v písmenu c) nezbytná k ověření prokázání souladu; agentura o těchto dalších šetřeních a o tom, které prvky návrhu by byly předmětem šetření, informuje žadatele.

21L.B.204 Vydání schválení návrhu významné opravy

- a) Po obdržení žádosti o schválení návrhu významné opravy typově certifikovaného výrobku podle této přílohy agentura tento návrh významné opravy schválí, pokud:

1. žadatel prokázal, že návrh opravy a oblasti ovlivněné návrhem opravy jsou v souladu s certifikační předpisovou základnou a s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí stanovenými agenturou v souladu s bodem 21L.B.201, a

2. žadatel prokázal a deklaroval soulad v souladu s bodem 21L.A.208;

3. v případě, že žadatel v souladu s bodem 21L.A.205 písm. b) odst. 5 uvedl, že certifikační údaje poskytnul na základě dohody s vlastníkem údajů typového osvědčení, vlastníků údajů typového osvědčení:

- i) nemá technické námitky k informacím předloženým podle bodu 21L.B.204 písm. a) odst. 2 a

- ii) souhlasil s tím, že bude spolupracovat s držitelem schválení návrhu opravy za účelem plnění všech povinností ohledně zachování letové způsobilosti výrobku s návrhem opravy na základě souladu s bodem 21L.A.210;

4. agentura při ověřování prokázání souladu neshledala:

- i) žádný nesoulad s certifikační předpisovou základnou nebo případně s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí;

- ii) žádný rys nebo vlastnost změny, které by mohly učinit výrobek s návrhem opravy nebezpečným pro použití, pro která je certifikace požadována.

- b) Schválení návrhu významné opravy je omezeno pouze na konkrétní konfiguraci či konfigurace v typovém osvědčení, s níž či nimiž návrh opravy souvisí.

21L.B.205 Dozor nad zachováním letové způsobilosti výrobků, u nichž byl schválen návrh opravy

Pokud agentura v rámci dozoru nad zachováním letové způsobilosti, včetně prostřednictvím hlášení obdržení v souladu s bodem 21L.A.3 nebo jakýmkoli jiným způsobem zjistí nesoulad výrobku, u něhož byl schválen návrh opravy, s certifikační předpisovou základnou nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, vydá nález v souladu s bodem 21L.B.21, nebo vydá příkaz k zachování letové způsobilosti za podmínek uvedených v bodě 21L.B.23.

▼ **M12****21L.B.206 Neopravené poškození**

Vyhodnocení následků pro letovou způsobilost provede agentura na žádost podle bodu 21L.A.211 v případě, že poškozený výrobek zůstane neopravený a nevztahují se na něj dříve schválené údaje. Agentura stanoví veškerá omezení nezbytná k zajištění bezpečného letu s poškozeným výrobkem.

HLAVA N – NÁVRH OPRAV LETADLA, U NĚJŽ BYL DEKLAROVÁN SOULAD NÁVRHU

21L.B.221 Úvodní dozorové šetření k prohlášení o souladu návrhu pro návrh významné opravy letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu

a) Po obdržení prohlášení o souladu návrhu pro návrh významné opravy letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu, agentura ověří, že návrh opravy spadá do oblasti působnosti bodu 21L.A.221 a že prohlášení obsahuje všechny informace uvedené v bodě 21L.A.226. Agentura potvrdí přijetí prohlášení a deklarantu prohlášení přidělí individuální referenční číslo prohlášení o souladu návrhu.

b) Agentura na základě rizika nesouladu, který vede k návrhu letadla, které není schopno bezpečného letu nebo je neslučitelné s životním prostředím, posoudí, zda je nutná fyzická kontrola a posouzení letadla s návrhem významné opravy, a pokud ano, následně informuje deklaranta. Při tomto posouzení rizika se zohlední:

1. složitost návrhu významné opravy a celkový dopad na letadlové konstrukce a letové charakteristiky a systémy;
2. předchozí zkušenosti s fyzickými kontrolami letadel a návrhy významných oprav a změnami, které deklarant navrhl;
3. odpověď deklaranta na jakékoli předchozí nálezy z důvodu nesouladu, které byly vydány u konkrétního letadla nebo podobného letadla projektovaného deklarantem, které bylo rovněž předmětem prohlášení o souladu návrhu.

c) Pokud agentura v prohlášení nebo prostřednictvím fyzické kontroly a posouzení provedených v souladu s bodem 21L.B.221 písm. b) najde důkazy, že letadlo s návrhem významné opravy by mohlo být neschopné uskutečnit bezpečný let nebo že by mohlo být v průběhu provozu neslučitelné s životním prostředím, vydá agentura nález v souladu s bodem 21L.B.21.

21L.B.222 Registrace prohlášení o návrhu významné opravy letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu

a) Agentura zaregistruje prohlášení o návrhu významné opravy letadla, u něžž byl deklarován soulad návrhu, za předpokladu, že:

1. deklarant učinil prohlášení o souladu v souladu s bodem 21L.A.226 písm. a);
2. deklarant předložil agentuře dokumenty požadované v souladu s bodem 21L.A.226 písm. d);

▼ M12

3. deklarant se zavázal, že bude plnit povinnosti v souladu s bodem 21L.A.228;

4. z fyzické kontroly, byla-li provedena v souladu s bodem 21L.B.221 písm. b), nevyplývají žádné nevyřešené problémy.

b) Agentura zaregistruje prohlášení o návrhu významné opravy letadla, u něž byl deklarován soulad návrhu, pouze tehdy, pokud je omezeno na konkrétní konfiguraci či konfigurace v registrovaném prohlášení o souladu návrhu, s níž či nimiž návrh významné opravy souvisí.

21L.B.223 Dozor nad zachováním letové způsobilosti u návrhu opravy, u něž byl deklarován soulad návrhu

Pokud agentura v rámci dozoru nad zachováním letové způsobilosti, včetně prostřednictvím hlášení obdržенých v souladu s bodem 21L.A.3 nebo jakýmkoli jiným způsobem zjistí nesoulad návrhu opravy, u něž byl deklarován soulad, s použitelnými podrobnými technickými specifikacemi nebo s použitelnými požadavky na ochranu životního prostředí, vydá nález v souladu s bodem 21L.B.21, nebo vydá příkaz k zachování letové způsobilosti za podmínek uvedených v bodě 21L.B.23.

HLAVA O – OPRÁVNĚNÍ ETSO

(Vyhrazeno)

▼ M13

HLAVA P – POVOLENÍ K LETU

21L.B.241 Šetření před vydáním povolení k letu

a) Aniž je dotčena hlava P oddílu B přílohy I (část 21), provede příslušný úřad členského státu při šetření ohledně žádosti o vydání povolení k letu pro letadlo, které spadá do oblasti působnosti této přílohy, fyzickou kontrolu letadla a přesvědčí se, že letadlo je před letem v souladu s návrhem definovaným podle bodu 21.A.708 uvedené přílohy I (část 21), pokud se žádost o povolení k letu týká:

1. činností souvisejících s ověřením souladu podle bodu 21L.A.25 u letadla, které je nebo má být typově certifikováno;

2. činností souvisejících s ověřením souladu podle bodu 21L.A.44 u letadla, u něhož je nebo má být deklarován soulad návrhu.

b) U všech ostatních žádostí o vydání povolení k letu pro činnosti a letadla v oblasti působnosti této přílohy posoudí příslušný úřad v souladu s bodem 21.B.520 přílohy I (část 21) potřebu fyzické kontroly.

c) Pokud příslušný úřad zjistí důkazy o tom, že letadlo není v souladu s návrhem definovaným v bodě 21.A.708 přílohy I (část 21), vydá nález v souladu s bodem 21L.B.21.

21L.B.242 Šetření před vydáním letových podmínek

a) Aniž je dotčena hlava P oddílu B přílohy I (část 21) tohoto nařízení, je agentura při vyšetřování žádosti o schválení letových podmínek pro letadlo, které spadá do oblasti působnosti této přílohy, povinna:

▼ M13

1. pokud žádost o letové podmínky souvisí s činnostmi prokazování souladu podle bodu 21L.A.25 pro letadlo, které je nebo má být typově certifikováno, provést kritické přezkoumání návrhu a fyzickou kontrolu a posouzení letadla, aby bylo zajištěno, že letadlo je schopno bezpečného letu a že mohou být bezpečně provedeny letové zkoušky;
 2. pokud žádost o letové podmínky souvisí s činnostmi prokazování souladu podle bodu 21L.A.44 pro letadlo, pro které je nebo má být deklarován soulad návrhu, provést fyzickou kontrolu a posouzení letadla, aby bylo zajištěno, že letadlo je schopno bezpečného letu a že mohou být bezpečně provedeny letové zkoušky;
 3. pokud žádost o letové podmínky souvisí s činnostmi prokazování souladu pro významnou změnu podle bodu 21L.A.66, doplňkové typové osvědčení podle bodu 21L.A.85 nebo významnou opravu podle bodu 21L.A.206, na základě vyhodnocení provedeného podle bodu 21L.B.83, bodu 21L.B.102 a bodu 21L.B.203 určit potřebu provést fyzickou kontrolu a posouzení letadla a kritické přezkoumání návrhu, aby bylo zajištěno, že letadlo je schopno bezpečného letu a že mohou být bezpečně provedeny letové zkoušky;
 4. pokud žádost o letové podmínky souvisí s činnostmi prokazování souladu, které se týkají významné změny podle bodu 21L.A.108 nebo významné opravy podle bodu 21L.A.227, určit na základě vyhodnocení provedeného podle bodu 21L.B.121 a bodu 21L.B.221 potřebu provést fyzickou kontrolu a posouzení letadla, aby bylo zajištěno, že letadlo je schopno bezpečného letu a že mohou být bezpečně provedeny letové zkoušky.
- b) Pokud agentura zjistí důkazy o tom, že letadlo by mohlo být neschopné uskutečnit bezpečný let, vydá nález v souladu s bodem 21L.B.21.

▼ M12**HLAVA Q – IDENTIFIKACE VÝROBKŮ A LETADLOVÝCH ČÁSTÍ****▼ M13****HLAVA R – PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LETADLA A OSVĚDČENÍ O UVOLNĚNÍ OPRAVNĚNOU OSOBOU (FORMULÁŘ 1 EASA) PRO MOTORY A VRTULE A JEJICH ČÁSTI, KTERÉ JSOU VE SHODĚ S PROHLÁŠENÍM O SOULADU NÁVRHU****21L.B.251 Dozor**

- a) Příslušný úřad je povinen provádět dozor nad fyzickou nebo právníkou osobou, která vydává prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) podle hlavy R oddílu A této přílohy, aby ověřil, zda fyzická nebo právníká osoba soustavně dodržuje příslušné požadavky oddílu A a zda provádí bezpečnostní opatření stanovená podle bodu 21L.B.15 písm. c) a d).
- b) Dozor zahrnuje kontrolu prvního letadlového celku každého nového návrhu letadla, motoru, vrtule nebo letadlové části, které jsou vyrobeny poprvé a pro které fyzická nebo právníká osoba vydala prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA), a kontroly dalších letadel, motorů, vrtulí a letadlových částí vyráběných uvedenou fyzickou nebo právníkou osobou, jak je stanoveno programem dozoru v souladu s bodem 21L.B.252.

▼ **M13****21L.B.252 Program dozoru**

a) Příslušný úřad je povinen zřídit a udržovat program dozoru s cílem zajistit soulad s bodem 21L.B.251. Program dozoru zohledňuje specifickou povahu fyzické nebo právnické osoby, složitost jejích činností a výsledky předchozích činností dozoru a je založen na posouzení souvisejících rizik. Každý plánovaný cyklus dozoru zahrnuje:

1. hodnocení, audity a kontroly, které případně zahrnují:

i) hodnocení systému řízení výroby a audity procesů;

ii) produktové audity relevantního vzorku výrobků a částí, které spadají do působnosti fyzické nebo právnické osoby;

iii) výběr vzorků provedené práce a

iv) neohlášené kontroly;

2. schůzky mezi právnickou nebo fyzickou osobou a příslušným úřadem s cílem zajistit, aby obě strany byly i nadále informovány o všech významných záležitostech.

b) Program dozoru zahrnuje vedení záznamů o datech, na něž jsou naplánovány hodnocení, audity, kontroly a schůzky, a o datech, kdy tyto hodnocení, audity, kontroly a schůzky skutečně proběhly.

c) Použije se plánovaný cyklus dozoru ne delší než 24 měsíců.

d) Bez ohledu na písmeno c) může být plánovaný cyklus dozoru prodloužen na dobu 36 měsíců, jestliže příslušný úřad dojde k závěru, že během předchozích 24 měsíců:

1. fyzická nebo právnická osoba prokázala, že dokáže účinně identifikovat případy ohrožení bezpečnosti letectví a řídit související rizika;

2. fyzická nebo právnická osoba soustavně prokazovala soulad s bodem 21L.A.273 a to, že má plnou kontrolu nad všemi změnami systému řízení výroby;

3. nebyly zjištěny žádné nálezy úrovně 1;

4. všechna nápravná opatření byla provedena ve lhůtě, kterou schválil či prodloužil příslušný úřad, jak je definováno v bodě 21L.B.21.

e) Bez ohledu na písmeno c) v případě, že fyzická nebo právnická osoba má kromě podmínek stanovených v písmenu d) zavedený a příslušným úřadem schválený účinný systém průběžných hlášení, prostřednictvím kterého informuje příslušný úřad o výkonnosti z hlediska bezpečnosti a o tom, jak dodržuje právní předpisy, lze plánovaný cyklus dozoru dále prodloužit, a to nejvýše na dobu 48 měsíců.

f) Je-li prokázáno, že bezpečnostní výkonnost fyzické nebo právnické osoby se snížila, může se plánovaný cyklus dozoru zkrátit.

▼ M13

- g) Na konci každého plánovaného cyklu dozoru vydá příslušný úřad doporučující zprávu o pokračování činností prováděných fyzickou nebo právníkou osobou, která odráží výsledky dozoru.

21L.B.253 Činnosti dozoru

- a) Pokud příslušný úřad ověří soulad fyzické nebo právníké osoby podle bodu 21L.B.251 a programu dozoru stanoveného v souladu s bodem 21L.B.252, je povinen:
1. poskytnout pracovníkům odpovědným za dozor pokyny, aby mohli vykonávat své funkce;
 2. provádět hodnocení, audity, kontroly a v případě potřeby neohlášené kontroly;
 3. shromažďovat důkazy potřebné pro případ, že jsou zapotřebí další kroky, včetně opatření stanovených v bodech 21L.B.21 a 21L.B.22;
 4. informovat fyzickou nebo právníkou osobu o výsledcích činností dozoru.
- b) Nacházejí-li se provozní prostory fyzické nebo právníké osoby ve více než jednom státě, může příslušný úřad uvedený v bodě 21L.2 souhlasit s tím, že úkoly dozoru bude vykonávat příslušný úřad (příslušné úřady) členského státu (členských států), kde se další provozní prostory nacházejí, nebo agentura v případě provozních prostorů, které se nacházejí ve třetí zemi. Každá fyzická nebo právníká osoba, na kterou se taková dohoda vztahuje, musí být informována o její existenci a o jejím rozsahu.
- c) Příslušný úřad u veškerých činností dozoru, které vykonává v provozních prostorách umístěných v jiném členském státě, než ve kterém má fyzická nebo právníká osoba hlavní místo obchodní činnosti, informuje příslušný úřad daného členského státu před provedením auditu nebo kontroly provozních prostor na místě.
- d) Příslušný úřad shromažďuje a zpracovává veškeré informace, které považuje za nezbytné pro provádění činností dozoru.
- e) Pokud příslušný úřad zjistí nesoulad fyzické nebo právníké osoby vydávající prohlášení o shodě (formulář 52B EASA) nebo osvědčení o uvolnění oprávněnou osobou (formulář 1 EASA) s použitelnými požadavky oddílu A a s prováděním bezpečnostních opatření stanovených podle bodu 21L.B.15 písm. c) a d), postupuje v souladu s body 21L.B.21 a 21L.B.22.

▼ M12*DODATKY K PŘÍLOZE Ib (část 21 Light)*

FORMULÁŘE EASA

Pokud jsou formuláře této přílohy vydány v jiném jazyce než anglickém, musí obsahovat anglický překlad.

Formuláře EASA (Agentury Evropské unie pro bezpečnost letectví) uvedené v dodatcích k této části musí splňovat následující vlastnosti. Členské státy zajistí, aby formuláře EASA, které vydávají, byly rozpoznatelné, a odpovídají za vytištění těchto formulářů.

Dodatek I	Formulář 24B EASA Osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely
Dodatek II	Formulář 45B EASA Osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely
Dodatek III	Formulář 52B EASA Prohlášení o shodě letadla
Dodatek IV	Formulář 53B EASA Osvědčení o uvolnění do provozu

▼ **M12**

Dodatek I –

Osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely – Formulář 24B EASA

Logo příslušného úřadu

OSVĚDČENÍ LETOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY (DEKLAROVÁNO)

(⁴)	[Členský stát zápisu do rejstříku] [PŘÍSLUŠNÝ ÚŘAD ČLENSKÉHO STÁTU]	4
1. Státní příslušnost a poznávací značka	2. Výrobce a typ letadla	3. Výrobní číslo letadla
4. Kategorie		
5. Toto osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely se vydává na základě čl. 18 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) 2018/1139 pro výše uvedené letadlo, které je považováno za letově způsobilé, je-li udržováno a provozováno v souladu s výše uvedeným a odpovídajícími provozními omezeními. Kromě výše uvedeného platí následující omezení: Toto osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely se vydává na základě prohlášení o souladu návrhu vypracovaného v souladu s nařízením (EU) č. 748/2012 a je platné a uznávané ve všech členských státech EU bez dalších požadavků nebo hodnocení. Toto osvědčení nesplňuje všechny použitelné standardy přílohy 8 Úmluvy o mezinárodním civilním letectví, a proto nemůže být platné pro mezinárodní letecký provoz nad státy, které nejsou členy EU, pokud není schváleno přelétávaným státem (státy).		
Datum vydání:		Podpis:
6. Toto osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely je platné, dokud jeho platnost nezruší příslušný úřad členského státu zápisu do rejstříku. ► C7 Přílohou tohoto osvědčení musí být platné osvědčení kontroly letové způsobilosti. ◀		

Formulář 24B EASA – 1. vydání**Toto osvědčení musí být při všech letech na palubě.**

(4) Pro účely členského státu zápisu do rejstříku.

▼ **M12***Dodatek II –***Osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely – Formulář 45B EASA**

Pro účely členského státu zápisu do rejstříku	1. Členský stát zápisu do rejstříku	3. Číslo dokumentu:
2. OSVĚDČENÍ HLUKOVÉ ZPŮSOBILOSTI PRO ZVLÁŠTNÍ ÚČELY (DEKLAROVÁNO)		
4. Poznávací značka:	5. Výrobce a typ letadla:	6. Výrobní číslo letadla:
7. Označení motoru:	8. Označení vrtule:	
9. Maximální vzletová hmotnost (kg)		
10. Dodatečné modifikace provedené za účelem vyhovění použitelným standardům hlukové způsobilosti:		
11. Standard hlukové způsobilosti:	12. Hladina hluku při vzletu:	
Poznámky		
13. Toto osvědčení hlukové způsobilosti pro zvláštní účely se vydává na základě článku 9 nařízení (EU) 2018/1139 pro výše uvedené letadlo, u něhož deklarant prohlášení o souladu návrhu v souladu s přílohou Ib (část 21 Light) nařízení (EU) č. 748/2012 prohlásil, že vyhovuje uvedenému standardu hlukové způsobilosti, je-li udržováno a provozováno v souladu s odpovídajícími požadavky a provozními omezeními.		
14. Datum vydání ... 15. Podpis		

Formulář 45B EASA – 1. vydání

▼ **M12***Dodatek III –***Prohlášení o shodě letadla – Formulář 52B EASA**

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LETADLA		
1. Stát výroby	2. [ČLENSKÝ STÁT] člen Evropské unie	3. Číslo prohlášení:
4. Organizace		
5. Typ letadla	6. Číslo typového osvědčení/prohlášení o souladu návrhu:	
7. Poznávací číslo nebo značka letadla	8. Identifikační číslo výrobní organizace	
9. Podrobnosti o motoru/vrtuli (5)		
10. Modifikace nebo provozní bulletin ¹		
11. Příkazy k zachování letové způsobilosti		
12. Výsady		
13. Výjimky, ústupky nebo odchylky ¹		
14. Poznámky		
15. Osvědčení letové způsobilosti/osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely		
16. Dodatečné požadavky		
17. Prohlášení o shodě Tímto se osvědčuje, že toto letadlo se plně shoduje s: ☐ typově certifikovaným návrhem, nebo ☐ deklarovanými konstrukčními údaji a s výše uvedenými položkami v rubrikách 9, 10, 11, 12 a 13. Letadlo je ve stavu pro bezpečný provoz. Letadlo bylo vyzkoušeno za letu s uspokojivým výsledkem.		
18. Podpis	19. Jméno	20. Datum (d/m/r)
21. Číslo deklarované výrobní organizace, příp. organizace oprávněné k výrobě		

Formulář 52 B EASA – 1. vydání⁽⁵⁾ Nehodící se škrtněte.

▼ M12**Pokyny pro používání „prohlášení o shodě letadla – formuláře 52B EASA“**

1. ÚČEL A ROZSAH
 - 1.1. Účelem prohlášení o shodě letadla (formulář 52B EASA) vydaného podle hlavy G nebo hlavy R oddílu A přílohy Ib (část 21 Light) nebo podle hlavy G oddílu A přílohy I (část 21) je umožnit výrobní organizaci podat u příslušného úřadu členského státu zápisu do rejstříku žádost o osvědčení letové způsobilosti nebo o osvědčení o letové způsobilosti pro zvláštní účely pro konkrétní letadlo.
2. OBECNĚ
 - 2.1. Prohlášení o shodě musí odpovídat vzorovému formátu, včetně čísel rubrik a umístění každé rubriky. Velikost jednotlivých rubrik se však může lišit, aby vyhovovala konkrétnímu použití, nikoliv však do té míry, aby bylo prohlášení o shodě k nepoznání. V případě pochyb se poraďte s příslušným úřadem.
 - 2.2. Prohlášení o shodě musí být buď předtištěné, nebo vytvořené na počítači, ale v obou případech musí být tisk řádků a znaků jasný a čitelný. Příпустné jsou předtištěné formulace v souladu s přiloženým vzorem, žádná jiná certifikační prohlášení nejsou povolena.
 - 2.3. Prohlášení lze vyplnit buď strojově/na počítači, nebo ručně hůlkovým písmem, aby bylo snadno čitelné. Přijatelným jazykem je angličtina a podle potřeby jeden nebo více úředních jazyků vydávajícího členského státu.
 - 2.4. Organizace oprávněná k výrobě uchovává kopii prohlášení a všech příloh, na které se v něm odkazuje.
3. VYPLNĚNÍ PROHLÁŠENÍ O SHODĚ ZPRACOVATELEM
 - 3.1. Má-li být dokument platným prohlášením, musí být vyplněny všechny rubriky.
 - 3.2. Prohlášení o shodě nelze příslušnému úřadu členského státu zápisu do rejstříku podat, pokud návrh letadla a v něm zastavěných výrobků není schválen nebo pokud u agentury není zaregistrováno prohlášení o souladu návrhu.
 - 3.3. Informace požadované v rubrikách 9, 10, 11, 12, 13 a 14 lze uvést odkazem na samostatné označené dokumenty vedené v evidenci výrobní organizace, pokud příslušný úřad nestanoví jinak.
 - 3.4. Prohlášení o shodě není určeno k zahrnutí těch položek vybavení, jejichž zastavění může být vyžadováno, aby byla splněna použitelná provozní pravidla. Některé z těchto položek lze však uvést v rubrice 10 nebo ve schváleném typovém návrhu nebo deklarovaném návrhu letadla. Provozovatelé jsou odpovědní za zajištění souladu jejich vlastního provozu s použitelnými provozními pravidly.

Rubrika 1 Uved'te stát výroby.

Rubrika 2 Příslušný úřad, který vydává prohlášení o shodě pod jeho pravomocí.

▼ **M12**

- Rubrika 3* V této rubrice by mělo být předtištěno jedinečné pořadové číslo pro účely správy a vysledovatelnosti prohlášení. Výjimkou je dokument vytvořený počítačem: číslo nemusí být předtištěno, je-li počítač naprogramován k vygenerování a tisku jedinečného čísla.
- Rubrika 4* Úplný název a adresa sídla organizace, která vydává prohlášení. Tato rubrika smí být předtištěna. Loga apod. jsou povolena, nepřesáhnou-li velikost rubriky.
- Rubrika 5* Úplný typ letadla, jak je uveden v typovém osvědčení a jeho příloze nebo v deklarovaném návrhu letadla registrovaném agenturou.
- Rubrika 6* Referenční čísla typového osvědčení a jeho vydání pro předmětné letadlo nebo registrační číslo prohlášení o souladu návrhu.
- Rubrika 7* Je-li letadlo zapsáno v leteckém rejstříku, uveďte se zde poznávací značka. Pokud není zapsáno v rejstříku, uveďte se zde taková značka, která je uznána příslušným úřadem členského státu a případně příslušným úřadem třetí země.
- Rubrika 8* Identifikační číslo přidělené výrobní organizací pro účely správy, vysledovatelnosti a podpory výroby. Někdy se označuje jako „sériové číslo výrobní organizace“ nebo „číslo stavitele“.
- Rubrika 9* Typ motoru a úplný typ (typy) vrtule, jak jsou uvedeny v příslušném typovém osvědčení a jeho příloze nebo v registrovaném prohlášení o souladu návrhu. Uvedeno by mělo být také identifikační/referenční číslo výrobní organizace a místo podnikání.
- Rubrika 10* Schválené nebo deklarované konstrukční změny definice letadla
- Rubrika 11* Seznam všech použitelných příkazů k zachování letové způsobilosti (nebo rovnocenných dokladů) a prohlášení o souladu s příkazy k zachování letové způsobilosti spolu s popisem způsobu souladu pro předmětné konkrétní letadlo včetně výrobků a zastavených letadlových částí, zařízení a vybavení. Měl by být uveden jakýkoliv termín budoucího vyhovění požadavku.
- Rubrika 12* Schválené nebo deklarované neúmyslné odchylky od schváleného typového návrhu nebo deklarovaného návrhu, někdy označované jako výsady („concessions“), rozdílnosti („divergences“) nebo neshody („non-conformances“).
- Rubrika 13* Zde smí být uvedeny pouze schválené nebo deklarované výjimky („exemptions“), ústupky („waivers“) nebo odchylky („derogations“).
- Rubrika 14* Poznámky. Libovolné prohlášení, informace, konkrétní údaje nebo omezení, které mohou ovlivnit letovou způsobilost dotčeného letadla. Pokud takové informace nebo údaje neexistují, uveďte „ŽÁDNÉ“.
- Rubrika 15* Vyplňte „osvědčení letové způsobilosti“ nebo „osvědčení letové způsobilosti pro zvláštní účely“ v závislosti na požadovaném osvědčení letové způsobilosti.

▼ **M12**

Rubrika 16 V této rubrice by měly být uvedeny dodatečné požadavky, například požadavky oznámené zemí dovozu.

Rubrika 17 Aby bylo prohlášení o shodě platné, musí být úplně vyplněny všechny rubriky formuláře. Kopie zprávy o zkušebním letu, spolu se všemi zapsanými závadami a podrobnostmi jejich nápravy, by měla být vedena v evidenci výrobní organizace. Zpráva by měla být podepsána jako vyhovující příslušným osvědčujícím pracovníkem a členem letové posádky, např. zkušebním pilotem nebo zkušebním palubním inženýrem.

Prováděné letové zkoušky jsou zkoušky definované v rámci prvku kontroly řízení kvality systému výroby, jak stanoví buď:

1. bod 21L.A.124 písm. b), nebo

2. bod 21L.A.273 písm. f),

aby bylo zajištěno, že letadlo je shodné s použitelnými konstrukčními údaji a ve stavu pro bezpečný provoz.

Seznam položek poskytnutých (nebo zpřístupněných) za účelem vyhovění aspektům tohoto prohlášení týkajícím se bezpečného provozu letadla by měl být veden v evidenci výrobní organizace.

Rubrika 18 Prohlášení o shodě smí podepsat osoba k tomu pověřená výrobní organizací v souladu s bodem 21L.A.125 písm. d) nebo bodem 21L.A.273 písm. b). K podpisu by se nemělo používat pryžové razítko.

Rubrika 19 Jméno osoby podepisující prohlášení by mělo být napsáno nebo natištěno v čitelné podobě.

Rubrika 20 Mělo by být uvedeno datum podpisu prohlášení o shodě.

Rubrika 21 Mělo by být uvedeno číslo oprávnění organizace k výrobě vydaného příslušným úřadem.

▼ **M12**

Dodatek IV –

Osvědčení o uvolnění do provozu – Formulář 53B EASA

OSVĚDČENÍ O UVOLNĚNÍ DO PROVOZU
[NÁZEV VÝROBNÍ ORGANIZACE]
Referenční číslo výrobní organizace:
Osvědčení o uvolnění do provozu podle bodu 21L.A.126 písm. e), nebo bodu 21L.A.273 odst. 8 přílohy Ib (část 21 Light) nařízení (EU) č. 748/2012 (nehodící se škrtněte).
Na letadle: ... Typ:.....
byla provedena údržba vymezená v zakázce:
Stručný popis provedených prací:
Osvědčuje , že uvedené práce byly provedeny v souladu s bodem 21L.A.126 písm. e), nebo bodem 21L.A.273 odst. 8 přílohy Ib (část 21 Light) nařízení (EU) č. 748/2012 (nehodící se škrtněte) a že s ohledem na tyto práce je letadlo považováno za připravené k uvolnění do provozu, a je tedy ve stavu pro bezpečný provoz.
Osvědčující pracovník (jméno):
(podpis):
Místo:
Datum: . . —. —. .. (den, měsíc, rok)

Formulář 53B EASA – 1. vydání

▼ M12**POKYNY PRO VYPLNĚNÍ**

Rubrika STRUČNÝ POPIS PROVEDENÝCH PRACÍ na FORMULÁŘI 53B EASA by měla obsahovat odkaz na schválené údaje použité k provedení prací.

Rubrika MÍSTO na FORMULÁŘI 53B EASA se týká místa, kde byla provedena údržba, nikoli umístění zařízení organizace (pokud je odlišné).

*PŘÍLOHA II***Zrušené nařízení a seznam jeho následných změn**

Nařízení Komise (ES) č. 1702/2003	(Úř. věst. L 243, 27.9.2003, s. 6).
Nařízení Komise (ES) č. 381/2005	(Úř. věst. L 61, 8.3.2005, s. 3).
Nařízení Komise (ES) č. 706/2006	(Úř. věst. L 122, 9.5.2006, s. 16).
Nařízení Komise (ES) č. 335/2007	(Úř. věst. L 88, 29.3.2007, s. 40).
Nařízení Komise (ES) č. 375/2007	(Úř. věst. L 94, 4.4.2007, s. 3).
Nařízení Komise (ES) č. 287/2008	(Úř. věst. L 87, 29.3.2008, s. 3).
Nařízení Komise (ES) č. 1057/2008	(Úř. věst. L 283, 28.10.2008, s. 30).
Nařízení Komise (ES) č. 1194/2009	(Úř. věst. L 321, 8.12.2009, s. 5).

PŘÍLOHA III

Srovnávací tabulka

Nařízení (ES) č. 1702/2003	Toto nařízení
Čl. 1 odst. 1	Čl. 1 odst. 1
Čl. 1 odst. 2	Čl. 1 odst. 2 písm. a) až h)
—	Čl. 1 odst. 2 písm. i) až j)
Čl. 2 odst. 1 a 2	Čl. 2 odst. 1 a 2
Čl. 2 odst. 3	—
Čl. 2a odst. 1 uvozovací slova	Čl. 3 odst. 1 uvozovací slova
Čl. 2a odst. 1 písm. a) a b)	Čl. 3 odst. 1 písm. a) a b)
Čl. 2a odst. 1 písm. c) a d)	—
Čl. 2a odst. 2 až 5	Čl. 3 odst. 2 až 5
Článek 2b	Článek 4
Čl. 2c odst. 1	Článek 5
Čl. 2c odst. 2 a 3	—
Článek 2d	Článek 6
Čl. 2e první pododstavec	Článek 7
Čl. 2e druhý pododstavec	—
Čl. 3 odst. 1, 2 a 3 první věta	Čl. 8 odst. 1, 2 a 3
Čl. 3 odst. 3 druhá věta a odst. 4 a 5	—
Čl. 3 odst. 6	—
Čl. 4 odst. 1, 2 a 3 první věta	Čl. 9 odst. 1, 2 a 3
Čl. 4 odst. 3 druhá věta a odst. 4, 5 a 6	—
—	Článek 10
—	Článek 11
Čl. 5 odst. 1	Článek 12
Čl. 5 odst. 2 až 5	—
Příloha	Příloha I
—	Příloha II
—	Příloha III